Sven Vesting

7

Mare roman istoric

Vraja milioanelor

Volumul 7

„Ora literară”
Editura MARTON HERTZ
1934–1935

Sven Vesting

Mare roman istoric

Vraja milioanelor

– roman foileton –

Volumul 7

Capitolele 306–327 / Pag. 2413–2668
[Fascicolele 172–190]

Publicat în perioada octombrie 1934 – aprilie 1935
în „Ora Literară” (Ziar cotidian pentru literatura modernă)
Director şi proprietar: MARTON HERTZ
Bucureşti, Calea Victoriei, nr. 5

Vraja Milioanelor
Volumul 7

306. Eliberată din ghearele proxenetei

După ce se înapoiară acasă, doamna Bendler o însoţi pe Nataşa în odaia ei şi începu să-şi arate toată mânia care o cuprinsese.

— Din zi în zi îţi ridici nasul tot mai mult! scrâşni proxeneta, punând mâinile în şolduri. Iată acum nu vrei nici măcar să destăinui cine sunt aceste cunoştinţe! Hai, spune-mi cine erau cei doi cu care ai stat de vorbă în local… altminteri, să ştii că nu va fi bine de dumneata!

O deznădejde fără seamăn se întipări pe chipul sărmanei prinţese.

— N-ai decât să faci ce pofteşti… du-te la poliţie… m-am săturat până peste cap! bâigui ea.

— Cu alte cuvinte vrei să intri în închisoare? se răsti proxeneta.

— Oriunde, numai aici nu!

Şi biata prinţesă izbucni într-un plâns sfâşietor. Uşa se închise cu zgomot în urma ticăloasei, dar Nataşa nu mai vedea şi nu mai auzea nimic, căci se lăsase cu totul pradă durerii ei nemărginite.

În cele din urmă, copleşită de oboseală, adormi.

Când se trezi era noaptea târziu şi, după ce se dezbrăcă, se întinse iarăşi în pat. Visuri rele o chinuiră toată noaptea. Se făcea că un balaur uriaş, îngrozitor la vedere, îşi întinsese ghearele spre dânsa şi, cu toate împotrivirile ei, izbuti s-o înşface cu dinţii. Biata femeie gemu din somn, părându-i-se că simte colţii monstrului care îi sfâşiau carnea.

A doua zi dimineaţa, băgă de seamă că proprietăreasa îi luase rochiile, astfel că ar fi fost nevoită să umble prin casă mai mult dezbrăcată.

Asta era prea mult pentru sărmana prinţesă, care se retrase în odaia ei şi nu lăsă pe nimeni înăuntru deşi proxeneta bătu cu pumnii în uşă, amenințând-o că aduce poliţia dacă nu se hotărăşte să deschidă.

Cam în acelaşi timp când proxeneta încerca să intre în camera Nataşei, se ivi şi contesa Auertaler.

Proprietăreasa se îndreptă spre uşă, aruncă o privire prin mica deschidere şi recunoscu pe doamna cu care Nataşa vorbise în ajun. Doamna Bendler se simţi cuprinsă de neliniște.

— Ticăloasa nu şi-a ţinut gura… le-a destăinuit unde locuieşte! scrâşni ea.

Chibzui cu înfrigurare la cele ce avea de făcut, apoi alergă spre una din încăperi şi deschise uşa? Chiriaşa era „ocupată” însă.

— Muiere blestemată, nu puteai să încui uşa? strigă proxeneta, înfuriată.

Alergă în altă odaie, unde avu mai mult noroc. „Doamna” mai era în pat, dar singură şi tocmai îşi întindea membrele amorţite de somn.

— Frieda, îmbracă-ţi repede capotul şi du-te de spune că toate odăile sunt ocupate! Dacă întreabă de mine, spune că nu sunt acasă.

Soneria se auzi din nou, de astă dată mai stăruitor ca până acum.

— Aha, nu vor să-mi dea drumul înăuntru! murmură contesa, frământată de nelinişte. Cu toate astea, trebuie neapărat să văd ce se petrece aici…

Tocmai voia să apese iarăşi pe butonul soneriei, când auzi paşi îndărătul uşii.

În sfârşit, aceasta se deschise şi un cap de femeie cu părul ciufulit şi oxigenat, ieşi la iveală.

— Ce doriţi, mă rog? întrebă fata, cu ton supărat şi, fără să mai aştepte răspuns, adăugă: N-avem nicio cameră liberă!

— N-am nevoie de cameră, ci vreau să vorbesc cu proprietăreasa, răspunse contesa Auertaler.

— Vreţi să vorbiţi cu doamna Bendler? Nu e acasă, a plecat acum o jumătate ceas.

— Minţi! făcu artista, cu glas tăios.

„Pensionara” doamnei Bendler vru să-i închidă uşa în nas, dar contesa se aşteptase la asta şi, punând piciorul în prag, zise cu voce ameninţătoare:

— Bagă de seamă, poliţia mă aşteaptă jos! Dacă nu se poate vorbi cu prea stimate doamnă Bendler, atunci mă voi vedea nevoită să mă folosesc de ajutorul însoţitorilor mei…

Aceste cuvinte îşi făcură efectul dorit, căci în clipa următoare, proprietăreasa îşi făcu apariţia.

— Nu înţeleg de ce sunteţi atât de stăruitoare! zise ea. Ce Dumnezeu, nu poţi avea linişte nici în casa ta Aţi auzit, doar, că n-am nicio odaie liberă!

— Îmi dai voie să intru înăuntru? întrebă contesa, netulburată.

Proxeneta se dădu în lături şi frumoasa femeie păşi în coridor.

— Mă cunoşti? întrebă ea.

— Eu… nu! răspunse proprietăreasa, cu glas nesigur.

— Nu minţi! Ştii cine sunt!

— Ei da… ce doriţi de la mine? Ce vasăzică tonul ăsta?

— Vreau să vorbesc cu tânăra care te-a însoţit la localul din Kurfürstendamm. Ştiu că locuieşte aici.

— A locuit, căci azi dimineaţă a şters putina uitând, fireşte, să-şi plătească chiria pe care o datora…

Contesa Auertaler tresări speriată. Să fie adevărat, oare? Nu, nu era cu putinţă! Tânăra femeie n-ar fi cutezat să facă una ca asta.

— Nu-i adevărat! răspunse artista cu tărie. Bănuiesc că i-ai pus gând rău şi, dacă susţii mai departe că tânăra nu-i aici, am să chem poliţia, care o să cerceteze casa din pivniţă până în pod.

Proxeneta se făcu albă ca varul, căci ştia prea bine ce o aştepta dacă autorităţile aveau să descopere ce se petrece în casa ei. Pe de altă parte, însă n-avea deloc chef să lase din mâini o pradă de bună. Să fi fost totul în zadar? Străduinţele ei să rămână fără folos şi să piardă suma pe care baronul i-o făgăduise dacă Nataşa avea să-i aparţină?

Dar ticăloasa nu mai avu răgaz să se gândească la o scăpare, căci una din uşi se deschise şi prinţesa îşi făcu apariţia în prag, alergând spre artista de cinematograf.

Trăgând cu urechea, Nataşa recunoscuse glasul acesteia şi, în deznădejdea ei, luase hotărârea şi iasă la iveală, fără să mai ţină seama că era aproape dezbrăcată, fără să se mai gândească la ceea ce avea să se întâmple. Nu, nu-i păsa de nimic. Trebuia cu orice preţ să scape din casa asta blestemată, unde era hărăzită unei soarte îngrozitoare.

— Scumpa mea copilă! murmură contesa cu blândeţe, cuprinzând umerii prinţesei, care plângea la pieptul ei.

Proxeneta simţea că pământul îi fuge de sub picioare.

— Ca în film! şopti ea, cu glas batjocoritor. Ce o să mai iasă din asta?

— Vino, draga mea! zise contesa, pornind cu nenorocita femeie spre odaia acesteia. Întâi vom pune toate în ordine, iar după aceea mă vei însoţi, căci n-ai ce căuta în casa asta.

— Şi cu chiria cum rămâne? strigă proxeneta, care nu se mai putu stăpâni.

Artista se întoarse spre dânsa.

— Întâi trebuie să vorbesc cu domnişoara! răspunse ea. Aşadar, lasă-ne singure şi am să te chem când voi avea nevoie de dumneata.

Proprietăreasa încleştă pumnii, dar nu se împotrivi, dându-şi seama că era nevoită să se supună, mai ales dacă voia să iasă cu câştig din chestia asta.

Nataşa se prăbuşi într-un scaun şi plecă privirile, cu faţa aprinsă de ruşine.

— Cum ai ajuns aici, copila mea? întrebă contesa, mângâindu-i obrajii. Ieri, când te-am recunoscut în local, am avut numaidecât impresia că o mare primejdie pluteşte asupra dumitale. Femeia asta nu trezeşte încredere şi bănuiesc că se îndeletniceşte cu cea mai josnică meserie din câte există în lume.

Prinţesa clătină capul în semn de încuviinţare.

— Ah, dacă aţi şti ce nenorocită sunt! murmură ea, ştergându-şi

lacrimile.

Revenindu-şi, istorisi cum intrase în casa bătrânei văduve, cu al cărei fiu făcuse cunoştinţă mai demult, cum fusese nevoită să renunţe la binevoitorul adăpost al doamnei Tollwitz şi cum ajunse să închirieze o cameră la ticăloasa proxenetă.

— Taci, taci, copila mea! exclamă contesa la un moment dat, astupându-şi urechile cu mâinile. Nu vreau să aud toate astea! Lasă că am să port eu de grijă ca ticăloasa să-şi ia pedeapsa cuvenită! În orice caz, dumneata pleci cu mine, chiar acum. Unde îţi sunt rochiile?

— Proprietăreasa… mi le-a luat… azi dimineaţă! îngăimă prinţesa.

Contesa Auertaler deschise uşa şi strigă în coridor:

— Doamnă Bendler, vino încoace! Am de vorbit cu dumneata!

Proprietăreasa îşi făcu apariţia în odaie, cu mutra plouată. Îşi dădea prea bine seama că nu era de glumit cu această femeie, totuşi voia să mai salveze ceea ce era de salvat. Ea aruncă Nataşei o privire plină de ură, apoi zise:

— Ei, cum rămâne cu chiria? Cred că n-ai uitat cât îmi datorezi?

— Taci! răspunse contesa în locul Nataşei. N-ai dreptul să ceri nimic, căci chiar de la început îţi puseseşi în gând s-o înşeli şi s-o sileşti să facă ceea ce voiai dumneata. Ţi-ai greşit însă socotelile, cucoană!

— Asta o s-o vedem noi! scrâşni proxeneta cuprinsă de furie. Fireşte, vina e tot a mea, fiind că am fost prea bună şi n-am anunţat poliţia…

— Dacă poliţia s-ar amesteca în cazul de faţă, socot că n-o să-ţi meargă tocmai bine, căci sunt sigură că oameni de teapa dumitale sunt cunoscuţi autorităţilor. Ia spune, ţi-ar conveni dacă domnii de la poliţie ar stabili de câte ori te-ai folosit de trucul cu banii dispăruţi? Cine ştie câte nenorocite au fost silite să-ţi facă pe plac, văzând că nu au cu ce să-şi plătească chiria!

Proxeneta spumega de furie, iasă îşi dădea seama tot mai mult că nu poate s-o scoată la capăt cu această femeie.

— Domnişoara mă va însoţi şi, dacă vei cuteza să te împotriveşti, ai să dai ochi cu poliţia, urmă contesa. Cu toate că-mi dau prea bine seama că n-ai dreptul să ceri nimic, sunt totuşi gata să-ţi ofer o sumă oarecare, pentru ca să nu mai dau loc la discuţii… Am să-ţi plătesc o sută de mărci! Te învoieşti?

— Bine, fie! scrâşni proxeneta. Cu toate astea să ştii că tot am fost înşelată!

— Taci, altminteri nu primeşti nici atâta! se răsti contesa, înfuriată. Acum adu rochiile!

Cealaltă nu mai îndrăzni să răspundă deşi mânia o înăbuşea aproape. Părăsi încăperea, mormăind şi se întoarse numaidecât cu rochiile prinţesei, le aruncă pe pat, apoi se propti în mijlocul odăii, cu

mâinile în şolduri, după cum îi era obiceiul.

— Ieşi afară! porunci artista de cinematograf. Banii ai să-i primeşti la plecare!

Proxeneta nu se încumetă să răspundă nici de astă dată.

Colac peste pupăză: în clipa aceea se ivi şi baronul, pe care ticăloasa femeie îl trase repede în camera ei. Cu toate astea, contesa îl zărise şi un zâmbet plin de înţeles i se ivi pe buze. Nu mai încăpea nicio îndoială că presupunerile ei erau îndreptăţite. Din fericire, însă, intervenise încă la timp, ca să împiedice nelegiuirea.

În cele din urmă, Nataşa îşi strânse lucruşoarele şi rămase liniştită, cu valiza în mână, aşteptând hotărârea ocrotitoarei sale. Această o privi cu blândeţe şi, luând-o de mână, îi zise:

— Du-te jos, eu aştept aici până ajungi la capătul scării.

În acest chip proprietăreasa scăpa prilejul să-şi ducă la îndeplinire răzbunarea, căci îşi pusese în gând să adreseze Nataşei o vorbă de ocară, când aceasta avea să părăsească pensiunea. După cât se părea, însă, isteaţa contesă ghicise gândul proxenetei, căci nu-i înmână cele o sută de mărci decât atunci când prinţesa dispăruse.

— Dacă ai de gând să strigi ceva după mine, să ştii că te dau în judecată! o preveni contesa Auertaler, şi părăsi casa, plină de demnitate.

Pereţii se cutremurară, din pricina furiei cu care trânti uşa proprietăreasa. Contesa zâmbi, însă, mulţumită, căci se aştepta la o asemenea izbucnire de mânie.

Când se văzu înaintea baronului, proxeneta nu se mai putu stăpâni.

— Iată cu ce m-am ales! strigă ea, ca ieşită din minţi. După ce a stat la mine trei luni încheiate, mi-a plătit o sută de mărci! Cui trebuie să-i mulţumesc pentru asta? Dumitale, căci numai dumneata m-ai convins să merg în cafeneaua aia blestemată. Altfel, ar mai fi rămas şi astăzi la mine şi aş fi câştigat o mulţime de parale cu dânsa.

— Bine, dar eu nu sunt vinovat defel, doamnă Bendler, răspunse baronul. Doar dumneata mi-ai oferit fata! Ar fi păcat, însă, dacă mi-ar scăpa din mâini, astfel că, am să pornesc în urmărirea ei. Cine ştie, poale tot izbutesc să-mi ajung ţinta! Şi, în acest, caz, te asigur că n-o să-ţi pară rău defel!

Proxeneta se bătu cu palma peste frunte.

— Cum de nu m-am gândit numaidecât la asta! zise ea, cu însufleţire. Da, da, trebuie neapărat să aflăm unde a fost dusă tânăra! Dacă izbutim să-i descoperim noul adăpost, izbânda o să fie tot de partea noastră! Hai, grăbeşte-te, căci altminteri o scapi din ochi! Când mai vii pe aici?

— Imediat, după ce aflu adresa ei.

— Noroc, domnule baron! făcu proxeneta, rânjind şi-şi conduse „clientul” până la uşa casei pe care o încuie în urma lui.

— Felicitările mele, tinere! Eram sigur că ai să-ţi iei diploma.

Inginerul cehoslovac Rudolf Kraza – un bărbat înalt, cu trăsături energice, ochi inteligenţi şi o barbă scurt tăiată, uşor încărunţită – îşi bătu fiul pe umeri.

— Mulţumesc, colega! răspunse tânărul Victor, izbucnind în râs.

Henny Burg, o fată simpatică, cu ochii mari, cam visători, şi părul castaniu, nu se mai îndura să-şi desprindă privirile de pe chipul tânărului inginer, care se înapoiase acasă, după ce-şi luase diploma. Încurcată, Henny mototolea batista în mâini şi deşi era încredinţată că prezenţa ei nu-şi avea rost acolo în această clipă, nu-i venea să se mişte din loc.

Nu erau departe vremurile când chipeşul Victor se juca cu dânsa în grădină, unde zburdau ca doi mieluşei, fără să ţină seama de răsadurile de flori, fără să se sinchisească de zarzavatul pe care fi striveau în picioare. Tot Victor o învăţase să înoate, el stătea cu dânsa sub nucul bătrân şi-i citea cărţi frumoase – şi, o dată, când erau singuri în biblioteca tatălui său, Victor îi cuprinsese mâna, care începuse să tremure… Apoi, nici ea nu ştia cum se întâmplase asta – faţa lui se apropie de a ei… Da, Henny se gândea cu duioşie la toate acestea, când glasul tânărului inginer o trezi din visare.

— Henny! exclamă el, alergând spre dânsa cu braţele întinse, ce mare te-ai făcut, şi ce frumoasă! adăugă el, în şoaptă.

— Bine-ai venit, Victor! murmură fata, strângându-i mâna.

— Atâta tot? făcu el, dezamăgit.

— Felicitările mele că ţi-ai luat diploma!

— Atâta tot? întrebă Victor, din nou.

Fata îşi desprinse mâna dintr-a lui, părăsi repede încăperea şi porni în goană spre odăiţa iei, căci nu mai putea să-şi ascundă tulburarea ce o cuprinsese.

Orfană din frageda copilărie, Henny crescuse în casa inginerului Kraza, unde dusese o viaţă liniştită, de sine stătătoare. Dar ea îşi iubea lumea ei închisă şi acolo era astăzi o zi de sărbătoare, cu dangăte de clopot şi lumânări aprinse… Cât de frumoasă era viaţa! Un ogor întins, scăldat în razele soarelui, se desfăşura înaintea ochilor ei, iar prin fereastra deschisă pătrundea uşor adierea vântului de primăvară. Chipul frumoasei copile strălucea de bucurie, căci ea avea, doar, douăzeci de ani iar în odaia învecinată, foarte aproape de dânsa, se afla un tânăr chipeş, cu fruntea lată şi ochi inteligenţi, care o învăţase să înoate…

Henny îşi apropie faţa de oglindă, care se aburi de răsuflarea-i caldă. În micul cerc aburit, tânăra scrise cu vârful degetului un „V” apoi râse ea singură de naivitatea ei şi, aşezându-se la fereastră, închise ochii.

„…Un Făt Frumos se strecură prin tufişul des al pădurii… Prinţesa dormea de o sută de ani somnul ei adânc, în care o cufundase neînduplecata vrăjitoare… Dar buzele fierbinţi ale prinţului se apropiară de gura ei şi…”

Da, aşa îi citise Victor odinioară, la umbra nucului bătrân…

Tatăl şi fiul păşiră pe aleea prunduită ce ducea prin mijlocul grădinii care înconjura vila.

— Da, da, aşa se petrece întotdeauna în natură! zise bătrânul. Dacă un om îşi pierde lumina ochilor, natura îi întăreşte alte simţuri, – dacă i se taie o mână, cealaltă va căpăta puteri noi, ca să poată îndeplini funcţiunile ambelor mâini. Tot ce se află sub soare e supus acestei legi a compensaţiei…

Rudolf Kraza se opri şi trase un fum din pipa-i scurtă.

— Să luăm, de pildă, poporul nostru, urmă el. A gemut atâta vreme sub jugul asupritorilor, a răbdat în tăcere chinurile la care a fost supus, dar nu şi-a pierdut niciodată nădejdea că va veni şi pentru el ziua cea mare. Energia cheltuită în slujba stăpânilor noştri, a fost înlocuită prin această nădejde care ne însufleţea mereu, care ne dădea noi puteri de viaţă, până când, într-o bună zi, s-a înfăptuit visul măreţ care trăia în mintea fiecărui cehoslovac: independenţa patriei noastre. Şi acum, după ce ni s-a împlinit această dorinţă, avem datoria să luptăm din răsputeri, pentru a păstra ceea ce am câştigat cu atâta trudă, avem datoria să apărăm independenţa patriei noastre, să ne străduim s-o punem la adăpost de atacurile duşmanilor din afară… Asta a fost preocuparea mea de căpetenie din ultimii ani.

— Ştiu, am citit mult despre lucrările tale, răspunse tânărul inginer. Nici nu-ţi poţi închipui cu câtă nerăbdare aştept clipa când îmi vei destăinui şi mie taina descoperii făcute.

— În curând ţi se va îndeplini şi această dorinţă, fiul meu! Deocamdată, însă, trebuie să-ţi mai învingi niţel curiozitatea.

— Dar ai ajuns, cel puţin, la capătul cercetărilor?

— Da, sunt gata! Acum lucrez la altă chestie, în legătură cu descoperirea mea şi, anume, trebuie să găsesc mijlocul cu ajutorul căruia razele să aibă şi în apă acelaşi efect pe care îl au în aer. Ai să-mi dai o mână de ajutor la aceste experienţe, nu-i aşa, fiul meu? La drept vorbind, n-aş mai avea nevoie să lămuresc şi această latură a chestiunii, căci rezultatul la care am ajuns e desăvârşit – cu toate astea ţin morţiş să duc lucrurile până la capăt.

— Bazele experienţelor tale îmi sunt cunoscute, tată! Zău, e o descoperire cu adevărat genială şi o foarte uşor de prevăzut vâlva pe care o va stârni în lume.

— Vezi, eu unul nu ţin defel să stârnesc vâlvă! Ascultă-mă, Victor, ştii prea bine că toată viaţa mea am fost un om cumpătat şi mi-a plăcut întotdeauna să trăiesc pentru mine şi nu pentru alţii. Mai mult

încă, m-am străduit din răsputeri să nu atrag asupra mea atenţia celorlalţi. Tocmai de aceea aş socoti ca o înjosire dacă descoperirea mea ar fi discutată de tot felul de oameni, mai mult sau mai puţin cunoscători în această materie. Şi, apoi, ştii tu că – bătrânul privi cercetător în jurul său – ştii că lucrările mele vor întâmpina cu atât mai multe piedici, cu cât descoperirea va stârni mai multă vâlvă? Chiar de pe acum mi-au ajuns la ureche diferite zvonuri, din care reiese că străinătatea urmăreşte cu mult interes tot ce se petrece în laboratorul meu. Crede-mă că-mi dau prea bine seama de însemnătatea acestui interes. Vezi, asta e primejdia cea mare, fiul meu. Lucrurile mari trebuie create în cea mai desăvârşită linişte, în taina cea mai de nepătruns… M-ai înţeles, fiule?

Tânărul clătină capul în semn de încuviinţare. Nici prin minte nu-i trecea însă, că tatăl său nu izbutise să-şi ascundă secretul şi că cei din fruntea Republicii Sovietice erau în căutarea unui mijloc cu ajutorul căruia să smulgă taina inginerului cehoslovac. De unde să bănuiască Victor Kraza că noul guvern rusesc voia să pună mâna pe geniala descoperire a tatălui său, datorită căreia putea să se apere împotriva duşmanilor care ameninţau existenţa noului stat?

Slujnica inginerului Kraza bătu la uşa lui Henny.

— Intră!

— Domnişoară Henny, iar a venit domnul Hellbig!

— Bine, Erna, doar te-am rugat de atâtea ori…

— Ştiu, domnişoară, i-am spus-o şi lui de altminteri… Acum, însă, susţine că trebuie să vă vorbească neapărat.

Ah, cât de nesuferit îi era tinerei fete omul acesta, cu ochi spălăciţi, care nu erau în stare să susţină nici măcar o privire! Monoclul său, de care nu se despărţea niciodată, îi apărea uneori lui Henny chiar şi în vis şi, atunci i se părea că vede ochiul înfiorător al unei bufniţe. Toată înfăţişarea acestui Hellbig era nespus de dezgustătoare; glasul său răguşit lovea auzul ca un ciocan. Deşi tânăra fată se arăta foarte rece cu el, ba uneori nici nu-l lua în seamă, pretendentul acesta plictisitor venea mereu să-i facă vizite. De altminteri, nu se sfia să-şi expună teoria lui, după care dragostea nu exista decât în romane, iar legătura dintre două fiinţe nu era decât rezultatul obişnuinţei sau al legilor omeneşti. Aşadar, era încredinţat că, încetul cu încetul, Henny se va supune şi ea acestor legi, ceea ce îndemna să stăruie cu încăpăţânare în hotărârea lui de a se căsători cu nepoata inginerului.

— Sunt fericit că te pot vedea, stimată domnişoară Burg, începu el, ca de obicei.

Fata îl întinse mâna, şovăind:

— Voiai să-mi spui ceva, domnule Hellbig?

Deşi nimeni nu-l poftise să ia loc, pretendentul se aşeză pe un scaun şi-şi netezi mânuşile.

— Hm, trebuie oare neapărat să spui ceva unei femei? răspunse el, zâmbind. Nu sunt femeile destul de isteţe ca să poată înţelege chiar şi tăcerea unui bărbat?

— Domnule Hellbig…

— Mă rog!

— Dacă ai ceva de vorbit cu unchiul meu, fireşte că n-am nimic împotrivă! Atâta vreme, însă, cât vizita dumitale e în legătură cu mine, mă văd silită să-ţi vorbesc pe faţă şi…

— Şi?

Chipul pretendentului deveni şi mai palid, iar buzele sale subţiri se schimonosiseră într-un zâmbet silit.

— …să te rog să-ţi scurtezi vizita! încheie fata, enervată.

— Şi de ce, mă rog? Bărbatul şi femeia nu sunt legaţi prin aşa-zisa dragoste, ci prin obişnuinţă.

— Asta mi-ai spus-o de nenumărate ori. Cunosc prea bine teoria dumitale şi-ţi repet că n-o împărtăşesc defel! Nu fi supărat, dar eu una tăgăduiesc că obişnuinţa e legătura care uneşte două fiinţe de sex diferit.

— Eşti încredinţată de asta?

— Da, foarte încredinţată!

— Ei, cine ştie, poate că te-ai obişnuit tu altcineva?

— Poate! răspunse ea, cu glas scăzut.

— Vezi, domnişoară Burg, eu mi-am închipuit lucrurile cu totul altfel… Dumneata fiind orfană, iar eu om bogat… În vremurile astea când numai banii au însemnătate…

— Asta întrucât te priveşte pe dumneata! îi curmă vorba tânăra fată. Şi, la urma urmei, nu te-am rugat să-mi porţi de grijă, domnule Hellbig! Deşi sunt orfană, am tot ce-mi trebuie şi mă simt foarte bine în casa unchiului meu. Aşadar, te rog foarte mult să nu te îngrijeşti de mine!…

În acea clipă, Victor Kraza deschise uşa încăperii, dar rămase în prag, nehotărât.

— Iartă-mă, Henny, nu ştiam că te deranjez…

— Ba dimpotrivă, nu mă deranjezi defel! răspunse fata, cu însufleţire, şi chipul i se îmbujorăm trădând simţămintele ei.

Hellbig se ridică de la locul lui.

— Îmi daţi voie să mă prezint… doctorul August Hellbig.

— Inginerul Kraza! răspunse Victor, cu răceală.

— Junior, nu-i aşa?

— Da, domnule doctor.

— Şi rămâneţi aici multă vreme? întrebă medicul, după ce aruncase o privire asupra fetei.

— Da, n-ar fi cu neputinţă să nu mai plec de aici.

— Hm, asta nu v-aş sfătui defel, domnule Kraza. Orăşelul nostru nu

vă poate oferi nimic, iar tinerii de azi au nevoie de orizonturi largi, în care să poată zburda în voie.

— Domnule doctor, sper că în orice caz pe dumneavoastră nu vă voi stingheri defel, chiar dacă aş rămâne aici, răspunse Victor, cu glas batjocoritor, căci medicul făcuse şi asupra lui o impresie foarte rea.

— Să mă stingheriţi?

După cât se părea, ironia lui Victor nimerise tocmai bine, căci medicul îşi pierdu liniştea lui obişnuită şi urmă, cuprins de tulburare:

— Fireşte că nu mă veţi stingheri şi… cu atât mai puţin pe domnişoara Henny, nu e aşa?

Zicând acestea, îşi aţinti privirile asupra tinerei fete, apoi adăugă:

— Dar acum trebuie să plec… căci mai am o mulţime de treburi.

— Atât de ocupat în orăşelul acesta, domnule doctor? făcu Victor, cu ton batjocoritor.

Celălalt, însă, nici nu mai încercă să-i răspundă şi-şi luă rămas bun de la ei.

— Henny, pentru numele lui Dumnezeu, ce-i cu individul ăsta? izbucni tânărul inginer, cu glasul sugrumat de gelozie, ceea ce stârni o tainică bucurie în inima verişoarei sale.

— E un om dezgustător! răspunse ea. Nădăjduiesc, însă, că i-ai tăiat pofta să ne mai facă vizite!

— Nu cumva o fi îndrăgostit de tine?

Tânăra plecă privirile şi chipul i se îmbujoră iarăşi.

— Are asta vreo însemnătate pentru tine, Victor? întrebă ea, cu glas slab. Ia adu-ţi aminte, de când ai plecat la studii mi-ai scris vreodată?

— Prostuţo, ştii doar că un om care se află printre străini e atât de ocupat cu sine, încât n-are vreme să se gândească la cei de acasă. Şi apoi, învăţătura…

Henny se îndreptă spre fereastră, ca să nu i se vadă lacrimile care îi umeziseră ochii.

— Victor! se auzi în acea clipă glasul adânc al bătrânului inginer.

— Da, tată, vin.

Inginerul Kraza deschise uşa grea ce dădea în laboratorul său, ale cărui ferestre erau vopsite în alb.

Victor se opri în prag, cuprins de mirare. Ceea ce vedea înaintea sa era un fel de telescop, uriaş format din opt tuburi care mergeau îngustându-se spre vârf. Acest telescop se afla pe o placă mobilă de alamă, astfel că putea fi îndreptat în orice direcţie.

— Vino înăuntru, Victor! Uşa asta, n-o las deschisă niciodată! îl îndemnă tatăl său.

Tânărul se supuse şi bătrânul inginer închise uşa după el, apoi trase un mâner, care se afla în partea dinăuntru a uşii. În clipa următoare, se iviră şase plăci de otel, care alunecară unele peste altele, acoperind intrarea cu desăvârşire.

— Ca în tezaurul băncii Angliei! zâmbi tânărul inginer.

— Da, dragul meu, însă cred că ceea ce am eu aici n-ar putea fi cumpărat nici chiar cu capitalurile câtorva bănci, răspunse tatăl său, care, se întoarse apoi spre aparatul din mijlocul încăperii.

— Priveşte, asta e totul! Desigur că ţi-ai închipuit cine ştie ce instalaţie, cu mecanism complicat şi mânere tăinuite, nu e aşa?

— Da, mărturisesc că aşa e, tată. Nu mi-ar fi trecut prin minte să fie atât de simplu.

— Ascultă-mă, descoperirea mea se bazează pe principii străvechi, stabilite încă de pe vremea lui Arhimede, care, cu ajutorul oglinzilor sale a izbutit să distrugă flota lui Martelus. Fireşte, pe atunci vapoarele erau făcute din lemn şi se aprindeau foarte uşor. Ei bine, preocuparea mea a fost să găsesc un mijloc cu ajutorul căruia să mă pot folosi de acelaşi principiu, însă aplicat vaselor din timpurile noastre… cu alte cuvinte, să descopăr anumite raze care să topească oţelul, fierul sau aluminiul.

— Şi le-ai găsit?

— Da! În acest scop, ionizez o cantitate oarecare de aer, prin care trec apoi un puternic curent electric… Un brici, e folositor, atâta vreme cât îl întrebuinţăm la bărbierit – dar e de ajuns o singură mişcare neîndemânatecă pentru ca acest obiect cu întrebuinţare practică să ucidă un om… Oţelul, din care se construiesc podurile, aduce omenirii servicii nepreţuite; acelaşi oţel, însă, transformat în tunuri, împrăştie moartea pretutindeni. Aceleaşi observaţii le putem face şi asupra sticlei… Ochelarii, de pildă… o mare cucerire a civilizaţiei, nu e uşa? Tot astfel orice sticlă optică… Ei bine, în curând îţi voi dovedi cât de primejdioase sunt aceste obiecte, în aparenţă nevătămătoare…

Zicând acestea, bătrânul se îndreptă spre un raft, din care scoase două perechi de ochelari albaştri, mânuşi lungi de piele şi două halate de cauciuc, pe care le îmbrăcară. Apoi, Rudolf Kraza întoarse un mâner şi becul cu cărbune, de la baza telescopului, începu să zbârnâie, producând în acelaşi timp o lumină vie. Becul acesta, însă, era atât de bine fixat în primul tub al aparatului, încât nici cea mai mică rază de lumină nu putea străbate afară.

— Vezi tuburile din care e format telescopul meu, urmă bătrânul inginer. În fiecare din aceste tuburi se află cinci prisme de sticlă, astfel că razele becului trec prin patruzeci de prisme. De fiecare dată ele primesc elemente noi, din care pricină la sfârşit lumina devine de un verde-închis, însă are însuşirea de a distruge nu numai fiinţele vii pe care le întâlneşte în cale, ci şi metalele. Această lumină nu poate fi împiedecată în niciun chip. Şi, ceea ce până acum nu izbuteau să facă în război sute de mii de oameni, care în cele din urmă mureau pe câmpul de luptă, vor putea face numai doi oameni – auzi, Victor?

numai doi oameni, care stau pe placa asta de alamă şi mânuiesc telescopul… Aşa, bagă de seamă la cele ce au să se întâmple!

Rudolf Kraza apasă pe un buton şi îndepărtă un dop de azbest care se afla la baza telescopului. Prin deschiderea formată, pătrunse un mănunchi de raze care erau îndreptate asupra unei bucăţi mari de oţel.

— Aşa, acum razele sunt de culoare roşie! strigă bătrânul inginer la urechea fiului său, ca să acopere zbârnâitul aparatului. Bagă de seamă, răsucesc mânerul ăsta, până când razele capătă culoarea verde dorită de mine… Vezi, razele devin liliachii… acum violet… învârtesc, însă, mai departe şi violetul se transformă în albastru… Această rază albastră o unesc cu alta galbenă şi capăt raza verde-închis, pe care am botezat-o deocamdată „raza morţii”… Aşa, o mai întăresc până la un grad oarecare şi… priveşte bucata de oţel.

Victor văzu cum raza verde se înfigea tot mai mult în placa de metal, până când o străpunse cu totul, croindu-şi astfel calea mai departe.

— Acum o să facem încercarea cu aluminiu! zise bătrânul Kraza, îndreptând telescopul spre o placă groasă de aluminiu.

Şi, într-adevăr, experienţa izbuti şi de astă dată, metalul fiind străpuns de raza verde.

Apoi, Rudolf Kraza închise comutatorul becului cu cărbune şi aprinse lumina în laborator, după ce puse în mişcare două ventilatoare uriaşe, care aerisiră încăperea.

— Ei, Victor, ce spui de toate astea? întrebă inventatorul, scoţându-şi halatul şi ochelarii.

— Nu găsesc cuvinte prin care să-mi exprim admiraţia pentru măreaţa ta descoperire, răspunse fiul său.

Un zâmbet de mulţumire se înfiripă pe chipul bătrânului inginer, care privi plin de mândrie la opera lui.

— Da, da, telescopul acesta va revoluţiona întreaga tehnică a războiului. Niciun tanc nu mai e sigur, niciun avion nu mai poate pluti deasupra locurilor, unde se află „razele morţii”, căci acestea distrug orice metal, chiar dacă ar fi la o înălţime cât de mare. Cine ştie dacă razele mele nu vor hotărî omenirea să renunţe la războaie! Poate că atunci când popoarele îşi vor da seama că înarmarea nu mai are niciun rost, vor munci pe alte tărâmuri şi învăţaţii nu se vor mai strădui să născocească mijloace cât mai sigure pentru a ucide oamenii! Crede-mă, fiul meu, sunt cu conştiinţa împăcată, căci mi-am creat opera nu ca să servească la nimicirea semenilor noştri, ci ca să-i îndemne la pace şi să slujească la apărarea noastră împotriva acelora care ar cuteza să ne încalce drepturile… Iată, aici – bătrânul arătă spre un dulăpior de oţel, care se afla într-un colţ al laboratorului – aici e secretul descoperirii mele, însemnarea orânduirii prismelor în telescop

şi formele acestor prisme… Iar în ceea ce priveşte însuşirea razelor în apă, pe care trebuie s-o mai cercetez, sper că mă vei ajuta la aceste experienţe… Iată şi cheia laboratorului. Nu am decât două: una o păstrez eu, iar cealaltă, pe care am făcut-o cu mâna mea, ţi-o dau ţie, băiete.

Zicând acestea, bătrânul inginer deschise uşa şi părăsi încăperea împreună cu fiul său.

— Socot că nu mai e nevoie să-ţi amintesc că ceea ce ai văzut acum trebuie să rămână o taină pentru ceilalţi. O vorbă nesocotită, un pas nechibzuit şi totul e pierdut, Victor… da, totul!

Tânărul porni în căutarea verişoarei sale şi o găsi pe terasă.

— Iartă-mă, Henny, că n-am venit mai curând ca să stau de vorbă cu tine! zise el, aşezându-se pe banca vopsită cu lac roşu.

— Ei, ai văzut minunea? întrebă fata, cu sfială.

— Da, am văzut-o!

— Şi?

Crescută în această casă, Henny cunoştea taina unchiului ei, pe care îl iubea din toată inima, şi care, la rândul lui, ţinea foarte mult la nepoate sa.

— Am rămas uimit, răspunse Victor. Nici nu poţi să-ţi închipui ce vâlvă o să stârnească această descoperire. Dar…

Tânărul îşi curmă vorba şi rămase nehotărât câteva clipe, apoi urmă:

— …am mai avut o surpriză, Henny!

— Şi anume?

— Acum trei ani, când am plecat la studii, tu erai copilă încă, iar astăzi găsesc o tânără frumoasă, puţin cam visătoare… Unde ţi-e voioşia de altă dată, Henny?

— Singurătatea m-a întristat, Victor! Şi, dacă vrei să-ţi spun adevărul…

— Henny, unde eşti? strigă bătrânul inginer, care nu se despărţea de nepoata lui decât atunci când lucra în laborator.

— Aici, unchiule! răspunse fata, alergând în întâmpinarea sa şi luându-l de braţ.

— Aha, stăteaţi de vorbă! făcu bătrânul inginer, zâmbind. Cei doi copii ai mei se înţeleg de minune! Asta îmi place!

Tânăra îi aşeză cu grijă câteva perne într-unul din fotoliile de trestie şi-l sili, cu blândeţe să ia loc.

Mulţumit, Rudolf Kraza îşi mângâie barba, apoi umplu un pahar cu coniac şi-l ridică, zicând:

— Vă doresc noroc, dragii mei!

Cei doi tineri roşiră ca nişte elevi de şcoală.

Paşii cadenţaţi ai santinelelor răsunau pe asfaltul din faţa Kremlinului, fosta reşedinţă a ţarilor Rusiei.

Era o noapte întunecată de primăvară şi după cât se părea, intrarea în falnica cetate era păzită cu mai multă străşnicie. O lumină slabă pătrundea afară prin cele patru ferestre, cu perdelele lăsate, care se aflau într-o parte a clădirii. Din când în când câte o maşină se oprea înaintea portalului, un bărbat cobora repede şi, după ce arăta santinelei insigna, dispărea grăbit pe poarta grea de stejar.

Fruntaşii revoluţionarilor ţineau o şedinţă secretă, în care puneau la cale ceva foarte însemnat – cel puţin aşa se părea, judecând după chipurile grave ale celor de faţă.

Preşedintele arătă cu creionul spre comisarul poporului pentru război, care purta o tunică de culoare kaki şi era încins cu un brâu lat de piele din care ieşea tocul galben al revolverului.

— Tovarăşe Korniloff, ai cuvântul!

Comisarul tuşi uşor, puse ţigareta deoparte şi-şi roti prin încăpere ochii-i mici, vicleni.

— Tovarăşi, începu el, acum, după ce am găsit comoara şi putem împlini întrucâtva nevoile statului, datoria noastră e să veghem cu străşnicie ca ceea ce am creat să nu fie distrus de duşmanii noştri din afară. De aceea avem nevoie de mijloace cât mai sigure, prin care să ne putem apăra oricând. Agenţii noştri din Cehoslovacia ne-au informat că un inginer din Brno a dat la iveală o descoperire menită să revoluţioneze întreaga tehnică a războiului. Vă închipuiţi, cred, ce însemnătate are această descoperire şi cât ne-ar folosi dacă ar intra în stăpânirea noastră. Din acest motiv, am dat ordin agenţilor să supravegheze casa inventatorului şi am primit din partea lor următoarele lămuriri: E vorba de inginerul Rudolf Kraza, care locuieşte într-adevăr la Brno, în strada Bojar numărul 14, unde se află şi laboratorul său. Descoperitorul lucrează singur, însă pare să fie o personalitate în acest domeniu, căci s-a întâmplat adeseori ca specialişti în tehnica războiului să-i ceară sfatul. Şi mai însemnat pentru noi e faptul că de la o vreme încoace şi-au făcut apariţia la Brno agenţii mai multor state, ceea ce dovedeşte că străinătatea se interesează de această descoperire… Aşadar, trebuie neapărat să ne punem pe lucru – şi asta cât mai repede, ca s-o luăm înaintea celorlalţi. Dacă nu izbutim să punem mâna pe planurile descoperirii chiar într-una din săptămânile viitoare, atunci mai mult ca sigur că se vor găsi alţii care să ni le sufle dinaintea nasului. Lupta pentru „razele morţii” trebuie să se sfârşească prin izbânda noastră, altminteri suntem oricând în mâna duşmanilor, care nu vor şovăi o clipă şi se folosească de marea descoperire pentru a-şi întinde stăpânirea asupra celor care le stau în cale. Prin urmare cer stăruitor să se hotărască în şedinţa de azi măsurile trebuincioase pentru ca să punem mâna pe planurile descoperirii inginerului Kraza!

— Dumneata, tovarăşe Pavlov, zise preşedintele, arătând spre un

bărbat slab şi palid.

— Tovarăşi, mă alătur propunerii tovarăşii lui Korniloff şi cer şi eu să pornim la lucru cât nu grabnic cu putinţă. În afară de asta, mai pot adăuga că toate străduinţele agenţilor noştri de a intra în vorbă cu vreunul din locatarii casei sau de a pătrunde înăuntru, au rămas fără folos. Singurul lucru pe care au izbutit să-l facă, a fost să-l iscodească pe coşarul care curăţa din când în când hornurile locuinţei inginerului. Acesta, însă, le-a destăinuit, doar, că laboratorul se află în partea de nord a casei şi că are o singură uşă, al cărei mecanism pare să fie foarte complicat… Asta i tot ce aveam de spus!

— Dau cuvântul comisarului Cekei.

— Tovarăşi, la drept vorbind, aş fi putut să nu mai iau cuvântul, căci n-am nimic de adăugat. Ceea ce trebuie să facem acum e să chibzuim cu luare-aminte la cele ce ne-au spus tovarăşii noştri. În primul rând avem nevoie de un om inteligent, pe care să ne putem bizui… M-am gândit întâi la Boris Verodin, a cărui nevinovăţie a ieşit la iveală, însă din discursul lui v-aţi încredinţat că nu ne putem folosi de el în cazul de faţă. De aceea am să vă propun un altul despre care nu mă îndoiesc că va fi în stare să-şi ducă la îndeplinire misiunea ce-i vom încredinţa.

Privirile tuturor se îndreptară cu încordare spre comisarul Cekei.

— Şi cine e acesta? întrebă unul din ei.

Un zâmbet viclean încolţi pe buzele revoluţionarului.

— E vorba de un om care zace în temniţă de câtva timp…

— Şi crezi că putem avea încredere în el?

— În prizonierii mei putem avea încredere oricând!… Da, sunt sigur că-şi va duce misiunea la bun sfârşit.

— Şi dacă te înşeli?

— Există vreun om care să nu ţină la viaţa lui? Şi, afară de asta, oricine e bucuros să respire niţel aer curat, după ce a lâncezit opt luni în închisoarea Cekei… Din fericire, acela despre care vă vorbesc, se pricepe în chestiuni de mecanică şi sunt sigur că nu ne va trăda, mai ales dacă îi vom tăgădui o răsplată mare.

— Dar de ce a fost întemniţat? întrebă unul din comisari.

— Pe semne că n-am făcut-o eu degeaba! răspunse comisarul Cekei, zâmbind batjocoritor. Dar mai bine mă duc să vi-l aduc încoace!

Zicând acestea, revoluţionarul se ridică, în vreme ce tovarăşii săi rămaseră în sala de şedinţe, urmând să chibzuiască mai departe.

— Tovarăşi, cu privire la propunerea comisarului Cekei, aş avea şi eu ceva de adăugat, continuă preşedintele. Poate că individul merită, într-adevăr încrederea noastră – cu toate astea nu putem să lăsăm totul în seama unui om care a lâncezit în temniţa Cekei opt luni de zile. Gândiţi-vă, ce s-ar întâmpla dacă ar pune mâna pe planuri şi, deodată, îndemnat de dorinţa de răzbunare, ar preda hârtiile unei

puteri străine? Fireşte, avem putinţa să-l pedepsim însă la ce ne-ar folosi pedeapsa dacă n-am izbuti să intrăm în stăpânirea marii descoperiri? Deşi tovarăşul nostru ne-a încredinţat, că omul merită toată încrederea, socot că lucrul cel mai bun ar fi să-i dăm un supraveghetor, însă un supraveghetor care să nu-l lase să întrevadă că ne îndoim de buna lui credinţă. Cunoaşteţi cu toţii rolul pe care îl joacă femeile în asemenea chestiuni… Ele au fost întotdeauna puntea de trecere, care a înlesnit spionilor să-şi ajungă ţinta. Ei bine, ce ar fi dacă trimisul nostru ar fi însoţit de o femeie frumoasă, care să fie în aparenţă ajutorul lui, iar în realitate persoana noastră de încredere? Cu alte cuvinte, trebuie să-l încredinţăm că are nevoie de ajutorul acestei femei, care îl va însoţi pretutindeni şi va putea să-i înlesnească ajungerea la ţintă şi, în acelaşi timp, ne va da de veste dacă trimisul îşi face datoria.

— Tovarăşul preşedinte are dreptate, încuviinţă comisarul Pavlov. În acest chip, am avea un supraveghetor, care să nu stârnească bănuielile trimisului nostru şi care, la urma urmei, ar putea chiar să-i dea o mână de ajutor, la nevoie. Chestia e însă, de unde luăm pe aceasta femeie? Căci trebuie să îndeplinească următoarele condiţii: să fie frumoasă, isteaţă curajoasă şi, mai ales, să se bucure de toată încrederea noastră…

— Cred că am găsit persoana de care avem nevoie – zise Ilino, preşedintele Comitetului Central. Acum câtva timp m-am întâlnit cu o veche cunoştinţă, care luptă mereu pentru propăşirea statului nostru şi care s-a jertfit pentru binele poporului. E vorba de o fostă prinţesă care a intrat de la început în rândurile noastre şi, renunţând cu totul la rangul ei, a luptat cot la cot cu tovarăşii noştri. În tot acest timp, tânăra fată, care e foarte frumoasă a dat dovadă de un curaj fără seamăn, astfel că putem să-i încredinţăm această misiune grea. Fratele ei, Iesta Ulkitzki, pe care îl cunoaşteţi cu toţii, e o dovadă mai mult că spusele mele sunt întemeiate. Amândoi s-au lepădat de titlurile de nobleţe şi au venit să lupte alături de noi, cu toate că puteau să trăiască liniştiţi în casa părinţilor lor. Acum tânăra fată – pe care o cheamă Vera – îndeplineşte slujba de soră de caritate în infirmeria unei temniţe, dar sunt sigur că nu va pregeta o clipă să-şi servească patria şi în alt chip decât până acum.

Uriaşa temniţă a Cekei de pe Lubianka, era cufundată în tăcere de moarte. Doar santinelele mai vegheau în coridoarele lungi, slab luminate.

Un automobil se opri înaintea porţii şi comisarul Cekei coborî din el.. Santinelele îl salutară. Aproape fără să le ia în seamă, comisarul trecu repede înainte, urcă la primul etaj al clădirii şi deschise uşa camerei de gardă.

Paznicul de serviciu stătea la masă, cu capul rezemat în mâini şi

sforăia de zor.

— Terecenko, să te ia dracu'! îi strigă comisarul în ureche.

Adormitul sări în sus şi, cu acest prilej, se izbi cu capul de abajurul de tablă al lămpii. Cu mare greutate izbuti să-şi recapete echilibrul, când dădu cu ochii de nocturnul vizitator.

— La ordinele dumitale, tovarăşe comisar! bâigui el.

— De câte ori ţi-am spus că n-ai voie să dormi când eşti de serviciu? se răsti comisarul Cekei, izbind cu pumnul în masă la fiecare vorbă. Dar las' că despre asta vom vorbi noi mâine! Acum cară-te repede şi adu-l în biroul meu pe arestatul Klonitzki din celula 115… dar fără să faci zgomot! Ai înţeles?

— Înţeles, tovarăşe comisar!

Paznicul îşi încinse centironul, de care atârna un toc de revolver, îşi puse căciula şi părăsi odaia, cu paşi grăbiţi. După ce urcă două etaje, o luă de-a lungul coridorului şi începu să numere celulele:

— O sută unsprezece… o sută doisprezece… o sută treisprezece… o sută paisprezece… În sfârşit, o sută cincisprezece!

Deschise cu mare băgare de seamă uşa căptuşită cu tablă groasă, apoi intră în celulă.

La început, aerul înăbuşitor care domnea înăuntru îi tăie aproape răsuflarea. După ce-şi mai veni în fire, scoase lampa de buzunar şi plimbă razele ei pe trupurile care zăceau ghemuite pe paturile de scânduri. Când cel căutat fu descoperit, paznicul se apropie de el şi îl zgâlţâi de umăr. Arestatul scoase un răcnet sălbatic, în care se vedea groaza de moarte, bănuiala înfiorătoare că i-a sunat ceasul din urmă.

Terecenko îi astupă gura cu palma lui lată şi zise:

— Nu ţipa, tovarăşe, că doar nu-ţi fac nimic! Te cheamă comisarul!

— Minţi! strigă celălalt, smucindu-se într-o parte.

— Nu mint, boule! Hai, urmează-mă, dar fără zgomot!

— Nu vreau… nu, nu mă mişc de aici… Hai, împuşcă-mă, ce mai stai la gânduri! răcni nenorocitul, care părea că-şi pierduse minţile.

Între timp, se treziseră şi tovarăşii săi de suferinţă, care se îngrămădiră, sperioşi unul într-altul.

— Na, acum i-ai sculat şi pe ceilalţi! mormăi paznicul. Hai vino odată! N-ai să păţeşti nimic… vezi doar că am venit singur!

Arestatul aruncă asupra tovarăşilor săi o privire rugătoare, apoi porni în urma paznicului. Obişnuit cu întunericul din celulă, nenorocitul se frecă la ochi, ca să se deprindă cu lumina din coridor, şi începu să tremure, căci fiori reci îi străbăteau trupul, ceea ce se întâmplă adesea când eşti trezit din somn pe neaşteptate.

Era un bărbat de statură potrivită, cu umerii lăsaţi în jos. Avea fruntea lată şi capul îi era acoperit cu păr bătând în roşu. Ochii i erau foarte frumoşi. Trădau inteligenţă şi erau adânciţi în orbite.

— Încotro? întrebă el cu glas tremurător, adresându-se paznicului.

— Chiar în biroul comisarului.

— Nu cumva ştii pentru ce m-a chemat?

— De unde să ştiu asta? Eu nu fac decât să execut porunca primită.

După ce străbătură câteva coridoare, cei doi ajunseră înaintea biroului comisarului, unde, pe o bancă de lemn, se aflau doi paznici, cu armele între picioare.

Terecenko bătu la uşă.

— Intră!

— L-am adus, tovarăşe comisar!

— Bine, Terecenko! Lasă-ne singuri.

Şi rămaseră singuri – stăpânitorul acestei închisori şi prizonierul său. Cel dintâi în deplină conştiinţă a puterii sale, iar celălalt într-o atitudine umilă, dându-şi seama de situaţia lui nenorocită.

Se priviră în tăcere. Căutătură comisarului era străpungătoare, părând că vrea să pătrundă până în adâncul sufletului acestui om care abia izbutea să-şi ascundă spaima.

— Tovarăşul Klonitzki, nu e aşa? întrebă comisarul, aproape prietenos, păşind spre arestat.

Tonul acesta blând pricinui nenorocitului o spaimă mult mai mare, decât dacă celălalt ar fi răcnit la el. În această clădire blestemată, nimeni nu obişnuia să se folosească de blândeţe şi tocmai de aceea spaima arestatului era foarte întemeiată. Nu mai încăpea nicio îndoială că, sub această bunăvoinţă se ascundea ceva grozav.

— Întocmai, domnule comisar, numele meu e Klonitzki! răspunse arestatul, cu glas scăzut.

Cekistul îi întinse mâna şi, fără să lase din palmă degetele umede, tremurătoare, ale bietului arestat, îi puse cealaltă mână pe umăr şi-l sili să se aşeza pe un scaun din faţa biroului.

— Fumezi? întrebă el, apoi, şi mai prietenos, oferindu-i tabachera.

— Dacă-mi daţi voie! bâigui arestatul.

— Zău, nu te înţeleg defel, ce vasăzică mofturile astea? Suntem, doar, oameni cu toţii, – sau eşti cumva de altă părere? mormăi, supărat, atotputernicul comisar. Hai, serveşte-te, nu mai sta la gânduri!

Klonilzki întinse mâna spre tabacheră, dar era atât de tulburat încât nu izbuti să scoală ţigareta afară. În cele din urmă izbuti, dar abia trase câteva fumuri, că începu să tuşească din nou. Trecuseră luni întregi de când nu mai fumase un tutun ca lumea.

— Îmi dai voie să-ţi ofer un păhăruţ de votcă? urma comisarul. Dacă vrei, am să-ţi ţin tovărăşie…

— Iertaţi-mi sinceritatea, domnule comisar, dar m-am dezobişnuit cu totul să se poarte cineva omeneşte cu mine. N-aţi vrea să fiţi atât de bun şi mă lămuriţi ce vasăzică asta?

— Ascultă-mă, dragul meu, oi fi eu comisarul Cekei, nu-i vorbă, dar

nu m-am gândit niciodată să mă socot deasupra dumitale, deşi eşti un biet arestat. Şi mai mult ca sigur că nu mi s-ar fi încredinţat această slujbă însemnată, dacă n-aş fi ştiut cum să mă port cu oile a căror pază o am.

Comisarul păru atât de mulţumit de gluma lui, încât izbucni într-un hohot de râs, din care se potoli cu mare greutate. Apoi umplu două pahare cu rachiu şi ciocni cu arestatul.

— În sănătatea dumitale, tovarăşe!

— Noroc! răspunde Klonitzki şi dădu pe gât cu lăcomie băutura arzătoare.

Alcoolul i se scurse prin vene ca o dâră de foc, ajunse la inimă şi o făcu să bată mai tare ca de obicei. Apoi, nenumărate ace se înfipseră în mintea arestatului care păru luminat dintr-odată… încăperea i se păru mult mai mare ca la început şi se simţi învăluit de o lumină vie.

— Mai iei un pahar?

— Dacă-mi daţi voie…

Ciocniră din nou.

Pentru prima dată, după ce tânjise îndelungat în mizerabila celulă, Klonitzki se simţi iarăşi bine, încăperea asta „oficială" i se păru acum mult mai „prietenoasă" şi însuşi comisarul Cekei făcea impresia unui om mai puţin înfiorător decât îl socoteau arestaţii. Ba, parcă era chiar simpatic?

Dar, deodată, gândul înfiorător, străbătu iarăşi, ca un ac înroşit în foc, mintea sărmanului arestat. Nu cumva toată această prietenie, ţigaretele, rachiul, erau o cursă? Nu cumva zbirii voiau să-şi bată joc de el, să-l aţâţe înainte de ai da lovitura de moarte?

Klonitzki se făcu galben ca ceara, ochii-i se adânciră şi mai mult în orbite şi rămaseră aţintiţi spre chipul comisarului, care stătea de cealaltă parte a mesei.

— Ce-i cu dumneata? Nu te simţi bine? întrebă cekistul, neliniştit.

— Nu… nu-i nimic! bâigui arestatul. Ştiţi, doar, că a trecut multă vreme de când n-am mai sorbit o picătură de rachiu.

— Ei, las' că te deprinzi iarăşi, dragul meu! Ascultă-mă! Spune drept, cum o duci aici, la mine?

— Hm, cum s-o duc… aşa cum vrea administraţia închisorii.

— Bun răspuns!… Nu m-am înşelat defel în privinţa dumitale, dragul meu Klonitzki! Nu, au m-am înşelat!… Ascultă-mă, cât timp socoţi să mai rămâi aici?

— Glumiţi, fireşte, domnule comisar!

— Nu, zău, o cred foarte serios!… Ce-ai spune, de pildă, dacă ţi-aş da drumul chiar în noaptea asta? înţelegi, Klonitzki… Să presupunem că te iau cu mine în maşină, te duc în oraş şi te las acolo, liber cu desăvârşire… Frumos, nu e aşa?… Şi, pe lângă asta îţi mai şi spun: „Dragul meu Klonitzki, ai lâncezit prea mult în temniţă, sănătatea ţi-e

zdruncinată şi trebuie să faci o călătorie în străinătate, ca să te mai întremezi niţel… Spune, nu ţi se pare ceva din „O mie şi una de nopţi?”.

Arestatul nu răspunse, dar creierul său lucra cu înfrigurare, încercând să lămurească misterul care îl învăluia.

— De ce taci, Klonitzki?

— Domnule comisar, vă rog să mă înţelegeţi… unui om în situaţia mea nu-i arde de glumă… şi-apoi, glumele sună atât de sinistru în camera asta…

— Hahaha! râse comisarul.

Se ridică de la locul lui, făcu un ocol în jurul mesei, apoi se aşeză pe dânsa şi puse mâna pe umărul arestatului.

— La spune-mi, ce-mi oferi, dacă fac una ca asta?

— Cum… vorbiţi serios?

— Fireşte, îţi dau cuvântul de onoare!

— Ce vă ofer?… Ce-aş putea să vă ofer?

— Ascultă-mă, Klonitzki, vreau să-mi faci un serviciu, dar un serviciu foarte însemnat…

— Fac orice doriţi! strigă arestatul, cuprins de tulburare şi era cât p-aci să sară de pe scaun dacă mâna grea a comisarului nu l-ar fi ţintuit locului.

— Eşti inginer?

— Da, domnule comisar, am studiat ingineria în Franţa.

— Cunoşti ceva limbi străine?

— Da, în afară de limba rusă, vorbesc bine franceza şi germana.

— Că eşti curajos, o ştiu prea bine, altminteri nu te-aş fi arestat la graniţă, tocmai când voiai să pleci în străinătate cu săculeţele de aur…

Klonitzki plecă ochii şi o roşeaţă vie i se ivi deodată pe obraji.

— Dar nu vreau să scormonesc în trecut, urmă comisarul. Uite ce e, dragul meu, acum ai putinţa să-ţi îmbunătăţeşti soarta… Te trimitem în Cehoslovacia, cu o misiune foarte importantă. M-ai înţeles? Lămuririle ai să le capeţi mai târziu, după ce te vei fi hotărât dacă pleci sau nu…

Klonitzki rămase pe gânduri şi însufleţirea de la început păru să scadă.

— Vasăzică, şovăi? îl iscodi comisarul Cekei. Nu cumva ţi-e teamă!

— Mărturisesc că da… Iată, acum nu vă mai ascund că prin încercarea mea de a trece graniţa, urmăream doar, să-mi salvez viaţa care mi se părea ameninţată. Călătoria aceasta, însă, de care mi-aţi vorbit adineauri, trezeşte în sufletul meu aceeaşi teamă… teama de moarte!

— Bine dragul meu. Dar nici nu ştii măcar despre ce e vorba?

— Vreo explozie? şopti Klonitzki.

— Nu.

— Atentat? Crimă? urmă inginerul sfredelind cu privirea pe cel dinaintea sa. În acest caz, vă spun dinainte, că nu vă puteţi bizui pe mine.

— Nu, dragul meu, nu e vorba de nicio crimă… afară de cazul că vei fi nevoit să te aperi! Nădăjduiesc însă, că lucrurile nu vor ajunge până acolo!

— Spionaj?

— N-ai prea ghicit nici de astă dată… Ascultă-mă, avem nevoie de nişte planuri, care se afla în Cehoslovacia. Misiunea dumitale va fi să pui mâna pe aceste planuri şi să le aduci încoace. Răsplata e foarte mare, mai mare decât îţi închipui… Îţi dau zece minute de gândire!

Zicând acestea, comisarul sări de pe masă, intră în odaia învecinată şi, după ce încuie uşa în urma lui, se plecă spre o gaură făcută în perete, de unde putea urmări tot ce se petrece dincolo.

Câteva minute, arestatul rămase nemişcat, apoi îşi roti privirile în jurul său. Întinse mâna spre tabacheră, care se mai afla pe masă, dar se răzgândi, se ridică de la locul său, făcu vreo câţiva paşi prin încăpere, apoi se aşeză iarăşi.

Comisarul Cekei îl urmărea cu luare-aminte.

— Bine… bine… aşa şi trebuie, murmură el mulţumit. Dacă ar fi primit fără şovăire, l-aş fi trimis în celulă numaidecât, căci ar fi fost neîndoielnic că urmăreşte doar să se vadă dincolo de graniţă pentru ca după aceea să ne tragă chiulul.

Cekistul aruncă o privire spre ceasornic: mai erau patru minute. Klonitzki stătea iarăşi nemişcat, chipul îi era liniştit cu desăvârşire.

— S-a hotărât să primească! şopti comisarul, care era un bun cunoscător de oameni.

Fără să mai aştepte sfârşitul răgazului acordat, intră iarăşi în odaia în care se afla inginerul.

— Ei, tovarăşe Klonitzki!

— Primesc! răspunse acesta, cu hotărâre. Da, plec în Cehoslovacia şi sper să-mi duc la capăt misiunea.

— Eram sigur de asta! În acelaşi timp, însă, îţi amintesc că ar fi foarte primejdios să te joci pe noi.

— Ştiu!

— Cu atât mai bine! Sper că eşti încredinţat că putem urmări tot ce se petrece acolo… mai înţeles, nu-i aşa?

— Da, v-am înţeles.

— Şi mai cred că ţii la viaţa dumitale?

— Da, şi încă foarte mult!

— În cazul acesta te sfătuiesc să nu te abaţi din cale.

De astă dată, Klonitzki recunoscu iarăşi tonul ameninţător al comisarului Cekei.

— Bun, aşadar am căzut de acord! urmă comisarul. Unde ţi-e

paltonul?

— N-am palton.

— Hm, asta-i cam neplăcut, căci e frig afară! Comisarul apăsă pe butonul unei sonerii şi în clipa următoare un paznic îşi făcu apariţia în odaie.

— Ascultă-mă tovarăşe, adu-mi şuba din cancelaria mea de la primul etaj… dar nu uita şi căciula!

O linişte mormântală se lăsă în sala de şedinţe, când Klonitzki şi comisarul Cekei îşi făcură apariţia acolo. Zece perechi de ochi curioşi se aţintiră cercetători asupra inginerului, care se simţea stingherit în această încăpere mare, plină de fum. Îmbrăcat în şuba largă a comisarului, ale cărei mâneci îi erau prea lungi, purtând căciula miţoasă, inginerul se simţea mic şi neînsemnat în faţa acestor bărbaţi, care îl priveau cu încordare, ca şi cum fiecare din ei ar fi vrut să citească ce se petrece în sufletul său.

— Hai, dezbracă-te şi ia loc aici! îl îndemnă preşedintele adunării.

— Acesta e inginerul Klonitzki! — începu comisarul Cekei, după ce se aşezară cu toţii. Tovarăşul ştie întrucâtva despre ce este vorba şi, după cum am prevăzut, şi-a dat încuviinţarea. Lămuririle le va primi din partea tovarăşilor Pawlov şi Korniloff, care au să-i dea şi planul oraşului, cu împrejurimile sale. Aşadar n-a mai rămas decât să stabilim data plecării şi chipul în care va trebui să lucreze trimisul nostru…

— Înainte de asta, trebuie să-i aducem la cunoştinţă o hotărâre pe care am luat-o fără ştirea dumitale, tovarăşe comisar, interveni preşedintele. Cunoaştem cu toţii rolul însemnat pe care l-au jucat femeile în spionajul internaţional… Ele sunt puntea de legătură între cele două tabere, datoria lor e să netezească drumul spre ţintă, să deschidă uşi care rămân închise pentru toţi ceilalţi. De multe ori o femeie – în acest domeniu, fireşte – are mai mare însemnătate decât un bărbat şi tocmai de aceea socotim că n-ar fi rău dacă tovarăşul Klonitzki şi-ar lua o însoţitoare, care să-i dea o mână de ajutor la îndeplinirea misiunii sale… Ai ceva împotrivă, tovarăşe?

Inginerul căpăta curaj şi răspunse:

— Nu, dar trebuie să vă atrag atenţia că nu orice femeie poate fi de folos într-adevăr. E nevoie de o femeie frumoasă, isteaţă şi, mai ales cu mult sânge rece. Dacă aţi găsit vreuna care să aibă aceste însuşiri, fireşte că sunt gata s-o iau cu mine.

Pentru a nu trezi bănuielile inginerului, preşedintele socoti cu cale să nu-i destăinuie deocamdată că se învoiseră asupra persoanei care avea să-l însoţească în călătorie.

— Ce-i drept, nu ştim nici noi cine va fi ajutoarea dumitale, însă nădăjduiesc că în curând vom găsi ce ne trebuie. În orice raz, mâine-seară trebuie să porniţi la drum neapărat.

Zorile se iveau la răsărit, când membrii guvernului părăsiră sala de şedinţe, în care nu mai rămaseră decât trei bărbaţi: comisarul războiului, comisarul Cekei şi inginerul Klonitzki.

— Mâine-seară la ora opt, o maşină te va lua de aici, ca să te ducă la aerodrom. Până atunci, sperăm să găsim însoţitoarea de care ai nevoie şi, dacă va mai fi vreme, o vom aduce aici ca să ţi-o prezentăm – în caz contrar, vă veţi întâlni la aerodrom. Banii ai să-i primeşti chiar mâine dimineaţă, ca să-ţi poţi cumpăra haine şi tot ce-ţi trebuie pentru drum. De dormit ai să dormi în camera învecinată… Aşa, acum du-te la culcare, căci vei fi fiind obosit şi trebuie să te odihneşti bine.

Inginerul strânse mâinile celor doi comisari şi părăsi încăperea.

Dar abia se închise uşa în urma lui, când comisarul Cekei apăsă de două ori pe butonul soneriei. Un bărbat înalt, uscăţiv, cu o manta cenuşie şi o capelă militărească trasă peste ochi, se ivi în sala de şedinţe.

— Timofejev, l-ai văzut pe inginerul Klonitzki?

— Da.

— Şi ai putea să-l recunoşti?

— Dintr-o mie, domnule comisar!

— Bine, ai să rămâi de pază în coridor… Dar fii cu băgare de seamă… nu trebuie să te vadă prea des!

Această întorsătură pe care o luase dintr-odată viaţa lui Klonitzki, avu o mare înrâurire asupra sa; el se simţi copleşit de o tulburare fără seamăn. Deşi trecuse multă vreme de când nu mai dormise pe un pat ca lumea, totuşi străduinţele sale de a adormi rămaseră zadarnice.

— Liber, liber! şopti el, de nenumărate ori, în timp ce privirile-i se îndreptau spre fereastra prin care se vedea cerul senin.

Deodată, auzi paşi uşori înaintea uşii. Cei care lânceziseră în temniţele Cekei aveau nervii prea încordaţi ca să nu prindă chiar cel mai mic zgomot. Trăind veşnic cu teama că în curând vor veni călăii care aveau să-i ducă în celula de execuţie, auzul nenorociţilor arestaţi se ascuţise foarte mult, întocmai ca la animale.

Klonitzki sări din pat, se apropie de uşă în vârful picioarelor şi privi pe gaura cheii. De cealaltă parte se afla un ochi străpungător ca un ac. Trupul inginerului fu străbătut de fiori reci.

— Aşadar, nu sunt liber cu desăvârşire! murmură el, cuprins de nelinişte, apoi se duse de se întinse iarăşi în pat.

În cele din urmă, se întoarse cu faţa la perete şi închise ochii. Oboseala şi teama îl istoviseră atât de mult, încât somnul îl cuprinse.

Când i se aduse dejunul, soarele lucea pe cer şi o vie însufleţire domnea în stradă.

307.b. Un oaspete neaşteptat

Boris Verodin se însănătoşise, astfel că părăsi infirmeria închisorii.

Frumoasa soră de caritate, care veghease cu devotament la căpătâiul său, ceru să fie mutată în alt spital, căci n-o mai răbda inima să rămână în acest lăcaş al mizeriei, unde bărbatul iubit petrecuse atâtea zile de suferinţă. Acum Vera Ulkitzki renunţase la orice dorinţă, viaţa ei nu aparţinea decât patriei, nenorociţilor care aveau nevoie de dânsa. Renunţase la tot, căci Boris Verodin avea să plece în curând, lăsând-o singură cu jalea ei, care-i împietrise sufletul. De acum încolo frumoasa fata nu mai trăia decât pentru ceilalţi.

Când auzi vestea morţii lui Urez, Boris Verodin se clătină ca un arbore lovit de topor. Aşadar bunul său prieten nu mai era în viaţă? Nobilul luptător pentru dezrobirea fraţilor săi îşi dăduse ultimul tribut, cel mai de preţ: viaţa.

Trupul neînsufleţit al agitatorului fu depus într-una din încăperile micii căsuţe în care locuise împreună cu Iesta. Nenumărate jerbe şi coroane acopereau rămăşiţele pământeşti ale aceluia pe care toţi îl veneraseră în viaţă. Simplu, aşa cum fusese întotdeauna, Urez fu pus în sicriu cu aceleaşi haine pe care le purtase în ultimele clipe.

De la Moscova veniseră trei membri ai guvernului, care aveau să dea cele din urmă onoruri luptătorului neobosit.

Şi când rămăşiţele pământeşti ale nobilului bărbat fură purtate pe străzile Petrogradului, când cortegiul funebru se îndreptă spre locul său de odihnă veşnică, se dovedi că Urez fusese un adevărat luptător pentru cauza sfântă, căci şirul acelora pe care îi ajutase şi-i mângâiase nu mai lua sfârşit.

Lacrimi fierbinţi alunecară pe obraji femeilor care îşi aminteau de nopţile friguroase când omul acesta stătea lângă ele, la focurile de pe străzi, şi le mângâia cu vorbe blânde.

Când se înapoie de la cimitir, Boris Verodin găsi pe Saşa foarte mult schimbată.

— Ce-i cu tine, matuşca? întrebă el, cuprinzându-i mâinile şi privind-o ţintă în ochi. Ai griji… de ce? Pentru că ai fost singură atâta vreme? Sau eşti îndurerată de moartea scumpului nostru Urez? Dacă asta e pricina tristeţii tale, atunci te pot mângâia spunându-ţi că acum e bine de el… Ferice de acela care părăseşte această lume nerecunoscătoare, unde întâlneşti suferinţa la fiecare pas. Nu suntem cu toţii decât nişte rătăcitori în această vale a plângerii. Drumul nostru duce spre veşnicie, spre altă lume, mai bună decât cea în care trăim… Nu, nu trebuie să fii tristă, căci Urez e fericit acum…

Saşa oftă din adâncul inimii.

— Matuşca… îmi ascunzi ceva… vorbeşte… spune-mi ce-ţi apasă inima! murmură tânărul, cuprins de nelinişte. Vreau să ştiu totul… totul!

Bătrâna îi aruncă o privire deznădăjduită.

— Nu, fiul meu… nu pot să-ţi destăinui… Ah, dacă ai şti cât sunt

de nenorocită… de ce te-au înşelat, de ce nu ţi-au spus totul mai demult?… Ştiu doar cu toţii ce s-a întâmplat, dar n-au vrut să-ţi dezvăluie adevărul, ca să nu-ţi pricinuiască noi dureri… N-au făcut bine însă, căci la urma urmei tot trebuie să afli ce s-a petrecut aici…

Şi bătrâna cameristă izbucni într-un plâns amar, pe care nu izbuti să şi-l potolească.

Boris Verodin se ridică. Îşi cunoştea mătuşa prea bine şi ştia că trebuie să-i dea răgaz să se liniştească; altminteri n-ar fi aflat nimic de la dânsa. Totuşi, privirile-i deveniră neliniştite şi teama îi tăia aproape răsuflarea. Ce însemna oare aceasta? Ca avea să-i spună bătrâna femeie?

În sfârşit, Saşa păru că se liniştise şi nepotul ei i se adresă iarăşi.

— Matuşca, spune-mi ce s-a întâmplat… trebuie să-mi spui totul! stărui el.

— Bine, îţi spun, dar făgăduieşte-mi că n-ai să-ţi pierzi cumpătul!

— Îţi făgăduiesc!

Bătrâna izbucni din nou în plâns şi ridică mâinile spre revoluţionar.

— De ce trebuie să-ţi pricinuiesc această durere! strigă ea, ca ieşită din minţi. Boris, ascultă-mă… eu n-am trimis… cea de-a doua telegramă!

În sfârşit, destăinuise cruda veste. Saşa îşi ascunse faţa în mâini, căci nu voia să vadă durerea lui nemărginită.

Boris o privi nedumerit.

— Care telegramă? întrebă el. Ce vrei să spui cu asta?

— Telegrama… prin care ai fost înştiinţat, că… Nataşa trăieşte… Nu, n-am trimis-o eu… nu ştiu nimic despre asta!

Tânărul rămase o clipa ca încremenit şi aţinti asupra mătuşii sale privirile-i rătăcite, apoi cuprinse capul bătrânei în mâini şi o sili să se uite la el.

— Vorbeşte… ce înseamnă toate astea? strigă el, cu glas tunător.

— Nataşa n-a fost bolnavă… după cum ţi-am spus la început… ea n-a murit, din pricina unei boli… Domnul Petroneff a condus-o la Cronstadt, unde trebuia să se întâlnească cu tine, apoi urma să plecaţi amândoi în Anglia, pe bordul unui vapor care vă aştepta în port. Era pe vremea când zăceai în casa doctorului Barickin… Nataşa a intrat în clinica medicului, în vreme ce domnul Petroneff aştepta afară… Trecuse vreun sfert de ceas şi prinţesa nu se ivise încă… Deodată, o explozie puternică nărui clădirea…

Boris încleşta cu atâta putere braţul mătuşii sale, încât aceasta scoase un ţipăt de durere.

— Clădirea a fost, distrusă de explozie? murmură el, aproape fără să-şi dea seama. Şi spui că Nataşa se afla înăuntru?

Saşa clătină capul în semn de încuviinţare.

— Da, aşa e… Domnul Petroneff se înapoie singur şi povesti ceea

ce se întâmplase, astfel că bănuirăm că ai murit şi tu cu acest prilej. Cu toate astea, se putea întâmpla să fi scăpat şi de aceea ţi-am trimis la Londra o telegramă pe adresa dată de tine. Cât despre cea de-a doua telegramă, prin care ai fost vestit că Nataşa mai e în viaţă, eu una nu ştiu nimic. Habar n-am cine a trimis-o! Totuşi, poate că prinţesa mai trăieşte într-adevăr. Poate că se iveşte într-o bună zi…

Boris Verodin, însă îşi dădu seama că aceste cuvinte n-aveau niciun temei şi că erau o simplă încercare de a-l linişti. Ceru, totuşi, să-i povestească mai pe larg tot ce se întâmplase şi în curând, rămase şi el încredinţat că iubita lui soţie îşi găsise moartea cu prilejul exploziei din casa doctorului Barickin. Fireşte, nu mai încăpea nicio îndoială că aşa se petrecuseră lucrurile, căci altminteri Petroneff ar fi trebuit s-o vadă ieşind din clinică.

Din ziua aceea, Boris Verodin deveni un om posomorât, care părea nepăsător la tot ce se petrecea în jurul său.

Foştii lui tovarăşi de luptă îl chemară la Moscova, reşedinţa guvernului, pentru a-i încredinţa o slujbă de încredere, însă Boris răspunse că e foarte slăbit de pe urma bolii şi nu mai poate munci deocamdată. Sărmanul revoluţionar nu uitase suferinţele îndurate. Scena din subterana temniţei, când călăii Cekei încercaseră să-l supună înfiorătoarei torturi, rămăsese încă vie în mintea lui şi-l hotărâse să se despartă pentru totdeauna de oamenii aceştia, care luptaseră cot la cot cu el, iar după aceea se lăsaseră înşelaţi de câteva fapte care îi erau potrivnice. Nu, nu mai era în stare să lupte pentru propăşirea noului stat, de vreme ce existau oameni care îl bănuiseră de o faptă atât de mârşavă. El, Boris Verodin, omul care renunţase la totul pentru patria lui, fusese bănuit de furt.

De aceea, tânărul se hotărî să plece cât mai curând din Rusia, unde n-avea să se mai înapoieze niciodată. Înainte de plecare, însă, voia să se mai ducă o dată la Cronstadt, ca să se încredinţeze la faţa locului dacă presupunerile Saşei erau întemeiate. Fireşte, în cazul că mai pieriseră şi alţi oameni cu prilejul exploziei, nu mai încăpea nicio îndoială că şi Nataşa îşi găsise sfârşitul în casa doctorului Barickin.

La stăruinţele lui Ilino, tânărul revoluţionar plecă la Moscova, unde avea să vorbească înaintea mulţimii, arătând întâmplările prin care trecuse până atunci. Descoperirea lăzilor cu aur şi stabilirea nevinovăţiei sale alungaseră nemulţumirea poporului împotriva lui şi-i readuseră simpatiile fruntaşilor revoluţionari, care îl prigoniseră.

La Moscova, Boris Verodin ţinu o cuvântare înaintea câtorva mii de oameni, istorisind tot ce pătimise din pricina neîncrederii tovarăşilor săi. Fireşte, însă, că nu pomeni nimic despre ajutorul dat de Ilino, care, după cum ştim, îi înlesnise fuga în străinătate.

La un moment dat, aduse învinuirea care îl frământa de atâta vreme. Tânărul ridică mâinile pe care se mai vedeau încă urmele

arsurilor pricinuite de plumbul topit.

— Priviţi braţele mele, tovarăşi! strigă el, cu însufleţire. Dacă le mai am încă, dacă nu vă arăt două braţe ciopârţite, asta, se datorează numai puterii mele fizice! Nu vreau să învinovăţesc pe nimeni, dar mărturisesc că înflăcărarea de altădată mi-a scăzut foarte mult. Am trăit, am luptat şi am suferit pentru libertatea fraţilor mei… am dus jugul greu al domniei Ţarului… am îndurat chinurile la care erau supuşi deportaţii din Siberia… însă toate astea au fost în zadar, căci m-am încredinţat că năzuinţele mele, nădejdile mele, erau fără temei… De aceea m-am şi hotărât să plec din Rusia, căci nu mai am ce căuta aici… Plec în ţara libertăţii, unde oamenii se folosesc de măsuri mai drepte… unde judecătorii nu întrebuinţează mijloace învechite, barbare, spre a smulge mărturisiri presupuşilor vinovaţi. Da, plec pentru totdeauna! Rămâneţi cu bine, fraţilor! Vă doresc din toată inima ca eu să fi fost ultimul nedreptăţit al noului regim. Trăiască libertatea, egalitatea şi fraternitatea!

Mulţimea ascultase, cu răsuflarea întretăiată cuvintele tânărului. Mulţi dintre cei de faţă plecară privirile în pământ, simţindu-se vinovaţi.

Ilino şi ceilalţi fruntaşi încercară din nou să-l înduplece să rămână, dar Boris Verodin se împotrivi cu îndârjire şi porni iarăşi spre gară, urmărit de sute de ochi. Erau cu toţii încredinţaţi că plecase un om în adevăratul înţeles al cuvântului, un erou, care luptase pentru idealul său şi care n-ar fi şovăit o clipă să-şi dea viaţa pentru binele tovarăşilor lui.

Între timp, Irina izbutise să-şi înduplece logodnicul să părăsească Rusia împreună cu ea. Iesta suferise şi el destule dezamăgiri, astfel că primi propunerea fetei. Şi-apoi, înţelegea prea bine dorul ei după Vasilieff, care o aştepta în Franţa, plin de nerăbdare.

Aşadar, fostul prinţ fu foarte bucuros, când i se îngădui să-şi părăsească slujba. Biata lui logodnică îndurase prea mult ca să mai poată rămâne în Rusia. Trebuiau neapărat să treacă graniţele ţării şi să-şi caute fericirea în altă parte, unde legile erau mai mult respectate, unde locuitorii nu erau la cheremul câtorva oameni care puteau face orice, puteau lua orice măsură, fără să fie nevoiţi să dea socoteală cuiva..

În cele din urmă se hotărî şi ziua plecării. Iesta încercase s-o înduplece pe Vera să-i însoţească, dar frumoasa soră de caritate se împotrivise cu îndârjire.

— Ce să caut eu în lume? întrebă ea, cu tristeţe. Nu, frăţioare, am să rămân în Rusia, căci trebuie să-mi slujesc patria ca şi până acum. Iesta îşi dădu seama că orice stăruinţă ar fi fost de prisos, astfel că nu mai încercă s-o abată de la hotărârea ei.

Într-o zi, – era ultima pe care cei doi logodnici aveau s-o mai

petreacă în ţară, – Iesta se năpusti în casă cu ultima ediţie a „Pravdei”, oficiosul guvernului. De la o vreme încoace Irina se mutase în locuinţa lui Boris, căci voia să fie aproape de fratele ei.

Adânc tulburat, fostul prinţ arată un articol scris cu litere mari, în care se arăta că agenţii Cekei arestaseră un aviator englez care aterizase cu avionul său pe aerodromul din Petrograd. Era vorba de un tânăr cu numele de… Reginald Lincoln.

Iesta auzise acest nume din gura lui Boris Verodin, care îi povestise despre călătoria lor cu avionul de la Londra la Cannes, precum şi prietenia care se legase după aceea între ei.

Deşi era adânc întristat de moartea scumpei sale soţii, Boris Verodin se bucură foarte mult auzind că prietenul său se află în Rusia.

— Bănuiesc că a aflat ce ţi s-a întâmplat la Nisa şi a întreprins această călătorie în urma sfaturilor sau îndemnurilor acelora care te-au luat sub ocrotirea lor, îşi dădu cu părerea Iesta, după ce citiră reportajul din ziar.

Boris Verodin zâmbi îndurerat.

— Dumnezeu ştie cine or fi aceia care m-au luat sub ocrotirea lor, zise el.

— Bine, dar mi-ai spus, doar, că ţi s-a pus la dispoziţie suma de o sută de mii de lire sterline? Şi, afară de asta, mi-ai destăinuit că o doamnă, o contesă, dacă nu mă înşel, ţi-a purtat de grijă ca o adevărată mamă? Iar domnul Vasilieff nu ţi-a dovedit întotdeauna o bunăvoinţă părintească?

Boris Verodin nu răspunse. Era preocupat de soarta lui Reginald Lincoln, prietenul său, căruia trebuia să-i dea o mână de ajutor, căci nu mai încăpea îndoială că autorităţile aveau să-i facă mari neplăceri. Apoi, ţinea să afle cu ce scop venise în Rusia tânărul aviator. Nu cumva erau îndreptăţite presupunerile lui Iesta?

Nesiguranţa lui Boris n-avea să ţină multă vreme, căci chiar în aceeaşi zi primi o citaţie prin care era chemat la poliţie în ziua următoare. După cât reieşea din această citaţie, era vorba de Reginald Lincoln.

Cei doi logodnici se văzură nevoiţi să-şi amâne plecarea, căci Boris îi rugă să mai rămână câteva zile, până ce aveau să se limpezească lucrurile cu Reginald.

A doua zi, Boris se prezentă la poliţie, unde află că prietenul său fusese arestat ca spion. Tânărul englez, însă, susţinea cu tărie că venirea lui în Rusia n-avea scopuri politice, ci urmărea doar să se întâlnească cu Boris Verodin, pe care îl cunoştea de multă vreme.

Fireşte că lucrurile nu puteau fi lămurite atât de repede, căci autorităţile erau foarte bănuitoare şi nu se lăsau înduplecate cu una cu două. Aşadar, Iesta Ulkitzki se văzu nevoit să plece la Moscova, în vreme ce Boris Verodin se străduia la Petrograd să obţină eliberarea

lui Reginald.

Abia după zece zile, tânărul englez scăpa din temniţa Cekei.

În drum spre casă, Boris Verodin află că cei din Anglia erau foarte îngrijoraţi de soarta lui şi Reginald îi spuse că întreprinsese acest zbor vrând şi el să afle ce se întâmplase cu prietenul sau.

La un moment dat, Reginald se opri şi întrebă, aţintind asupra însoţitorului său o privire cercetătoare:

— Boris, ţi s-a spus că cea de a doua telegramă n-a fost trimisă de mătuşa ta?

Boris Verodin tresări.

— Nu e nevoie să-mi mai răspunzi, dragul meu, căci am băgat de seamă că te-ai schimbat foarte mult, urmă fiul bancherului. Eşti încredinţat ca Nataşa, soţia ta, a murit… Ei bine, află că te înşeli… soţia ta trăieşte!

— Reginald… vrei să-ţi baţi joc de mine? strigă Boris.

— Nu, dragul meu, nu-mi bat joc defel… Nataşa, soţia ta, e în viaţă… dar… nu poate fi găsită nicăieri… a dispărut!

Fostul luntraş de pe Volga nu mai ştia ce să creadă din toate astea.

Rugă pe prietenul său, să-i povestească tot ce se întâmplase de la răpirea lui.

La un moment dat, se opri din mers şi clătină capul, nedumerit.

— Spui că acela care m-a prevenit la apropierea şalupei nu era nimeni altul decât doctoral Barickin? întrebă el, cu neîncredere. Nu cumva e vreo greşeală la mijloc? E cu putinţă ca ticălosul să fi scăpat cu viaţă?

— Da, e cu putinţă, căci a fost recunoscut, răspunse Reginald Lincoln. De altminteri el însuşi a mărturisit că e doctorul Barickin şi ne-a destăinuit pe patul de moarte toate nelegiuirile pe care le făptuise până atunci. A fost un mare învăţat, dar şi un criminal foarte primejdios, care nu s-a dat în lături de la nimic, atunci când era vorba să câştige bani cât mai mulţi. Înainte de moarte, a făcut o descriere asupra descoperirii sale, detectivului Jonny Walker, care avea misiunea să dea de urma soţiei tale şi s-o smulgă din ghearele răpitorului.

Boris Verodin nu era pe deplin lămurit, astfel că îl copleşi pe Reginald cu o serie de întrebări, ceea ce puse în oarecare încurcătură pe tânărul englez, căci nu ştia nici el tot ce se petrecuse. Dar pe de altă parte voia să ascundă prietenului său unele lucruri.

— Şi ce a spus ticălosul despre Nataşa? întrebă Boris cu teamă. Nu cumva îmi ascunzi ceva? Spune-mi drept, asta-i tot ce ştii?

— Da, Boris, asta o totul! Pesemne că Barickin a fost nevoit să fugă şi n-a mai putut s-o ia cu dânsul, ceea ce l-a silit s-o lase la Paris. Poate că folosindu-se de puterea lui hipnotică i-a poruncit să vină şi ea la Nisa după un timp oarecare, hotărât dinainte. În orice caz, însă

trebuie să pornim în căutarea ei. Detectivul Jonny Walker s-a înapoiat şi el dintr-o călătorie plină de peripeţii şi va căuta să-şi ducă la îndeplinire misiunea încredinţată de contesa Romanov şi un oarecare domn Vasilieff, care l-au însărcinat să descopere unde se află soţia ta.

Boris Verodin oftă din adâncul inimii, căci ceea ce aflase era grozav. Existau, oare, asemenea ticăloşi pe lume? Scumpa lui Nataşa încăpuse în ghearele lui Barickin, întocmai ca şi Agata, care îi slujise de unealtă în planurile sale criminale?

Medicul acesta fusese un diavol cu chip de om, pe care Boris îl ura chiar şi după moartea lui. Dar la ce-i foloseau toate astea, la ce bun îşi frământa creierul şi se zbuciuma în chinuri – atâta vreme cât iubita lui dispăruse fără urmă? Poate că nici nu mai era în viaţă? În orice caz, trebuia neapărat să afle ce se întâmplase cu dânsa. Şi, după ce va fi descoperit aceasta, voia să se înapoieze la Londra pentru a lămuri taina cu care se învăluise ocrotitoarea lui, precum şi misterioasa persoană care îi pusese la dispoziţie suma de la banca Lincoln.

Când ajunseră acasă, Reginald Lincoln fu prezentat Irinei şi logodnicului ei.

Cei doi tineri erau nespus de fericiţi şi abia mai aveau răbdare să aştepte clipa plecării. Saşa luase hotărârea să-i însoţească, deoarece acum nu mai, avea ce căuta în Rusia.

Hotărâră să părăsească ţara, chiar a doua zi, Boris şi Reginald urmând să plece cu avionul pe Riviera, unde voi să cerceteze dacă nu cumva Nataşa se arătase pe acolo; în acest timp Iesta, Irina şi Saşa aveau să se îndrepte spre Londra, pentru ca să se poată întâlni cu Boris Verodin.

În timp ce stabileau cu toţii cele din urmă amănunte, îşi făcu aparţin şi sora lui Iesta.

— Bine că te-ai hotărât şi tu odată să vii să ne vezi! exclamă el, zâmbind. Credeam că ai uitat de noi…

— N-am uitat, frăţioare, însă datoria mea către patrie nu mi-a dat răgazul să mă gândesc la mine, răspunse tânăra fată, care abia izbutea să-şi ascundă tulburarea. Poate că n-aş fi venit nici astăzi, dacă n-aş fi avut o veste importantă…

Vera strânse mâinile celor de faţă, apoi se aşeză pe un scaun şi destăinui scopul venirii ei.

— Azi dimineaţă, am vorbit eu Ilino, preşedintele Comitetului Central, care mi-a dat o însărcinare foarte primejdioasă… E vorba de supravegherea unui inginer care a fost trimis în străinătate cu o misiune însemnată şi datoria mea va fi să-l urmăresc pas cu pas, pentru a putea stabili dacă nu se abate de la datorie, sau să-l împiedec în cazul că va încerca să ne trădeze…

— Vera, îţi dai seama ce îndatorire ţi-ai luat? exclamă Iesta, cuprins de nelinişte.

— Da, îmi dau seama prea bine, răspunse fata, cu gravitate. Atunci când e vorba de interesele patriei nu ne este îngăduit să cumpănim dacă îndatoririle noastre sunt uşoare sau grele… Trebuie să ne jertfim, să renunţăm la noi, pentru a îmbunătăţi soarta urmaşilor noştri. Nu uita suferinţele pe care le-au îndurat strămoşii noştri, chinurile nenorociţilor care nu se bucurau de favoarea Ţarului – toţi aceştia au răbdat fără murmur jugul asupritor care le sângera grumazul şi datoria noastră e să netezim calea celor care vor veni după noi… Asta e răsplata pe care datorăm eroilor poporului rus!

— Vera, îţi doresc din toată inima să nu-ţi pară rău de cele ce faci, dar mi-e teamă că, odată şi odată, ai să-ţi dai seama că această jertfă n-are niciun rost! interveni Boris Verodin. Şi eu am fost odinioară însufleţit de aceleaşi simţăminte, şi eu am socotit patria mai presus de orice, şi eu am vrut să mă jertfesc pentru binele fraţilor mei năpăstuiţi, asupriţi de urgia domniei ţariste – acum, însă, ştiu că oamenii sunt nerecunoscători şi uită repede chiar faptele cele mai măreţe… Dacă foştii mei tovarăşi au fost în stare să-l urmărească pe Boris Verodin pentru furt, dacă această bănuială grozavă s-a putut trezi în mintea lor, atunci nu m-ar mira defel văzând că ai şi tu aceeaşi soartă.

— Nu, asta nu se poate, căci în cazul de faţă nu e vorba de bani, replică Vera. Şi, apoi, chiar de-aş şti că jertfa mea va fi zadarnică, tot sunt hotărâtă să fac orice pentru a-mi duce misiunea la îndeplinire…

— Ascultă-mă, surioară, n-ar fi mai bine să pleci la părinţii noştri, cărora le-ai putea fi de mare folos, acum, la bătrâneţe? încercă Iesta s-o înduplece.

— Nu, inima îmi porunceşte să-mi fac întâi datoria către patrie! răspunse Vera, cu hotărâre.

Inima bietei Vera îi poruncea cu totul altceva şi, anume, să se arunce în braţele lui Boris Verodin, pe care îl iubea cu toată puterea tinereţii ei, însă Ilino îi destăinuise că fostul lor tovarăş luase hotărârea să părăsească Rusia pentru totdeauna, ceea ce era cea mai bună dovadă că nu va împărtăşi niciodată simţămintele care clocoteau în sufletul frumoasei surori de caritate. Ce rost mai avea dânsa pe lume? Să plece în Franţa, la părinţii ei, rămânând astfel în apropierea bărbatului iubit? Să-şi amintească la fiecare pas de dragostea ei fără nădejde? Nu, mai bine să pornească spre o ţară străină, unde o aşteptau primejdii, unde putea să-şi găsească un sfârşit demn de ea!

De aceea primise Vera propunerea lui Ilino.

Şi toate străduinţele prietenilor ei rămaseră zadarnice – nimeni nu izbuti s-o abată de la hotărârea luată.

În cele din urmă, îşi luă rămas bun de la toţi şi porni spre gară, căci trebuia să plece la Moscova. Acolo avea să se întâlnească cu Klonitzki, căruia trebuia să-i dea o mână de ajutor şi în acelaşi timp să-l supravegheze dacă va duce la îndeplinire misiunea încredinţată de

guvernul rus.

Acum Vera Ulkitzki nu mai era decât o unealtă în mâinile acelora care conduceau Rusia. Singura ei dorinţă, singurul ei ţel în viaţă era numai să-şi slujească patria cu devotament.

308. Misiunea secretă

Aviatorul Potapoff, un bărbat de statură potrivită, cu obrajii rumeni ca de fată, cu ochi mici, albaştri şi nasul ascuţit, deschise uşa locuinţei sale şi, cu o îndemânare de scamator îşi aruncă în cuier căciula. Apoi scoase o fluierătură ascuţită.

Nevastă-sa, o rusoaică zveltă, cu părul negru şi dinţii albi şi regulaţi, îşi făcu apariţia din bucătărie, ştergându-şi mâinile de şorţ.

— Ei, de ce te-au chemat? întrebă ea curioasă.

— Zbor, Katia!

— Încotro?

— Dracu' ştie! N-au vrut să-mi spună cu niciun chip. Poate că au de gând să mă trimită în lună, că tot n-a izbutit nimeni să ajungă acolo!

— Ascultă-mă, lasă glumele, Kolia! Spune, încotro pleci?

— Nu există nicio deosebire între o femeie şi un motan, căci niciunul nu înţelege ce li se vorbeşte! Ţi-am spus, doar, că habar n-am încotro plec. Mi s-a poruncit să fiu gata la ora opt şi abia atunci o să mi se spună ce am de făcut!

— Zbori singur?

— Nici asta n-aş putea să-ţi spun! Poate singur, poate cu toată Moscova!

— Şi cât timp ai să lipseşti?

— Uf, ţi-am spus că nu ştiu nimic! Ce Dumnezeu, doar nu vorbesc chinezeşte! Dacă au de gând să mă trimită la Polul Nord, atunci nu mai e nevoie să faci mâine omleta de cartofi, căci mi-ar veni foarte greu să-ţi spun când mă înapoiez acasă. În schimb, dacă trebuie să zbor numai până la Petrograd, fireşte că sunt îndărăt mâine dimineaţă la ceai. M-ai înţeles?

Nedumerită, femeia se aşeză pe un scaun, nădăjduind că astfel îi va fi mai uşor să pătrundă taina bărbatului ei.

— Ascultă-mă, băiete, dacă te prind iarăşi cu vreo muiere, ca anul trecut, să ştii că-ţi rup urechile! Îţi mai aminteşti chestia, nu e-aşa? Mereu erai în manevre şi, când colo, te-am întâlnit în cabaretul „Central" cu un harem întreg în jurul tău.

— Ei, drace! Nu cumva îţi închipui ca dacă bărbatul tău e aviator n-are nevoie să se mişte şi el pe pământ?… Hai, cară-te şi fă ceaiul!

— Bine, însă la ora opt să ştii că mă duc cu tine, ca să văd şi eu dacă nu m-ai minţit. Zboru' ăsta neaşteptat mi se pare foarte ciudat şi, ascultă-mă ce-ţi spun, Kolia… Dacă te prind iarăşi cu vreo muiere, să ştii că-ţi dau eu un zbor că ai să-l ţii minte câte zile vei avea! De

zburat ai să zbori tu în lună… Dar fără benzină, dragul meu! Bagă de seamă ţi-o spun pentru ultima dată! încheia femeia, înapoindu-se în bucătărie.

Deşi se răstise la el, Katia era o femeie bună la suflet şi-şi iubea soţul din toată inima. La rândul lui, Potapoff ţinea şi el la „oacheşa” lui – cum o poreclise în glumă.

— Hai, nu plânge, scumpa mea! zise el cu blândeţe. Bagă de seamă, când mă înapoiez acasă te iau la circ!

Femeia zâmbi printre lacrimi. Ştia el cum s-o liniştească, fiindcă, după bărbatul ei, „slăbiciunea” Katiei era circul.

— Dar o să mergem seara, fiindcă ziua programul e mai scurt! murmură ea, suspinând ca un copil.

— Da, fireşte că seara! o îmbună Kolia.

— Şi de la circ ne ducem la cafenea…

— De ce la cafenea? Mai bine într-un restaurant bun. Slavă Domnului, după zbor pot să-mi îngădui lucrul ăsta, căci primesc doar ore suplimentare şi diferite cheltuieli…

Femeia se linişti de-a binelea. După puţin timp, stăteau amândoi la o masă rotundă, acoperită cu o faţă de masă cu pătrăţele roşii.

Potapoff nu era la primul lui zbor, totuşi de astă dată se simţeau amândoi neliniştiţi. O presimţire neagră se strecurase în inimile lor. Această călătorie a cărei ţintă şi durată n-o cunoşteau niciunul din ei, le stătea pe suflet ca o povară. Şi micuţa încăpere în care se aflau nu le păruse niciodată atât de posomorâtă ca acum.

— Trebuie să plec! zise, deodată, aviatorul, ridicându-se de pe scaun.

— Ce să-ţi împachetez? întrebă Katia, ridicându-se şi ea.

— Nimic, draga mea, căci nu ştiu unde plec şi cât timp am să lipsesc de acasă. Mi s-a poruncit să nu iau nimic cu mine, căci am să găsesc totul pregătit.

Potapoff se îmbrăcă încet, prost dispus. Nevastă-sa rămase lângă el, numărându-i tăcută mişcările. La un moment dat scoase paltonul din dulap, îl îmbrăcă grăbită, apoi îşi luă şalul de mătase, pe care îl înfăşură de trei ori în jurul gâtului.

— Încotro? întrebă Potapoff, mirat.

— Vreau vă te însoţesc, Kolia! Trebuie doar să ştiu şi eu unde pleci, căci sunt soţia ta.

Aceste cuvinte fuseseră rostite cu atâta căldură şi ascundeau atâta dragoste şi devotament, încât Kolia nu se încumetă să se împotrivească.

Aerodromul nu era decât la o depărtare de vreo douăzeci de minute. Femeia cuprinsese cu amândouă mâinile braţul soţului ei, îşi plecase capul pe umărul lui şi păşea tăcută alături de el, în timp ce lacrimi mari îi şiroiau pe obraji şi dispăreau în şalul negru, de

mătase…

După puţin timp, zăriră în depărtare un grup de vreo zece oameni care făcuseră roată în jurul avionului lui Potapoff şi dădeau din picioare ca să se încălzească.

Cei doi soţi îşi iuţită paşii, dar deodată o santinelă le aţinu calea.

— Legitimaţiile, vă rog!

— Pentru ce? întrebă Potapoff, mirat.

— Astăzi e nevoie, tovarăşe!

— Bine, dar eu sunt aviatorul Potapoff!

— Legitimaţia, tovarăşe! Sunt mulţi Potapoffi în Moscova!

— Ce dracu' s-o fi petrecând aici? întrebă aviatorul, în şoaptă, plecându-se spre soţia lui. În fiecare seară se poate trece fără să dai socoteală cuiva, iar astăzi le-a intrat în cap să-mi ceară legitimaţia…

Acum începu să bănuiască şi el că se ascundea ceva îndărătul acestui zbor misterios. Scoase din buzunar carnetul său de identitate şi-l arătă santinelei.

Soldatul îl cercetă cu luare-aminte, apoi i-l înapoie, zicând:

— În regulă, tovarăşe! Poţi să treci.

Potapoff şi soţia lui voiră să se îndrepte spre avion, dar santinela îi opri din nou.

— Stai! Femeile n-au voie să treacă!

— Ascultă-mă, eşti în toate minţile? făcu Potapoff, nedumerit. Asta e doar soţia mea, care mă însoţeşte întotdeauna.

— Întotdeauna da, nu şi astăzi! răspunse soldatul. Ei, ţi-am spus doar! Nu cumva vei fi având vată în urechi! se răsti el, văzând că ceilalţi nu ţin seama de vorbele sale.

Plini de nelinişte şi nedumerire, Potapoff şi soţia lui se uitară unul la altul.

— Kolia, nu cumva trebuie să pleci în Manciuria ca să iei parte la luptele împotriva chinezilor? întrebă ea, cu teamă.

Aviatorul înălţă din umeri, apoi o îmbrăţişă cu dragoste şi se depărtă, în timp ce biata femeie rămase pe aerodromul cufundat în noapte, alături de santinelă, care o privea cu nepăsare.

— De ce vii atât de târziu, tovarăşe? strigă comisarul războiului, când Potapoff se apropie de grup. Socot că a sosit timpul să ne obişnuim cu disciplina!… Ascultă-mă, abia acum îţi destăinui ţinta călătoriei dumitale… Pleci în Cehoslovacia… în această servietă vei găsi lămuririle privitoare la zborul dumitale, precum şi o sumă de bani, în coroane cehoslovace şi dolari. Vei porni spre Brno.

Comisarul aprinse lanterna lui de buzunar şi lumină o hartă, care arăta drumul ce avea să-l urmeze aviatorul.

— Când ai să ajungi deasupra acestei păduri, urmă el, arătând cu creionul o pată verde însemnată pe hartă, iată, fac un cerc roşu în jurul ei… Aşadar, când ajungi deasupra ei, ai să cobori tot mai mult

până ce vei descoperi o lumina verde, semnalizatoare. Pe hârtia asta găseşti cifrul semnalelor. După aceea, aterizezi… Dacă te vede cineva, susţii că e vorba de o pană de motor pe care urmează s-o repari în timpul nopţii pentru ca să poţi pleca mai departe spre Brno, unde motorul va fi reparat temeinic. Dacă vei fi întrebat de ce nu pleci cu maşina la Brno, vei răspunde că reparaţiile avionului te privesc pe dumneata şi nu-ţi convine să mai plăteşti şi cheltuielile de drum ale mecanicilor până la locul accidentului. Adăpost vei găsi în casa cehoslovacului Majak de unde vei căuta să rămâi în legătură cu tovarăşul Klonitzki, care se află acum la bordul avionului. În cazul când acest tovarăş va avea oarecare încurcături, va trebui să-l ascunzi în aceeaşi casă, până ce va veni avionul să vă transporte în patrie… Nu face nicio economie de bani, ci, dimpotrivă, arată-te cât mai darnic, ca să câştigi încrederea familiei lui Majak. Cunoşti limba cehoslovacă, astfel că va fi uşor să te înţelegi cu ei… de altminteri asta a şi fost motivul principal pentru care te-am ales pe dumneata ca să conduci avionul. Colegul dumitale, Nilov te va însoţi, urmând să se înapoieze cu aparatul în Rusia şi tot el va veni să vă ia atunci când misiunea va fi dusă la îndeplinire. Îţi atrag, însă, luarea aminte că nu-ţi este îngăduit să fii în corespondenţă cu cineva… dacă aflăm că ai încălcat această poruncă, să ştii că te aşteaptă o pedeapsă foarte aspră. Pentru tot acest timp, vei primi leafa întreită, douăzeci de cervoneţi pe zi şi afara de asta, o mare răsplată la întoarcere… M-ai înţeles?

— Da, domnule comisar!

— Bine, atunci nu mai trebuie să zăbovim…

Comisarul se întoarse spre ceilalţi şi urmă:

— Vă doresc călătorie bună, dragii mei… şi mai ales, să nu vă înapoiaţi cu mâna goală… Agentul nostru Pankratoff a primit ieri telegrama prin care a fost înştiinţat să vă aştepte la faţa locului.

Potapoff îşi îmbrăcă haina de piele, îşi puse ochelarii şi se urcă în carlingă.

Deşi era întuneric, zări, totuşi, cele două făpturi care luară loc îndărătul său.

Erau inginerul Klonitzki, – trimisul guvernului sovietic pentru a pune mâna pe planurile descoperirii inginerului Kraza – şi Vera Ulkitzki, frumoasa soră de caritate.

— Gata!

— Porniţi!

Peste câteva clipe, uriaşa pasăre de oţel plutea deasupra Moscovei, îndreptându-se spre Cehoslovacia…

309. Cei dintâi paşi spre ţintă

Jaro Majak stătea la masă, în faţa soţiei sale şi era adâncit în citirea unui ziar. Ceva mai deoparte, cu capul sprijinit în mâini, fiica lor,

Gertrud citea un roman senzaţional, care părea s-o intereseze foarte mult.

Undeva, într-un colţ, se auzea ţârâitul unui greier, în timp ce din aparatul de radio – care fusese aproape închis – mai răsunau totuşi acordurile unui vals de modă veche.

Afară, vântul de primăvară vestea că natura se trezise la viaţă. Câmpia se întindea până la marginea pădurii şi nori negri se fugăreau deasupra ei.

Deodată, Tommy şi Luchs, cei doi câini de curte, începură să latre cu furie.

Fermierul înălţă capul şi întâlni privirile neliniştite ale soţiei sale. Fiica lor ridică şi ea ochii.

— Ce o fi însemnând asta? întrebă, în şoaptă, soţia fermierului.

Bărbatul se îndreptă spre uşă şi trase cu urechea. Lătratul câinilor părea tot mai furios şi se auzea din ce în ce mai aproape.

— Nu mai încape nicio îndoială că vine cineva! zise Jaro, luând puşca din cui.

Într-adevăr, afară se auzeau paşi şi glasul unui om care încerca să liniştească animalele întărâtate. După puţin timp, însă, paşii se depărtară şi câinii lătrau mai încet.

Fermierul îşi îndesă totuşi căciula în cap şi părăsi încăperea. O şuierătură ascuţită şi cei doi câini alergară cu bucurie înaintea stăpânului lor.

— E cineva pe aici? strigă acesta, încercând să străbată întunericul cu privirea.

Dar nu-i răspunse decât vâjâitul vântului.

— Cine-i acolo? strigă el şi mai tare, strângând puşca la piept.

Zadarnic însă, căci nici de astă dată nu primi vreun răspuns.

În cele din urmă, se înapoie în casă şi zăvorî uşa după el.

— Ciudat, la ora asta să porneşti pe câmp! mormăi fermierul, reluându-şi citirea ziarului.

— Poate s-a rătăcit cineva şi nu mai ştie încotro să se îndrepte? îşi dădu cu părerea soţia lui.

— Aş! Dacă s-ar fi rătăcit mi-ar fi răspuns, căci am strigat doar de două ori! Cine ştie unde s-o fi ducând drumeţul ăsta!

— Ştii, tată, astăzi când veneam cu berea de la Arnold, am întâlnit un necunoscut care se îndrepta spre pădure, se amestecă şi Gertrud în vorbă. Nu l-am mai văzul pe aici niciodată şi era îmbrăcat într-o haină de piele.

— Mai bine vezi-ţi de romanul tău, Trude! răspunse tatăl ei. Tu ai năluciri întotdeauna!

În vremea asta greierul îşi urma concertul său monoton.

Deşi elicea făcea un zgomot asurzitor, Potapoff auzi totuşi bătăile care răsunau în gemuleţul dindărătul său. Întoarse capul şi văzu pe

Klonitzki, cu un ochean în mână, făcându-i semn să privească în jos.

Aviatorul îşi încordă privirile, apoi începu să coboare, căci zărise şi el un punct verde, care se mişca necontenit.

Uriaşa pasăre de oţel descrise în aer câteva cercuri, apoi se lăsă uşor pe pământ, unde mai alunecă vreo câteva zeci de metri şi rămase locului…

— Aviatorul Potapoff? se auzi glasul agentului, care îi aştepta.

— Da!

— Bravo, îmi place cum ai aterizat, dragul meu! spuse celălalt, care deschise uşa carlingii şi strigă: Tovarăşii Klonitzki şi Ulkitzki?

— Da, întocmai!… Tovarăşul Pankratoff?

— Chiar el! Totul o gata, însă trebuie să ne grăbim! Avionul a sosit cu o întârziere de trei ceasuri. Până la plecarea trenului mai este doar un ceas şi tocmai atâta avem de alergat până la cea mai apropiată staţie de cale ferată. Hai, dezbrăcaţi-vă repede! Unde vă sunt valizele?

Potapoff, care între timp coborî se şi el, se apropie de grupul celor trei persoane, tocmai în clipa când Vera îşi scotea ochelarii şi boneta de aviator. Deodată, însă, rămase cu gura căscată de uimire.

— Carevasăzică am avut şi o femeie la bord! murmură el. Tii, dacă ar şti asta nevastă-mea!… Ei, dar cu mine ce faceţi? se adresă el către Pankratoff.

— Dumneata rămâi aici până la răsăritul soarelui, răspunse agentul. Mâine dimineaţă ai s-o iei peste câmp spre casa de colo… Avionul poate să rămână şi el aici peste noapte, însă mâine în zorii zilei Nilov trebuie să decoleze neapărat.

Celălalt clătină capul în semn de încuviinţare.

— În casa de care ţi-am vorbit, locuiesc tatăl, mama şi fiica, urmă Pankratoff. Aşadar ai să le istoriseşti chestia cu pana de motor, ai să-i rogi să-ţi dea mâncare şi un loc de dormit, însă înainte de toate ai să le pui pe masă o sută de coroane, ceea ce va avea darul să-i facă foarte prietenoşi cu dumneata. După aceea ai să-i rogi să-ţi dea voie să rămâi câtva timp în casa lor, până ce avionul va fi reparat. În orice caz, ţi-am adus ceva ca să nu răceşti la noapte…

Zicând acestea, scoase la iveală o sticlă de coniac pe care o dădu aviatorului, apoi adăugă;

— Mâine vin să te văd! La revedere!

Se întoarse spre cei doi trimişi ai guvernului sovietic şi le şopti:

— Băgaţi de seamă, acum trebuie să mergem cât mai repede!

În clipa următoare, toţi trei dispărură în noapte.

310. Vecinii inginerului Kraza

Doamna Lendjak, care locuia la Praga şi ducea o viaţă liniştită, tocmai îşi lua cina, când zbârnâi soneria de la intrare.

— Ei asta-i! Musafiri atât de târziu? mormăi ea.

Viaţa bătrânei pensionare era atât de regulată, vizitele celor câteva rude aveau loc la răstimpuri atât de egale, încât ea ştia dinainte de câte ori trebuia să zbârnâie soneria în fiecare săptămână. Mirată, îşi puse ochelarii pe nas, se îndreptă spre uşă cu paşi legănaţi şi privi prin mica deschidere.

De cealaltă parte se afla un necunoscut îmbrăcat într-o haină de piele, cu o pălărie mare pe cap. După cât se părea, străinul era foarte nerăbdător, căci îşi răsucea de zor mustaţa-i neagră.

Bătrâna întredeschise uşa, fără să scoată lanţul de siguranţă, şi întrebă:

— Pe cine căutaţi, vă rog?

— Aş vrea să vorbesc cu doamna Lendjak, răspunse necunoscutul. E ceva foarte urgent.

Femeia şovăi.

— Cine ştie ce se mai poate întâmpla în vremurile astea! murmură ea, neştiind ce să facă.

Vizitatorul însă, păru că-i înţelege gândul, căci urmă:

— Vin din Brno, stimată doamnă, şi aş vrea să cer câteva lămuriri asupra casei pe care o aveţi acolo…

Brno… casă? Ei, asta era cu totul altceva! Nocturnul vizitator nu era primejdios câtuşi de puţin.

— Mă rog, poftiţi înăuntru! zise bătrâna, scoţând lanţul de siguranţă.

Vizitatorul îşi dezbrăcă haina de piele, o atârnă în cuier, apoi intră în cameră.

— Aşadar, aveţi o casă în Brno, începu el.

— Da, însă mai bine n-o aveam, mormăi pensionara. Plăteşti biruri până te speteşti şi când e vorba să încasezi ceva, îţi ies ochii din cap şi tot nu vezi un ban. Voiam s-o vând demult dar cine mai cumpără case în ziua de azi?

— Bine, dar de ce n-o închiriaţi? întrebă străinul.

— Doar nu pot să stau în Brno până se iveşti un chiriaş serios! Cu toate astea, am să plec acolo la vară… poate găsesc un amator.

— De ce s-aşteptaţi până la vară? Aveţi putinţa s-o închiriaţi chiar acum!

Doamna Lendjak nu mai putea de bucurie.

— S-o închiriez chiar acum? repetă ea. Şi cui, mă rog?

— Mie!

— Dumitale? Îmi dai voie să te întreb cine eşti dumneata?

— Cred că aţi băgat de seamă că sunt străin, însă cum am ceva treabă la Brno, trebuie să rămân acolo mai multă vreme… Hai să zicem, un an deocamdată…

— Un an? exclamă doamna Lendjak, care nu mai izbuti să-şi ascundă bucuria ce o cuprinsese.

— Da!

— Îmi dai voie să-ţi ofer un ceai? întrebă pensionara, socotind că musafirul ei trebuia primit cu toate onorurile cuvenite unui chiriaş atât de serios.

După câtva timp, cei doi conveniră cu închirierea casei şi, întrucât vizitatorul părea foarte grăbit, încheiară numaidecât contractul.

Mulţumită, proprietăreasa îşi conduse chiriaşul până la uşă, unde îl salută foarte curtenitor, căci străinul îi plătise chiria pe un an, înainte, ceea ce era lucru foarte rar în vremurile acelea.

Necunoscutul însă, porni agale de-a lungul străzii, murmurând satisfăcut:

— Ei, dacă ar merge toate atât de uşor!

Fireşte, avea şi de ce să fie mulţumit, căci închiriase tocmai casa de lângă locuinţa inginerului Kraza.

Henry bătu cu pumnii ei mici în uşa laboratorului. Tânărul inginer scoase capul pe uşă şi o sclipire de bucurie se ivi în ochii săi la vederea încântătoarei fete.

— Eşti gata, Victor? Mi-ai făgăduit, doar, să facem o partidă de tenis?

— Du-te, băiete, las' că isprăvesc eu singur! se amestecă în vorbă tatăl său.

Victor dezbrăcă halatul, îşi spălă mâinile, apoi părăsi încăperea.

Cei doi tineri o luară la goană prin grădină. Tânărul inginer trăgea mereu cu ochiul spre verişoara lui, admirând chipul ei aprins, ochii-i strălucitori, ba chiar şi părul ei ciufulit.

Pentru prima dată de la înapoierea lui, Victor o îmbrăţişă, îi dădu capul pe spate şi după ce o privi îndelung, depuse o sărutare pătimaşă pe buzele ei roşii.

— Victor! murmură fata, devenind serioasă dintr-odată.

— Ce e, Henny?

— Nu găseşti că e prea devreme? Sau… poate că mă socoţi şi pe mine din rândul fetelor cu care ai flirtat până acum?

Tânărul se simţi jignit.

— Ce te face să crezi asta? De unde şi până unde ţi-a trecut prin minte că te-aş săruta întocmai ca şi pe celelalte? Ia spune, n-am copilărit împreună? Şi-apoi, de la înapoierea mea nu te-am sărutat încă niciodată!

Henny zâmbi şi porni mai departe în fugă.

Primăvara sosise mai curând ca de obicei şi razele soarelui trezeau la viaţă firea amorţită de frigul iernii. În acelaşi timp, însă, strecurau nădejdea în sufletele celor doi tineri care copilăriseră împreună…

Henny juca bine şi „mingile" ei erau sigure, în orice caz mult mai sigure ca ale vărului ei, care părea preocupat de alte gânduri.

— Ce-i cu tine, Victor? Azi joci ca un începător! exclamă, deodată,

frumoasa nepoată a inginerului Kraza.

Înainte de a primi vreun răspuns, se auzi în apropiere un glas străin.

— Bună ziua, dragii mei! Iertaţi-mă că vă deranjez, dar nu pot privi nepăsător la sportul ăsta! Şi apoi, socot de datoria mea să mă prezint noilor mei vecini.

Henny şi Victor se uitară miraţi în jurul lor. Nu se aşteptau defel să audă un glas din grădina învecinată, căci proprietarul acesteia, un mare industriaş, murise înainte cu doi ani şi lăsase casa moştenire unei rude din Praga, care nu se sinchisise niciodată de dânsa, ba o lăsase chiar în părăsire.

După o scurtă şovăială cei doi tineri se apropiară de grad şi zăriră un bărbat care le întinse mâna prietenos.

— Numele meu e Klonitzki!

Nehotărâtă, Henny îi întinse şi ea mâna, iar Victor făcu la fel.

— Dar când v-aţi mutat aici? întrebă tânărul.

— Abia de câteva zile, căci voiam să mă odihnesc niţel, împreună cu soţia mea.

— A, vasăzică nu sunteţi din oraşul nostru?

— Nu numai atât, dar nu sunt nici măcar din ţara dumneavoastră…

După cum ştim, la Brno se vorbeşte mai mult limba germană, astfel că tânărul inginer n-avea de unde să ştie că noul lor vecin era din altă ţară, întrucât acesta vorbea foarte bine nemţeşte.

— Dar de unde sunteţi, mă rog? întrebă Henny.

— Din Rusia, stimată domnişoară, răspunse Klonitzki. Cu toate astea iubesc foarte mult ţara dumneavoastră, care a propăşit atât de repede şi a izbutit s-o ia înaintea altora.

— Nu cumva sunteţi un comisar al poporului? întrebă Henny, cu naivitate.

Trimisul guvernului sovietic izbucni într-un hohot de râs.

— Vă închipuiţi, oare, că toţi ruşii trebuie să fie neapărat comisari sau comunişti? răspunse el. Nu, străinii sunt foarte prost informaţi asupra celor ce se petrec în ţara mea. Comunişti nu sunt decât acei înscrişi în partid şi care lucrează într-o anumită direcţie. Şi apoi, ar fi oare cu putinţă ca un popor de o sută şaizeci şi cinci de milioane de oameni să facă parte dintr-un singur partid? Comuniştii sunt în număr de vreo trei sute de mii, ceea ce înseamnă un fleac pe lângă restul compatrioţilor mei. Ceilalţi, care formează adevărata naţiune rusească, duc o viaţă independentă şi nici nu se sinchisesc măcar de politică.

— Şi ce meserie aveţi, dacă nu sunt indiscret? cercetă Victor Kraza.

— Sunt doctor, dragul meu, răspunse Klonitzki foarte liniştit. Medicina slujeşte pe toţi oamenii la fel, fără să faci deosebire de clasă sau partide.

— Foarte interesant! murmură Victor. Ştiţi, mai ales acum, după revoluţie, Rusia îmi pare mai misterioasă chiar decât India…

— Sunt gata să vă lămuresc toate aceste mistere, răspunse Klonitzki, politicos. De altminteri, ospitalitatea rusească e cunoscută pretutindeni astfel că vă închipuiţi că ne-aţi face mare plăcere, mie şi soţiei mele, dacă ne-aţi vizita din când în când. Vă încredinţez că veţi auzi de la noi multe lucruri interesante…

În aceeaşi clipă o zări pe Vera Ulkitzki, care se apropie de ei.

— Ah, eşti aici, scumpa mea! exclamă el şi, adresându-se celor doi tineri, urmă: Daţi-mi voie să vă prezint pe soţia mea.

Apoi, se întoarse iarăşi spre tovarăşa lui:

— Vera, aceştia sunt vecinii noştri şi după cum vezi, am şi avut plăcerea să-i cunosc…

— Încântată! răspunse ea, fără să se apropie, totuşi de gard.

— Vera, am poftit pe vecinii noştri să ne facă o vizită, căci vor să afle situaţia din Rusia, urmă Klonitzki.

— O, vă aştept cu multă nerăbdare! De altminteri, viaţa o atât de

monotonă aici, încât mi-ar face plăcere să am cu cine schimba o vorbă, când soţul meu n-o să fie acasă…

Zicând acestea, tânăra zări ochii frumoşi ai inginerului cehoslovac şi o durere ascuţită îi străpunse inima.

Era pentru prima dală când se gândi iarăşi la dânsa, de când dragostea ei fără nădejde îi nimicise toate simţămintele, hotărând-o să primească misiunea încredinţată de Ilino. Dar nu, trebuia să-şi joace rolul, trebuia să-şi slujească patria, căci acesta era singurul ei ţel!

Henny atinse încetişor braţul însoţitorului ei.

— Trebuie să mergem la masă, nu-i aşa, Victor? zise ea, cuprinsă de oarecare nelinişte.

Victor tresări şi-şi desprinse privirile de la frumoasa străină.

— Da, trebuie să mergem la masă! repetă el în neştire.

Şi în timp ce păşea spre casă, alături de verişoara lui, tânărul inginer părea mult mai trist decât la venire.

Gândurile-i erau acum îndreptate spre încântătoarea soţie a medicului rus şi chipul ei părea că pluteşte mereu înaintea sa.

— Victor, de ce ai rămas atât de tăcut? îl trezi din visare glasul verişoarei sale.

— Nu… nu… mă gândeam la… descoperirea tatei. Ştii, doar, că acum lucrăm împreună!

Tânăra îl privi cu coada ochiului şi-şi dădu seama că vărul ei minţea. Cu toate astea, nu se încumetă să-i mai pună vreo întrebare, căci tăcerea lui trezise în inima ei o bănuială grozavă.

În ziua aceea Henny păru mai tristă ca de obicei. Soarele, care îi strecurase în suflet o nădejde dătătoare de viaţă, asfinţi în curând, luând cu sine bucuria care încolţise în sufletul tinerei fete.

Vera Klonitzki… Nu cumva această femeie ameninţa fericirea celor doi tineri, care copilăriseră împreună?

Fără să ştie unul de altul, Victor şi Henny erau frământaţi de aceeaşi întrebare…

În acest timp, presupusa Vera Klonitzki se gândea la chipeşul ei vecin, pe care soarta i-l scosese în cale într-un chip atât de neaşteptat.

Boris Verodin… Victor Kraza… Icoana căruia din ei trăia mai vie în inima fostei prinţese?

Deodată, însă, ea îşi aminti de misiunea încredinţată de Ilino. Nu, n-avea dreptul să se gândească la niciunul din ei, căci patria era mai presus de orice! Venise în Cehoslovacia cu o ţintă anumită şi datoria ei era să jertfească totul pentru atingerea acestei ţinte!

311. În casa fermierului

Abia se iviseră cele dintâi raze ale soarelui, când Tommy şi Luchs, câinii fermierului Majak, începură să latre cu furie şi alergară în salturi mari, peste câmp.

Fermierul, care tocmai se afla în grajd şi dădea de mâncare cailor, se întrerupse din această îndeletnicire şi porni spre poartă, unde zări un străin îmbrăcat într-o haină de piele.

— Iartă-mă că te supăr, începu acesta din urmă, într-o nemţească stricată. Am fost nevoit să aterizez pe câmpul acesta şi te-aş ruga să-mi dai adăpost până ce s-o termina reparaţia motorului.

— Ah, sunteţi aviator? cercetă fermierul.

— Da, veneam din Polonia şi mă îndreptam spre Franţa, însă din nenorocire am fost silit să-mi întrerup călătoria înainte de a ajunge la ţintă… De altminteri nu cred să vă stingheresc prea multă vreme, căci avionul a şi fost dus la Brno de mecanicul meu, care trebuie să-i schimbe câteva piese. Până atunci, socoteam că n-ar fi rău să mă folosesc de acest prilej şi să mă odihnesc la ţară câtva timp, căci tot n-am ce căuta la Brno, pentru că reparaţia motorului poate s-o facă şi mecanicul…

— Sunteţi polonez?

— Da, polonez sadea, răspunse aviatorul, fără să se tulbure.

— Hm, aşa vasăzică! Ştii, noi, cehoslovacii, suntem oameni foarte bănuitori! reluă celălalt zâmbind.

Şi, după ce îşi şterse mâinile de pantaloni le întinse aviatorului, zicând:

— În cazul de faţă, însă, e cu totul altceva… Vecinii noştri ne sunt simpatici, aşa că socot să-ţi împlinesc cererea… fireşte, dacă nevastă-mea n-o avea ceva împotrivă! Ce să-i faci, trebuie să cer şi sfatul ei, dacă vreau să fie linişte în casă! Până una, alta, însă, poftim înăuntru.

Zicând acestea, deschise poarta, în timp ce ţinea de zgardă câinii care mârâiau.

Potapoff – aviatorul care sosise în timpul nopţii, împreună cu cei doi trimişi ai guvernului sovietic – păşi în curte şi se îndreptă spre una din băncile aşezate la umbra copacilor.

— Fireşte că nu cer să-mi daţi adăpost pe gratis, urmă el, adresându-se iarăşi fermierului. Am destui bani cu mine, ca să pot plăti oricât mi-aţi cere.

Jaro Majak nu-i răspunse, ci intră în casă, pentru a se sfătui cu nevastă-sa. Aviatorul se aşeză pe bancă şi începu să mângâie unul din câini, care se apropiase de el, văzând că stăpânul său avea încredere în străin.

— Ascultă-mă, Taika, începu fermierul, adresându-se soţiei sale. Afară e un aviator polonez căruia i s-a stricat avionul şi vrea să rămână câtva timp la noi. Mi-a spus că are destui bani şi plăteşte oricât am cere…

— Ah, un aviator polonez! exclamă Gertrud, fiica lor, bătând din palme. Mă duc să-l văd şi eu!

— Stai aici! porunci tatăl ei. Ce dracu'? n-ai mai văzut un om în

viaţa ta?

Nevasta fermierului părăsi încăperea şi se îndreptă spre Potapoff, care se ridică de pe bancă şi-şi scoase căciula, foarte politicos.

Taika Majak îl privi cu luare-aminte şi păru mulţumită de examenul ei, căci îi zâmbi cu bunăvoinţă.

— Slavă Domnului că aţi scăpat teafăr din accident, zise ea. Ştiu ce s-a întâmplat, căci bărbatu-meu mi-a povestit totul… Vedeţi, de aceea n-am să plec eu niciodată cu avionul… Altminteri, poate aş fi şi eu nevoită să cer adăpost străinilor…

— Bine, dar nu cer nimic pe gratis, replică aviatorul. Mai mult decât atât: sunt gata să vă plătesc dinainte, dacă n-aveţi încredere în mine…

Zicând acestea, Potapoff scoase din buzunarul hainei, un portmoneu, pe care îl deschise în aşa fel, ca să se vadă numeroasele bancnote ce se aflau înăuntru.

— Iată, vă pot plăti fie în coroane, fie în dolari, urmă el, aţintindu-şi privirea asupra fermierului, care se apropiase şi el între timp, după ce se dondănise niţel cu fiică-sa.

Taika Majak strângea de multă vreme bani la ciorap, căci ştia prea bine că o fată nu se poate mărita fără zestre, iar toată averea lor erau cele câteva zeci de pogoane de pământ şi căsuţa în care locuiau. Se gândea cu îngrijorare la viitorul fiicei sale, pe care nu voia s-o dea după primul venit. Era doar o fată cultă plină de însuşiri şi trebuia să găsească un logodnic de o seamă cu dânsa.

— Ascultă-mă, Jaro, dacă-mi dai mie banii, îl primesc în casă, altminteri n-am nevoie de el.

— N-ai decât să ţi-i iei! răspunse fermierul care era bucuros să vadă în colţul acesta singuratic un om cu care să mai stea de vorbă seara. Afară de asta, aviatorul venea din ţară străină şi desigur că văzuse multe în viaţa lui, astfel că avea ce să istorisească.

Potapoff stătea cu portofelul în mână, aşteptând hotărârea celor doi soţi. Gertrud, tânăra lor fiică, se apropiase de fereastra încăperii şi privea la el cu luare-aminte.

— Bine, poţi rămâne la noi, zise nevasta fermierului. Socoţi să stai multă vreme?

— Asta n-o ştiu nici eu, căci trebuie să aştept până ce se termină reparaţia motorului. În orice caz, sper ca n-o să vă stingheresc prea mult, căci mecanicul nostru e om priceput şi cred că o s-o scoată repede la capăt. Până una alta, însă, daţi-mi voie să vă achit o parte din sumă, rămânând să plătesc restul pe măsură ce veţi socoti dumneavoastră.

Zicând acestea, înmâna femeii o sută de coroane cehoslovace.

Cei doi soţi rămaseră foarte încurcaţi şi abia izbutiră să-şi ascundă bucuria, căci nici prin minte nu le trecuse să le pice în mână un

chiriaş atât de darnic. Mai ales Taika Majak îşi vedea împlinit visul ei cel mare şi o privelişte minunată i se înfăţişă în minte. Gertrud, frumoasa ei fiică, mergea la braţ cu un „coconaş" chipeş, care se simţea fericit să-şi prezinte soţia eleganţilor săi prieteni…

— Fireşte că sunt gata oricând să vă achit orice sumă, căci societatea la care lucrez mă plăteşte destul de bine, urmă aviatorul.

Nevasta fermierului nu ştia ce să facă mai întâi şi mult n-ar fi lipsit ca să sară de gâtul străinului, care se arăta atât de mărinimos. În cele din urmă, se năpusti în casă şi-şi chemă fiica.

— Trude, adu repede cafeaua şi câteva ouă… dar vezi să fie proaspete… Ia-le de la găina aia neagră că-s mai mari… şi mai adu şi nişte unt şi cârnaţi! Hai, ce mai stai la gânduri!

Cuprinsă de tulburate, femeia începu să robotească prin casă, aşeză lucrurile la locul lor, aşternu pe masă o faţă curată, cu pătrăţele albastre. În sfârşit, făcu tot ce-i stătea în putinţă ca să-şi mulţumească musafirul.

Fermierul şi Potapoff îşi făcură şi ei apariţia în casă. Obrajii Gertrudei se acoperiră de o roşeaţă vie, căci şi ea era bucuroasă să poată sta de vorbă cu un străin, care fusese în multe oraşe mari. Şi, mai ales, care era aviator… Până în acea zi tânăra fată, nu avusese de-a face decât cu aviatorii din romanele ei. Şi era încredinţată că toţi arată la fel, adică sunt oameni înalţi, spătoşi, uscăţivi şi cu ochi de vultur. Şi când colo, străinul care venise în casa lor nu prea se deosebea de ceilalţi muritori! În orice caz, însă, nu încăpea îndoială că şi acesta trecuse prin multe în viaţa lui, plutise adeseori în primejdii de moarte, astfel că avea ce să istorisească. Şi lucrul acesta o bucura nespus pe tânăra fată.

— Fiica dumitale? întrebă Potapoff, adresându-se fermierului.

Acesta clătină capul în semn de încuviinţare, plin de mândrie părintească.

Aviatorul întinse fetei mâna.

— Ah, dacă m-ar vedea Katia! îi trecu prin minte, ca un fulger.

Dar Katia era la câteva mii de kilometri depărtare şi n-avea cum să-şi supravegheze soţul căruia îi făgăduise un „zbor fără benzină".

Potapoff se aşeză deci la masă foarte liniştit şi înfulecă cu o foame de lup mâncărurile ce-i fuseseră puse înainte. Petrecuse doar toată noaptea afară, în frig şi nu îmbucase mai nimic, astfel că acum trebuia „să-şi scoată pârleala". Şi Potapoff şi o scoase fără să se sinchisească de cele trei persoane care se aşezaseră şi ele la masă şi-i urmăreau cu luare-aminte fiecare mişcare.

— Ei, ce mai face scumpul dumneavoastră Pilsudski? întrebă fermierul la un moment dat, vrând să dovedească faptul că ştia ce se petrece în Europa, deşi trăia retras în colţul acesta singuratic.

— Mulţumesc, bine! răspunse Potapoff, cu gura plină. Fii sigur că

nu duce lipsă de nimic şi-şi primeşte leafa la timp.

— L-ai văzut vreodată? întrebă Gertrud, curioasă să audă ceva despre marele om de stat.

— O dată numai? răspunse aviatorul, umflându-şi pieptul. Dacă aţi şti de câte ori a zburat deasupra Varşoviei pe bordul avionului meu! De altminteri, n-are încredere în alt aviator şi nu se foloseşte decât de mine ori de câte ori vrea să întreprindă o călătorie în aer.

— Dar cu ce scop aţi pornit acum spre Franţa?

— De astă dată, am luat doar câteva pachete de scrisori şi nişte colete.

— Cine ştie cât au să le aştepte cei care trebuie să le primească! se amestecă în vorbă şi nevasta fermierului.

— Ba defel! Mecanicul o să le predea la Praga altui avion al societăţii noastre, care urmează să le transporte la Paris.

— Şi nu vă o teamă să zburaţi colo sus? întrebă Gertrud, care începuse să capete curaj.

— Teamă? râse Potapoff, ocupat tocmai să-şi ungă o felie de pâine cu unt. În aer mă simt mult mai bine decât pe pământ, căci înaintez cu iuţeală mai mare, şi apoi, n-am de ce să mă ciocnesc… Din păcate, însă, acolo n-am fericirea să întâlnesc fete atât de drăguţe ca dumneata!

Tânăra se simţi foarte măgulită de acest compliment, mai ales că venea de la aviatorul cu care zbura însuşi mareşalul Pilsudski. Încurcată, Gertrud îşi plecă ochii spre faţa de masă cu pătrăţele albastre, în timp ce fermierul şi soţia lui schimbară o privire plină de înţeles.

— Dar sunt şi în Polonia fete frumoase! zise Majak, într-o doară.

— Or fi ele, nu zic ba, însă ca fata dumitale mai rar! cuteză să răspundă Potapoff, căci soţia lui era departe şi n-avea cum să-l audă.

De astă dată, Gertrud îşi ridică privirile şi se uită ţintă în ochii aviatorului „polonez”.

„Minunată fată… încântătoare! îşi zise acesta. Ah, dacă ar şti Katia, aş rămâne fără urechi…”

312. Un duşman misterios

— Stai! Cine-i acolo?

În aceeaşi clipă se auzi în tufiş un foşnet puternic, ca şi cum cineva ar fi încercat să se depărteze în grabă.

Klonitzki se năpusti spre locul cu pricina şi înşfăcă braţul unui bărbat, care încercă să scape din strânsoare. Văzând că nu izbuteşte, necunoscutul îl izbi cu pumnul în faţă, apoi îşi făcu vânt peste gardul scund al grădinii, străbătu cu paşi mari strada, coti într-o uliţă lăturalnică şi se urcă, într-un automobil care-l aştepta acolo. În clipa următoare, maşina porni în goană.

— Ei, ce s-a întâmplat? întrebă, neliniştit, bărbatul care stătea la volan.

— Am fost descoperit! Casa e locuită! răspunse individul, pe care inginerul Klonitzki îl surprinsese în grădina lui.

— Casa e locuită? făcu celălalt nedumerit. Ce dracu' facem acum? încotro mergem?

— La „el"!

— Bine, dar ne-a spus doar…

— Nu te amesteca unde nu-ţi fierbe oala! Ţi-am spus că mergem la „el"… restul nu te priveşte! scrâşni tovarăşul său, plin de ciudă.

După câtva timp, automobilul opri înaintea unei case impunătoare, cu o terasă mare, ce răspundea într-o grădină minunată. Unul din cei doi indivizi sări din maşină şi sună la poartă de trei ori.

Nu trecu multă vreme şi o lumină se ivi la una din ferestrele primului etaj, îndărătul căreia se vedea umbra unui om, care părea că se îmbracă în grabă. În cele din urmă uşa casei se deschise şi un bărbat îmbrăcat într-un macferlan şi cu o pălărie moale, cu borul lăsat în jos, se îndrepte spre poartă.

— Cum, eşti aici? Dracu' să te ia! Ţi-am spus doar de atâtea ori că nu vreau să te arăţi pe aici! izbucni omul, dând cu ochii de nocturnul vizitator. Doar n-ei fi vrând să dăm greş din pricina dumitale!

— Daţi-mi voie… e ceva cu totul neobişnuit, se apără celălalt.

— N-are a face! Trebuia să mă înştiinţezi prin telefon. Du-te numaidecât la „Fata veselă". Vin şi eu peste puţin timp…

Automobilul dispăru în ceată.

Klonitzki porni spre casă, împleticindu-se, ca un om beat, din pricina loviturii primite. Cu toate astea izbuti să ajungă în odaia de baie, unde se spălă cu apă rece şi-şi mai reveni în fire. Sângele continuă să-i curgă din nas câtva timp, până ce izbuti să-l potolească.

— Ce faci acolo, tovarăşe? întrebă Vera, nedumerită, văzând că inginerul zăbovea atâta în odaia de baie.

Şi, deoarece nu primi niciun răspuns, porni într-acolo şi bătu la uşă.

— Intră!

— Ce… ce s-a întâmplat? întrebă ea speriată.

— Am fost descoperiţi! Mai înainte un necunoscut m-a atacat în grădină, unde îl surprinseseră după ce sărise gardul.

O mare nelinişte puse stăpânire pe inima tinerei fete. Ce căutase, oare, individul acela în grădină lor? Abia acum începu să-şi dea seama cât de grea era misiunea pe care şi-o luase, abia acum înţelese câte primejdii o ameninţau. Cu toate astea, Vera Ulkitzki nu se lăsă copleşită de teamă, căci viaţa ei nu mai aparţinea decât patriei, pentru care voia să se jertfească până la ultima suflare. Şi deodată, chipul unui bărbat i se ivi înaintea ochilor minţii… un tânăr chipeş, blond, cu ochii albaştri… Victor Kraza…

Misiunea ei cerea să-l urască, să facă tot ce-i va sta în putinţă spre a-i smulge taina descoperirii tatălui său; dar, cu toate astea, se gândea cu oarecare duioşie la tânărul inginer. Vera Ulkitzki luptă multă vreme cu ea însăşi, străduindu-se să-şi înăbuşe simţămintele. Izbuti deocamdată – dar va rezista oare până la urmă?

— După cât se pare, duşmanii noştri au prins de veste că suntem aici şi, fără îndoială că ştiu ce urmărim. Ai aflat doar şi dumneata de la tovarăşul Ilino că puterile străine şi-au trimis agenţi care vor şi ei să pună mâna pe marea descoperire. Aşadar, trebuie să ne grăbim dacă vrem s-o luăm înaintea celorlalţi…

— Da, trebuie să ne grăbim, tovarăşe, încuviinţă ea, aproape fără să-şi dea seama.

— Trei vermuturi!

Chelnerul porni în grabă să ducă la îndeplinire comanda celor trei clienţi, care luaseră loc la una din mesele localului „Fata veselă”.

Erau trei bărbaţi cu pălăriile îndesate pe cap, astfel că le umbreau toată faţa. Dar în această umbră, ochii lor întrucâtva speriaţi se roteau încolo şi încoace, ca nişte şoricei care se tem mereu de ghearele pisicii. Doi din aceşti bărbaţi veniseră cu automobilul şi nu erau nimeni alţii decât cei doi indivizi, dintre care unul fusese surprins de Klonitzki în grădina casei sale; cel de-al treilea părea să fie şeful – cel puţin aşa se părea, judecând după tonul cu care se adresase acelui care sunase la poarta locuinţei sale.

— Ei, ce s-a întâmplat? întrebă acesta din urmă cu o vădită nerăbdare.

— Am stat la Praga trei zile, astfel că am pierdut din ochi vila inginerului Kraza, răspunse tovarăşul său căruia îi fusese adresată întrebarea. Astă-noapte, însă, când pătrunsei în grădină în chipul obişnuit, căzui în braţele unui bărbat care se afla acolo şi despre a cărui existenţă fireşte că nu bănuiam nimic.

— Poate că era vreun paznic?

— Nu, asta e cu neputinţă! se împotrivi celălalt. În primul rând până acum vila n-a fost păzită niciodată, apoi individul purta o pijama şi era fără pălărie.

— Cu alte cuvinte, vila e locuită?

— Da. Fără îndoială!

— Mâine trebuie neapărat să aflăm cine s-a mutat acolo şi cu ce scop!

Cei trei bărbaţi rămaseră tăcuţi câtva timp, fiecare părând preocupat de gândurile sale. Era şi firesc, de altminteri, căci slujba pe care o îndeplineau cerea multă chibzuială şi sânge rece.

— Nemaipomenit! exclamă, deodată, unul din ei. Gândiţi-vă ce-ar însemna dacă vila ar fi locuită de agenţii altei puteri! Tare mi-e teamă să nu ne-o ia înainte. De altminteri, nu m-ar mira prea mult, căci au

un mare avantaj asupra noastră, locuind chiar alături de vila cu pricina…

— Da… şi ce au să spună domnii din Berlin?

— Dă-i dracului! Ăştia şi-or fi închipuind că baţi din palme şi planurile vin prin aer, înfăşurate sul şi ţi se aşază frumuşel pe masă. Desigur, e foarte uşor să vorbeşti, dar ia să-i vedem la lucru! Noi, cel puţin, suntem cu conştiinţa împăcată, căci facem tot ce ne stă în putinţă ca să ducem misiunea la capăt. Nu s-o putea, treaba lor!

— Astăzi inginerul a făcut din nou experienţe în laborator! se amestecă în vorbă şi cel de-al treilea, care rămăsese tăcut până acum. Am băgat de seamă că ventilatoarele erau în funcţiune, căci fumul albastru ieşea iarăşi prin cele două tuburi de aerisire.

— Ascultă-mă, n-ai observat nimic suspect în vila alăturată? urmă şeful, adresându-se aceluia cu care vorbise la început. Mai erau şi alţi indivizi afară de acel cu care te-ai întâlnit?

— Asta n-aş putea s-o spun căci în jurul meu era întuneric… Nu-i vorbă, poate că asta a fost şi norocul meu, căci altminteri n-aş fi scăpat cu faţa curată. Din fericire, nu mi-am pierdut sângele rece şi, când am văzut că nu-i chip să scap din mâinile individului, l-am izbit în faţă cu toată puterea. Abia atunci mi-a dat drumul şi fireşte că m-am făcut nevăzut cât ai clipi din ochi. Doar nu era să mai stau să văd ce şi cum!

— Hm, ciudat! mormăi şeful. Se îngroaşă gluma, dar nu mai putem da înapoi, căci am avea de-a face cu ai noştri şi ştiţi doar că uneori prietenii sunt mai primejdioşi decât duşmanii… mai ales atunci când e vorba de asemenea acţiuni! Aşadar, nu ne rămâne decât un singur lucru: să ne ţinem de capul hornarului, care poate intra în casa inginerului şi în vila de alături, fără să trezească bănuieli. Celelalte treburi le face inginerul însuşi, astfel că n-avem de la cine să culegem informaţii.

— Şi dacă ne ameninţă vreo primejdie?

— Atunci urmaţi planul stabilit: Brno–Praga–Berlin… Cu toate astea, vă atrag atenţia că ne putem lua rămas bun de la slujbe, dacă încercarea noastră dă greş. Ştiţi doar prea bine că guvernul nu plăteşte decât pentru treaba făcută şi nu pentru ceea ce ai de gând!… Da, da, avem o meserie ticăloasă! Munceşti până te speteşti, îţi primejduieşti viaţa şi libertatea la fiecare pas. Şi tocmai când să zici „Doamne ajută!” vine un altul şi strică tot ce-ai făcut… Iar la urmă, tot noi rămânem vinovăţii! Ce să-i faci, trebuie să ne supunem, căci altminteri n-am avea putinţa să încasăm câştiguri grase!… Aşadar, ne-am înţeles?

Ceilalţi doi clătinară capul în semn de încuviinţare. Apoi şeful lor bătu cu inelul în masă.

— Chelner, plata!

După ce achită consumaţia, şeful se despărţi de cei doi indivizi şi, părăsind localul dispăru în noapte.

313. O vizită plină de făgăduieli

De un timp încoace nepoata inginerului Kraza părea foarte neliniştită. Un gând chinuitor încolţise în mintea ei şi o frământa zi şi noapte. Victor se arăta din ce în ce mai străin cu dânsa, şi asta de la venirea medicului rus, care se mutase în vila de alături.

Adeseori tânărul inginer rămânea pe gânduri şi răspundea scurt la întrebările verişoarei sale. La ce se gândea, oare? Nu cumva la frumoasa soţie a doctorului Klonitzki?

Într-una din zile, Henny bătu la uşa odăii lui Victor, dar nu primi niciun răspuns. Mai bătu o dată şi-şi lipi urechea de uşă. O tăcere desăvârşită domnea în încăpere.

Luându-şi inima în dinţi, tânăra fată apăsă pe clanţă şi deschise uşa. Costumul lui Victor, pe care îl purtase doar înainte cu jumătate ceas, se afla pe speteaza scaunului, iar pe masă erau aruncate câteva gulere şi cravate.

Tânăra rămase câtva timp nemişcată, apoi păşi pragul, puse haina în dulap, deretică prin încăpere şi se retrase iarăşi în odaia ei.

Acolo luă în mână cartea pe care tocmai o începuse, încercă să citească, dar literele îi jucau pe dinaintea ochilor umeziţi de lacrimi. Cuprinsă de tristeţe, fata îşi îndreptă privirile spre fereastră şi zări, printre arbori, reflexul razelor soarelui în geamurile vilei alăturate. Soarele era pe asfinţite, copacii fremătau sub adierea vântului de primăvară, părând că plâng şi ei plecarea astrului ceresc.

Nu cumva avea să dispară şi soarele care luminase viaţa lui Henny până acum? Sau, cel puţin avea să dispară pentru dânsa…

Frumoasa copilă se aşeză la pian. Dar în ziua aceea notele i se părură nişte puncte fără rost, iar sunetele pianului îi răsunau în urechi ca lovituri de ciocan.

În cele din urmă, Henny puse braţele pe clape şi-şi sprijini capul în palme. În încăpere răsună un acord ciudat, format din tonuri diferite, care păreau că se luptă între ele – şi această luptă se asemăna cu aceea care se dădea în inima tinerei fete…

Victor Kraza se gândise mult la frumoasa lor vecină până ce, în cele din urmă, luă hotărârea să dea curs invitaţiei primite. Fireşte că nu dorinţa de a afla situaţia din Rusia îl îndemnase să facă această vizită, ci cu totul altceva, şi anume puterea tainică ce-l atrăgea spre încântătoarea soţie a medicului rus. Câteva vreme tânărul încercase să se împotrivească acestei puteri, dar ea îl copleşise totuşi, astfel că inginerul porni spre casa vecinei sale.

Însăşi Vera îi deschise uşa.

— Ah, foarte frumos din partea dumitale! exclamă ea, când dădu

cu ochii de chipeşul bărbat. Aşa mai înţeleg şi eu începutul unei prietenii…

Şi-i întinse mâna, pe care tânărul o ţinu câtva timp într-a lui, fără să-şi desprindă privirile de pe chipul încântător al rusoaicei. În cele din urmă, însă, se plecă şi atinse cu buzele degetele ei fine.

— Iar acesta e al doilea pas spre prietenia noastră, zise el, întinzându-i un buchet de flori.

Vera strânse florile la piept şi o bucurie nemărginită îi copleşi inima, făcând-o să uite cu desăvârşire ţinta călătoriei sale în Cehoslovacia.

Odaia în care îl pofti, cât şi vestibulul vilei, erau în oarecare neorânduială, dovedind că locatarii abia se mutaseră în această casă. Mobila nu prea era de preţ, şi mai toate lucrurile puteau fi lăsate acolo fără părere de rău, în cazul că cei doi „soţi” ar fi fost nevoiţi să plece pe neaşteptate. O masă mică, joasă, patru fotolii vechi, un covor moale şi câteva tablouri pe pereţi – asta era totul. Totuşi, florile, pe care tocmai le pusese într-o vază, parfumul ei şi, în sfârşit, Vera însăşi, această femeie frumoasă, cu eleganţa ei înnăscută, dădeau încăperii un farmec deosebit, care făcea să nu se simtă lipsa mobilelor.

Cei doi se aşezară, oarecum stingheriţi, fiecare aşteptând ca celălalt să deschidă vorba. Vera Ulkitzki se străduia din răsputeri să nu-şi arate tulburarea care o cuprinsese. Biata fată nu era obişnuită cu asemenea situaţii şi deşi tovarăşul ei o învăţase ce are de făcut, şi ea îşi repetase rolul de nenumărate ori, totuşi nu se încumeta să se prefacă, să câştige încrederea acestui bărbat, numai pentru a-i smulge taina. Nu, Vera nu cuteza să-şi joace rolul de ademenitoare şi poate că şi-ar fi scos masca şi ar fi destăinuit tot adevărul, dacă în acea clipă n-ar fi zărit chipul grav, ameninţător, al preşedintelui Comitetului Central, care părea că o previne:

— Vera, tu n-ai dreptul să te gândeşti la tine! Ştii, doar, că eşti trimisa fraţilor tăi, care aşteaptă să-ţi dovedeşti iubirea de patrie… Vera, nu uita că toate nădejdile noastre sunt îndreptate spre tine… numai tu poţi salva poporul rus, care e ameninţat de duşmani puternici!

Şi Vera Ulkitzki izbuti din nou să-şi învingă simţămintele, izbuti din nou să se uite pe sine şi să se lase călăuzită numai de patriotismul ei.

— Îmi dai voie să-ţi ofer un păhărel de coniac, domnule Kraza? întrebă ea, zâmbind.

— Dacă nu vă deranjez…

Tânăra aduse două păhărele şi le umplu cu băutura tare.

— Câtă deosebire de la om la om! se gândi Victor în acea clipă, văzând mişcările ei pline de graţie. Dacă aş lua eu sticla în mână…

— În sănătatea dumitale! zise ea, ridicând păhărelul.

— În sănătatea celei mai frumoase femei pe care am întâlnit-o în cale!

Vera Ulkitzki sorbi coniacul şi se simţi mai sigură pe sine, mai curajoasă, în acţiunea ei plină de primejdii…

— Dar soţul dumneavoastră nu e acasă? cercetă vecinul ei.

— Din păcate, nu! răspunse dânsa. S-a dus să se plimbe niţel şi nu te las să pleci până la înapoierea lui. Ah, dacă ai şti cât de monotonă mi se pare viaţa, mai ales atunci când sunt singură!

— Spuneţi-mi, vă rog, stimată doamnă, de ce aţi venit tocmai în acest oraş, atâta vreme cât există în Europa locuri minunate, unde aţi fi putut petrece mult mai bine? Socot că Brno nu e defel oraşul cel mai nimerit unde să vă puteţi odihni…

Tânăra îi aruncă o privire plină de mustrare.

— Cu alte cuvinte, vrei să mă iscodeşti? zise ea. Da, întrebarea dumitale nu e decât un mijloc curtenitor pentru a afla ce ne-a adus încoace…

— Cred că m-aţi înţeles greşit, stimată doamnă, răspunse Victor, mirat de supărarea ei. Vă mărturisesc că sunt nespus de bucuros că aţi ales tocmai oraşul nostru, dar nu puteam să-mi ascund mirarea că n-aţi plecat într-un loc mai frumos.

— Ascultă-mă, crezi în fatalitate? întrebă ea, deodată, privindu-l cu ochi strălucitori.

— Hm, fatalitate… Sunt inginer, stimată doamnă… cu alte cuvinte, un om care are de-a face numai cu cifre şi formule matematice. Fatalitatea e ceva nelămurit, mistic, învăluit în ceaţă, şi tocmai de aceea am mai multă încredere în calculele mele, pe care le pot verifica oricând şi pe care le-am desluşit înaintea mea…

— Cu toate astea, eu cred în fatalitate, urmă Vera. Fireşte că n-am să susţin că cunoştinţa noastră – prietenia, dacă vrei – are vreo legătură cu credinţa mea în destin! Nu, legătura noastră e doar un episod, care desigur că o să fie uitat repede, după plecarea mea, întocmai ca numărul unui automobil care ţi se şterge din minte, la puţin timp după ce a trecut.

Vera se opri şi-l privi ţintă în ochi. Se răzvrăti iarăşi împotriva ei, dându-şi seama de josnicia faptei sale, totuşi nu se trădă nici de astă dată, ci urmă, cu glas scăzut:

— Da, numai un episod…

— Sunteţi încredinţată de asta, stimată doamnă? întrebă Victor, cu glas tremurător.

— Da! şi adăugă încet: Aproape încredinţată!

— Vasăzică „aproape”…

— Fireşte, doar atâta bucurie poţi să-mi îngădui şi dumneata! Nu e aşa că n-ai să fii atât de crud, încât să răpeşti o mică nădejde unei femei, care mai are întrucâtva încredere în ea?

Tânărul inginer se simţi cuprins de o tainică bucurie, căci din vorbele frumoasei rusoaice reieşea doar foarte lămurit, că în curând năzuinţele sale aveau să se împlinească. Era cu putinţă, oare? Izbutise să cucerească inima Verei?

— Dar ce voiaţi să spuneţi despre fatalitate? curmă el tăcerea care se lăsase între ei.

— Ah, da… Prin asta voiam să lămuresc un fapt în legătură cu venirea noastră aici, sau, mai bine zis, să-ţi dovedesc că soarta hotărâse dinainte să mă întâlnesc cu un om pe care altminteri poate că nu l-aş fi văzut niciodată în viaţa mea… şi-ţi mărturisesc că mi-ar fi părut destul de rău…

— În orice caz, mie mi-ar fi părut şi mai rău!

— Poate! murmură Vera, cu oarecare neîncredere. Dar ia spune-mi, te rog, tânăra cu care te-am întâlnit în grădină e logodnica dumitale? întrebă ea, deodată.

Victor rămase încurcat, căci în această clipă n-ar fi vrut deloc să i se amintească de verişoara lui. Chibzui câteva clipe, apoi răspunse cu hotărâre:

— Nu!

Această exclamaţie, însă, părea mai mult o izbucnire silită, prin care voia cu tot dinadinsul să dovedească tovarăşei sale că nu era încătuşat de nicio legătură.

— Şi eu, care credeam…

Vera luă iarăşi sticla în mână şi umplu păhărelul tânărului, cu aceeaşi mişcare plină de graţie.

— De obicei, nu prea beau! încercă el să se împotrivească, deşi luă paharul în mână.

— Zău? înfăţişarea dumitale nu arată asta; ba, dimpotrivă, credeam că-ţi place să mănânci şi să bei bine…

Tânărul duse păhărelul la buze şi-l sorbi dintr-o înghiţitură.

— Aşa, vezi! exclamă ea, mulţumită. Ia spune, munceşti mult, demnule Kraza?

— Da, foarte mult!

— Şi-ţi iubeşti meseria?

— Mai mult decât vă închipuiţi…

— Ce fericire să poţi face numai ce vrei şi ce-ţi place! Domnule Kraza, istoriseşte-mi câte ceva despre lucrul dumitale şi viaţa pe care o duci…

— Ei, stimată doamnă, nu prea îmi vine să cred că asta o să vă facă plăcere, căci meseria noastră pare foarte plictisitoare pentru cei care n-o cunosc… ştiţi, femeile, mai ales, nu găsesc nimic atrăgător într-însa…

— După cât se pare, mă ţii drept proastă!

— Cum vă trece prin minte aşa ceva?

— Foarte simplu, de vreme ce nu vrei să-mi vorbeşti nimic despre un lucru care nu-i făcut decât pentru o anumită categorie de oameni… Vezi, soţul meu e mult mai binevoitor decât dumneata şi-mi povesteşte cele mai mici amănunte cu privire la operaţiile sale şi la tratamentul pacienţilor… şi-ţi mărturisesc că uneori rămâne uimit, văzând puterea mea de înţelegere.

— Lucrul nu-i de mirare, căci medicina e mult mai aproape de noi, decât ştiinţa cifrelor. Fireşte că e mai uşor să prinzi înţelesul unui fenomen care se produce în corpul nostru, decât să pricepi ce rost are o înşiruire de cifre şi formule, care nu trăiesc decât pentru cei obişnuiţi cu ele. Pentru ceilalţi oameni, matematica e o ştiinţă moartă…

Această împotrivire dovedi Verei că mersese prea departe cu întrebările ei, astfel că, deocamdată, renunţă să mai afle lămuriri asupra chestiunii care o preocupa. Şi, afară de asta, Klonitzki o sfătuise să nu întindă aţa prea mult, pentru a nu trezi bănuielile tânărului inginer.

— Totuşi, nădăjduiesc că lucrul dumitale îţi îngăduie să faci câte o plimbare din când în când, sau să te mai duci la o reprezentaţie teatrală? urmă ea, schimbând vorba, cu multă dibăcie.

— De obicei, nu prea ies seara de acasă, căci munca din timpul zilei mă oboseşte foarte mult…

— Şi eu, care credeam…

Tânăra fată păru foarte dezamăgită.

— Ce credeaţi, stimată doamnă?

— Că o să ieşim o dată, seara, cu soţul meu. Ca să ne arăţi oraşul.

— Ei, mai încape vorbă! răspunse tânărul cu însufleţire. Fireşte că sunt gate să vă însoţesc oricând, deşi nu prea ştiu ce aş putea să vă arăt.

— Mulţumesc, eşti foarte drăguţ domnule Kraza! zise Vera Ulkitzki, căreia tovarăşul ei îi spusese să pună la cale o plimbare în oraş, împreună cu tânărul inginer.

Acesta, la rândul lui, socoti că era timpul să se retragă, căci nu putea să-şi prelungească vizita mai mult decât cerea buna cuviinţă. Cu toate astea, niciodată un scaun nu-i păruse mai comod ca acela în care şedea. Şi niciodată…

Tânărul nu cuteză să-şi sfârşească gândul. Însă inima-i spunea că în această casă, în această încăpere, găsise ceva ce nu mai simţise niciodată în viaţa lui. Totul era atât de nedesluşit, înconjurat de un văl atât de des… şi, cu toate astea, Victor Kraza se simţea nespus de fericit.

O bătaie în uşă îl trezi din gândurile sale şi, în clipa următoare, Klonitzki îşi făcu apariţia în prag.

— Ah, dumneata aici, domnule Kraza! exclamă el, cu bucurie. Dacă

ai şti ce rău îmi pare că am plecat de acasă!

Tânărul inginer îi strânse mâna, fără prea mare însufleţire, şi se strădui să-şi ascundă nemulţumirea. Însă şi pe chipul încântător al Verei se ivi o expresie de nemulţumire, ceea ce îl făcu să tresară… Aşadar, şi dânsa ar fi vrut să rămână singură cu el?

Nu, tânărul se înşela amarnic! Vera Ulkitzki redevenise iarăşi cea de odinioară, care nu cuteza să-şi înşele aproapele, mai ales acum, când era vorba de un bărbat, care părea să trezească într-însa simţăminte demult înăbuşite. Aşa-zisul ei soţ îi apărea ca un asupritor care o silea să facă ceva ce n-o lăsa inima şi, de unde la început ea era aceea, care urma să-i supravegheze faptele, acum simţea că rolurile trebuiau să se schimbe şi Klonitzki s-o urmărească pas cu pas, pentru a o împiedeca să se abată din cale.

Rusul luă sticla de coniac şi vru să umple păhărelul lui Victor.

— Nu, mulţumesc, am băut destul! se împotrivi inginerul, acoperind păhărelul cu mâna.

— Dar bine, dragul meu, ai ciocnit cu nevastă-mea! protestă Klonitzki. Pe mine unde mă laşi? Său vrei să-mi stârneşti gelozia?

— Cum îţi trece prin minte una ca asta? răspunse Victor şi ochii-i întâlniră, fără voie, pe acei ai Verei.

El bău coniacul în silă şi ar fi vrut să plece, căci tot farmecul acestei vizite se spulberase prin intervenţia acestui om care nu mai contenea cu flecăreala. Totuşi, ar fi fost nepoliticos din partea lui, dacă s-ar fi depărtat tocmai acum, astfel că mai rămase câtva timp în casa vecinilor săi.

Bătrânul Kraza aruncă o privire în odaia nepoatei sale.

— Singură, Henny? întrebă el, mirat. Dar Victor unde e?

Fata se ridică de la locul ei, rămase tăcută câteva clipe, apoi înălţă din umeri şi răspunse:

— Nu ştiu, unchiule… Poate că s-a dus să facă vreo vizită unui prieten?

— Ce prieten? Aici n-are pe niciunul, afară de Petru Sjel. Ia stai să văd dacă e acolo…

Bătrânul se îndreptă spre telefon, însă nepoata lui îi aţinu calea.

— Nu te osteni în zadar, unchiule! Sunt sigură că Victor nu e acolo.

— Zău? Atunci ştii unde e?

Henny îl îmbrăţişă şi-şi sprijini capul pe pieptul bătrânului, care începu s-o mângâie cu dragoste. Deodată simţi lacrimi pe vârful degetelor sate.

— De ce plângi? întrebă el, cuprins de mirare.

Şi, cu toate că nepoata lui nu răspunse, bătrânul inginer înţelese zbuciumul care îi sfâşia inima, îşi dădu seama de lupta din sufletul bietei fete şi căută să-i aline durerea, ca un adevărat părinte iubitor.

— Lasă, nu mai plânge, copila mea! zise el. În curând o să treacă şi

asta, iar soarele o să răsară din nou pentru tine! Hai, fii cuminte şi vino la masă.

Henny se supuse. Nu se aşezară însă bine, că Victor îşi făcu apariţia, îmbrăcat în costumul lui cel nou, cu părul lins, şi chipul aprins de alcool şi de apropierea femeii în casa căreia fusese. Înfăţişarea lui de acum nu se potrivea deloc cu această casă liniştită, în care toţi munceau cu sârguinţă de dimineaţă până seara.

Fără să scoată un cuvânt, Victor se aşeză la masă ocolind privirile fetei şi ale tatălui său. Mâncară în tăcere, fiecare din ei temându-se, parcă, să adreseze vreo vorbă celuilalt.

— Henny, vrei să fii atât de bună şi ne aduci cafeaua în odaia noastră de lucru? zise bătrânul la un moment dat, ridicându-se de la masă.

Victor porni în urma tatălui său.

— Unde ai fost „fiule? îl întrebă acesta, când rămaseră singuri.

— Am făcut o vizită vecinilor noştri.

— Cum, îi cunoşti?

— Fireşte, am făcut cunoştinţă cu ei mai deunăzi. Căci se apropiaseră de gard şi priveau la partida noastră de tenis. Nu înţeleg defel, tată…

— O clipă, te rog! îi curmă vorba bătrânul inginer. Când te-am întrebat dacă îi cunoşti, nu m-am gândit dacă ai făcut cunoştinţă cu ei. E o mare deosebire între a cunoaşte pe cineva şi a-i şti, doar, numele, chiar dacă ţi l-a spus însăşi persoana căreia îi aparţine. Eu voiam şi ştiu dacă ai aflat ceva despre vecinii noştri, dacă îi cunoşti mai de aproape.

— Bine, tată, dar nu înţeleg ce rost au toate aceste întrebări? De ce să-i evit, de vreme ce sunt oameni inteligenţi? Chiar dacă vin din altă ţară? Dimpotrivă, socot că mai bine să stai de vorbă cu străini, de la care poţi învăţa totdeauna câte ceva. În cazul de faţă mai ales, când e vorba de oameni culţi.

— Ai dreptate. Dragul meu, însă nu vreau să mă înţelegi greşit. Ştii bine, că n-am nimic împotriva străinilor care vin în ţara noastră. Mai mult chiar: mă bucur văzând că se simt bine la noi şi asta e o mândrie pentru oricare cehoslovac. Însă, nu uita că avem colo ceva care e de mare însemnătate pentru noi toţi, adăugă bătrânul arătând cu capul spre laborator. Nu uita că am muncit o viaţă întreagă ca să ajung unde am ajuns ca să asigur liniştea poporului nostru… Comoara pe care am tăinuit-o în laborator va avea preţ atâta vreme cât nu va fi cunoscută de alţii, şi datoria noastră cea mai mare e s-o ascundem de ochii acelora care ar putea să ne descopere taina…

— Foarte adevărat, tată, dar nu înţeleg ce legătură are asta cu vizita mea…

— Eşti tânăr, dragul meu! N-ai venit încă în contact cu lumea, n-ai

cunoscut răutatea oamenilor, nu ştii cât de prefăcuţi sunt aceştia! Fiecare din ei ascunde câte ceva, fiecare urmăreşte un scop la care izbuteşte să ajungi, dacă nu suntem destul de prevăzători. Îi cunoşti pe vecinii noştri abia de câteva zile şi te-ai şi dus să le faci o vizită! Ascultă-mă, ia închipuie-ţi că şederea lor la Brno are cu totul altă ţintă decât aceea pe care ţi-au mărturisit-o! Să presupunem că te-au aşteptat să vii în casa lor, că s-au apropiat de tine cu un scop anumit…

— Tată! strigă Victor, cuprins de indignare.

— Linişteşte-te, dragul meu, nu vreau să spun că e tocmai aşa! Astea nu sunt decât simple presupuneri, inspirate din grija ce o port descoperirii mele. Ştii bine că te-am prevenit încă din prima zi a înapoierii tale acasă, că suntem înconjuraţi de spioni, ceea ce e foarte firesc, de altminteri. Agenţii puterilor străine dau târcoale casei noastre, căci guvernele lor nu pot trece cu vederea o descoperire ca aceea pe care am făcut-o. Şi cred că-ţi mai aminteşti că ţi-am spus atunci scopul pe care-l urmăresc… vreau să împiedec războiul, nu să-l dezlănţui… vreau să silesc popoarele să menţină pacea cucerită cu atâtea jertfe omeneşti… Şi ca să ajung la acest rezultat trebuie să mă feresc de ochii străinilor! „Razele morţii” sunt menite să fie pavăza noastră şi nu arma cu care să ne distrugem vecinii. Atâta vreme cât ele vor fi folosite în acest scop, omenirea nu trebuie să se teamă de un nou război…

— Bine, tată, dar nu înţeleg ce legătură poate exista între spionii puterilor străine şi un medic rus, care a venit aici, împreună cu soţia lui ca să se odihnească? Dacă ai şti ce prietenoşi sunt cu oamenii şi ce bucurie au când le vine cineva în casă! Nu, sunt sigur că nu se ocupă cu politica şi mai puţin încă cu spionajul!

Bătrânul îşi fuma pipa tacticos, însă nu părea defel încredinţat de spusele fiului său.

— Bine… dacă aşa stau lucrurile, să vorbim de altceva! zise el, în cele din urmă văzând că n-o scoate la capăt. Ascultă-mă, ce părere ai despre Henny?

Victor plecă privirile. Acum, după ora petrecuta în tovărăşia frumoasei rusoaice, verişoara lui i se părea o fată de provincie, care se nutreşte veşnic cu visuri de dragoste duioasă, care aşteaptă mereu ivirea unui Făt-Frumos, călare pe un cal alb ca zăpada… Da, întocmai ca în basmele pe care i le citise la umbra nucului din grădină. Pe atunci, însă, era şi el copil, îi plăceau şi lui basmele cu zâne şi Feţi-Frumoşi – dar acum, când îşi dăduse seama că toate acestea nu mai erau din lumea lui, când începuse să înţeleagă că dragostea trebuia să însemne cu totul altceva pentru un bărbat, – Victor Kraza se simţea atras mai mult de frumoasa rusoaică, vecina lui, care părea să aibă însuşirile unei adevărate femei…

— Henny… Henny, murmură dânsul, şovăitor. Ei da, Henny e o

fată foarte simpatică!

— Ascultă-mă, Victor, pe mine nu mă poţi înşela! răspunse bătrânul Ştiu că m-ai înţeles foarte bine, dar vrei să-mi ocoleşti răspunsul, pentru că ţi-e teamă să fii sincer cu mine, ţi-e teamă să nu le loveşti de împotrivirea mea… Henny mi-e dragă ca ochii din cap, am crescut-o lângă mine ca şi cum ar fi fost copilul meu, îmi face impresia că i-am dat ceva din fiinţa mea… Nu ştiu dacă mă înţelegi, dar poate că mai târziu cuvintele mele au să ţi se pară mai lămurite şi ai să-ţi dai seama ce se petrece acum în sufletul meu… Deocamdată, însă, gândeşte-te că aş închide ochii mulţumit dacă aş şti pe Henny fericită, la casa ei… Vezi, n-aş vrea cu niciun chip să te îndemn să faci ceva împotriva voinţei tale, însă nădăjduiam că simţămintele care te însufleţeau odinioară n-au să se spulbere atât de curând…

— Bine, tată, dar când am plecat de-acasă eram aproape un copil, iar acum nu sunt aici decât de două săptămâni…

— Vezi, n-aş fi vorbit despre asta şi aş fi lăsat lucrurile în voia lor. Dar astăzi, dragă Victor, când am fost martor al durerii ei mute, când am zărit lacrimile ce şiroiau din ochii ei, mi-am dat seama ce se petrece în inima acestei copile. Desigur că ai fost uşuratic şi ai lăsat-o cândva să spere în dragostea ta, iar acum…

Victor nu se încumetă să privească în ochii tatălui său. Da, bătrânul avea dreptate: tocmai acum se simţea mai străin de verişoara lui. Chipul Verei îi apăru în minte, cu ochii ei frumoşi, cu părul negru ca pana corbului… şi acest chip acoperise icoana micuţei fetiţe din provincie.

— Tată, crede-mă, nu m-am gândit niciodată la însurătoare! răspunse el, ca să curme tăcerea apăsătoare care se lăsase între ei.

— Aşa, atunci te-am înţeles! Datoria ta o să i-o spui în faţă, ca un om cinstit. După aceea poţi face cum te îndeamnă inima, însă să ştii un lucru; dacă te porţi cu gândul să-mi aduci în casă pe noii tăi prieteni, ai să te loveşti de împotrivirea mea… căci noi nu primim musafiri aici!

Aceste cuvinte fuseseră rostite cu atâta hotărâre, încât Victor îşi dădu seama că tatăl său nu va putea fi înduplecat vreodată să renunţe la singurătatea în care voia să trăiască.

Şi, fără să-i mai dea bună seara, bătrânul inginer se retrase în odaia lui.

Victor rămase câtva timp pe gânduri, apoi se duse la culcare, frământat mereu de gândurile care se învălmăşeau în mintea lui.

Deschise fereastra şi răcoarea nopţii pătrunse în încăpere. Cu pijamaua deschisă la piept, tânărul inginer se întinse în pat, lăsându-se mângâiat de vântul de primăvară. Pe măsuţa de lângă el se afla o carte pe care îşi pusese în gând s-o citească înainte de culcare, însă renunţă la asta, căci mintea îi zbura în altă parte…

Două simţăminte dădeau o luptă înverşunată în inima lui: mila pentru nevinovata Henny şi…

Cel de-al doilea simţământ nu şi-l putea lămuri nici el însuşi. Ştia numai că e mult mai puternic decât cel dintâi şi-l copleşea cu totul, deşi părea ceva nelămurit, ca un nor uriaş, pe care vântul putea să-l gonească oricând. Dar Victor ştia de unde vine acest nor: dinspre vila de alături, unde locuia frumoasa rusoaică, cu glasul ei melodios, cu ochii-i mari, negri ca noaptea…

„Eu sunt doar un episod" – îşi aminti el cuvintele Verei. Şi nu era într-adevăr aşa? Concediul soţului ei se putea sfârşi dintr-o zi la alta şi atunci… atunci, ce mai rămânea din visul pe care îl nutrea Victor în inima lui dornică de dragoste, plină de avântul tinereţii? Ce se va alege din povestea duioasă pe care o împletise mintea lui? Nimic, nimic afară de senzaţia neplăcută pe care o ai după o noapte de beţie.

Ea avea să se înapoieze în patrie şi, dacă-şi va aminti vreodată de tânărul ei vecin, se va gândi la el ca „la un episod", ba poate că-l va da cu totul uitării?

— Şi atunci cum să mă mai încumet să privesc în ochii lui Henny… şi în cei ai tatei? se întrebă, deodată, tânărul inginer. Ce aş putea să le spun întru apărarea mea? Cum aş fi în stare să clădesc la loc ceea ce distrug astăzi cu atâta uşurinţă? Henny doar nu e doar un episod, ci viaţa, în adevăratul ei înţeles, viaţa întreagă, cu toate bucuriile şi toate necazurile… aşa înţelege ea să împărtăşească simţămintele unui bărbat!… Poate că nu sunt încă destul de copt pentru însurătoare? îşi urmă el şirul gândurilor, căutând parcă apărare pentru purtarea lui nesocotită. Fireşte că nu sunt copt, de vreme ce întâlnirea cu această femeie mi-a răpit judecata… Nu, nu n-am încă puterea să nutresc o dragoste sinceră, temeinică, dacă mă las ademenit atât de uşor!

O pasăre de noapte zbură pe dinaintea ferestrei, vestind parcă nenorocirea ce plutea deasupra casei inginerului Kraza. O tăcere de moarte domnea în grădina învăluită în beznă.

Luând o hotărâre neaşteptată, Victor se îmbrăcă repede şi coborî în grădină. Nisipul scârţâia sub paşii săi şovăitori, sporind şi mai mult tristeţea ce sălăşluia în inima sa. Cu toate astea, izbuti să se apropie de gard şi privi spre vila învecinată.

La un moment dat, un zâmbet îndurerat încolţi pe buzele inginerului. Cât de nechibzuit fusese şi de astă dată! Cum de-i venise un asemenea gând? Nu, vecinii săi erau oameni paşnici, n-aveau nicio legătură cu spionii de care îi vorbise, tatăl său!

Înapoindu-se spre casă, trecu pe lângă nucul bătrân, care fusese sădit la naşterea lui. Aici petrecuse atâtea clipe frumoasei Aici ţesuse atâtea visuri, alături de Henny! O singura clipă… şi toate amintirile pieriseră, alungate de icoana unei femei care-i aţâţase simţurile!

Şi dintr-odată tânărul îşi dădu seama de toată nesocotinţa lui.

Trebuia să pună capăt unei situaţii care putea să însemne nenorocirea lui! Trebuia să păşească iarăşi pe calea cea dreaptă.

— Da, trebuie să îndrept greşeala, până nu e prea târziu! murmură el. Chiar mâine mă voi duce la Henny şi am să-mi mărturisesc vina, cerându-i iertare! Beţia a trecut, acum sunt iarăşi omul de mai înainte… a fost doar un episod şi de-aici încolo nu mai am ce căuta în vila da alături… Am s-o iau pe Henny de mâna şi am să mă duc cu dânsa înaintea tatălui meu, căruia trebuie să-i spun acelaşi lucru… şi anume că am greşit, dar mi-am dat seama la vreme. Şi-atunci, totul o să se întoarcă în bine, veselia va domni iarăşi printre noi, vom fi iar fericiţi… poate şi mai fericiţi ca până acum!

Liniştindu-se, tânărul izbuti să adoarmă.

Cu chipul palid, Henny stătea în pat liniştită, cu ochii privind în gol. Spre deosebire de Victor, tânăra fată nu izbuti să judece cu chibzuială şi zadarnic se strădui să găsească o cale de scăpare din situaţia în care se afla.

Înainte cu două zile numai, soarele mai strălucise în casa lor, strecurând nădejdi în inima tinerei fete. Înainte cu două zile numai, Victor fusese atât de aproape de dânsa, până ce… până ce fericirea ei se spulberase colo, lângă gard… da, şi-o lăsase acolo întocmai ca un copil care îşi pierde mingea în tufiş şi renunţă la ea, văzând că toate căutările sate sunt zadarnice.

Într-un târziu Henny adormi… Se văzu într-un castel mare, din mijlocul unei păduri dese, în care nu pătrundea nici lumina soarelui. O vrăjitoare o cufundase într-un somn vecin cu moartea. Şi totul în jurul ei părea că asculta de bagheta magică a zgripţuroaicei… Totul dormea împreună cu frumoasa zână… Anii treceau unul după altul, se scurseră decenii, veacuri, muşchiul pădurii acoperise totul, însă cel aşteptat, chipeşul Făt-Frumos, nu venise s-o trezească din somnul ei adânc. Nu, nu venise, căci el rătăcea prin locuri neumblate de oameni, rătăcea pe poteci lăturalnice…

314. În mrejele spionilor

Abia se închisese uşa în urma oaspetelui său, că inginerul Klonitzki se apropie de Vera şi-i zise, mulţumit:

— Bravo, tovarăşă! Ai lucrat cu măiestrie şi meriţi toate laudele! Din păcate însă, tânărul ăsta nu pare să fie atât de zvăpăiat ca să uite să-şi ia măsuri de prevedere. Drept să-ţi spun, nu mă aşteptam defel să refuze cu atâta încăpăţânare să-ţi dea lămuriri asupra chestiunii care ne interesează.

Vera Ulkitzki rămase tăcută, căci în mintea ei se încrucişau cu totul alte gânduri şi cuvintele lui Klonitzki păreau că nici nu-i ajung la ureche.

— L-ai poftit seara în oraş? urmă el, fără să bage de seamă că

tovarăşa lui era distrată.

— Da!

— Şi crezi că o să vină?

— Sper…

— Bine… foarte bine! Ah, dacă bătrânul şi nepoată-sa ar putea fi îndepărtaţi din casă pentru un ceas!…

Deodată, inginerul îşi curmă vorba şi ciuli urechile. Vera tresări şi ea din visare, căci se auzea lămurit zgomotul unei chei răsucită în broasca uşii de la intrarea principală. Klonitzki scoase revolverul din buzunar şi deschise uşa.

— Pankratoff, dumneata! exclamă dânsul în clipa următoare, întâlnindu-se în vestibul cu agentul care îi aşteptase în pădure, când veniseră din Rusia.

— Da, tovarăşe, chiar eu! răspunse celălalt, foarte bine dispus.

— Bine, dar cum ai intrat aici?

— Cu ajutorul cheii!

— Cum, ai şi dumneata o cheie de la locuinţa mea? întrebă inginerul, pălind.

Aşadar, era cu totul în puterea agenţilor sovietici, care desigur că-l urmăreau pas cu pas şi-i supravegheau fiecare mişcare. Libertatea pe care i-o făgăduise comisarul Cekei nu era decât mijlocul pentru a-l ademeni în cursă? Cu toate astea, n-avea încotro, trebuia să se supună tuturor hotărârilor, să rabde orice înjosiri, căci altminteri viaţa îi era în primejdie.

Pankratoff străbătu vestibulul, intră în odaia în cane se afla Vera şi, după ce se înclină înaintea ei, se aşeză pe un scaun, fără să mai aştepte să fie poftit. Un zâmbet de mulţumire plutea pe buzele sale, care părea că se simte aici ca la el acasă. Vera, şi mai ales tovarăşul ei, tresări la acest zâmbet, pe care îi cunoşteau prea bine… Era zâmbetul celor din fruntea Cekei… zâmbetul care prevestea nenorociri, care vâra groaza în sărmanii arestaţi încăpuţi pe mâinile cekiştilor.

— Haha, te-ai mirat că mă vezi înăuntru, deşi n-am bătut la uşă? urmă Pankratoff, adresându-se inginerului rus. Ascultă-mă, dragul meu, chestia e foarte simplă şi nu înţeleg defel cum de n-ai lămurit-o chiar dumneata… Cine ţi-a dat cheia de la casa asta, tovarăşe Klonitzki?

— Dumneata!

— Ei vezi! Da’ de unde poţi să ştii câte chei am avut? Ce Dumnezeu, un om inteligent n-ar mai avea nevoie de lămuriri într-o chestie pe care o pricepe şi un copil.

— Da, aşa e, încuviinţă Klonitzki. Dar ce te-a adus încoace, tovarăşe? urmă el, cu glas tremurător.

— Haha, ce m-a adus încoace! râse agentul. Ia ascultă, dragul meu, nu te-ai întrebat niciodată ce rost am eu aici? Doar nu-ţi vei fi

închipuit că guvernul nostru are bani de azvârlit pe gârlă, mai ales acum când avem nevoie de atâtea fonduri, ca să ne putem reface ţara! E nevoie să fie cineva care să supravegheze lucrul agenţilor noştri din străinătate… sau crezi că trebuie lăsaţi de capul lor?

— Nu, fireşte că nu! murmură Klonitzki.

— Ei vezi! Desigur că asta nu trebuie să te jignească, fiindcă nu se gândeşte nimeni să se îndoiască de buna dumitale credinţă, tovarăşe Klonitzki! urmă agentul liniştit. Ştim, însă, cu toţii ce vasăzică să îndeplineşti o misiune de însemnată ca aceea pe care ai primit-o dumneata, şi tocmai de aceea trebuie să ne interesăm mereu dacă nu cumva ai nevoie de ajutorul cuiva…

Inginerul se lăsă greoi într-un scaun, în vreme ce broboane de sudoare îi acoperiseră fruntea. Îşi dădea prea bine seama că şi aici în străinătate nu rămăsese decât un prizonier al Cekei, un prizonier căruia i se dăduse un răgaz pentru a-şi duce misiunea la îndeplinire, urmând ca după aceea să se înapoieze iarăşi în patrie, unde avea să fie închis din nou în temniţa aceea blestemată, în care lâncezise atâta vreme. Cine ar fi cutezat, oare, să se împotrivească unei asemenea măsuri? Ba, poate că atunci arestarea lui ar fi fost mai îndreptăţită ca oricând, căci dacă îşi îndeplinea misiunea, pătrundea şi taina descoperirii, care trebuia să rămână ascunsă muritorilor de rând.

O bănuială grozavă se trezi deodată în mintea Rusului. Nu cumva agenţii sovietici din Cehoslovacia aveau ordinul să-l ucidă imediat după ce ar fi pus mâna pe planurile inginerului Kraza? Poate că din aceeaşi pricină şi Potapoff, aviatorul, rămăsese în apropierea pădurii unde aterizaseră? Poate că de aceea îi poruncise comisarul războiului să rămână mereu în legătură cu cei doi trimişi ai guvernului? Nu cumva el trebuia să dea de veste, când Klonitzki şi tovarăşa lui ar fi izbutit să-şi ajungă ţinta, sau să asmute călăii împotriva lor, pentru a le smulge planurile şi a-i înlătura după aceea?

În orice caz, un lucru era neîndoielnic: atât el cât şi frumoasa lui însoţitoare, erau prinşi pentru totdeauna în această plasă de spioni, din care nimeni şi nimic nu mai putea să-i elibereze. Nu exista niciun colţişor pe faţa pământului unde oameni de teapa lui Pankratoff să nu dea de el, dacă ar fi încercat să se facă nevăzut.

— Aşadar, sper că nu-mi iei în nume de rău, dacă te întreb ce ai făcut până acum, tovarăşe Klonitzki? urmă agentul, sfredelindu-l cu privirea pe celălalt. Nu-ţi cer socoteală, însă şi eu, la rândul meu, trebuie să raportez la Moscova…

— Te înţeleg prea bine, tovarăşe! răspunse inginerul. Deocamdată am izbutit şi legăm prietenie cu tânărul Kraza.

— Ăsta o ştiu şi eu.

Klonitzki îl privi mirat. Aşadar casa lui fusese supravegheată de spionii Sovietelor?

— Chiar astăzi ne-a făcut o vizită, urmă el.

— Şi asta ştiu, ba l-am şi văzut, tovarăşe Klonitzki!

— L-ai văzut?

— Fireşte! A plecat de aici înainte cu vreo zece minute… Dar de ce nu-mi spui nimic despre alte fapte, care s-au petrecut în ultimul timp? De pildă, din ce pricină nasul dumitale e cam umflat?

— Aşa e! Uitasem să-ţi vorbesc despre asta! Aseară am surprins în grădină un individ care s-a năpustit asupra mea…

— Aha, tocmai asupra acestui lucru voiam să-ţi atrag atenţia. Fii mereu cu ochii în patru, căci spionii mişună pe aici! Cred că ştii şi dumneata că mai toate statele mari şi-au trimis oameni, care caută să pună mâna pe planurile invenţiei inginerului Kraza. De aici putem deduce cât de însemnată e această descoperire, atâta vreme cât mai toate guvernele caută să şi-o însuşească. Şi în ceea ce pliveşte mijloacele de care se folosesc agenţii puterilor străine, cea mai bună dovadă ai avut-o aseară. Fii mulţumii că ai scăpat teafăr, căci s-ar fi putut întâmpla să capeţi o amintire mult mai dureroasă de pe urma incidentului din ajun. Lupta noastră e pe viaţă şi pe moarte, cu atât mai înverşunată cu cât avem două soiuri de duşmani: în primul rând, agenţii puterilor străine, care nu se vor da înlături de la nimic pentru a-şi ajunge ţinta, iar în al doilea rând chiar tovarăşii noştri care ne vor pedepsi cu asprime, dacă nu vom izbuti să punem mâna pe planuri. Şi… poate că aceştia din urmă sunt chiar mai primejdioşi decât cei dintâi.

— Aşadar, individul pe care l-am întâlnit în grădină era spion? întrebă Klonitzki, înspăimântat. Căci înţelesese prea bine cuvintele „tovarăşului" său.

— Da, spionul unei mari puteri, încuviinţă Pankratoff. Tocmai de aceea trebuie să te grăbeşti, tovarăşe Klonitzki… Ieri centrala noastră din Praga a primit o telegramă de la Moscova, prin care suntem întrebaţi în ce stadiu au ajuns lucrurile. Deşi eram informaţi asupra mişcărilor dumitale de aici, am socotit totuşi cu cale să vorbesc şi cu dumneata, înainte de a înainte raportul…

Agentul se ridică.

— Şi acum, după ce mi-am terminat misiunea am să plec! zise el.

Se înclină înaintea Verei, apoi se îndrepte spre vestibul şi încuie uşa după el.

— Groaznic… groaznic!… murmură Vera Ulkitzki, aproape fără să-şi dea seama.

Şi totuşi, aceste vorbe trădau lupta ce se dădea în sufletul ei. Avea presimţirea că această călătorie avea să însemne nenorocirea ei. Pornise din Rusia însufleţită de un singur ţel: să-şi slujească patria – dar un simţământ tainic o făcea să creadă că tocmai acum avea să-şi trădeze fraţii pentru care voise să se jertfească.

În acest timp, Klonitzki rămăsese tăcut şi nemişcat, iar pe chipul său se întipărise aceeaşi expresie ca şi în seara când fusese scos din celulă şi dus înaintea comisarului Cekei…

315.a. Prietenul coşarului

Coşarul Bergsal, un omuleţ uscăţiv, palid, cu ochii mari, aproape fără culoare, era foarte bine dispus în această seară, căci, în sfârşit, soţia lui adusese pe lume şi un băiat după ce îi dăduse două fiice.

Acum coşarul stătea la masă, cu câţiva camarazi, în cârciuma din mahalaua lor şi, după patru halbe de bere şi tot atâtea rachiuri, se simţea ca un copil care îşi serbează onomastica.

— Ascultaţi ce vă spun eu! Un băiat nu e o fată… şi o fată nu e un băiat!

Acest adevăr fu rostit cu glas tunător şi, la fiecare cuvânt, coşarul izbea cu pumnul în masă, pentru aş încredinţa tovarăşii de înţelepciunea vorbelor sale.

— Aşa e, Bergsal! Tu toate le ştii!

Măgulit de acest compliment, coşarul se însufleţi şi mai mult.

— La urma urmei, ia spuneţi-mi şi mie ce este o fată?… În război nu foloseşte la nimic, pe acoperiş nu se poate căţăra…

— Aşa e, aşa e! îl susţinură tovarăşii săi. La drept vorbind, ce nevoie avem noi de fete? Cine le-a plăsmuit şi pentru ce?

— Chelner, încă un rând! socoti coşarul cu cale să răsplătească afirmaţiile camarazilor săi.

Băutura lunecă în curând pe gâtlejurile însetaţilor bărbaţi, care nu mai conteneau să-şi arate nemulţumirea că Dumnezeu, în bunătatea Lui nemărginită, crease şi fete, socotind că face un serviciu omenirii.

— Gândiţi-vă, am două fete mărişoare, urmă Bergsal. Până acum, a mers cum a mers, fiindcă toată grija mea era să le dau de mâncare… acum, însă, Dumnezeu ştie cum o s-o scot la capăt cu zestrea… că doar nimeni n-o şi le ia fără bani! Cu băiatul se schimbă chestia… până una alta îmi dă o mână de ajutor şi când o fi să se însoare, mai ia el parale… Ce să vă mai spun, dragii mei, fetele astea sunt o pacoste pe capul bieţilor părinţi! Dar să fie sănătoase şi să-mi trăiască, dacă aşa a vrut Domnul!

— Să-ţi trăiască Bergsal! Cum eşti tu isteţ, nu te laşi doborât de soartă!

Fireşte că acest nou compliment mai atrase după sine „încă un rând”, care spori şi mai mult dispoziţia fericitului părinte şi a tovarăşilor săi de breaslă.

Deodată, uşa cârciumii se deschise şi un bărbat îşi făcu apariţia în local. Aruncă o privire asupra celor de faţă, se îndreptă spre masa cea mai retrasă, ceru chelnerului să-i aducă un ţap de bere, apoi scoase din buzunarul hainei un ziar împăturit cu grijă şi se adânci în citirea

lui, ceea ce îi ascunse faţa de privirile celorlalţi.

Necunoscutul rămase toată vremea în acelaşi loc, urmărind însă cu luare-aminte, printr-o gaură făcută în ziar, tot ce se petrecea la masa coşarului.

Mai târziu, când luminile începură să se stingă, vestindu-se închiderea cârciumii, Bergsal şi tovarăşii săi se ridicară de la locurile lor, abia ţinându-se pe picioare. Fericitul coşar plăti socoteala, apoi ieşi în stradă, urmat de străin, care nu-l părăsea din ochi.

Chestia cu băieţii şi fetele mai fu dezbătută câtăva vreme la lumina unui felinar, căci Bergsal ţinea cu tot dinadinsul să dovedească tovarăşilor săi că băieţii înseamnă fericirea părinţilor şi de aceea era el atât de bucuros în seara asta. Fireşte că discuţia continuă cu aceeaşi aprindere, deşi cheflii se clătinau ca nişte trestii bătute de vânt.

În cele din urmă, însă, coşarul se despărţi de ceilalţi şi porni spre casă, împleticindu-se. Fericitul tată cânta de parcă toată lumea era a lui si tocmai se pregătea să cotească într-o uliţă lăturalnică – unde locuia, pe semne – când străinul din cârciumă îi aţinu calea:

— La ora asta pe stradă, dragul meu?

Coşarul rămase locului, izbuti cu mare greutate să-şi găsească echilibrul, apoi privi cu ochii sticloşi spre necunoscutul care îi cerea socoteală asupra unui lucru care nu-l privea decât pe el.

— Hup… roţi pasă dumitale… hup… dacă viu acasă… hup… târziu sau devreme?! răspunse Bergsal, sughiţând. Dacă nevastă-mea… hup… a adus pe lume… hup… un băiat… hup… de cinci kilograme…

— Drace, cinci kilograme! murmură necunoscutul, clătinând capul încolo şi încoace.

Văzând admiraţia străinului, Bergsal socoti că acesta îi împărtăşeşte bucuria şi începu să capete încredere în el.

— Da… hup… închipuie-ţi… hup… cinci kilograme… hup! strigă coşarul la urechea necunoscutului, sprijinindu-se de umerii acestuia.

— Nici nu-i de mirare, când tatăl lui e atât de voinic! răspunse celălalt.

Bergsal îl bătu prietenos pe umeri şi se simţi şi mai mult atras spre noul său cunoscut.

— Hup… vezi tu… m-ai preţuit numaidecât! Am spus eu întotdeauna că… hup… nu mă sinchisesc… hup… dacă bunul Dumnezeu… hup… a făcut economie la mine… hup… de câţiva centimetri!… Nu-i totul să fii lung… hup… lung cât o prăjină şi prost ca… hup… iartă-mă că vorbesc prostii, dar… hup… îmi place să spun lucrurilor pe nume… hup! Toată lumea ştie că… hup… Bergsal e om isteţ… hup… deşi e cam mititel… Chestia e, însă, hup… chestia e cine are un băiat de cinci kilograme?… Bergsal… Bergsal… Trăiască Bergsal! izbucni coşarul.

— Ascultă-mă, prietene, o întâmplare atât de fericită merită să fie

„udată”, zise străinul, care îl ascultase foarte liniştit. Gândeşte-te, doar nu capeţi în fiecare zi un băiat de cinci kilograme!

— Aşa e… hup… nu capeţi în fiecare zi… hup… Trebuie… trebuie să udăm evenimentul… dar toate cârciumile sunt închise…

— Cât despre asta, să n-ai grijă, dragul meu! Ştiu eu o cârciumă care ţine deschis toată noaptea.

— Serios?

— N-ai decât să te încredinţezi!

Şi, fără să mai stea la gânduri, necunoscutul opri o maşină, ajută beţivului să se urce în ea, apoi luă loc lângă dânsul.

După cât se părea, Bergsal nu prea se simţea bine în automobil, căci zdruncinăturile pricinuiră o adevărată revoluţie în stomacul lui, ceea ce avu ca urmare o mică ceartă cu şoferul, care ţinu morţiş să i se plătească covoraşul pătat… Necunoscutul potoli cearta şi după ce căzu la învoială cu şoferul, coborî într-una din mahalalele oraşului.

Coşuri mari de fabrică, se înălţau spre cer ca degetele unui uriaş. La această oră însă, totul era învăluit într-o tăcere de mormânt.

Străinul ajută coşarului să coboare treptele unui local murdar, în care se mai aflau câţiva vagabonzi care îşi petreceau noaptea la un ţap de bere.

Nimeni nu se sinchisi de noii veniţi care se aşezară la o masă, retrasă. Necunoscutul, însă, ţinea cu tot dinadinsul să trezească pe coşar din beţia lui, astfel că porunci chelnerului să-i aducă o „cafea mare” cu lămâie.

— Ei drace! făcu Bergsal, dezamăgit, când sorbi cea dintâi înghiţitură. Pentru o cafea m-ai adus până aici? Ce Dumnezeu, doar n-oi fi vrând să sărbătorim evenimentul cu băuturi pentru femei! Nu, nu, asemenea întâmplări n-au loc în fiecare zi, astfel că trebuie să petrecem…

— Ai niţică răbdare, dragul meu! îl întrerupse străinul. Întâi afacerile, iar pe urmă putem bea până când ni s-o umple stomacul!

— Afaceri? Ce fel de afaceri? Nu cumva eşti şi tu cam cherchelit, prietene?

— Deocamdată sunt încă treaz, dar după ce vom cădea la învoială, încingem un chef de-o să-i meargă vestea! Ascultă-mă pe mine, ştiu eu ce vorbesc! Bea-ţi cafeaua şi ai să vezi că nu te-am minţit defel.

De voie, de nevoie, coşarul îi urmă sfatul şi, încetul cu încetul, mintea începu să i se limpezească.

— Eşti coşar de meserie, nu e aşa? întrebă străinul, după ce-şi dădu seama că însoţitorul său e în stare să susţină o convorbire.

— Da, coşar, de optsprezece ani! încuviinţă Bergsal, plin de mândrie. Şi tu te ocupi cu asta?

— Din păcate, nu!… Dar ia spune, dumneata lucrezi în strada Bojar?

— Da, eu! Dar de unde ştii asta?

— Ei, cum să nu ştiu dacă eşti atât de vestit! Toţi copiii din Brno, ştiu că coşarul Bergsal curăţă coşurile din strada Bojar!… Şi apoi, când e vorba de un om isteţ, ceilalţi ştiu despre dânsul, mai mult chiar decât el însuşi!

Amândoi izbucniră în hohote de râs şi, cu acest prilej, treziră câţiva muşterii, care adormiseră cu capul pe masă şi care începură să mormăie că fuseseră treziţi.

— Ascultă-mă, Bergsal, după câte ştiu, în raionul dumitale se află şi casa inginerului Kraza…

— Da! şi ce-i cu asta? întrebă coşarul, interesat.

— Hornul al doilea duce în laborator, nu e aşa?

— Drace, de unde ştii toate astea? exclamă coşarul, holbând ochii.

— De unde ştiu? Ei, asta n-are nicio însemnătate… Mai bine să vorbim despre chestia care mă preocupă… Vezi, dacă ai vrea să-mi dai o mână de ajutor… urmă necunoscutul, în şoaptă aţintind asupra tovarăşului său o privire plină de înţeles.

— Să-ţi dau o mână de ajutor? Care vasăzică pui ceva la cale? Vreo spargere, hai?

— Nu, nici gând! N-am nevoie de bani, dragul meu!… Ascultă-mă, în laborator se află un dulăpaş de oţel şi dacă ai vrea să-mi aduci un tipar în ceară de la broasca acestui dulăpaş…

— Băiete, nu te juca cu focul! îl ameninţă coşarul, zâmbind.

— Nu te grăbi, că doar n-am isprăvit încă! Ia spune, cât crezi că-ţi dau pentru acest mic serviciu?

— Ei vezi, asta aş vrea să ştiu şi eu! răspunse coşarul, privind spre celălalt cu încordare.

— O mie!

— O mie de nuci sau de mere? încercă Bergsal să glumească.

— Nu, ci o mie de coroane!

Coşarul privi cu ochi holbaţi spre însoţitorul său spunându-şi că nu mai încăpea nicio îndoială că acesta îşi pierduse minţile. Era cu putinţă, oare, să i se dea o sumă atât de mare?

— Ascultă-mă, tare mi-e teamă că locul dumitale nu e aici, ci la balamuc! zise el, cu gravitate. Dacă ar fi născut şi nevasta dumitale un băiat de cinci kilograme, şi ai fi sărbătorit evenimentul aşa cum se cuvine, aş fi fost gata să pun totul în seama beţiei, însă dumneata n-ai băut nimic, aşa că nu-mi rămâne să cred decât că-ţi lipseşte o doagă… Şi, deşi sunt coşar de meserie, totuşi mă pricep şi în asemenea lucruri, aşa că am să încerc să-ţi fiu de folos…

Zicând acestea, coşarul se pregăti să se ridice de la locul său pentru a chema câţiva oameni, care să-i ajute la transportarea „nebunului”.

Acesta, însă, îl ascultă foarte liniştit, apoi începu să râdă şi cuprinse mâna tovarăşului său.

— Nici nu mă aşteptam să-mi fii atât de binevoitor, zise el, înveselit. Şi tocmai de aceea nu-ţi iau în nume de rău purtarea… Rămâi, însă, liniştit la locul dumitale, căci n-ai de-a face cu vreun nebun, ci cu un om în toate minţile, care o să-ţi dovedească pe dată că ştie ce spune…

Zicând acestea, scoase din buzunar un portofel plin de bancnote şi, după ce aruncă o privire în jurul său, întinse coşarului o sută de coroane.

— Iată un aconto, dragul meu.

Bergsal vru să înşface bancnota, dar străinul îşi trase mâna înapoi, zicând:

— Stai, nu te grăbi. Întâi vreau să ştiu dacă eşti de acord sau nu!

— Sunt de acord! răspunse celălalt, izbindu-se cu pumnul în piept.

— Bate laba!

Grăbit să intre cât mai curând în stăpânirea celor o sută de coroane, Bergsal strânse mâna tovarăşului său, apoi rămase în aşteptare.

— Când faci treaba? întrebă necunoscutul.

— Când vrei! Chiar şi acum. Sunt doar de optsprezece ani în meseria mea şi ştiu cum să mă caţăr pe acoperiş, chiar dacă nevastă-mea a născut astăzi un băiat de cinci kilograme… Să nu-ţi fie teamă că am să alunec…

— Ascultă-mă, prietene, graba strică treaba şi afară de asta, nu te-aş sfătui să faci astăzi o asemenea încercare, căci îmi e teamă că n-o să mai dau ochi cu dumneata… Mai bine s-o lăsăm pe mâine… Vrei?

— Fireşte!

— Atunci, ne-am înţeles… mâine seară la ora opt eşti iarăşi aici.

— Da.

— Dar ştii unde te afli acum?

— De unde dracu' să ştiu?

— La „Butoiul fără cep"… Mâine ai să poţi veni încoace?

— Mai încape vorbă!?

Necunoscutul se îndură să-i dea – pe ascuns, fireşte – bancnota atât de mult dorită.

— Şi când primesc restul? întrebă coşarul.

— Când îmi aduci tiparul… Iată şi ceara de care ai nevoie…

Zicând acestea îi înmână un pacheţel.

— Stai că nu merge aşa! făcu Bergsal. Mai dă-mi o sută de coroane, dacă vrei să am încredere în dumneata, ştii doar că la orice afacere se plăteşte aconto jumătate din preţ. Eu sunt mai cumsecade şi nu-ţi cer nici măcar un sfert, dar încă o suta de coroane tot trebuie să-mi mai dai, căci vreau să cumpăr un dar nevesti-mii… merită, doar, sărăcuţa de ea, dacă a purtat în pântece atâta greutate… şi unde mai pui că era şi băiat!

Străinul scoase din portofel încă o bancnotă de o sută de coroane, dar spre groaza coşarului, o rupe în două.

— Ce faci acolo, ai înnebunit? strigă Bergsal, sărind de pe scaun.

— Las' că ştiu eu ce fac! îl linişti tovarăşul său. Dumneata iei jumătate, iar ea cealaltă. Până nu ne-om întâlni iarăşi, niciunul din noi nu se poate folosi de jumătatea de bancnotă. Ne-am înţeles?

Coşarul păru foarte entuziasmat de această idee şi renunţă să mai facă un dar soţiei sale. De fapt, nu renunţă, ci hotărî să amâne doar chestia pentru a doua zi, când urma să primească răsplata făgăduită de mărinimosul lui tovarăş.

— Şi-acum, putem s-o luăm iarăşi de la capăt dragul meu, zise străinul, care ceru chelnerului să aducă o sticlă din vinul cel mai bun.

— Da, da, s-o luăm de la capăt! încuviinţă coşarul, plin de însufleţire. Doar nu se întâmplă în fiecare zi să-mi nască nevasta un băiat! Asemenea evenimente mari trebuie sărbătorite cum se cuvine!

Şi cei doi sărbătoriră evenimentul aşa cum se cuvenea.

A doua zi, când se trezi din somn, Bergsal se frecă la ochi, îşi trecu mâna peste faţă, dar tot nu-i venea să creadă că-şi venise în fire. Soarele strălucea pe cer, dovedind că trecuse demult ceasul când un coşar trebuia să pornească la lucru.

În cele din urmă, Bergsal îşi dădu şi el seama că trebuie să coboare din pat şi încercă să ridice capul. Zadarnic, însă – capul îi căzu pe perne ca o bucată de plumb.

— Hm, stau prost! murmură el, străduindu-se să-şi amintească întâmplările din seara trecută.

Îşi frământe el mintea câtăva vreme, dar din clipa când se despărţise de tovarăşii săi, totul se pierdea în umbră şi nu mai ştia nici măcar cum ajunsese acasă. Da, vorbiseră sub felinar vreo jumătate ceas, apoi îşi luase rămas bun de la ceilalţi şi…

— Ce dracu' oi fi făcut după aceea? mormăi el, înciudat.

Luptându-se cu oboseala care ameninţa să-l copleşească din nou, fericitul părinte coborî din pat şi începu să se îmbrace, când, deodată vârând mâna în buzunar, găsi două bancnote, pe care le scoase la iveală şi le privi dus pe gânduri.

— Ei drace! exclamă el, la un moment dat, învârtind între degete bancnota înjumătăţită.

Şi, aşezându-se pe marginea patului, începu să chibzuiască. Creierul i se limpezi şi prinse să lucreze întocmai ca o locomotivă care îşi iuţeşte mersul din ce în ce mai mult. În sfârşit, amintirile-i reveniră cu totul, ca şi cum cineva i-ar fi luminat mintea. Găsi şi pacheţelul cu ceară şi acum Bergsal îşi dădu seama, dintr-odată, că jumătatea de bancnotă însemna o făgăduială, un legământ făcut cu misteriosul său tovarăş.

— Hm, mare minune dacă n-o fi ceva la mijloc! mormăi el, cuprins

de nelinişte. Ce interes o fi având individul să pună mâna pe tiparul broaştei de la dulăpaş? Desigur că vrea să-şi facă o cheie… Cu ce scop, însă, căci bani părea să aibă din gros?

Coşarul începu să măsoare încăperea cu paşi mari, în timp ce creierul său lucra cu înfrigurare.

— De ce s-a apropiat de mine aşa netam-nesam? Nu mai încape îndoială că urmăreşte ceva, căci a aşteptat să rămân singur şi abia atunci a cutezat să-mi vorbească… Da, da, cafeaua trebuia să-mi limpezească mintea, pentru ca să ne putem învoi, iar după aceea m-a îmbătat iarăşi… Chestia e foarte simplă până aici… dar de aici încolo?… Ce să fac? Cum să mă las ademenit de câţiva bani, ca să-i înlesnesc cine ştie ce nelegiuire!… Ei drace! de ce ţi-ai vârât codiţa tocmai acum, când sunt atât de fericit?

Zicând acestea, Bergsal intră în odaia alăturată, se apropie de patul soţiei sale şi privi cu bucurie spre micuţul înfăşurat în scutece.

Da, Dumnezeu fusese îndurător cu el şi-i dăruise un băiat! Dar tocmai de aceea era şi el dator că păşească pe calea cea dreaptă.

Şi atunci, Bergsal luă o hotărâre, pe care o duse la îndeplinire numaidecât, de teamă să nu se răzgândească.

Fără să mai bea cafeaua, se năpusti afară din casă şi porni grăbit spre locuinţa inginerului Kraza, din strada Bojar.

— Trebuie neapărat să vorbesc cu domnul inginer, zise el, adresându-se lui Henny, care venise să-i deschidă poarta.

— Să vorbeşti cu unchiul meu? făcu tânăra, mirată. N-aş putea să ştiu şi eu despre ce e vorba?

— Din păcate nu, domnişoară, căci e o chestiune foarte importantă…

— Bine, atunci aşteaptă niţel, ca să văd dacă unchiul meu te poate primi.

Tânăra se depărtă şi peste puţin timp inginerul Kraza îşi făcu apariţia la poartă.

— Ce s-a întâmplat, Bergsal? Ţi s-a făcut dor de noi? întreabă el, zâmbind.

— E vorba de ceva foarte însemnat, domnule inginer…

— Zău? făcu bătrânul, neîncrezător, deşi ştia că se putea bizui pe vorbele coşarului, care îl slujea de multă vreme.

— Da, da, trebuie neapărat să vorbesc cu dumneavoastră între patru ochi, stărui Bergsal.

— Atunci vino înăuntru, dragul meu! răspunse inginerul şi-l conduse în vestibulul casei.

— Ştiţi, nevastă-mea a născut ieri un băiat, începu coşarul. Da, un băiat de cinci kilograme…

— Felicitările mele, prietene! îl întrerupse Kraza. Rar se întâmplă ca un nou născut să cântărească atâta…

— Da, aşa e, dar nu despre asta voiam să vă vorbesc… Aşadar, aveam toate motivele să mă înveselesc şi eu niţel, astfel că mi-am poftit la masă, câţiva prieteni, iar după aceea ne-am dus cu toţii să bem un pahar de vin la cârciuma din mahalaua mea. Fireşte, că eram foarte veseli şi ne-am cam întrecut cu băutura, până ce ne cherchelirăm… În cele din urmă, însă, o luarăm spre casă şi, înainte de a ne despărţi, mai staturâ câtva timp de vorbă sub un felinar. Tocmai când îmi luasem rămas bun de la prietenii mei şi mă îndreptam spre casă, un individ se apropie de mine şi, dintr-una în alta, mă pofti la un pahar de vin. Deoarece era târziu şi cârciumile se închiseseră, noul meu prieten îmi propuse să luăm o maşină şi să ne ducem la „Butoiul fără cep”, care ţine deschis toată noaptea… Înţelegeţi, domnule inginer, aveam două fiice şi aşteptam cu nerăbdare ca Dumnezeu să-mi dăruiască un băiat… ieri mi s-a împlinit visul acesta măreţ… aşadar, nu-i de mirare că mă lăsai ispitit de propunerea străinului, căci voiam cu tot dinadinsul să împărtăşesc şi altora bucuria mea… De altminteri, ştiţi că nu prea beau… ieri, însă, trebuia să sărbătoresc evenimentul…

— Da, ştiu, Bergsal! încuviinţă inginerul Kraza, care începu să dea semne de nerăbdare.

— Aşadar, luarăm o maşină şi pornirăm spre „Butoiul fără cep”, urmă coşarul, care nu mai pomeni nimic despre micul incident din maşină, fie din pricină că nu-şi amintea de el, fie pentru că nu cuteza să vorbească despre asta. După ce ajunserăm la „Butoiul fără cep” necunoscutul porunci chelnerului să-mi aducă o cafea cu lămâie – ca să-mi dezmeticească – apoi îmi dădu o bancnotă de o sută de coroane şi petecul ăsta…

Zicând acestea, coşarul scoase din buzunar jumătatea de bancnotă şi o flutură în aer.

— Hm, toate astea sunt foarte interesante, dragă Bergsal, murmură inginerul, nerăbdător – dar nu înţeleg ce legătură au cu mine.

— Oh, veţi vedea îndată că au o legătură – şi încă una foarte strânsă! Dumneavoastră sunteţi, ca să fie aşa, personajul cel mai însemnat în afacerea de care vă vorbesc.

Kraza se juca cu lanţul de aur al ceasornicului şi toată vizita asta îl indispunea, căci era aproape sigur că musafirul său va sfârşi printr-o cerere de bani.

— Da, da, numai ca tot nu înţeleg cum aş putea să am eu ceva de-a face cu întâmplarea dumitale……

Bergsal se ridică în vârful picioarelor, îşi întinse gâtul şi şopti la urechea inginerului:

— Individul mi-a făgăduit o mie de coroane dacă izbutesc să-i fac rost de un tipar de ceară al broaştei dulăpaşului de oţel din laboratorul dumneavoastră…

— Cum ai spus? Un tipar după broasca dulăpaşului? exclamă Kraza, privindu-l cu ochii holbaţi.

— Da, da, întocmai…

— Dar de unde ştii dumneata că am un dulăpaş în laborator?

— De unde să ştiu, dacă nu din gura străinului? După cât se pare, cunoaşte locuinţa dumneavoastră până în cele mai mici colţuri…

— Cu neputinţă!

— Şi totuşi, aşa e! stărui coşarul. La început nu-mi venea nici mie să cred, însă după aceea m-am încredinţat că ştie cum stau lucrurile pe aici, căci mi-a vorbit de coşul laboratorului al cărui loc îl cunoaşte foarte bine. Nu mai încape nicio îndoială că urmăreşte ceva, altminteri nu m-ar fi oprit el pe stradă şi nu mi-ar fi oferit o sumă atât de mare…

— Ascultă-mă, i-ai spus dumneata că eşti coşarul nostru?

— Nu, ştia asta dinainte.

Abia acum îşi dădu seama inginerul că Bergsal avea dreptate şi că scopul vizitei sale era foarte întemeiat. Plin de recunoştinţă, cuprinse mâinile coşarului şi le strânse cu căldură:

— Eşti un om cinstit, dragul meu! Îţi mulţumesc din toată inima şi fii sigur că am să te răsplătesc cum se cuvine…

— Dar nu m-am gândit la răsplată, domnule Kraza! se împotrivi coşarul. Vă rog să mă credeţi că nici n-aş fi stat de vorbă cu individul acela, dacă aş fi fost treaz… Poate, însă, că tocmai asta a fost norocul dumneavoastră, căci altminteri n-aş fi aflat gândurile lui. Dacă s-ar fi adresat altuia, poate că lucrurile n-ar fi ajuns la urechile dumneavoastră, şi atunci n-aţi mai fi putut lua măsurile de apărare. Ce e drept, aseară nu înţelesesem tocmai bine că urmăreşte un scop ascuns, dar azi dimineaţă, când mi-am venit în fire şi-am găsit în buzunar jumătatea de bancnotă, am început să chibzuiesc şi mi-am amintit de vorbele lui: „bani am de ajuns”… Ei, atunci e vorba de altceva, poate şi mai preţios decât banii – mi-am zis eu… Fără să mai stau la gânduri am pornit spre locuinţa dumneavoastră, ca să vă povestesc cele întâmplate.

— Bine, dragul meu, ai fost un om cinstit şi nici nu m-aş fi aşteptat să procedezi în alt chip… Ia loc, te rog! Deocamdată, trebuie să mă pun la adăpost de vreun atac neaşteptat…

Inginerul Kraza chemă la telefon prefectura poliţiei şi rugă să i se trimită un poliţist destoinic pentru a lămuri o chestiune suspectă.

După puţin timp, comisarul Minlas îşi făcu apariţia în locuinţa inginerului, care îi istorisi despre ce era vorba.

— Când urmează să te întâlneşti iarăşi cu el? întrebă poliţistul, adresându-se coşarului.

— Astă-seară, la ora opt, într-o cârciumă din cartierul de nord al oraşului.

— Cum se numeşte cârciuma?

— „Butoiul fără cep”.

— Aha, se vede cât de colo că se teme de lumina zilei, altminteri nu şi-ar fi ales tocmai spelunca asta, unde vin numai indivizi suspecţi… Ascultă-mă, dragul meu, ai să te duci la întâlnire!

— Domnule comisar, nu s-ar putea… Gândiţi-vă că am trei copilaşi, care ar rămâne pe drumuri dacă mi s-ar întâmpla ceva, murmură coşarul, neliniştit. Nu că mi-e teamă, dar mă gândesc la ai mei… ce s-ar face, sărmanii, dacă…

— Fii liniştit, dragul meu! îi curmă vorba comisarul. Ştiu eu cum să procedez ca nimeni să nu se atingă de dumneata! Ce Dumnezeu, doar nu degeaba sunt comisar de zece ani de zile!

— Bine, în cazul ăsta, sunt gata să fac orice.

— Chestia e foarte simplă, de altminteri, şi ai să-ţi dai seama şi dumneata că n-ai de ce să te temi… Aşadar, te duci, la ora hotărâtă, în cârciuma aceea, te aşezi la o masă şi aştepţi liniştit, până ce-şi face apariţia individul cu care ai vorbit aseară. Fireşte că ai să iei cu dumneata un tipar de ceară, astfel că n-o să bănuiască nimic din cele ce vom pune noi la cale. E cu putinţă ca să-ţi dea astăzi o nouă însărcinare, pe care ai s-o primeşti, fireşte, fără şovăire, după ce îl vei încredinţa că ai să te sileşti să-i fii de folos şi de astă dată. Lucrul de căpetenie e să faci în aşa fel ca să nu-i trezeşti bănuielile şi să-l laşi încredinţat că vrei să-ţi îndeplineşti misiunea. După ce-ţi vei fi luat rămas bun de la el, vei porni spre casă, unde te va aştepta ajutorul meu. Restul lasă-l pe seama noastră! Până una alta, mă văd nevoit să-ţi iau bancnota primită de la el, căci am nevoie de o dovadă. Fii liniştit, însă, căci ai să primeşti în schimb o sumă de trei ori mai mare…

— Nu e vorba de asta, domnule comisar! răspunse Bergsal, oarecum jignit. Vreau, doar să dau şi eu o mână de ajutor ca să împiedecăm o nelegiuire.

— Cred că ajutorul dumitale ne va fi foarte preţios, dragul meu! îl încurajă poliţistul.

Bergsal părăsi casa foarte mândru de el şi, în timp ce păşea de-a lungul străzii, începu să fluiere încetişor.

— Ce trebuie să fac acum, domnule comisar? întrebă inginerul, după plecarea, coşarului. Cred că n-ar strica dacă mi-aţi da un poliţist de pază.

— Nu e nevoie, căci indivizii vor fi arestaţi chiar astă-seară… Fii liniştit, domnule Kraza, şi crede-mă că atâta timp cât voi rămâne în slujba mea, n-o să ţi se întâmple nimic.

În aceeaşi zi, Klonitzki primi din Praga o telegramă cu următorul cuprins:

„Concediul se apropie de sfârşit. Împrejurări neprevăzute fac necesară înapoierea la birou. Grăbiţi-vă! Mai aveţi patru zile”.

Telegrama nu purta nicio semnătură, însă Klonitzki ştia prea bine de unde pornise ea şi pricepu tâlcul cuvintelor. Guvernul sovietic îl ameninţa – şi această ameninţare avea să fie pusă repede în practică, dacă nu izbutea să pună mâna pe planuri. Fără să vrea, se gândi iarăşi la celula în care lâncezise opt luni de zile… Poate că acum îl aştepta o soartă şi mai crudă? Ba, era chiar sigur de asta! Sovietele îi ameninţau viaţa, căci trebuiau să se răzbune împotriva aceluia care fusese atât de neîndemânatec şi nu izbutise să-şi ducă misiunea la îndeplinire.

Preocupat de aceste gânduri, inginerul nu auzi uşa deschizându-se în aceeaşi clipă. Când ridică ochii zări înaintea sa pe Pankratoff, care de astă dată se arătă mai prietenos ca de obicei. Totuşi, agentul părea liniştit.

— Tovarăşe Klonitzki, situaţia începe să devină cam primejdioasă, începu el. Poliţia din Brno se află pe urmele unei organizaţii care are aceeaşi ţintă ca şi dumneata… N-ar fi cu neputinţă să se întreprindă o razie chiar în astă-seară, iar indivizii să fie arestaţi. Pe de o parte, asta n-ar fi rău pentru noi, căci ni se lasă drumul liber – pe de altă parte, însă, avem cea mai bună dovadă că poliţia e informată asupra celor ce se pun la cale şi, nu mai încape nicio îndoială că atenţia ei va fi îndreptată asupra străinilor aflaţi în oraş. Mai mult ca sigur că toţi aceştia vor fi supravegheaţi de aproape, ceea ce ar zădărnici realizarea planului nostru. Aşadar, trebuie s-o ştergem de aici cât mai repede cu putinţă, căci altminteri s-ar putea întâmpla lucruri foarte neplăcute. Chiar azi după prânz am să mă duc la Potapoff ca să-l pun la curent cu ultimele evenimente. Dacă nu izbutiţi să fugiţi la vreme, tovarăşul nostru va fi nevoit să se înapoieze singur la Moscova…

— Şi noi ce facem?

— Noi? făcu Pankratoff, dând din umeri. La urma urmei, noi nu suntem decât nişte pioni fără însemnătate… şi, în caz de primejdie, fiecare se gândeşte la pielea lui… Aşadar, nu te bizui pe noi, tovarăşe! Te sfătuiesc, însă, să faci tot ce-ţi va sta în putinţă ca să-ţi îndeplineşti misiunea şi să nu părăseşti câmpul de luptă, decât atunci când ai să-ţi dai seama că ai pierdut bătălia. Dar asta înseamnă să-ţi amâni sfârşitul sau, mai bine zis, să laşi altora prilejul să-ţi dea lovitura de graţie… Pentru noi nu există înfrângere… ci moarte! Acesta e sfârşitul hărăzit celor înfrânţi… Şi acum, la revedere!

Klonitzki rămase cu privirile aţintite în gol. Da, acesta e sfârşitul celor înfrânţi!

Cuvintele agentului îi răsunau în urechi fără încetare.

N-ar fi oare mai bine să părăsească oraşul şi să-şi caute un adăpost într-un colţ singuratic? Dar exista, vreun loc unde să scape de agenţii Cekei? Să se înapoieze în patrie? Nu, mai bine moartea!

În cele din urmă Klonitzki îşi dădu seama că singurul mijloc de scăpare era să pună mâna pe planuri. Numai dacă izbutea să-şi ducă

misiunea la îndeplinire, se putea socoti în afară de primejdie.

Aşadar, luă hotărârea să pornească la lucru numaidecât şi să pună totul în joc spre a-şi ajunge ţinta.

Se ridică de pe scaun şi porni spre odaia Verei, care tocmai se îmbrăca. Bătu la uşă şi tovarăşa lui îi răspunse, rugându-l să-i dea răgaz să-şi termine toaleta.

În cele din urmă frumoasa fată se ivi în prag.

— Veşti rele, tovarăşă! zise inginerul, care îi istorisi tot ce aflase de la agentul sovietic.

— Da, ai dreptate, situaţia pare să devină ameninţătoare, încuviinţă Vera, dusă pe gânduri. Din păcate, însă, nu putem face nimic…

— Totuşi, trebuie să facem ceva, trebuie să riscăm totul, căci altminteri ne aşteaptă o soartă grozavă. Ştii doar prea bine că nu mai putem da înapoi, de vreme ce am pornit pe această cale. Aşadar, nu ne rămâne decât să înaintăm, fie chiar cu preţul vieţii noastre.

— Cât despre asta, n-am nimic împotrivă, căci am fost totdeauna gata să mă jertfesc pentru patria mea! răspunse Vera, cu însufleţire. Ai vreun plan, tovarăşe Klonitzki?

— Da, însă nu voi izbândi, decât cu ajutorul dumitale… Trebuie să-ţi dai toată silinţa să-mi urmezi sfaturile întocmai, căci altminteri soarta amândurora e pecetluită…

Vera privi ţintă spre tovarăşul ei, dar acesta îi citi în ochi lupta care se stârnise în sufletul ei.

Biata fată presimţea că iarăşi va fi silită să se prefacă, spre a înşela buna credinţă a celor din jurul lor. Dar n-avea încotro, căci acei care porniseră pe această cale nu mai puteau da înapoi.

— Ascultă-mă, cea mai mică nesocotinţă poate însemna pieirea noastră, urmă inginerul. Cea mai mică scăpare din vedere poate aduce după sine prăbuşirea întregului plan, ceea ce ar avea ca urmare înfrângerea noastră totală, căci altă încercare n-o să mai putem face… În primul rând trebuie să te pui în legătură cu tânărul Kraza…

— Dar bine, tovarăşe, cum să…

— Lasă-mă să isprăvesc! Ţi-am spus doar că nu există alt mijloc de scăpare şi trebuie să punem totul pe o singură carte… Aşadar, orice împotrivire ar fi fără rost şi m-ar sili să renunţ la planuri adică să mă înapoiez la Moscova, unde, fireşte că va trebui să raportez cine poartă vina înfrângerii!

Un fier roşu păru că străpunge inima Verei Ulkitzki. Să fie învinuită că zădărnicise reuşita misiunii lor? Nu, trebuia să se supună poruncilor tovarăşului ei.

— Bine, te ascult, sunt gata să fac orice, murmură ea.

Klonitzki îi destăinui planul ticluit şi, după ce tânăra îl ascultă cu luare-aminte, se ridică şi porni spre aparatul telefonic.

Victor Kraza tocmai se îmbrăcase şi toate gândurile sale erau

îndreptate numai asupra convorbirii, pe care urma s-o aibă cu Henny şi tatăl său. Vedea, aievea, înaintea ochilor chipul strălucitor de bucurie al verişoarei sale, când va auzi mărturisirea lui şi va înţelege că regretă din toată inima nesocotinţa pe care o făcuse.

În cele din urmă, tânărul străbătu vestibulul şi se îndreptă spre odaia lui Henny când zbârnâi telefonul.

— Cum, dumneavoastră, stimată doamnă? exclamă el, recunoscând glasul Verei.

Sângele începu să-i clocotească în vine şi, deşi era departe de frumoasa fată, i se păru că simte parfumul ei îmbătător şi căldura mâinilor ei delicate… În aceeaşi clipă, se spulberă fericirea lui Henny!

Vera Ulkitzki îl rugă s-o însoţească seara în oraş, iar tânărul ei vecin n-avu curajul s-o refuze, ci răspunse cu glas tremurător:

— Cu plăcere, stimată doamnă!

Telefonul zbârnâi strident în vila spre care se îndreptase automobilul cu cei doi indivizi, dintre care unul fusese surprins de inginerul Klonitzki în grădina casei sale.

„Şeful" sări de la locul său şi luă receptorul în mână.

— Alo, cine-i acolo?

— Arcon… Trebuie să vă vorbesc neapărat! se auzi un glas de la celălalt capăt al firului. Da… o chestiune urgentă…

— Vino la „Fata veselă".

— Cu neputinţă!

— Atunci vin eu la dumneata.

— Nici asta nu se poate, căci tocmai acum mi-am părăsit locuinţa.

— Ce faace? Ţi-ai părăsit locuinţa?… Drace, nu mai înţeleg nimic!… Ascultă-mă, ne întâlnim la cafeneaua noastră!

— Nu, nici acolo… Dacă se poate, veniţi cu maşina în locul unde am fost acum două zile… Vă aşteptăm!

— Bine, vin numaidecât!

„Şeful" puse receptorul la loc, coborî scara grăbit şi, după puţin timp, se afla în automobilul său, gonind spre şosea.

Deodată, auzi o fluierătură ascuţită şi opri motorul. Doi indivizi – erau aceeaşi care îl vizitaseră într-una din nopţile trecute – săriră repede în automobil, cu valizele în mână.

— Înainte, cu toată viteza! şopti agitat unul din ei, acela care sărise gardul grădinii lui Klonitzki.

Automobilul porni ca o săgeată.

Unul din cei doi indivizi se sprijini de rezemătoare şi şopti „şefului" care stătea la volan:

— Suntem descoperiţi… Azi dimineaţă, am supravegheat casa coşarului, căci voiam să mă încredinţez dacă îşi face datoria. Am observat astfel că la ora nouă, Bergsal părăsi locuinţa, însă nu în hainele de lucru, şi se duse la inginerul Kraza, unde, după puţin timp,

îşi făcu apariţia şi comisarul Mintos… Aşadar, nu mai încape nicio îndoială că ticălosul ne-a trădat… Desigur că astă-noapte va avea loc o descindere la „Butoiul fără cep”, astfel că cel mai bun lucru ce-l avem de făcut e să ne punem la adăpost cât mai repede cu putinţă…

— La adăpost! scrâşni „şeful”. Cine ştie dacă n-o să ne adăpostim în iad!

— Oriunde, numai să nu încăpem pe mâinile poliţiei…

— Carevasăzică, ruşii pot lucra acum nestingheriţi, căci au scăpat de noi! adăugă celălalt şi acceleră viteza maşinii.

— Au scăpat, dar nestingheriţi nu pot lucra ei, căci e de ajuns că s-au trezit bănuieli…

Şi maşina cu cei trei indivizi străbătu şoseaua în grabă, îndreptându-se spre graniţă, unde spionii voiau să-şi găsească salvarea.

Coşarul Bergsal aşteptă zadarnic la „Butoiul fără cep” şi tot zadarnic aşteptă şi comisarul, care stătea la masa alăturată şi părea adâncit în citirea unui ziar. În afară de acesta, doi poliţişti, cu mantalele ude de ploaie, se plimbau pe trotuarul din faţa cârciumii.

Dar misteriosul străin nu-şi făcu apariţia, căci se părea că ţine mai mult la libertatea lui decât la mulajul de ceară şi jumătatea de bancnotă pe care o încredinţase coşarului.

Trecu astfel un ceas, două, trei… Necunoscutul tot nu venise încă. La un semn al comisarului, Bergsal părăsi localul îmbâcsit de fum şi, ajungând în stradă, îşi ridică gulerul, vârî mâinile în buzunare şi, scuipând cu obidă, mormăi:

— Drace, mi-am pierdut vremea în zadar! Mai bine stăteam acasă, lângă băieţaşul meu…

Dezamăgit, porni apoi spre locuinţa lui, unde îl aşteptau cei dragi.

315.b. Trădarea

Vera Ulkitzki stătea în faţa oglinzii şi-şi făcea toaleta. O minunată rochie de bal, alături de care se afla o pereche de pantofi cu fir, aşteptau să fie încălţaţi.

Vera însă, părea foarte tulburată şi în zadar încerca să-şi alunge teama care pusese stăpânire pe ea. Toate străduinţele pentru a se linişti rămaseră zadarnice, căci mereu i se părea că o primejdie mare pluteşte deasupra ei.

Înainte cu jumătate de ceas băgase de seamă că tovarăşul ei îşi luase un revolver pe care îl vârâse în buzunarul smochingului. Acesta fusese primul semn care îi stârnise teama şi, după aceea, mai ştia că Pankratoff avea să-i supravegheze în barul pe care voiau să-l viziteze.

Deocamdată, Klonitzki nu-i destăinuise nimic din cele ce-şi pusese în gând şi nu-i vorbise decât despre rolul pe care trebuia să-l joace dânsa. Cu alte cuvinte, o socotea drept o unealtă, a cărei singură

menire era să execute poruncile stăpânului ei. Şi, la urma urmei, era mai mult decât o unealtă? Nu făgăduise ea lui Ilino să înlesnească misiunea inginerului, să-i dea ajutor în orice chip? Şi cu toate astea, se simţea neputincioasă faţă de tânărul ceh cu ochi albaştri şi trăsături energice, ai cărui ochi priveau uneori cu asprime, iar alteori cu blândeţe îngerească! Da, Victor Kraza era o piedică peste care nu putea trece.

— Îl iubesc, oare? se întrebă Vera. Nu, cum ar fi cu putinţă, tocmai acum, când am renunţat la dragoste şi chiar la mine însămi?

Totuşi, se simţea atrasă spre el. Poate că era numai o atracţie tainică, născută din trebuinţa de a fi aproape de un bărbat iubit? Poate că inima ei îşi cerea dreptul la viaţă, dreptul pe care îl are orice femeie tânără, care n-a sorbit încă din cupa dragostei, care a tânjit mereu după un om care nu-i împărtăşea simţămintele?

În clipa următoare, Klonitzki îşi făcu apariţia în prag. Frumoasa femeie îşi acoperi repede cu un şal umerii goi.

— Tovarăşe, ţi-am interzis doar să intri la mine, fără să baţi în uşă, zise ea, indignată. Ştii prea bine că pe noi nu ne leagă decât misiunea care ne-a adus aici.

— E adevărat, însă nimeni nu mă poate împiedeca să mă bucur şi eu de o privelişte frumoasă! răspunse Klonitzki, zâmbind cu înţeles.

— Cred că n-ai să mă sileşti să fac tocmai ceea ce îţi puseseşi în gând înainte… Adu-ţi aminte că m-ai ameninţat să pleci la Moscova şi să mă învinuieşti că m-am abătut de la datorie… Ei bine, acelaşi lucru îl pot face şi eu, dacă te încumeţi să le apropii de mine!

Klonitzki o privi cu ochi aprinşi de patimă. Sângele începu să-i clocotească în vine la vederea acelui trup minunat.

— Vera, până acum am izbutit să mă înving pe mine însumi, am ascuns cât am putut simţămintele pe care le-ai trezit în inima mea… Acum, însă, nu mai pot… te iubesc, Vera, te iubesc ca un nebun!

Frumoasa fată rămase ca încremenită şi o spaimă de moarte se întipări pe chipul ei. Şalul de mătase îi alunecă de pe umeri, dezgolind carnea ei albă.

— Vera, nu mă respinge, sunt gata să fac orice…

— Dacă eşti gata să faci orice, atunci părăseşte odaia cât mai curând şi nu uita datoria căreia trebuie să ne supunem, răspunse fosta prinţesă, plina de demnitate. Tovarăşe Klonitzki, aminteşte-ţi că astăzi se hotărăşte soarta noastră!

O lucire de patimă se ivi iarăşi în ochii inginerului şi, deodată, fără să se mai gândească la ceva, nenorocitul care lâncezise atâta vreme în celula mohorâtă din temniţa Cekei, se năpusti spre fermecătoarea fată, o cuprinse în braţe şi începu s-o sărute sălbatic. Instinctul pe care abţinerea îndelungată îl amorţise, se trezi la viaţă cu o putere uriaşă şi simţurile aprinse ale bărbatului îi răpiră judecata. Acum, Klonitzki nu

mai era decât un animal care se năpustise cu furie asupra prăzii sale…

Vera îşi adună toate puterile, îşi înfipse unghiile în carnea lui şi, după sforţări uriaşe, izbuti să scape din braţele bărbatului sălbăticit.

— Ticălosule, acum ţi-ai pecetluit soarta! strigă ea.

Klonitzki îşi veni în fire. Groaza ce se oglindea în ochii lui, dovedea că ştia ce-l aşteaptă.

— Da, ţi-ai trădat ţara! Vei rămâne singur aici, numai tu eşti vinovat că n-am izbutit să ne ajungem ţinta! urmă Vera. Cei din patrie vor afla că rău au făcut punându-şi încrederea într-un deţinut!

— Deţinut… da… sunt un deţinut! îngăimă Klonitzki, în neştire.

Şi, deodată, o priveliştе înfiorătoare se înfăţişă aievea. Se vedea iarăşi în celula blestemată din închisoarea Cekei, alături de tovarăşii aceia murdari, care trăiau mereu cu teama că zbirii s-ar putea ivi dintr-o clipă în alta. Şi zbirii se iviră, într-adevăr, dar nu luară cu ei decât un singur nenorocit, care avea să facă ultimii paşi din viaţa lui. Şi acest nenorocit nu era nimeni altul decât Klonitzki. Trădătorul, omul din pricina căruia dăduse greş planul guvernului sovietic. Condamnatul era dus la moarte, însă i se hotărâse un sfârşit cumplit, aşa cum nu-l puteau născoci decât ticăloşii de cekişti…

Îngrozit, inginerul îşi ascunse faţa în mâini şi începu să plângă ca un copil.

Vera îl privi câtva timp în tăcere, apoi înţelese încetul cu încetul, lupta ce se dădea în sufletul tovarăşului ei. Nenorocitul trăise în celula lipsită de soare, astfel că devenise un trup fără vlagă, care nu mai simţea nevoia să se apropie de o femeie, să se lase pradă îmbrăţişărilor ei… Şi-acum, patima lui se dezlănţuise furtunoasă, simţurile amorţite se treziseră la viaţă şi-şi ceruseră drepturile… În asemenea clipe, omul nu-şi mai dă seama de faptele lui, bărbatul nu mai e decât sclavul simţurilor sale aprinse, care nu pot fi potolite decât în braţele unei femei.

Şi Vera Ulkitzki îşi iertă tovarăşul, căci bietul omul nu era decât o victimă a asupritorilor săi.

În timpul acesta, Klonitzki îşi dădu seama de nesocotinţa lui şi lăsă în jos capul, ca un om vinovat, care îşi aşteaptă pedeapsa. De astă dată era iarăşi omul care judecă; izbutise să-şi învingă patima şi aştepta pedeapsa cu resemnare.

Acum înaintea ei stătea iarăşi vechiul Klonitzki, unealta Sovietelor, omul însufleţit numai de o singură dorinţă: îndeplinirea misiunii sale. Da acum când izbutise iarăşi să se învingă pe sine însuşi, inginerul nu-i mai era primejdios, putea din nou să aibă încredere în el, căci teama de moarte avea să-l împiedice de la o faptă nesocotită.

— Iartă-mă, nu mi-am dat seama ce fac! zise el, cu glas tremurător. M-am lăsat târât de un instinct pe care îi socoteam înăbuşit până acum… Regret, însă, din suflet fapta mea nechibzuită şi-ţi făgăduiesc

că voi şti să fiu tare de aici înainte… Răspunde-mi, vrei să mă ierţi?

— Da, te iert, căci înţeleg tot ce s-a petrecut în inima dumitale! răspunse Vera, cu blândeţe.

Klonitzki părăsi odaia, liniştit.

Când Victor Kraza îşi făcu apariţia la vilă, Vera îi ieşi în întâmpinare mai palidă ca de obicei şi cu ochii mari deschişi. Întâmplarea de adineauri o transformase mult, părea că-i împietrise inima şi o adusese iarăşi pe calea cea dreaptă, silind-o să uite că trăia pentru sine însăşi. Vera Ulkitzki nu se mai gândea la dânsa, nici la tânărul cu ochi albaştri – ci la datoria pe care trebuia să şi-o împlinească cu orice chip!

Victor, care o vedea astăzi pentru a treia oară, nu fu în stare să deosebească vreo schimbare, nu bănui nimic din tragedia care se petrecuse cu sărmana fată, şi-i sărută mâinile, cu înflăcărare. Şi ca şi cum ar fi vrut să-l răsplătească pentru această dovadă de dragoste, ea îl învălui într-o privire caldă, care cuprindea tot ceea ce se străduia Vera să-şi înăbuşe: simţămintele care se treziseră în inima ei şi pe care trebuia cu tot dinadinsul să le acopere cu un văl de nepătruns!

— Ia spune, îţi place rochia? întrebă ea, dându-se înapoi cu un pas, pentru ca tânărul s-o poată vedea mai bine. Nădăjduiesc că n-o să-ţi fie ruşine să te arăţi cu mine în lume?

Victor Kraza o privi cu admiraţie, dar nu răspunse nimic. Oare această tăcere nu însemna mai mult decât orice compliment? Ar fi putut el să-şi arate prin cuvinte încântarea care-l cuprinsese? Nu, graiul ochilor săi era mai mult decât un răspuns banal, era dovada cea mai lămurită a simţămintelor sale!

În cele din urmă, o ajută să-şi îmbrace blana şi tânăra se învălui într-însa cu atâta graţie, cum ştiu numai rusoaicele, care trăiesc în ţara unde se găsesc cele mai frumoase blănuri din lume.

— Şi soţul dumneavoastră? întrebă Victor nedumerit, văzând că tânăra se pregăteşte să plece fără Klonitzki.

— Vine ceva mai târziu, răspunse Vera. Trebuie să facă multă mişcare şi se vede că mai e pe drum.

Un suspin de uşurare scăpă din pieptul inginerului. Aşadar, avea să fie câtva timp, singur cu frumoasa femeie.

Când îşi făcură apariţia în elegantul local, privirile tuturor se îndreptară asupra lor, şi mai ales asupra Venei, care stârni admiraţia bărbaţilor. Era şi firesc, de altminteri, căci în seara aceea Vera Ulkitzki părea mai fermecătoare ca oricând.

Cei doi tineri se aşezară într-o lojă şi Victor ceru chelnerului să le aducă o sticlă de vin.

— Mai rămâneţi la noi multă vreme, doamnă? începu el, oarecum stingherit.

— Ia spune, dumneata ai vrea să nu plecăm de aici atât de curând?

ocoli ea răspunsul cu multă dibăcie, încercând în acelaşi timp să-i afle gândurile.

Victor nu se încumetă să privească în ochii ei şi rămase tăcut, câtăva vreme.

— Ei de ce nu-mi răspunzi, domnule Kraza? stărui ea.

— Pentru că n-am primit încă răspuns la întrebarea mea.

— Aşa e, totuşi îţi făgăduiesc că n-am să-ţi rămân datoare cu răspunsul. Înainte de toate, însă, aş vrea să ştiu dacă întrebarea a fost pusă din simplă curiozitate sau… sau ascunde ceva?

Tânăra vorbea foarte liniştit, însă era nespus de tulburată, totuşi. De astă dată aştepta cu încordare răspunsul şi spre a nu se trăda, începu să se joace cu paharul, vrând să pară cât mai nepăsătoare. Cu toate acestea, însoţitorul ei băgă de seamă că degetele ei tremurau.

— Nu, întrebarea n-a fost pusă din simplă curiozitate, răspunse el.

Victor ştia prea bine că Klonitzki se putea ivi dintr-o clipă într-alta şi, în acest caz, n-ar mai fi avut putinţa să continue o convorbire atât de plăcută, care avea să-i dezvăluie simţămintele vecinei sale.

— Ascultă-mă, vorbeşte-mi pe faţă şi-ţi făgăduiesc că voi fi şi eu sinceră cu dumneata! urmă Vera, cu glasul ei melodios, care suna atât de plăcut în urechile tânărului.

Dar, după cum se întâmplă adesea în asemenea cazuri, Victor nu găsi cuvintele potrivite şi ceea ce îi clocotea în piept şi făcea să-i tresalte inima de bucurie, fu rostit în vorbe aproape nelămurite.

— N-am fost niciodată un om uşuratic, stimată doamnă! Deşi s-a întâmplat adesea să recunosc femeilor o mare înrâurire asupra bărbaţilor, n-aş fi crezut niciodată că un tânăr se poate îndrăgosti de la prima privire… vreau să spun că nu mi-aş fi închipuit că întâlnirea noastră ar putea să stârnească o patimă atât de puternică…

Stingherit, tânărul se opri, ca şi cum s-ar fi temut că făcuse o nesocotinţă vorbind de asemenea lucruri.

— Şi mai departe?… stărui Vera, care se străduia din răsputeri să-şi ascundă tulburarea.

— Nu, nu mi-aş fi închipuit… Doar nu sunt atât de uşuratic, încât să uit că sunteţi măritată, că aveţi îndatoriri care trebuie împlinite… Poate că altul în locul meu n-ar fi ţinut seama de asta şi s-ar fi lăsat târât de patima lui… eu, însă, socot că trebuie să ne supunem legilor şi că n-avem dreptul să le încălcăm… cu alte cuvinte, avem datoria să respectăm legământul făcut înaintea oamenilor şi a lui Dumnezeu.

Vera se simţi străbătută de un fior şi un val de sânge îi năvăli în obraji. Zâmbi îndurerată, gândindu-se la tristul adevăr, la cruda soartă care hotărâse să nu facă un asemenea legământ şi o silise să rămână departe de bucuriile unui cămin liniştit, alături de un soţ iubitor.

Un fulger îi străbătu mintea şi mult n-ar fi lipsit ca Vera să se trădeze, să mărturisească adevărul în toată goliciunea lui, dar se

stăpâni la vreme, deşi simţea că gândurile i se zbat în creier ameninţând să izbucnească fără voia ei.

— Poate că legătura noastră e o simplă glumă… o glumă proastă! urmă Victor, care începuse iarăşi să se teamă că vorbise prea mult. La urma urmei, de ce v-am destăinuit toate astea? Desigur că veţi râde de dragostea mea, când vă veţi înapoia în patrie şi vă veţi gândi la tânărul acela uşuratic, care a cutezat să-şi ridice privirile prea sus…

— Eşti încredinţat că aşa se va întâmpla?

Întrebarea ascundea o teamă atât de mare, încât Victor nu se încumetă să răspundă şi privi înaintea lui. Îi era oare îngăduit să nădăjduiască la împlinirea visului său măreţ? Încântătoarea făptura avea să-i ridice povara care îi apăsa inima?

Câtva timp, rămaseră tăcuţi amândoi, fiecare preocupat de gândurile sale.

— Dacă socoţi că legătura noastră e fără rost şi că imediat ce voi fi acasă voi râde de dumneata, atunci la ce bun să mă mai întrebi dacă plecăm de aici în curând? urmă Vera, după un răstimp.

Şi înainte ca el să-i poată răspunde, frumoasa fată se făcu palidă. Victor privi în direcţia spre care se îndreptaseră ochii ei şi-l zări pe Klonitzki, care se afla lângă uşă şi-şi căuta soţia printre dansatori.

— Soţul dumitale! murmură tânărul.

— Da, soţul meu, încuviinţă Vera. Mâine… auzi, Victor!… mâine trebuie să te văd neapărat!

Tânărul o privi cu ochi mari şi aproape că nu-i venea să-şi creadă urechilor. „Victor”! Îi spusese pe nume? Nu cumva era victima unui năluciri? Era cu putinţă oare?

Şi, ca şi cum ar fi vrut să întărească spusele ei şi să-l încredinţeze că nu se înşelase defel, Vera îi cuprinse mâna şi aţinti asupra lui o privire atât de tandră, încât tânărul se văzu silit să-şi adune toate puterile ca să-şi stăpânească bucuria nemărginită ce-l cuprinsese.

— Te aştept la ora cinci, într-o maşina închisă în faţa grădinii publice, murmură el.

Vera clătină capul în semn de încuviinţare. De răspuns nu mai putea să răspundă, căci Klonitzki se şi apropiase de masa lor, zâmbind prietenos.

Victor se ridică.

— Ah, nici nu ştiu cum aş putea să-ţi mulţumesc pentru bunăvoinţa arătată soţiei mele, domnule Kraza! zise rusul, întinzându-i mâna. Foarte frumos din partea dumitale că ai luat-o în oraş… De altminteri, tare mi-e teamă că fără dumneata n-ar fi răbdat multă vreme monotonia din Brno.

Dacă până acum Klonitzki îi era nesuferit din pricina limbuţiei sale, de astă dată Victor se simţi cuprins de o ură înverşunată împotriva acestui om, care ghicise simţămintele sale pentru Vera. Nu mai încăpea îndoială, în privinţa asta, căci altminteri n-ar fi rostit ultimele cuvinte cu un ton atât de batjocoritor. În acelaşi timp, însă, Victor simţi, cu instinctul caracteristic îndrăgostiţilor, că există o piedică între Klonitzki şi frumoasa lui soţie. Acum îşi lămurea spaima care se întipărise pe chipul ei la vederea lui Klonitzki.

— Dar ce-i cu tine, Vera? întrebă rusul. Ai o mutră de parcă ai fi la înmormântarea unui om iubit şi nu într-un local de petrecere!… Nu eşti şi dumneata de aceeaşi părere, domnule Kraza?

— Ar fi greu să mă pronunţ, domnule doctor! răspunse Victor, politicos, însă cu răceală. Ştiţi, unii oameni se înveselesc când aud muzica sau beau un pahar cu vin; alţii, dimpotrivă, se întristează…

— Ai dreptate, dragul meu, însă socot că votca, băutura noastră naţională, are aceeaşi înrâurire asupra tuturor oamenilor… Votca noastră te înveseleşte şi cred că nu mă înşel spunând că e singura băutură care amorţeşte simţurile cu totul şi te scufundă într-o stare de beţie din care n-ai mai vrea să te trezeşti niciodată, ca să nu încerci groaznica dezamăgire ce urmează… Ascultă-mă, ai băut vreodată un pahar de votcă, însă din votca noastră adevărată?

— Desigur că vorbeşti despre rachiu, domnule doctor?

— Nu, nu. Rachiul e o băutură pentru beţivi, răspunse Klonitzki, râzând. Ia gustă şi dumneata o dată din votca rusească…

Zicând acestea, Klonitzki scoase la iveală o sticlă dreptunghiulară şi făcu semn chelnerului să aducă un rând de pahare curate. Când fură aduse, le umplu cu lichidul fără culoare.

— Aşadar, aduci băuturile cu dumneata, domnule doctor? se miră tânărul.

— Da, dragul meu, însă te rog să mă crezi că n-o fac din economie, ci numai fiindcă vreau să mă simt ca la mine acasă, sau, mai bine zis, fiindcă vreau să beau un pahar de votcă veritabilă…

Vera ar fi vrut să facă tânărului un semn cu piciorul, prevenindu-l să nu se atingă de paharul oferit de soţul ei, însă acesta îi aruncă o privire atât de poruncitoare, încât biata fată simţi un fior prin inimă.

— N-ar fi bine să-i atrag atenţia că votca o să-i facă rău? se-ntrebă ea, în clipa următoare.

Dar nu se încumetă să-i vorbească, fiindcă în acest chip ar fi trădat pe faţă planul tovarăşului ei.

— În sănătatea dumitale! zise Klonitzki, ridicând paharul.

— Noroc! răspunse Victor şi goli pe al său până la fund.

— Ei, ce spui de votca noastră? întrebă rusul.

Vera aştepta şi ea cu încordare răspunsul tânărului, însă acesta rămase tăcut, căci băutura tare îi arsese gâtlejul şi se furişa ca o dâră

de foc prin vinele sale. Ochii-i deveniră sticloşi şi se aţintiră asupra celor doi, cu o privire rătăcită. Apoi, însă, se simţi uşurat şi membrele i se părură desprinse din încheieturi. Încetul cu încetul îi reveni şi graiul. Acum, însă, simţea o dorinţă, căreia nu putea să i se împotrivească, dorinţa de a vorbi cât mai mult.

— Minunată băutură! exclamă dânsul, cu chipul roşu.

— Ei vezi, domnule Kraza? răspunse Klonitzki, mulţumit. În ceea ce priveşte mâncarea şi băutura, suntem foarte buni cunoscători, şi dacă toţi ruşii se dau în vânt după votcă, să ştii că n-o fac ei degeaba! Un lucru însă… votca are o însuşire ciudată, pe care nu trebuie s-o trecem cu vederea…

— Şi anume?

— Cine bea un pahar devine alt om… şi acest alt om mai vrea un pahar…

Amândoi izbucniră în hohote de râs.

— Aşa e, domnule doctor, ai perfectă dreptate şi, drept să-ţi spun, îmi place această însuşire a băuturii dumneavoastră naţionale! răspunse tânărul, cu însufleţire.

Paharele fură umplute din nou şi rachiul lunecă pe gâtlejurile celor doi bărbaţi.

Ciudat, băutura aceasta avea şi o altă însuşire, despre care Klonitzki nu pomenise încă: împletea privelişti fermecătoare în jurul acelora care aveau prilejul s-o soarbă… Totul părea nou, ca şi cum n-ar fi fost acolo niciodată, dorinţele se apropiau de înfăptuire… însuşi Klonitzki păru în ochii lui Victor mai puţin nesuferit ca până acum. Ba, cu cât privea mai mult chipul tovarăşului său de masă, cu atât acesta i se părea mai simpatic; zâmbetul său era prietenos, în ochi i se ivise o expresie de blândeţe îngerească, iar mâinile-i păreau făcute numai pentru a mângâia.

— Cum de n-am băgat de seamă până acum toate astea? se întrebă tânărul. La urma urmei, vecinul meu e un om cât se poate de simpatic.

Între timp Klonitzki umplu paharele pentru a treia oară şi, de astă dată, nesocotind orice primejdie, Vera întinse piciorul spre Victor, vrând să-i facă semn să înceteze cu băutura. Din păcate, însă, tânărul ţinea picioarele sub scaun, astfel că ea nu izbuti să-i atragă atenţia asupra primejdiei.

— Noroc!

— Noroc! făcu şi Victor, golind iarăşi paharul până la fund.

De astă dată, băutura nu i se mai păru atât de tare şi lunecă pe gâtlej fără să-i pricinuiască arsuri. În schimb, becurile din sală i se părură mai mari, muzica şi glasul lui Klonitzki îi ajungeau în urechi ca de la mare depărtare, iar frumoasa femeie din faţa lui începu să-i plutească pe dinaintea ochilor, uneori depărtându-se, iar alteori apropiindu-se atât de mult, încât ar fi putut s-o sărute… Niciodată nu

se treziseră în inima lui asemenea simţăminte, niciodată lumea nu i se păruse atât de frumoasă. Viaţa se deschidea înaintea lui nespus de simplă, aşa cum şi-o închipuise în cea mai fragedă copilărie, simţea nevoia să facă mişcări, să vorbească despre lucruri pe care le ascunsese cu grijă până acum.

Klonitzki, asupra căruia votca n-avusese nici cea mai mică înrâurire, privea cu luare-aminte spre tânărul inginer şi aştepta clipa când beţia avea să-l cuprindă atât de mult, încât să nu-şi mai dea seama de vorbele sale. În acest timp, Vera se uita la el plină de teamă.

— Ei, cum te simţi acum? întrebă rusul iscoditor.

— Minunat, domnule doctor! Ah, nici nu-ţi închipui ce bine mă simt! Halal de aşa băutură… Îţi spun drept că mi se pare că sunt cu totul alt om!… Dar dumneavoastră de ce nu beţi, stimată doamnă? se adresă el Verei.

— Soţia mea nu prea e amatoare de băutură, se grăbi Klonitzki să răspundă, aruncând asupra Verei o privire plină de înţeles. De altminteri, dânsa se îmbată şi fără vin… sau rachiu… Ascultă-mă, domnule Kraza, sunt încredinţat că astă-seară, ai să dormi ca niciodată! Nu-i vorbă, că nici aşa nu prea pari să suferi de insomnie.

Înainte de a răspunde, Victor privi cu coada ochiului spre vecina lor de masă, care păru să-i ghicească gândurile.

— Dimpotrivă, domnule doctor! zise el, apoi.

— Aşa? Poate că munceşti prea mult, dragul meu? De altminteri, m-am mirat şi eu, aseară când am trecut pe lângă casa dumitale şi am văzut un fum albastru ieşind pe coş…

Cu toată beţia lui, Victor tresări ca străbătut de un curent electric. Klonitzki băgă de seamă tulburarea tânărului, şi urmă repede:

— Am şi spus soţiei mele că probabil că mai faceţi foc în casă, deşi a venit primăvara şi a înflorit liliacul… Ia spune, ce ai face dacă ai trăi în Siberia?

Tânărul inginer se linişti, căci, după cât se părea, vecinii săi nu bănuiau nimic.

— Şi ce linişte domneşte noaptea pe aici, mai ales în strada Bojar, urmă Klonitzki. Toate casete sunt învăluite într-un întuneric de nepătruns. Oare toţi locuitorii oraşului se culcă aşa devreme?

Vera ciuli urechile, căci ştia ce urmăreşte tovarăşul ei.

— Şi acasă la dumneata era întuneric, urmă rusul. Asta am băgat de seamă când veneam încoace…

— Da, ai mei se culcă odată cu găinile, dar se şi trezesc odată cu ele, răspunse Victor, zâmbind.

— Drept să-ţi spun, aproape că nu-mi vine să-ţi dau crezare… Şi domnişoara s-a culcat?

— Da, şi ea! răspunse tânărul, oarecum nemulţumit că venise vorba despre verişoara lui.

În această clipă ar fi dat orice să nu i se pomenească despre Henny. Enervat, scoase din buzunar două chei şi începu să le învârtească între degete, după ce vârâse la loc batista de mătase – darul verişoarei sale – sub care fuseseră ascunse cele două chei.

— Vreun talisman? întrebă Klonitzki, privind cu luare-aminte spre una din chei, care era foarte complicată.

— Nu înţeleg ce vrei să spui? răspunse Victor, care nu pricepuse rostul întrebării.

— Vorbeam despre obiectele pe care le ţii în mână.

Abia acum îşi dădu seama Victor că scosese tocmai cheia laboratorului; repede o vârî în buzunăraşul de la piept. Mişcarea lui grăbită, tulburarea care-l cuprinsese, trădară inginerului însemnătatea micului obiect.

În clipa următoare, Klonitzki aruncă tovarăşei sale o privire plină de înţeles. În această seară, biata fată era vrednică de milă. Chinuită, doborâtă de lupta care se dădea în sufletul ei şi, totuşi, îmbrăcată într-o elegantă mantie de blană, Vera avea impresia că e o păpuşă legată de tovarăşul ei cu nenumărate sfori. Şi, ceea ce era şi mai dureros, aceste sfori, pe care Klonitzki le trăgea cu dibăcie, îi încătuşau tot sufletul, toate gândurile. Nu mai era decât un automat, care trebuia să facă mişcările poruncite de stăpânul ei.

Ca şi cum ar fi citit gândurile tovarăşei sale, Klonitzki o apăsă cu putere pe picior, vrând s-o trezească la realitate, să-i amintească de datoria ei.

Vera îşi reveni în fire, se plecă puţin deasupra mesei şi începu să vorbească cu tânărul inginer. Acesta părea că atâta aşteptase – nu-i păsa despre ce aveau să vorbească, ci voia doar să-i audă glasul melodios, să-i simtă răsuflarea, căci de la venirea soţului ei nu se mai încumetase să-şi îndrepte toată luarea aminte numai asupra frumoasei rusoaice. Cu toate acestea, un gând îi revenea mereu: „Mâine la ora cinci voi fi singur cu dânsa” – şi, însufleţit de acest gând, îi era totuna ce avea să se petreacă până a doua zi la ora hotărâtă.

Privirile tânărului rămaseră aţintite în ochii mari, negri, ai vecinei sale…

În acest timp, cu o dibăcie fără seamăn, Klonitzki scoase, din buzunăraşul lui Victor, întâi batista de mătase, apoi cele două chei, pe care le vârî în buzunarul său. Cu o mişcare tot atât de îndemânatecă introduse batista lui în locul aceleia pe care tânărul o primise în dar de la verişoara sa.

Vera băgă de seamă toate aceste mişcări, însă nu-şi trădă tovarăşul, care o privi mulţumit.

— Dar cum rămâne cu dansul pe care ţi l-am făgăduit? întrebă Vera, când muzica începu să cânte un tango.

Klonitzki se ridică de la locul lui.

— Dragii mei, din păcate nu sunt dansator, astfel că vă rog să mă iertaţi dacă mă voi depărta pentru câteva clipe! zise el, înclinându-se politicos. Ştiţi, votca a avut şi asupra mea o înrâurire mai mare ca de obicei şi aş vrea să mă duc să iau niţel aer…

Victor tresări, cuprins de bucurie.

— Aşadar, rămân iarăşi singur cu dânsa! îşi zise el, abia izbutind să nu se trădeze. Zău, Klonitzki ăsta e un om foarte simpatic!

Şi, zâmbind, adăugă cu glas tare:

— Ei, domnule doctor, după cât se pare nici dumneavoastră, ruşii, nu scăpaţi de înrâuririle minunate ale votcii! În orice caz, însă, te rog să nu te jenezi de noi…

— Aşadar, n-ai să te superi dacă n-am să mă înapoiez atât de curând?

— Nu, defel! Mi-ar fi foarte neplăcut dacă te-ai simţi rău din pricina mea. Plimbă-te liniştit, domnule doctor…

— Ştii, în ultimul timp stau cam prost cu inima, aşa că se întâmplă să treacă vreo câtăva vreme până să mă pot linişti… Plec însă fără grijă, căci ştiu că soţia mea rămâne în mâini bune. Aşadar, petrecere frumoasă, dragii meii La revedere! încheie Klonitzki, şi se depărtă cu paşi grăbiţi.

Vera îl urmări cu priviri îngrijorate şi o teamă nespusă îi cuprinse inima, căci ştia prea bine încotro pornise tovarăşul ei şi ce-şi pusese în gând. Aşadar, nelegiuirea tot trebuia să se întâmple!

Copleşită de gânduri negre, frumoasa fată uitase să-şi joace rolul mai departe, astfel că Victor se văzu nevoit să-i amintească de făgăduiala dată.

— Parcă mi-ai promis să dansezi cu mine? întrebă el, cu glas aproape mustrător.

— Da… da… am să dansez! răspunse Vera, aproape fără să-şi dea seama.

Şi, ridicându-se de la locul ei, porni încet spre parchetul de dans.

Victor îi cuprinse mijlocul şi, în ritmul tangoului, alunecă, împreună cu dânsa, pe podeaua lustruită. Acum o îmbrăţişa pentru prima dată, însă nu simţi, după cum nădăjduise, contopirea aceea ameţitoare, alipirea drăgăstoasă a femeii care se ştie lângă bărbatul iubit. Vera părea cu gândurile departe şi era mai mult preocupată de cele ce se petreceau în jurul ei, decât de dânsul. Ba, uneori, pierdea chiar tactul şi oriunde o conducea, ea rămânea mereu cu privirile aţintite spre uşă.

— Aştepţi pe cineva? întrebă el, în cele din urmă, neputând pricepe purtarea ei ciudată.

— Nu… nu aştept pe nimeni! Te-ai înşelat, dragul meu! răspunse Vera, după ce se încredinţase că inginerul Klonitzki părăsise localul.

— Bine, dar ce-i cu dumneata? De ce eşti astăzi atât de

îngândurată? Îmi închipuiam cu totul altfel primul nostru dans… Mi-ai vorbit doar cu atâta însufleţire despre sportul acesta, care apropie trupurile şi-ţi dă senzaţii nebănuite!

— Iartă-mă, te rog, dar nu mă simt bine! răspunse tânăra.

În mintea ei se trezise o hotărâre neclintită:

— Fii bun şi aşteaptă-mă la masa noastră… vin şi eu numaidecât!

Zicând acestea, se desprinse din braţele partenerului şi se îndreptă spre marginea parchetului de dans. Inginerul o urmă.

— Îmi dai voie să te însoţesc?

— Nu, nu, lasă-mă singură! zise ea, cuprinsă de enervare.

Victor nu se încumetă să i se mai împotrivească şi porni spre nişa în care se afla masa lor. În acest timp, Vera se apropie de chelnerul, care îi ieşise în cale.

— Spune-mi, te rog, unde e telefonul? întrebă ea.

— Uşa a doua la stânga, doamnă! răspunse chelnerul, arătând spre cabina telefonică a localului.

Vera porni într-acolo, aruncă o privire cercetătoare în jurul ei apoi dispăru în cabină.

— Alo, centrala, domnişoară, dă-mi te rog, numărul 457!

Telefonista încercă să-i dea legătura cerută, însă sună în zadar, căci nimeni nu-i răspunse.

— Alo, mai sună, te rog, căci trebuie să fie acasă cineva! stărui frumoasa fată.

Inima începu să-i zvâcnească cu putere, mâinile i se făcură reci ca două sloiuri de gheaţă, iar genunchii îi tremurau. În prada unei mari nelinişti, Vera îşi apăsă receptorul pe ureche, dar nu auzi decât sunetele monotone, la răstimpuri egale, cu care telefonista chema numărul cerut. Fiecare din aceste sunete spori slăbiciunea Verei, iuţi bătăile inimii sale.

— Dacă nu izbutesc să le atrag atenţia? Dacă nu aud soneria? se întrebă ea.

În sfârşit! Vera simţi cum i se taie răsuflarea.

— Alo, cine-i acolo? întrebă un glas bărbătesc, de la celălalt capăt al firului.

— Locuinţa inginerului Kraza? întrebă, la rândul ei, Vera, care aproape că nu-şi mai recunoştea glasul.

— Da, dar cine e acolo? exclamă celălalt, nerăbdător.

Nu primi niciun răspuns, însă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, duceţi-vă numaidecât în laborator! Se va comite o spargere în casa dumneavoastră… Nu pierdeţi nicio clipă!… Dar, vă rog să nu mă trădaţi… nu pomeniţi nimănui că aţi fost prevenit… vă implor, nu uitaţi asta!

Cu o ultimă sforţare, Vera puse receptorul în furcă şi se rezemă de pereţii capitonaţi ai cabinei, căci altminteri s-ar fi prăbuşit la pământ.

Rămase astfel câtva timp, cu ochii închişi, apăsându-şi cu mâna pieptul care tresălta cu putere, apoi izbuti să-şi revină în fire şi părăsi cabina telefonică.

Îşi dădea seama că săvârşise cea mai groaznică faptă din viaţa ei: îşi trădase patria, aruncase un nenorocit în ghearele morţii… Dar nu fusese în stare să procedeze altfel. O putere nevăzute îi mânase paşii, poruncindu-i să dea de ştire celor ameninţaţi de primejdie. Şi se lăsase călăuzită de această putere, se supusese poruncii, căci fusese prea slabă ca să se poată împotrivi.

Când se întoarse la Victor, o roşeaţă uşoară îi îmbujora faţa, iar ochii-i păreau că strălucesc de bucurie. O povară grea i se luase de pe suflet… acum îşi făcuse datoria… însă nu datoria faţă de patrie, ci faţă de ea însăşi. Era poate ultima bucurie pe care şi-o îngăduise în viaţa ei tristă, plină de necazuri! Şi, deodată, simţi nevoia să danseze, să fie aproape, cât mai aproape de bărbatul iubit, căruia îi adusese adineauri cea mai preţioasă jertfă pe care un om o poate aduce: viaţa lui! Da, ştia că trădându-şi tovarăşul, îşi pecetluia soarta.

— Victor, vrei să dansăm iarăşi? zise ea, cu duioşie.

De astă dată, tânărul simţi ceea ce dorise cu atâta ardoare… Vera se lipi de el, părând că tremură de plăcere, şi de astă dată, în ochii ei se ivi strălucirea de bucurie a femeii care se ştie alături de bărbatul iubit…

Şi, în timp ce muzica intona încetişor o melodie duioasă, cei doi tineri alunecau iarăşi pe parchet, însă acum li se părea că plutesc deasupra unei grădini plină de miresme, că sunt singuri într-un paradis de flori şi nimeni nu-i urmăreşte, nimeni nu-i pângăreşte cu privirea.

— Scumpul meu Victor! Ce frumos e să iubeşti! Chiar dacă nu-ţi este îngăduit să iubeşti decât o zi… sau numai un ceas! murmură ea.

Victor îşi lipi fata de obrajii ei aprinşi şi răsuflarea lui caldă trezi în sufletul Verei simţăminte necunoscute până atunci…

— Spune-mi, când pleci? întrebă el, cu glas tremurător.

Un fior rece străbătu trupul frumoasei fete. Îi era oare îngăduit să se mai înapoieze vreodată în patrie? Chiar dacă nimeni n-ar fi aflat de trădarea ei, simţea că niciodată n-ar mai putea susţine privirile străpungătoare ale preşedintelui Comitetului Central, care îi arătase atâta încredere. Cum să păşească ea înaintea lui Ilino, ea, care primise misiunea să supravegheze pe altul şi nu numai că se abătuse din cale, dar zădărnicise reuşita întregului plan?

Dar biata Vera suferise atâta în viaţa ei, încât acum inima i se răzvrăti şi-şi ceru drepturile, ceru ceea ce nu i se dăduse încă niciodată: o dragoste curată, dragostea unui bărbat vrednic de dânsa… Şi acest bărbat avea ochi albaştri şi părul blond şi… era atât de aproape de ea!

— Scumpul meu Victor, mă întrebi când plec?… Poate niciodată! şopti ea, cu lacrimi în ochi.

Tânărul văzu aceste lacrimi, dar îşi închipui că sunt mărturia fericirii ce pusese stăpânire pe inima tovarăşei sale. Nici prin minte nu-i trecu că erau mărturia fericirii spulberate…

Vera Ulkitzki ştia că de acum încolo va fi prigonită de fraţii ei, pentru care voise să se jertfească, dar pe care îi trădase…

Un întuneric de nepătruns domnea pe strada Bojar, unde se afla locuinţa inginerului Kraza. Cu toate acestea, un bărbat trecu de câteva ori pe dinaintea casei şi, după ce se încredinţă că strada e pustie, sări gardul scund al grădinii, apoi târându-se pe burtă, se apropie de clădire.

După aceea se căţără pe faţada casei, până aproape de acoperiş, scoase un cleşte din buzunar tăie firele telefonice, apoi se înapoie în stradă pe acelaşi drum pe care venise şi dispăru în noapte.

Bătrânul Kraza lăsă receptorul din mână şi porni spre odaia lui Victor. Acum, după ce fusese prevenit de primejdia ce-l ameninţa, unde putea el să caute ajutor decât la fiul său? Din păcate, însă, odaia acestuia era goală. Tocmai voia să-şi trezească nepoata, când se răzgândi.

— Nu, poate că lucrurile ajung la luptă! De ce să primejduiesc viaţa sărmanei copile? îşi zise bătrânul.

Şi, păşind în vârful picioarelor, intră în biroul său.

Când e ameninţat de o primejdie, omul are întotdeauna simţământul că trebuie să mai aranjeze o chestiune grabnică. Dar ce anume? Cu cât timpul trecea şi primejdia se apropia de el, cu atât mai greu izbutea Kraza să-şi adune gândurile şi să caute o cale de scăpare. În cele din urmă, o idee se trezi în mintea lui:

— Ei drace, cum de nu m-am gândit de la început! Trebuie să telefonez comisarului Minlas! Da, numaidecât!

Luând această hotărâre, se îndreptă spre vestibul şi ridică receptorul din furcă.

— Alo… alo!

Nimeni nu-i răspunse.

— Ah, am fost izolat! Mi s-au tăiat firele! murmură inginerul, şi puse receptorul la locul lui.

Se înapoie iarăşi în birou şi-şi luă revolverul. În acea clipă se simţi liniştit, nespus de liniştit… Era, poate, liniştea care dă omului o putere nebănuită atunci când se află la un pas de moarte?

Inginerul Kraza se ascunse în laboratorul său şi încuie uşa pe dinăuntru, căci voia mai curând să moară lângă opera lui, decât să lase altora roadele muncii sale de ani îndelungaţi.

Acum, când nervii bătrânului erau încordaţi şi mintea lui mai născocitoare ca oricând, aparatul din mijlocul încăperii, cu husa lui

albă, i se părea o fantomă ameninţătoare, o fantomă care primejduia însăşi existenţa omenirii… Da, razele morţii aveau însuşirea să distrugă orice întâmpinau în cale – chiar şi metalele cele mai dure. Şi, poate că prima lor victimă avea să fie chiar născocitorul lor!

Bătrânul se strecură îndărătul dulapului de cărţi care se afla lângă uşă şi care nu era lipit de perete astfel că lăsa un loc liber, în care inginerul avea putinţa să stea foarte comod. Acum, însă, după ce-şi găsise locul de pândă, un alt gând îi străbate mintea:

— În definitiv, de ce n-am dus planurile în birou micşorând astfel primejdia?

Dar un alt gând îi dovedi că aceasta n-ar fi avut niciun rost.

— Dacă firul telefonic a şi fost tăiat, nu mai încape nicio îndoială că răufăcătorii sunt pe aproape. Poate că acum se furişează pe covorul gros al vestibulului. Poate că unul din ei a şi vârât cheia în broască!

Şi, în sfârşit, un alt gând care îi opri inima în loc.

— Dacă Henny e trezită de zgomote şi aleargă în întâmpinarea spărgătorilor?… Atunci, va curge sânge, căci sunt hotărât să apăr până la ultima suflare viaţa sărmanei copile!

Tocmai voia să-şi părăsească ascunzătoarea şi să pornească spre odaia nepoatei sale, când auzi la uşă un zgomot uşor. Inginerul Kraza îndreptă spre aparat o privire imploratoare, ca şi cum ar fi aşteptat ajutor de la el… sau poate că-şi lua rămas bun de la opera sa? În anii îndelungaţi pe care îi petrecuse în laboratorul acesta tăcut, inginerul se obişnuise atâta cu fiecare şurub, cu fiecare părticică din complicatul aparat, îi dăduse o parte din viaţa lui şi-l simţea atât de aproape de el, încât, uneori uita că n-are de-a face cu o fiinţă omenească. Şi, mai ales acum, când îşi vedea primejduită creaţia lui, bătrânul învăţat simţea că legătura aceasta era mai trainică, mai indisolubilă ca oricând.

Deodată auzi lămurit că cineva învârtea cheia în broască. Dar după cât se părea, n-o luase pe cea bună, căci scoase cheia şi vârî alta în locul ei.

— Ce-o să se întâmple, oare, acum? se întrebă inginerul. Uşa nu se deschide, dacă roata nu este învârtită aşa cum trebuie…

Dar, spre groaza lui, bătrânul auzi roata învârtindu-se de trei ori, apoi cele şase plăci de oţel se dădură în lături. Faptul că necunoscutul ştia secretul mecanismului îl înspăimântă mai mult decât eventuala luptă pe care avea s-o susţină în curând. Un gând înfiorător străbătu mintea bătrânului: spărgătorul cunoştea atât de bine starea lucrurilor, încât nici nu mai avea nevoie să se folosească de chei potrivite – aşadar putea să-şi însuşească fără greutate planurile închise în dulăpaşul de fier.

Nu mai era vreme de pierdut, căci necunoscutul deschise uşa încetişor şi o rază de lumină pătrunse în încăpere, îndreptându-se spre locul unde se afla aparatul. În clipa următoare, Kraza văzu o mână

care ţinea lanterna electrică, apoi un trup se strecura în laborator… Din pricina întunericului, faţa nu i se putea deosebi, însă în mintea inginerului se înfiripă imaginea aceluia care venise să-i fure opera.

Raza de lumină alunecă de-a lungul pereţilor, se opri asupra telescopului, apoi se plimbă de la un capăt la celălalt, ca şi cum ar fi vrut să-i măsoare lungimea.

Inginerul Kraza o urmărea cu ochi holbaţi, cu răsuflarea întretăiată…

Lanterna fu mişcată din nou şi razele ei se opriră asupra dulăpaşului de fier, în care se aflau planurile invenţiei.

Bătrânul ridică mâna încetişor şi puse degetul pe trăgaci, dar nu se încumetă să tragă, căci deocamdată nu vedea decât lanterna şi se putea întâmpla ca individul s-o ţină în aşa fel, încât să nu se bănuiască locul unde se afla trupul său.

Inginerul se hotărî deci să mai aştepte până ce celălalt avea să deschidă dulăpaşul de fier, căci atunci nu se putea să nu-şi nimerească ţinta, mai ales că spărgătorul ar fi fost nevoi să stea înaintea uşii dulăpaşului.

Deşi laboratorul n-avea covor, individul păşea fără zgomot, ceea ce lăsa să se ghicească cum că purta pantofi de cauciuc Afara de asta, mişcările sale erau atât de îndemânatece, încât nu clinti de la locul său niciun obiect, cu toată neorânduiala care domnea în încăpere. Încet, dar sigur, se apropia tot mai mult de dulăpaş şi cercul de lumină, format pe suprafaţa acestuia, se mărea din ce în ce.

Întocmai cum făcuse la uşa laboratorului, individul vârî cheia în broască cu o siguranţă uluitoare.. De astă dată, inginerul Kraza îşi dădu seama că a sosit clipa hotărâtoare şi ridică revolverul… Deşi degetele-i tremurau, se strădui să-şi stăpânească tulburarea şi apăsă pe trăgaci.

Lumina dispăru ca prin farmec şi spărgătorul sări spre uşă, fără să mai ţină seama de zgomote. Inginerul Kraza, însă, nu-şi pierdu nici el cumpătul, ci ieşi repede din ascunzătoarea lui şi tăie calea spărgătorului, care se simţi cuprins de două braţe vântoase şi trântit la pământ. Cu o putere uriaşă, individul încercă să se desprindă din strânsoare şi o luptă înverşunată se încinse între cei doi bărbaţi. Trupurile lor se rostogoliră în încăperea cufundată în întuneric. Dar niciunul din ei nu izbuti să-şi doboare adversarul, căci fiecare lupta cu deznădejde.

La un moment dat, spărgătorul izbuti să-şi elibereze o mână şi, în clipa următoare, Kraza fu izbit în cap cu un obiect greu. Simţi la frunte o durere ascuţită. Apoi o dâră de sânge cald i se prelinse peste ochi şi se scurse pe obraji, oprindu-se în gulerul pijamalei. Nenorocitul nu mai avu putere să strige, dar mâinile îi rămaseră încleştate de adversarul său…

— Acum, acum ia planurile! trecu ca un fulger prin mintea inginerului, înainte de a-şi pierde cunoştinţa.

Henny auzise în somn o detunătură, urmată de un zgomot uşor. Neliniştită, se ridică în capul oaselor şi trase cu urechea. Casa era învăluită în tăcere, dar din când în când se auzeau zgomote nelămurite, care păreau că vin de la mare depărtare.

Cuprinsă tot mai mult de teamă, fata sări din pat, îmbrăcă repede o rochie de casă şi ieşi afară din odaia ei. Când pătrunse în vestibul, uşa care dădea în curte fu închisă cu putere.

— Cine-i acolo! strigă fata, din răsputeri.

Nu primi niciun răspuns, însă.

În cele din urmă, izbuti să găsească comutatorul şi o lumină vie inundă încăperea. Totul era în ordine ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Cu paşi şovăitori, tânăra se îndreptă spre odaia unchiului ei, unde rămase locului, nedumerită. Era pentru prima dată, când uşa acestei încăperi era deschisă la o oră atât de târzie. După ce trase câtva timp cu urechea, Henny vârî capul pe uşă, nădăjduind să audă răsuflarea bătrânului. Totul era tăcut însă. Atunci intră în odaie, se apropie de pat, însă nici acum nu auzi nimic.

Îngrijorată, întinse mâna şi pipăi pernele… Patul era gol.

Fără să mai stea la gânduri, alergă în birou şi făcu lumină. Privirile ei căzură asupra sertarului deschis al mesei unde ştia că se află revolverul.

— Unchiule… unchiule! strigă fata.

Dar nici acum nu primi vreun răspuns.

Deodată, un gând îi străbătu mintea.

— Trebuie să fie în laborator. Dumnezeule, numai să nu se fi întâmplat ceva!

Şi, fără să mai şovăie, porni în grabă spre laborator, unde fu cât p-aci să se împiedece de trupul inginerului, care zăcea la pământ, fără simţire.

— Unchiule! strigă ea, îngrozită.

Aprinse lumina şi o privelişte înfiorătoare se înfăţişă înaintea ochilor ei.

Bătrânul zăcea cu faţa la pământ şi capul îi era plin de sânge, care şiroia neîncetat.

— Dumnezeule… ce s-a petrecut aici? murmură Henny, care în primul moment rămăsese cu ochii holbaţi la trupul unchiului ei, fără să fie în stare să facă vreo mişcare.

În cele din urmă, îngenunche lângă el şi-i luă capul în mâini. Nenorocitul ţinea ochii închişi, părând că viaţa zburase din trupul lui.

— Unchiule!… Unchiule!

Deznădăjduită, Henny începu să plângă, dar se potoli repede,

dându-şi seama că n-avea timp de pierdut. Alergă în odaia vărului ei, dar nu găsi pe nimeni. În acea clipă, un orologiu bătu ora trei.

— Unde o fi Victor atât de târziu?

Dar nu-şi frământă mintea cu această întrebare, şi porni spre vestibul, unde se afla aparatul telefonic.

— Dumnezeule, totul e astăzi împotriva noastră! murmură ea văzând că nimeni nu răspunde la celălalt capăt al firului.

În cele din urmă, alergă în sufragerie, umplu un pahar cu coniac şi se înapoia în laborator, lângă trupul bătrânului. Îi ridică puţin capul şi-i turnă printre buze băutura întăritoare.

Inginerul tuşi, răsuflă din adânc, deschise puţin ochii, apoi îi închise din nou.

— Unchiule, sunt eu, Henny! strigă fata, cuprinsă de bucurie, văzând că rănitul îşi venise în fire.

Bătrânul deschise iarăşi ochii şi privi nedumerit spre nepoata lui. În cele din urmă, o recunoscu şi un zâmbet obosit se ivi pe buzele sale palide. Deodată, însă, gândul înfiorător îi străbătu mintea: planurile…

— Henny, vezi dacă dulăpaşul de fier e închis! murmură el, eu înfrigurare.

Dulăpaşul era neatins. Doar pe uşă se vedea un loc unde plesnise lacul, din pricina glonţului.

— Slavă Domnului! exclamă inginerul, răsuflând uşurat.

Aşadar, planurile rămăseseră la locul lor! Opera nu fusese nimicită!

Aceste gânduri dădură puteri noi bătrânului inginer, care se ridică şi, sprijinindu-se de umerii nepoatei sale, se înapoie în odaia de lucru.

Din fericire, rana nu era prea gravă, astfel că inventatorul „razelor morţii” se puse repede pe lucru, căci trebuia neapărat să preîntâmpine un nou atac al adversarilor săi, care, fireşte că aveau să încerce iarăşi să pună mâna pe taina grozavei descoperiri. În primul rând, inginerul trimise după comisarul Minsal, care îşi făcu apariţia peste puţin timp, însoţit, de Hector, câinele său favorit.

— După cât se pare, nu prea ţi-ai ţinut făgăduiala, domnule comisar! îl întâmpină inginerul, oarecum batjocoritor. Deşi m-ai încredinţat că pot dormi liniştit, s-a întâmplat totuşi să fiu trezit din somn şi încă într-un chip foarte neplăcut…

— Ce-i drept, aşa e, însă n-aveam încotro, căci altminteri am fi atras luarea aminte a ticăloşilor şi nu mai izbuteam să punem mâna pe ei, răspunse comisarul.

— În sfârşit, asta nu mai are însemnătate acum, după ce lucrurile s-au întâmplat… Mai bine, să-ţi spun despre ce o vorba…

Şi bătrânul îi povesti cum fusese atacat în laboratorul său, fără să pomenească ceva despre misterioasa sa convorbire telefonicii, datorită căreia izbutise să împiedece furtul planurilor.

Poliţistul clătină capul, nedumerit, apoi zise:

— După cât se pare, trebuie să fie ceva la mijloc… În orice caz, vă rog să rămâneţi aici câtva timp, căci n-aş vrea să ştergeţi urmele, de care Hector o fi având nevoie ca să-mi dea ajutor în cercetările mele…

Spunând asta dezlegă câinele şi acesta porni prin colţurile încăperii, mirosi podeaua, apoi se îndreptă spre dulăpaşul de fier şi se întoarse iarăşi la uşă, ţinând în gură o batistă albă, de mătase. Poliţistul se plecă spre inteligentul animal şi-i scoase batista dintre colţi.

Henny privi cu ochi holbaţi spre bucata de mătase, apoi se apropie de câine, care începu să mârâie.

— Ce s-a întâmplat, Henny? întrebă Kraza, în şoaptă.

— Nu… nimic, unchiule! bâigui fata, pălind. Mi s-a părut numai.

Poliţistul băgă de seamă tulburarea tinerei.

— Cunoşti batista asta, domnişoară? întrebă el, arătându-i-o.

— Nu, domnule comisar! răspunse Henny, care izbutise să-şi recapete calmul.

— Nici dumneata, domnule inginer? urmă poliţistul, adresându-se bătrânului Kraza.

Acesta luă batista în mână, o privi din toate părţile, apoi o înapoie comisarului:

— Nu, nici eu n-o cunosc!

Poliţistul îi străpunse pe amândoi cu privirea şi, după cât se părea, nu dădu crezare niciunuia din ei.

— Carevasăzică, nu ştiţi a cui e? zise el. Fără îndoială că aparţine unui străin… spărgătorului, probabil!

Zicând acestea, împături cu grijă batista, apoi o vârî în buzunarul de la piept.

— Domnule Kraza, spune-mi, te rog, cine mai are, în afară de dumneata, cheile laboratorului şi dulăpaşului de fier?

Bătrânul rămase o clipă pe gânduri, apoi răspunse:

— Fiul meu.

— Aşa! Nu cumva le mai are şi altul?

— Nu.

— Atunci, aş dori să vorbesc cu fiul dumitale.

— Nu e acasă, mărturisi bătrânul, oarecum încurcat.

Poliţistul aruncă o privire pe ceas:

— E ora trei şi jumătate! Unde-o fi băiatul atât de târziu?

— Nu te înţeleg defel, domnule comisar! răspunse inginerul, cu glas ridicat. Doar n-ei fi având vreo bănuială împotriva fiului meu?

— Îţi atrag atenţia ca sunt aici în exerciţiul funcţiunii, domnule inginer! zise poliţistul, foarte liniştit. Aşadar, am dreptul să fac orice, fără să fiu obligat să dau lămuriri… Unde e fiul dumitale?

— Ţi-am spus doar că nu o acasă!

— Asta am auzit, dar vreau să ştiu unde e!

— Din păcate, nu sunt în măsură să-ţi răspund la această întrebare, căci nu ştiu nici eu unde se află fiul meu în clipa de faţă… Cred că e destul de mare, ca să nu fie nevoit să-mi dea socoteală asupra plimbărilor sale nocturne!

— În cazul acesta, mă văd silit să-i perchiziţionez odaia… Vă rog să mi-o arătaţi!

— Domnule comisar, purtarea dumitale mă jigneşte… Te-aş ruga…

— Îţi atrag luarea-aminte că, calitatea dumitale de părinte, cât şi situaţia socială de care te bucuri, nu au nicio înrâurire asupra mea, îi curmă vorba comisarul Minlas. Eu nu mă las călăuzit decât de principiile mele şi de aceea te-aş ruga să nu te amesteci în cercetările pe care vreau să le întreprind.

În cele din urmă, bătrânul îşi dădu seama că orice împotrivire ar fi zadarnică, astfel că arătă comisarului odaia fiului său.

Minlas pătrunse în încăpere şi încuie uşa după el, în vreme ce câinele se întinse în faţa acesteia.

După ce scotoci printre hârtiile şi cărţile tânărului inginer, Minlas cercetă dulapul de haine, dar negăsind nimic suspect, părăsi încăperea şi se duse în sufragerie, unde Henny şi unchiul ei păreau zdrobiţi cu desăvârşire.

— Spune-mi, te rog, domnule Kraza, are fiul dumitale vreun smoching? întrebă comisarul.

— Fireşte!

— Atunci, bănuiala mea e întemeiată, căci smochingul lipseşte din dulap. După toate probabilităţile, batista aparţinuse de smoching şi, afară de asta, cheile laboratorului şi dulăpaşului nu sunt în odaie, ceea ce înseamnă că le are la el.

Inginerul Kraza se ridică de pe scaun. Părea îmbătrânit cu zece ani şi bandajul din jurul capului încărunţit îi dădea o înfăţişare de martir. Abia ţinându-se pe picioare, bătrânul se apropie de poliţist şi zise cu glas slab:

— Domnule comisar, crezi într-adevăr… că fiul meu… a fost aici astă noapte?

Reprezentantul forţei publice ridică din umeri, cu nepăsare.

— În cariera mea îndelungată mi-a fost dat să văd multe lucruri, domnule inginer. Cine ştie ce născocesc oamenii, cine ştie ce-i îndeamnă să comită unele fapte, care s-ar părea cu neputinţă la prima vedere?… De altminteri, chiar dumneata mi-ai spus că numai el are cheile! adăugă Minlas, cu înţeles.

— Şi ce ai de gând să faci acum!

— Deocamdată, sunt hotărât să aştept înapoierea fiului dumitale.

Zicând acestea, comisarul se aşeză într-un fotoliu şi-şi aprinse o ţigară.

Vera Ulkitzki şi tânărul inginer se înapoiau spre separeul lor, dar

rămaseră locului la intrarea acestuia. Înaintea lor se afla Klonitzki, care stătea cu spatele spre sală.

— Vă rog să mă iertaţi că am zăbovit atâta! zise el, când dădu cu ochii de cei doi. Acum, mă simt mult mai bine!

Vera aţinti o privire întrebătoare asupra lui Klonitzki, al cărui chip era mai palid ca de obicei şi părea îngrijorat, nervos chiar. La rândul său, rusul sfredeli cu privirea pe tovarăşa lui, însă nu izbuti să ghicească ce se petrece în sufletul ei.

— Sper că soţia mea nu s-a plictisit în timpul lipsei mele? zise el, întinzând mâna sub masă şi strecurând Verei cele două chei.

Ea înţelese gândul lui şi luă cheile, deşi un fior îi străbătu trupul la această atingere.

— În timpul dansului vei vâri cheile în buzunăraşul de la piept, îi vei lua batista mea, apoi vom părăsi localul! urmă Klonitzki, pe ruseşte.

După aceea se întoarse iar spre Victor:

— Sper că nu mi-ai luat în nume de rău că am schimbat cu soţia mea câteva cuvinte în limba noastră maternă? zise el, politicos. Credemă, am făcut-o din obişnuinţă…

În acea clipă, orchestra începu să cânte iarăşi un tango, astfel că lucrurile trecură neobservate şi Victor se adresă frumoasei rusoaice:

— Îmi acordaţi şi dânsul acesta, stimată doamnă?

Vera încuviinţă din cap şi, pe când îi punea mâna pe umăr, izbuti să-i strecoare cheile în buzunar, fără ca tânărul să bage de seamă ceva. După puţin timp, scoase batista lui Klonitzki din buzunăraşul dansatorului şi, mototolind-o, o ţinu ascunsă în palmă.

— Aşadar, mâine la cinci? întrebă ea, în şoaptă.

— Da, la cinci… Aştept de pe acum întâlnirea noastră, care sper că va pricinui amândurora o bucurie la fel de mare…

— Da, sper şi eu… Acum, însă, trebuie să mă înapoiez acasă… Nu încerca să ne reţii şi, mai ales, lasă-ne să plecăm singuri…

Victor clătină capul în semn de încuviinţare.

Între timp Klonitzki plătise socoteala şi, la înapoierea celor doi tineri, îi şi aştepta în picioare, ţinând blana Verei.

— Nu te supăra, domnule Kraza, dar trebuie să ne ducem acasă! zise el. Ştii doar că suntem aici în vilegiatură sau, mai bine zis, am venit să ne odihnim, astfel că trebuie să ducem un trai cât mai liniştit.

Rusul se sili să zâmbească, dar nu izbuti să facă decât o strâmbătură, apoi adăugă, politicos:

— De altminteri, avem acelaşi drum…

Se vedea cât de colo însă, că ar fi preferat să nu-i însoţească.

— Nu vă supăraţi, dar aş vrea să-mi continui petrecerea, răspunse Victor, spre marea bucurie a vecinului său. Ştiţi doar că nu prea ies seara în oraş, aşa că mă voi folosi de prilej ca să-mi scot pârleala

pentru timpul cât am stat închis în casă.

Îşi luă rămas bun de la cei doi ruşi, care părăsiră localul, dar nu mai rămase nici el multă vreme, ci porni agale spre casă.

La răsărit, se şi iviseră cele dintâi raze ale soarelui…

În tot timpul drumului, Klonitzki şi Vera nu schimbată nicio vorbă fiecare privind îngândurat pe fereastra maşinii, care-i ducea spre casă. În cele din urmă, însă, Vera nu mai putu să rabde această tăcere apăsătoare.

— De ce nu vorbeşti, tovarăşe? zise ea, cu glas mustrător. Sau, nu cumva socoti că nu mă interesează cele ce ţi s-au întâmplat?

— Am dat greş… restul nu te priveşte! răspunse Klonitzki morocănos.

— Ascultă-mă, de ce nu i-ai înapoiat batista? întrebă ea, deoarece se temea că aceasta avea o mare însemnătate în evenimentele ce urmau să se producă în curând.

— Pe semne că aşa am socotit eu cu cale! se răsti Klonitzki.

Tăcerea se aşternu iarăşi între cei doi.

— Mâine la cinci… mâine la cinci… mâine la cinci! repeta în gând Vera necontenit.

Nu ştia nici dânsa ce avea să-i aducă această întâlnire, totuşi nădăjduia că ea îi va dura puntea spre altă viaţă, şi o va ajuta să iasă din mocirla în care o cufundase cruzimea oamenilor setoşi de sânge. Vera Ulkitzki dorea cu aprindere să cunoască şi ea bucuriile dragostei, să simtă lângă dânsa un om iubit, care s-o răsplătească de tot ceea ce îndurase până acum. Un glas lăuntric, îi şoptea că a doua zi avea să se întâmple ceva, dar ce anume nu ştia nici dânsa…

În timpul acesta, maşina se opri în faţa casei lor şi Klonitzki porni înainte, descuie uşa şi aprinse lumina în salonaş.

Cu pălăria trasă peste ochi, cu un muc de ţigaretă în colţul gurii, Pankratoff moţăia într-un scaun. Auzind paşii lor, agentul deschise întâi un ochi, apoi pe celălalt şi duse mâna la gură, pentru a-şi acoperi căscatul.

— Drace, dar mult aţi mai zăbovit! mormăi el. Ei, tovarăşe, am dat greş, nu e aşa?

— Şi asta ştii deja?

— Fireşte! Cine crezi că a tăiat firele telefonice?

Vera tresări. Aşadar casa inginerului fusese izolată? Tovarăşul ei o privi cu coada ochiului, dar nu izbuti să descopere pe faţa ei nici cea mai mică urmă de tulburare.

— Te-am urmărit când ai plecat din local, îndreptându-te spre locuinţa inginerului Kraza, continuă agentul. Ştiam că la ora aceea târzie nu te duci să-ţi feliciţi vecinii de ziua lor onomastică! Am făcut şi eu ce am putut, dar în zadar… Păcat, mare păcat! Un asemenea prilej nu se mai iveşte a doua oară…

— Crezi, tovarăşe Pankratoff? întrebă Klonitzki, batjocoritor. Ce ai spune dacă ai afla că am tiparele celor două chei?

— Ştiu că le ai.

— Şi asta ştii?

— Fireşte! N-o să-mi iei în nume de rău dacă am scotocit niţel prin sertarele dumitale… Am făcut-o numai fiindcă mă plictiseam, crede-mă! adăugă Pankratoff, izbucnind în râs. Din păcate, n-ai decât cărţi nemţeşti şi franţuzeşti, pe care nu le puteam citi fiindcă nu cunosc limbile astea, apoi nu voiam să aprind lumina… Dar, ia spune-mi, tovarăşe, de ce laşi tiparele pe deasupra? Nu te gândeşti că s-ar putea întâmpla să primeşti într-o bună zi şi vizita celor de la poliţie?

— N-am mai avut vreme să le ascund, căci trebuia să-mi curăţ hainele, care erau într-un hal fără hal.

— Aha, acum înţeleg!… De altminteri, am să vă părăsesc, căci nu mai am ce mai căuta aici! Socot că planul nostru s-a dus pe gârlă… atât de uşor nu mai pătrunzi dumneata în casa de alături. Cea mai bună dovadă e că un comisar s-a şi aciuit în casă de câteva ceasuri…

Şi, fără să-şi ia rămas bun, agentul se depărtă liniştit.

— Noapte bună! zise Vera către tovarăşul ei, străduindu-se să-i zâmbească prietenos, căci voia cu tot dinadinsul să-i câştige încrederea, măcar pentru câtva timp.

— Noapte bună! răspunse el, cu răceală, fără s-o învrednicească măcar cu o privire.

Şi, privind gânditor spre tiparele în ceară ale celor două chei, adăugă:

— De altminteri, n-o să mai trebuiască să te întâlneşti cu Kraza.

— Nu? făcu ea, surprinsă. Şi de ce?

— Pentru că nu mai avem nevoie de el! M-ai înţeles?… Afară de asta, te-aş ruga să nu pleci de acasă câteva zile, căci s-ar putea întâmpla să fim nevoiţi să ne înapoiem la Moscova pe neaşteptate sau, dacă asta nu ne izbuteşte, să fugim în Franţa…

Şi, fără să-i dea vreo lămurire, Klonitzki se îndreptă spre odaia lui şi încuie uşa după el.

316. O bănuială grozavă

Victor Kraza deschise poarta, străbătu liniştit aleea prunduită, apoi intră în vestibul.

În acea clipă, Hector, câinele comisarului, se năpusti spre el şi-l înhăţă de mânecă. Speriat, tânărul încercă să-l alunge, dar animalul nu se clinti din loc şi-şi înfipse colţii în braţul inginerului.

Comisarul Minlas ieşi din sufragerie, iar îndărătul lui, Victor zări trupul gârbovit al tatălui sau, cu capul bandajat şi chipul palid.

— Hector, vin' aici! strigă poliţistul, trăgând animalul deoparte.

Acesta se împotrivi, însă, din răsputeri şi începu să latre cu furie.

— Ce se petrece aici? întrebă Victor, cu chipul înspăimântat. Tată, ce-i cu tine?

— Te rog să mă urmezi! răspunse comisarul, cu glas poruncitor, în locul bătrânului inginer.

— Vreau să ştiu ce înseamnă toate astea! se răsti Victor.

— Tocmai de aceea te şi rog să mă urmezi, domnule Kraza… Trebuie să lămurim ce s-a întâmplat!

Victor porni în urma poliţistului fără să-şi scoată pardesiul.

— Fiţi, vă rog, atât de buni şi lăsaţi-ne singuri câteva clipe, zise Minlas adresându-se bătrânului şi nepoatei sale.

Cei doi se supuseră.

— Cunoşti batista asta de mătase, domnule Kraza? întrebă comisarul, scoţând-o din buzunar.

Victor o luă în mână şi o privi cu luare-aminte.

— Fireşte c-o cunosc! E doar batista mea!

— Asta bănuiam şi eu!… Dar unde sunt cheile de la laborator şi de la dulăpaşul de oţel?

Tânărul vâri mâna în buzunarul smochingului apoi depuse pe masă cele două chei.

— Ai dat cheile cuiva domnule Kraza? urmă comisarul.

— Nu, nu le-am dat nimănui.

— Aha, cu alte cuvinte dumneata eşti singurul care se poate folosi de aceste chei?

— Da!

— Şi n-au fost în mâini străine nici astă-noapte?

— Nu!

— Spune-mi, te rog, crezi că s-ar putea face două chei la fel cu astea, sau că laboratorul sau dulăpiorul de fier ar putea fi deschis cu ajutorul unei chei universale? Dumneata, ca inginer, îţi dai mai bine seama de asta…

— Cu neputinţă! răspunse Victor, fără să stea la gânduri. Broaştele sunt prea complicate… Dar nu înţeleg defel…

— Ai puţină răbdare şi ai să înţelegi totul, domnule Kraza! îi curmă vorba comisarul. Spune-mi te rog, de unde vii acum?

— De la Trocadero.

— Ai fost singur acolo?

— Nu.

— Cine te-a însoţit?

— Nu pot să răspund la aceasta întrebare.

— Şi de ce mă rog?

— Pentru că n-aş vrea ca prietenii mei să fie cicăliţi de întrebările dumitale stăruitoare, domnule comisar!

— Hm, aşa vasăzică! Nu vrei să-ţi trădezi tovarăşii, astfel că iei toată vina asupra dumitale.

— Ce vină?

— Ia te uită, faci ca şi cum n-ai şti nimic!

— Domnule comisar… cred că nu eşti în toate minţile!

— Ţi-ai dori din toată inima să mă vezi la balamuc, dar asta nu se poate, dragul meu!

— Îmi cer scuze că te-am jignit! murmură Victor, abia izbutind să-şi stăpânească tulburarea. Domnule comisar, nu mă mai chinui, spune-mi ce s-a întâmplat aici!

— Bine, am să-ţi împlinesc dorinţa. Astă-noapte un necunoscut – acest cuvânt fu rostit cu ton apăsat – a tăiat firele telefonice care duc în casa tatălui dumitale, apoi s-a strecurat în laborator cu gândul de a fura planurile şi însemnările ascunse în dulăpiorul de oţel. Din fericire, glontele tatălui dumitale l-a împiedicat să-şi ducă planul la îndeplinire. După o luptă înverşunată, de pe urma căruia bătrânul s-a ales cu o rană la cap, individul s-a făcut nevăzut, înainte de a izbuti să pună mâna pe planuri. Constat cu multă surprindere însă, că răspândeşti şi dumneata acelaşi miros pătrunzător de alcool, pe care tatăl dumitale l-a simţit din gura spărgătorului. Şi ceea ce e şi mai ciudat, batista dumitale a fost găsită în laborator, iar cheile, pe care individul le-a luat cu el, se află în stăpânirea dumitale… Deoarece dumneata, însuţi mi-ai mărturisit că n-ai dat nimănui aceste chei, reiese foarte lămurit că…

— Ce… ce vrei să spui? strigă Victor, privind spre comisar cu ochii holbaţi. Dumnezeule, nu cumva bănuieşti… că?…

— …ai fost aici astă-noapte! completă Minlas, foarte liniştit.

— Eu? strigă tânărul, pradă unei tulburări fără seamăn.

Câinele începu să mârâie, încredinţat că stăpânul său e ameninţat de vreo primejdie.

— Da, dumneata! încuviinţă Minlas.

— Eşti nebun de-a binelea!

— Defel! Nu-i vorbă, mi-ai mai spus aste o dată! Uite ce e domnule Kraza! Până acum ştiam că eşti inginer, dar nu bănuiam că ai şi talent pentru teatru… drept să-ţi spun, meriţi felicitări, căci joci foarte bine…

Victor se năpusti spre uşă.

— Tată! Henny! strigă el, din răsputeri.

Părea strigătul deznădăjduit al unui om care e ameninţat să fie înghiţit de valuri, sau care e prăvălit de pe o stâncă înaltă într-o prăpastie fără fund.

Bătrânul inginer şi nepoata lui intrară în încăpere.

— Tată, strigă Victor, cuprinzând mâinile reci ale părintelui său, omul acesta – şi arătă spre comisar cu un gest dispreţuitor – omul acesta bănuieşte că eu am fost acela care a pătruns în laborator astă-noapte!… Henny, auzi, Henny! urmă el, aţintind spre verişoara sa o

privire imploratoare. Ei, de ce nu răspundeţi?… Oare n-aţi auzit ce v-am spus?

— Fiul dumitale e un actor minunat, domnule Kraza! zise comisarul, zâmbind.

Bătrânul îşi veni în fire şi dragostea părintească îi însufleţi iarăşi inima împietrită de întâmplarea prin care trecuse.

— Domnule comisar, nu-ţi dau voie să vorbeşti astfel despre fiul meu! răspunse bătrânul, cu asprime. Sunt încredinţat că e o greşeală la mijloc… fiul meu e nevinovat!

— Ei, dacă ne-am lua noi după părerile părinţilor spărgătorilor, atunci toate închisorile ar rămâne goale, iar judecătorii ar muri de foame! zise comisarul, zâmbind. Ce Dumnezeu, doar nu există părinţi care să aducă învinuiri copiilor lor…

— Domnule comisar, repet că sunt încredinţat de nevinovăţia fiului meu! Şi apoi, dacă nu izbuteşti să pui mâna pe adevăratul făptaş, mai bine lasă lucrurile baltă!

— Îmi pare rău şi cu tot respectul pe care-i am pentru dumneata, domnule Kraza, n-am să-ţi pot urma sfatul!… De altminteri, apropie-te de fiul dumitale şi vezi dacă mirosul care duhneşte din gura lui nu e la fel ca al necunoscutului, care te-a doborât în laborator! Batista aparţine şi ea fiului dumitale, lucru pe care l-a mărturisit el însuşi. Afară de asta, cheile au rămas mereu în stăpânirea lui şi – ceea ce îi împovărează situaţia şi mai mult – refuză cu îndârjire să destăinuie numele acelora cu care a fost împreună astă-noapte.

— Cu toate astea, sunt încredinţat că fiul meu e străin de cele întâmplate aici! stărui bătrânul. Domnule comisar, te-aş ruga să ne laşi singuri…

— Bine, mă duc! Dumneata, însă – comisarul se întoarse spre Victor – dumneata trebuie să mă urmezi, domnule Kraza… Fireşte că te vei înapoia acasă numaidecât, dacă nevinovăţia dumitale iese la iveală. Pentru asta, însă, avem nevoie de dovezi mai precise decât afirmaţiile tatălui dumitale…

De astă dată, bătrânul nu se mai putu stăpâni.

— Bine, dar nu vrei să pricepi că prin arestarea fiului meu îmi primejduieşti descoperirea? strigă el, scos din sărite. Îţi atrag atenţia că te pui în conflict cu Ministerul de Interne şi atunci zbori din slujbă! Şi dacă vrei să fiu şi mai lămurit, află că cu însumi am să port de grijă să fii dat afară.

Acest argument potoli niţel râvna comisarului, care începu chiar să şovăie.

— Dar nu-mi poţi cere să-l las în libertate pe fiul dumitale, cât timp sunt încredinţat de vinovăţia lui…

— Ba ţi-o cer! stărui bătrânul, cu glas poruncitor. Îmi iau eu răspunderea că fiul meu nu va părăsi oraşul, înainte de a se fi lămurit

totul! În afară de asta, el va fi în orice clipă la dispoziţia dumitale, astfel că-ţi poţi urma cercetările nestingherit.

Poliţistul rămase pe gânduri, căci ştia că toată această afacere, care era într-o oarecare legătură eu invenţia inginerului Kraza, trebuia lămurită în aşa fel ca să nu stârnească vâlvă.

— Bine, dacă aşa stau lucrurile, mă supun! răspunse el, după un răstimp. Îţi atrag atenţia însă, domnule inginer, că te ţin răspunzător, dacă fiul dumitale părăseşte oraşul! Va trebui să semnezi şi o declaraţie în acest sens!

— N-am nimic împotrivă! încuviinţă bătrânul răsuflând uşurat.

Minlas legă câinele de cureluşă, se înclină respectuos înaintea inventatorului şi a nepoatei sale, apoi părăsi casa fără să-l mai învrednicească pe Victor măcar cu o privire.

La oarecare depărtare de locuinţa lui Kraza, un tânăr se desprinse din umbra copacilor şi se apropie de comisar.

— Ascultă-mă, Pohl, zise acesta din urmă, supraveghează necontenit pe tânărul Kraza, care n-are voie să plece din oraş. Urmăreşte-l pas cu pas şi bagă de seamă cu cine se întâlneşte! M-ai înţeles?

— Da, domnule comisar!

Tânărul agent rămase la pândă în preajma locuinţei inginerului Kraza.

După plecarea comisarului, bătrânul se înapoie în birou, fără să ia în seamă pe fiul său, care privi nedumerit în urma lui. Henny se retrase şi ea în odaia ei, încuind uşa după dânsa.

Ocolit de toţi, rămânând singur în încăperea vastă, în care pendula îşi urmă tic-tacul ei monoton, Victor se simţi cuprins de nelinişte. Luând o hotărâre, porni cu paşi şovăitori spre odaia tatălui său, căci nu mai putea să îndure această tăcere apăsătoare.

Rămase pe gânduri câteva clipe, apoi bătu la uşă.

Deşi nu primi niciun răspuns, apăsă pe clanţă şi intră în odaie. Bătrânul stătea la birou, cu spatele spre uşă şi, acoperit de speteaza înaltă a fotoliului, nu i se vedea decât bandajul alb din jurul capului şi câteva şuviţe din părul său cărunt.

— Tată!

Victor se apropie de părintele său şi-l apăsă încetişor pe umăr. Bătrânul tresări, dar fiul său înţelese dispreţul şi spaima pricinuită de această atingere.

— Tată, spune-mi, şi tu mă socoţi vinovat?

Abia acum se uită bătrânul în ochii fiului său şi o tristeţe adâncă se întipări pe chipul lui palid.

— Da, şi eu te socot vinovat, răspunse el.

Victor se dădu înapoi, îngrozit. Aceste cuvinte i se păreau cele mai înfiorătoare din câte auzise în viaţa lui.

— Da, sunt sigur de ceea ce spun! urmă bătrânul, cu hotărâre. Nu aveam decât un singur ţel în viaţă: fericirea ta! De câte ori te-am legănat în braţe, nopţi întregi, în vremea când răposata ta mamă mai trăia! De câte ori nu m-am dus la lucru, fără să mă odihnesc noaptea! Am pus de-o parte ban cu ban, am renunţat la orice plăceri, numai ca să-ţi pot asigura un viitor lipsit de griji. Şi, când colo, ce am crescut?… Un spărgător!

— Tată!

— Taci! Mă răneşti spunându-mi astfel! Nu mai lipsea mult şi m-ai fi ucis… ai fi luat viaţa aceluia care te-a adus pe lume… dar pe semne că soarta a hotărât să mai văd, acum, la bătrâneţe, ruşinea mea şi a fiului meu!… Ah, mai bine m-ai fi omorât, Victor! Dacă ai putut să ridici mâna împotriva mea, atunci ar fi trebuit să ai şi curajul să izbeşti mai cu putere!… Dumnezeule, cu ce ţi-am greşit, de m-ai pedepsit atât de crud!? exclamă bătrânul, ascunzându-şi faţa în mâini şi începând să plângă cu amar.

Era pentru prima dată în viaţă când Victor îl vedea pe tatăl său plângând. Aproape fără să-şi dea seama, tânărul îngenunche lângă fotoliu şi, luând mâinile umede de lacrimi ale părintelui său, le acoperi cu sărutări.

— Tată! strigă el, deznădăjduit. Tată, dă-ţi seama ce spui!… Sunt doar fiul tău, Victor…

— Ai fost! Astăzi eşti un străin!… Pleacă, mi-e teamă de tine!… Pleacă, Victor, lasă-mă singur!

Tânărul se ridică şi porni spre uşă, de-a-ndăratelea, căci nu cuteza să-şi desprindă privirile de la tatăl său.

În cele din urmă, însă, părăsi încăperea şi se îndreptă spre odaia verişoarei sale.

Bătu în uşă, dar nu primi niciun răspuns. Sfâşiat de durere, tânărul începu să izbească cu pumnii în uşă, strigând:

— Henny, trebuie să mă asculţi, altminteri va fi prea târziu! Bagă de seamă, nu mai am ce pierde!

Henny descuie uşa şi-l lăsă înăuntru.

— Ascultă-mă, Henny, vreau să aflu un singur lucru… unul singur! murmură el. Ştiu că mă urăşti, pentru că ţi-am spulberat nădejdile, pentru că te-am înşelat în năzuinţele tale… dar vreau să ştiu dacă şi tu mă socoţi vinovat!

Ochii-i holbaţi de spaimă se aţintiră asupra verişoarei sale, părând că vrea să-i smulgă răspunsul mai repede.

Tânăra, însă, întoarse capul, fără să scoată o vorbă.

— Henny! strigă el, cuprinzându-i mâinile. Henny, trebuie să ştiu… trebuie să-mi răspunzi!

— Da, şi eu te socot vinovat! răspunse fata încet, dar cu hotărâre în glas.

— Bine, dar de ce crezi asta?

— Pentru că totul e împotriva ta! Pentru că batista pe care ţi-am dăruit-o eu, a fost găsită în laborator… pentru că – de astă dată ea îl privi cu ură şi compătimire, în acelaşi timp – pentru că ai păşit pe o cale greşită!

— Vasăzică şi tu mă învinuieşti? bâigui Victor, îndreptându-se spre odaia lui, cu paşi şovăitori.

Şi, aşa cum era, în smoching şi guler tare, se prăbuşi pe pat, unde rămase nemişcat multă vreme, până ce căzu într-un somn adânc.

317. Drama din pădure

Gertrud, fiica fermierului Majak, trase cu urechea, căci abia mai avea răbdare să aştepte plecarea mamei sale în satul apropiat.

În cele din urmă femeia porni la drum, în timp ce Majak se duse să-şi facă somnul de după-amiază.

Cu şalul pe umeri, frumoasa ţărancă ieşi din casă în vârful picioarelor, ocoli staulul, apoi sări gardul scund şi o luă la goană pe câmp, căci şi zărise semnele de bucurie ale aceluia care o aştepta lângă stejarul găunos de la marginea pădurii, unde era locul lor de întâlnire.

Gâfâind, tânăra, căzu în braţele iubitului.

— Abia am izbutit să scap… Ştii doar că părinţii nu mă lasă din ochi nici măcar o clipă…

„Iubitul”, care nu era nimeni altul decât prea stimatul Potapoff, o cuprinse de mijloc şi porni cu dânsa spre inima pădurii, unde se aşezară pe trunchiul tăiat al unui arbore.

Potapoff era foarte rău dispus în ultimul timp. Nu primise încă nicio veste din Brno, era complet izolat de ţara lui, singur pe pământ străin, între oameni străini – toate acestea îl îngrijorau nespus şi-l făceau să vadă viitorul în culori tot mai negre. Dacă n-ar fi avut în apropierea lui această fetişcană cu cosiţe blonde, poate că s-ar fi lăsat copleşit cu totul de gândurile sale triste.

Totuşi, Potapoff nutrea pentru fată o dragoste aproape părintească. De altminteri, nici nu era de mirare, căci aviatorul se deosebea foarte mult de camarazii săi, care călcau adeseori alături de drumul drept. Toate aventurile sale de dragoste, toate „greşelile” lui în căsnicie erau oarecum nevinovate şi purtau trăsătura firii sale cinstite, căci Potapoff ţinea la soţia lui, o iubea pe „oacheşa” lui. De aceea nu-i venise niciodată gândul s-o părăsească şi să se însoare cu alta.

Aici, în străinătate, se apropiase de rumena fetişcană, dar nici prin minte nu-i trecea să se atingă de acest boboc pe jumătate înflorit. Se bucura, la vederea ei, la auzul glasului ei melodios – dar atâta tot.

Potapoff nu era dintre oamenii care caută să distrugă asemenea flori. Nu, el se apropia numai de acelea pe care le întâlnea în calea sa

gata culese de alţii. Poate că de aceea se şi apropiau femeile de el cu atâta încredere? Ştiau, doar, că nu le aştepta nicio primejdie din partea lui!

— Ia spune-mi, draga mea Trude, o să-ţi fie dor de mine când voi fi departe?

— Da, o să-mi fie tare dor! Ştii, însă, că mi-ai făgăduit că la întoarcerea din Franţa ai să cobori iarăşi pe ogorul nostru… şi am să aştept cu nerăbdare să vii înapoi!

— Da, ai să aştepţi! repetă aviatorul, care văzu în gând ferma lui Majak, la fereastra căreia această micuţă cu ochi albaştri avea să aştepte zile întregi ivirea unui aeroplan pe cer…

Inima i se strânse de milă.

— Eşti încă tânără, draga mea Trude! murmură el. În curând ai să găseşti un bărbat care trăieşte pe pământ şi o să te facă fericită. Noi, aviatorii, suntem nişte păsări călătoare, care îşi fac cuibul azi aici, mâine în alt loc… Şi, într-o bună zi, când se stârneşte o furtună puternică, atunci, scumpa mea, atunci…

— Ei, ce se întâmplă atunci? întrebă ea, cu glas sugrumat de teamă.

— Atunci, mă prăbuşesc la pământ, pentru totdeauna…

— Bine, dar aici ai coborât foarte frumos, tovarăşe Potapoff!

— Abia acum înţeleg de ce nu izbutim să dăm de dumneata, nici eu nici tovarăşul Klonitzki, se auzi deodată un glas.

Cei doi tineri săriră în sus, speriaţi. În spatele lor se afla Pankratoff, care îi privea, zâmbind, cu mâinile în buzunare. Aproape fără să-şi dea seama, Gertrud se lipi de aviator, neliniştită, căci străinul vorbise într-o limbă pe care ea n-o pricepea defel.

— Ce vrea omul acesta? întrebă ea, în şoaptă.

Şi, spre mirarea ei, pilotul Potapoff răspunse celuilalt în aceeaşi limbă străină:

— Tovarăşe, doar nu-mi poţi cere să stau în casă toată săptămâna! Ia încearcă şi dumneata! Să vedem, are să-ţi placă?

În clipa următoare, aviatorul tresări, fulgerat de un gând.

„Unde am mai văzut eu chipul ăsta? se întrebă el, străduindu-se să-şi adune amintirile. Unde l-am mai văzut?…”

— După cât se pare, ai căpătat mare curaj aici, în străinătate! zise agentul, cu glas batjocoritor. Fără îndoială că la Moscova nu te-ai fi încumetat să-mi vorbeşti pe un asemenea ton! Dar las’ că în curând o să ne întâlnim acolo şi atunci o să ne putem urma convorbirea…

„Ah, unde am mai văzut eu chipiul ăsta?” se întrebă Potapoff, necontenit.

Deodată, un fulger îi străbătu mintea! Cei doi fraţi ai săi fuseseră închişi în temniţele Cekei din pricina acestui ticălos. Da, el era!

— Trude, du-te repede acasă, vin şi eu numaidecât! şopti el, fetei.

Aceasta simţi că nu e lucru curat la mijloc să şovăi câteva clipe.

Potapoff se schimbase la faţă, iar glasul său părea de nerecunoscut. Văzând şovăiala tinerei, aviatorul repetă rugămintea, ceva mai stăruitor şi Trude porni în fugă de-a curmezişul ogorului.

— Câine, voiai să ne urmăm convorbirea în Moscova? strigă Potapoff, apropiindu-se de agentul cekist. Da, fireşte, vrei să faci şi cu mine ce-ai făcut cu fraţii mei!

— Care fraţi? Ascultă-mă, nu te apropia prea mult, că eu nu ştiu de glumă! se răsti Pankratoff, scoţând revolverul din buzunar.

Celălalt, însă, îl izbi cu piciorul te burtă, revolverul zbură cât colo şi, în vreme ce Pankratoff se prăbuşi gemând de durere, aviatorul se repezi spre armă şi izbuti să pună mâna pe dânsa.

— Aşa, acum putem sta de vorbă! zise el foarte liniştit. În noaptea aceea, când am sosit aici, nu le am recunoscut fiindcă era întuneric. Acum, însă, ştiu cu cine am de-a face… Eşti Alexandru Froloff… un ucigaş!

Pankratoff îşi dădu şi el seama că se afla înaintea unuia din fraţii victimelor sale, ceea ce îl făcu să-şi piardă stăpânirea de sine. Învingându-şi durerea, cekistul izbuti să se ridice în picioare, cu mare greutate.

— Tovarăşe, lasă prostiile! murmură el, cu glas aproape rugător. Slujim doar amândoi aceluiaşi stăpân şi nu facem decât ceea ce ni se porunceşte! Tu trebuie să zbori, când aşa e ordinul… iar eu… eu trebuie să împuşc…

— Minţi, nemernicule! Şi eu sunt comunist, dai până acum n-am ucis pe nimeni! Tu, însă, ai pus la zid mulţi oameni nevinovaţi, poate că ai şi uitat numărul lor!… Acum, însă, ţi-a sunat şi ţie ceasul din urmă! Aşează-te lângă copacul de colo! strigă Potapoff, cu glas puternic, care răsună în pădure.

— Ascultă-mă, lasă prostiile!

— Le las eu, n-avea grijă! Până una-alta, însă, execută ordinul! Hai, nu mai sta pe gânduri! Dacă nu te dau eu gata aici, mă dai tu gata, la Moscova… Aşadar, cară-te lângă copac!

De astă dată, Pankratoff îşi dădu seama că e pierdut. Cu o sforţare supraomenească sări spre duşmanul său şi-l cuprinse de cap. În clipa următoare, însă, aviatorul îi puse arma în piept şi apăsă pe trăgaci.

Se auzi o detunătură, care răsună până la mare depărtare, apoi agentul scoase un geamăt şi se prăbuşi la pământ într-un lac de sânge.

Potapoff îşi scoase şapca şi-şi şterse cu mâneca năduşeala de pe frunte, apoi privirile-i se îndreptară spre chipul celui împuşcat.

Da, îşi răzbunase fraţii, spălase în sângele călăului moartea lor nevinovată.

În cele din urmă, se aplecă asupra trupului neînsufleţit şi-l scotoci prin buzunare, unde găsi un portofel. Potapoff nu căuta bani, ci paşaportul duşmanului său de moarte. După multă căutare, îl găsi

cusut în căptuşeala hainei. Cu degetele tremurând de tulburare, aviatorul îl deschise şi citi:

„Alexandru Froloff, născut în satul Nisovca, din gubernia Arhangelsk, în anul 1891”.

— Vasăzică, nu m-am înşelat! El e! murmură Potapoff, răsuflând uşurat.

Apoi vârî paşaportul în buzunarul mortului şi târî cadavrul în inima pădurii, cale de vreun ceas, unde îl acoperi cu ramuri uscate şi se înapoie în căsuţa fermierului.

318. Alungat din casa părintească

Strigătele vânzătorilor de ziare răsunau pe străzile oraşului Brno, vestind tragica întâmplare petrecută în laboratorul inginerului Kraza:

— „Ultima oră”, ediţie specială! Lupta cu spionii! Inginerul Kraza grav rănit! Bănuielile cad asupra unicului său fiu!

Comisarul Minlas se plimba enervat prin biroul său şi strigătele vânzătorilor de ziare pătrundeau înăuntru pe fereastra deschisă. O gazetă, tipărită cu litere groase, se şi afla pe biroul său.

— Ei drace, cum de s-au aflat toate astea? mormăi dânsul, înfuriat. Cine ştie ce o să mai iasă de aici?!

În clipa aceea se auzi o bătaie în uşă.

— Intră! strigă Minlas, supărat.

Un omuleţ gras, cu faţa roşie, îşi făcu apariţia în încăpere. Era Knopp, reporterul ziarului „Ultima oră” şi cel mai vesel şi cunoscut om din oraş.

— M-aţi chemat, domnule comisar, şi, fireşte, că n-am şovăit o clipă să mă supun ordinului dumneavoastră, zise reporterul, înclinându-se. După cum ştiţi, Knopp e înaintea tuturor… înaintea tuturor camarazilor săi!

— Dracu’ să te ia, Knopp!

— Când?

— Cu cât mai repede, cu atât mai bine!

— De acord, domnule comisar! Sunt gata să vă execut ordinul, căci Knopp trebuie să fie şi de astă dată înaintea celorlalţi!

— Te sfătuiesc să laşi astăzi glumele proaste! mormăi comisarul. Nu-ţi dau pe ele niciun ban!

— Dumneavoastră sunt gata să vă furnizez oricând un transport de glume gratis. De altminteri, nici nu mă dau în vânt după bani, aşa cum vă închipuiţi poate dumneavoastră…

— Ascultă-mă, Knopp, dumneata ai scris în gazetă toate astea? îi curmă vorba comisarul, arătând spre ziarul de pe masă.

— Fireşte, cine altul să le fi scris? răspunse omuleţul, cu mândrie. Am ticluit-o bine, nu e aşa?

— Ia spune-mi, Knopp, de unde ştii toate astea? Hai, mărturiseşte,

nu mai sta pe gânduri!

Reporterul zâmbi, plin de înţeles.

— Ştiţi, domnule comisar, când bunul Dumnezeu l-a creat pe tata Adam, nu ştia câte urechi să-i dea… Ei bine, pe atunci eu aveam deja două urechi, aşa că nu-i de mirare că aud orice zgomot… Dacă domnul comisar Minlas instruieşte un caz interesant, Knopp a şi aflat despre ce e vorba, înainte ca dumneavoastră să fi luat afacerea în cercetare…

— Bine, dar spune-mi în ce chip ai aflat ştirea! Nici nu-ţi trece prin minte ce pagubă mi-ai făcut cu flecăreala dumitale.

— Şi eu, care credeam c-o să vă aducă foloase! Eram sigur că numai astfel vom izbuti să alungăm spionii din oraşul nostru!

— Knopp!

— Aici sunt!

— Asta o văd şi eu, dar poate că am să te trimit într-un loc mai puţin plăcut, dacă nu vrei să-mi răspunzi la întrebare. Spune-mi, cum ai aflat despre cele întâmplate?

— Domnule comisar, chestia e atât de simplă, încât n-aş vrea să vă pricinuiesc o dezamăgire…

— Ascultă-mă, vreau neapărat să ştiu cum ai aflat ştirea!

— Ei, dacă ţineţi cu tot dinadinsul, cu plăcere! În primul rând, nu prea e recomandabil ca un comisar să-şi aibă biroul la parter şi, mai ales, să lase fereastra deschisă în timpul lipsei sale… Dar şi mai rău e când uită să-şi încuie sertarele, în care se află un raport gata întocmit!

— Vasăzică ai fost în biroul meu?

— Da, înaintea tuturor, domnule comisar! răspunse reporterul, plin de mândrie.

— Când?

— În vreme ce luaţi dejunul la „Filip cel şchiop”… Nu cumva doriţi să ştiţi şi ce aţi mâncat astăzi?

Comisarul se uită la el, mirat.

— Al dracului să fiu, dacă-mi amintesc…

— Eu, însă, n-aş vrea să fiu al dracului, pentru că ştiu ce aţi mâncat, domnule comisar! Două felii de unt cu pâine, un cârnat de purcel şi un ţap cu bere…

— Ia spune-mi şi mie, la ce ţi-a folosit amănuntul ăsta, Knopp?

— Ehei, mi-a folosit, şi încă foarte mult!… Când cercetaţi un caz şi n-aţi izbutit încă să-i daţi de rost, atunci sunteţi prost dispus şi n-aveţi poftă de mâncare, aşa că vă mulţumiţi cu o ţuică sau un pahar cu bere. Când aflu, însă, că aţi mâncat ceva, sunt sigur că aţi lămurit o chestiune încâlcită şi, atunci, nu-mi găsesc răgaz, până nu aflu despre ce e vorba…

Poliţistul se îndreptă spre fereastră, ca să-şi ascundă zâmbetul, şi toată furia pe care voia să şi-o descarce asupra îndrăzneţului reporter,

se irosi dintr-odată.

— Knopp!

— Aici sunt!

— Ia spune-mi şi mie, de ce nu te faci comisar?

— Motivul e foarte simplu: poliţia nu dă avansuri asupra lefii.

— Ascultă-mă, Knopp, ce-ai spune dacă toată chestia asta, despre care ai făcut atâta tărăboi în gazeta dumitale, n-ar corespunde adevărului? Dacă s-ar dovedi mai târziu că spargerea a fost comisă de altcineva? Ce-ai face în cazul ăsta?

— Unde dă Dumnezeu să fie aşa, domnule comisar! Gândiţi-vă, aş avea prilejul să scriu un nou reportaj şi aş câştiga iarăşi o sumă destul de frumuşică!

— Hai, cară-te! Să ştii, însă: dacă te mai încumeţi să intri nepoftit în biroul meu, te fac praf!

— De acord, domnule comisar! Aş avea însă o rugăminte: înainte de a vă duce planul la îndeplinire, daţi-mi şi mie de veste, ca să pot scrie câteva rânduri pentru gazetă!

Cu aceste cuvinte, reporterul făcu un fel de plecăciune şi părăsi biroul comisarului.

Victor simţi atingerea unei mâini.

— Nu, nu, sunt nevinovat! strigă el, trezindu-se din somn.

Bătrânul inginer se afla înaintea lui.

— Iată, gazetele au dat totul la iveală! zise el cu glas îndurerat. Acum nu te mai pot ţine în casa mea, în care au locuit până acum numai oameni cinstiţi. Trebuie să te faci nevăzut… Iată bani, cinci mii de coroane… Îmi iau răspunderea cu privire la fuga ta.

Victor smulse ziarul din mâna tatălui său.

„…Bănuielile cad asupra unicului fiu al inginerului Kraza…”

Aceste cuvinte loviră ca nişte palme obrajii tânărului inginer, care închise ochii, copleşit de durere.

Tatăl său puse banii pe masă şi părăsi încăperea, fără a scoate o vorbă.

Se scurse câtva timp, apoi Victor coborî din pat, se îmbrăcă în grabă şi vru să iasă din odaie. Mai rămase, însă, câteva clipe, căci trebuia să mai împlinească o ultimă îndatorire. Cheile, cheile acelea blestemate! Le scoase din buzunăraşul smochingului şi le puse pe masă.

Privirile îndurerate ale tânărului alunecară de-a lungul pereţilor. Nimic nu-l mai reţinea în această casă, unde toţi îşi pierduseră încrederea în el. Dacă două fiinţe care îi fuseseră atât de apropiate, Henny şi tatăl său, se puteau lepăda de dânsul, atunci la ce bun să mai rămână aici? Deodată, îşi aminti de răposata lui mamă şi-i se păru că o vede aievea, cu trăsăturile ei fine, cu ochii-i inteligenţi şi părul alb, frumos pieptănat.

— Ea mi-ar fi dat crezare? se întrebă el. Da, da, sunt sigur că da!

Mai chibzui câteva clipe, dacă n-ar fi bine să ia cu el o parte din lucrurile care îi aparţineau.

— Nu! La ce bun să mă încarc cu o povară, care m-ar stingheri?… Aşadar, plec pentru totdeauna! Pentru totdeauna!

Cu toate astea, se simţea cu mintea limpede şi cugetul curat, căci era încredinţat de nevinovăţia lui. Poate că, odată şi odată, adevărul avea să iasă la iveală! Poate că cei care îl învinuiau acum, îl vor purta pe braţe mai târziu!

Însufleţit de acest gând, păşi spre uşă. O tăcere apăsătoare domnea pretutindeni.

— Să-mi iau rămas bun?… Nu! Ce rost ar avea? Cine ar vrea să-mi întindă mâna?

Cu paşi hotărâţi, Victor se îndreptă spre poarta casei, când Henny se ivi îndărătul său. Biata fată nu dormise toată noaptea şi avea chipul tras şi pleoapele roşii de nesomn.

— Victor… voiam… voiam să-mi iau rămas bun de la tine!

Tânărul întoarse capul, spre a-şi ascunde lacrimile. Henny, adânc înduioşată, îl îmbrăţişă, depunând o sărutare lungă pe obrazul său.

— Victor, îţi doresc drum bun… şi, dacă te gândeşti vreodată la mine, scrie-mi! adăugă ea, cu glas slab.

Străduindu-se să-şi ascundă tulburarea, Victor se apropie de poartă, dar se întoarse iarăşi lângă Henny, care mai stătea în uşa casei.

— Spune-i tatei că-l las cu bine! murmură el. Să ştiţi, însă, că sunt nevinovat! Acesta e singurul lucru pe cale vi-l pot destăinui…

Când se înapoie în odaia ei, tânăra fată auzi duduitul unui automobil, care se opri înaintea casei, iar puţin timp după aceea cineva sună la uşă. Henny se duse să deschidă.

Înaintea ei se afla uriciosul Hellbig, ferchezuit, ca întotdeauna, şi ţinând în mână un buchet mare de flori.

— Ah, ce fericit sunt că te găsesc acasă, domnişoară Henny! zise el, cu glas mieros.

— Doreşti ceva, domnule Hellbig?

— Hm, nădăjduiam că n-o să mă primeşti în vestibul…

— Iartă-mă, te rog, dar sunt atât de tulburată!…

— Te înţeleg prea bine, stimată domnişoară! chicoti el, urmând-o în salonaş. Fii încredinţată că sunt alături de dumneata, în nenorocirea ce s-a abătut asupra dumneavoastră… Da, am citit în ziar… E înfiorător! Bietul părinte, îmi închipui ce luptă s-a dat în inima lui! La ce să mai creşti copii? Ah, e groaznic, groaznic!

— Socot, însă, că dumneata n-ai crescut copii până acum, domnule Hellbig! răspunse tânăra, numai ca să spună şi ea ceva.

— Asta aşa e, dar sper că…

Nu-şi urmă fraza, ci aţinti asupra fetei o privire plină de înţeles.

— Domnule Hellbig, iartă-mi necuviinţa, dar socot că vizita dumitale de azi nu e defel potrivită…

— Pe de o parte, ai dreptate, domnişoară Henny! Vezi, însă, că eu nu fac parte din oamenii care îşi părăsesc prietenii la nevoie. Nu, aşa ceva n-aş face nici în ruptul capului!

— Prietenii?

— Da, cel puţin dă-mi voie să-i numesc astfel… Aşadar, îmi închipuiam ce se petrece astăzi în inima dumitale şi înţelegeam cât de amară e dezamăgirea, atunci când, cu puţin timp înainte…

— Domnule Hellbig, nu pricep defel unde vrei să ajungi!

— Ei asta-i! Vezi, domnişoară, întrebarea dumitale mă miră… mă miră foarte mult! Ţi-am arătat, doar, atâta respect, în tot timpul cât am fost împreună… ştii prea bine că dumneata nu eşti pentru mine o simplă cunoştinţă – îmi ştii simţămintele, domnişoară Henny! Aşadar, astăzi, când am aflat din ziare ce s-a petrecut aici, am văzut lămurit că acum nu-mi mai stă nimeni în cale.

— Aha, cu alte cuvinte, ai venit să ocupi un loc liber! Acum înţeleg şi eu simţămintele dumitale de prietenie! Te-ai bucurat de nenorocirea care s-a abătut asupra casei noastre! Ai adulmecat-o, întocmai ca o hienă, care simte de departe mirosul hoitului!

Fata îşi înălţă capul cu mândrie, luă florile de pe masă şi i le vârî în mână, zicând, cu glas hotărât:

— Te rog să părăseşti casa imediat!

— Bine, domnişoară Henny, dar…

— Te rog să nu mă sileşti să chem servitoarea ca să te dea afară!

Pretendentul porni spre uşă de-a-ndăratelea.

— Bine, dar, desigur că m-ai înţeles greşit, domnişoară Henny!

— Pleacă, te-am înţeles prea bine!

Când ajunse la uşă, Hellbig se opri din nou.

— Îmi pare rău, dar socot că ai fost cam pripită, domnişoară!

Şi, fără să mai aştepte răspunsul, nenorocosul pretendent se făcu nevăzut.

319. Suflete zbuciumate

Victor îşi ridică gulerul paltonului, îşi trase pălăria peste ochi şi porni pe străzi, fără nicio ţintă. Simţea nevoia să se retragă într-un colţ singuratic, unde să poată chibzui în linişte asupra celor petrecute şi să ia o hotărâre.

Acum, când era singur cu el însuşi, îl cuprinse mirarea că, în tot acest timp nu se gândise defel la frumoasa lui vecină. Nenorocirea care se abătuse pe capul său, îl copleşise atât de mult, încât alungase pe planul al doilea nădejdile cane îl însufleţiseră odinioară.

— Oare, ştie dânsa ce s-a întâmplat? se întrebă el. Da, fireşte că ştie, căci o fi citit reportajul din ziar!

Şi, ruşinat, tânărul îşi ascunse faţa şi mai mult în gulerul paltonului.

Picături fine de ploaie începură să cadă pe pământ, în vreme ce nori cenuşii se fugăreau pe cer, atât de jos, încât păreau că ating acoperişurile caselor mai înalte. Vremea se potrivea cu dispoziţia în care se afla tânărul inginer. Oare nu se îngrămădiseră şi deasupra lui nori negri, care îi întunecau viaţa şi-i spulberau nădejdile?

Se uită la ceas. Era patru. Până la întâlnirea cu ea mai avea destul timp de chibzuit.

— La urma urmei, ce rost are să-mi mai frământ mintea? se întrebă el, deodată. Există oare, vreo scăpare pentru mine? Nu trebuie să fug de aici cât mai grabnic cu putinţă?

Se duse într-un birou de voiaj şi cumpără un bilet de tren pentru Paris. Un suspin de uşurare scăpă de pe buzele sale, când simţi biletul în buzunar.

Abia acum îşi dădu seama că unii trecători îl priveau plini de curiozitate.

— Se uită la mine ca la un spărgător, ca la un om care a vrut să-şi ucidă tatăl! murmură el. Trebuie să plec de aici, oriunde, numai să plec cât mai repede!… Şi Vera? Da, Vera, frumoasa Vera! Va fi oare în stare să-şi părăsească soţul, pentru ca să pribegească prin lume alături de mine? Va cuteza, oare, să înceapă o nouă viaţă plină de lipsuri? Şi dacă n-o să mă urmeze? N-ar fi mai bine pentru dânsa, ca cele ce s-au petrecut să rămână un episod?… Da, un simplu episod, pe care timpul o să-l şteargă cu multă uşurinţă!

Tânărul intră într-o cafenea şi se aşeză la o masă izolată. Cei câţiva bărbaţi, care se aflau în local, citeau ziarele, cu mult interes.

— Aha, ăştia citesc despre mine! murmură Victor şi deşi niciunul din cei de faţă nu-l cunoştea, se întoarse totuşi cu faţa la perete. Da, întocmai ca un răufăcător…

Începu să chibzuiască asupra celor petrecute în ajun. Cum ajunsese, oare, batista lui în laborator?

— Nu cumva o lăsasem acasă? Nu, pe cât îmi amintesc, o aveam cu mine. Totuşi, cum ar fi cu putinţă s-o fi pierdut în laborator, atâta vreme cât n-am intrat acolo niciodată în smoching? Hm, ciudat, foarte ciudat! Iar cheile? Nu m-am despărţit niciodată de ele, şi, de altminteri, le-am şi scos din buzunar în prezenţa vecinilor mei… Aşadar, nu le-am dat nimănui, iar de un furt nu poate fi vorba. E mai mult ca sigur, deci, că spărgătorul şi-a făcut chei asemănătoare cu ele. Dar modelul lor de unde l-a luat? Nu cumva după cele pe care le avea tata? Tu, nici asta nu-i cu putinţă, căci le avea la el întotdeauna… Nu mai înţeleg nimic!… Şi apoi, în ceea ce priveşte mirosul de alcool pe care tata l-a simţit în timpul luptei… hm, e caraghios să crezi că eu am fost singurul om din tot Brno, care să fi băut în noaptea trecută. Ce

Dumnezeu, doar ceilalţi locuitori ai oraşului n-or fi antialcoolici! Desigur că spărgătorul a băut câteva pahare, ca să capete curaj pentru fapta lui! Bine, dar cum să dovedesc că n-am fost eu acela? Cum, în ce chip? Împrejurările îmi sunt atât de potrivnice, încât nu încape nicio îndoială că eu sunt vinovatul. Câţi oameni n-au căzut sub securea călăului, numai fiindcă n-au izbutit să-şi dovedească nevinovăţia!

La acest gând, sărmanul tânăr simţi că inima i se opreşte în loc. În clipa următoare, însă, îşi aminti de biletul de tren şi se mai linişti niţel.

Între timp, se făcuse aproape ora cinci. Privirile lui Victor se îndreptară spre uşă…

Vera Ulkitzki aruncă o privire asupra ziarului cure se afla pe masă. Un curent electric păru că străbate trupul frumoasei fete şi literele începură să-i joace pe dinaintea ochilor, amestecându-se, pentru a se orândui din nou, alcătuind câteva cuvinte grozave:

„Lupta cu spionii! Bănuielile cad asupra unicului fiu al inginerului Kraza!”

— Tovarăşe Klonitzki! strigă ea, pradă unei tulburări fără seamăn, pe care nu se mai strădui să şi-o ascundă, deşi prin aceasta îşi trăda adevăratele-i simţăminte. Tovarăşe, unde eşti! strigă ea, din nou.

Klonitzki îşi făcu apariţia în odaie.

— Priveşte! exclamă Vera, ţinându-i ziarul sub ochi.

— Ştiu, am citit! răspunse el, cu nepăsare. Bine, dar nu înţeleg defel tulburarea dumitale…

— Tovarăşe, gândeşte-te, bănuielile cad asupra fiului său… asupra lui Victor!

— Ei şi? Cu atât mai bine pentru noi! Sau nu cumva ai fi voit ca bănuielile să cadă asupra noastră?

— Tovarăşe… la ce bun această victimă nevinovată? Ştii, doar, că a fost fără voia lui complicele nostru, şi, apoi, s-a purtat atât de frumos…

— Taci, nu te amesteca unde nu-ţi fierbe oala! se răsti Klonitzki, înfuriat.

— Bine, dar asta e o adevărată crimă…

Tovarăşul ei izbucni într-un hohot de râs.

— Ascultă-mă, nu cumva îţi închipui că spionii fac opere de binefacere? răspunse el, batjocoritor.

— Da… poate că ai dreptate, murmură Vera, amintindu-şi de făgăduiala dată lui Ilino.

Cu toate acestea, simţi că totul se răzvrăteşte în inima ei şi, cuprinsă de teamă, se apropie de Klonitzki şi-i puse mână pe umăr:

— Tovarăşe, nu uita că suntem oameni, că trebuie să venim în ajutorul aproapelui nostru! Îndură-te, fă ceva ca să spulberi bănuiala grozavă ce pluteşte asupra lui… La urma urmei, avem nevoie numai

de planuri… La ce bun să distrugem viaţa unui om nevinovat?

— Ia lasă copilăriile astea, tovarăşă Ulkitzki! Pe mine nu mă poţi înşela atât de uşor… n-am deloc chef să salvez viaţa iubitului dumitale!

Tânăra îşi pierdu cumpătul.

— Ticălosule! strigă ea, ca ieşită din minţi.

— Hm, tot ce se poate! De altminteri, orice femeie socoate că bărbatul care nu-i dă ajutor în aventurile ei de dragoste, e un ticălos…

Şi, fără să se mai sinchisească de tovarăşa lui, Klonitzki se lăsă pradă gândurilor care îl frământau.

— De ce nu mai vine Pankratoff? murmură el, cuprins de nelinişte.

La auzul acestui nume, Vera tresări, ca atinsă de un curent electric.

„Nu cumva Klonitzki s-a hotărât să mă dea pe mâna acestui om înfiorător? se întrebă ea, îngrozită. Acesta să fie sfârşitul, oare?”

În acea clipă se auzi soneria. Vera vru să se îndrepte spre uşă, dar Klonitzki o împinse deoparte cu asprime şi porni el însuşi în întâmpinarea noului venit.

— Ah, foarte frumos din partea dumitale că ţi-ai adus aminte de noi! zise el, cu glas ce răsuna ciudat în tăcerea apăsătoare din vestibul.

— Aş vrea să vorbesc cu soţia dumneavoastră…

— Cu soţia mea? S-a întâmplat ceva, oare?… Hm, mă duc să văd dacă e acasă… cred, însă…

— Da, sunt acasă! se auzi glasul Verei şi tânăra îşi făcu apariţia în vestibul. Ah, dumneata, domnişoară Henny!…

Văzând, însă, chipul îngrijorat al fetei, rămase locului, nehotărâtă dacă să-i întindă mâna sau nu.

— Aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră, zise Henny, adresându-se rusoaicei. Dar… între patru ochi…

— Poftim înăuntru!

Vera deschise uşa budoarului ei şi lăsă pe vizitatoare să treacă înainte. Când vru s-o urmeze, Klonitzki îi cuprinse braţul şi o trase spre el.

— O clipă, te rog! murmură dânsul.

— Ce vrei?

— Dacă scapi o singură vorbă asupra celor petrecute aseară, să ştii că s-a isprăvit cu dumneata!

— Îţi făgăduiesc că nu voi pomeni nimic, care să-ţi pricinuiască neplăceri! răspunse Vera, cu glas scăzut.

— Sper că ai să-ţi respecţi făgăduiala… De altminteri, n-o să fie prea greu de stabilit dacă m-ai trădat.

Zicând acestea, îi dădu drumul şi Vera intră în budoar.

— Aţi citit ce scrie în gazeta de azi? întrebă tânăra nepoată a inginerului Kraza.

— Da, am citit.

— Spuneţi-mi, a fost aseară cu dumneavoastră?

Henny aşteptă răspunsul cu atâta încordare, încât îşi plecă trupul spre gazda ei, părând că vrea să-i soarbă cuvintele. Vera, însă, rămase câteva clipe pe gânduri, apoi întrebă în şoaptă:

— A spus el că a fost aseară cu noi?

— Nu! N-a vrut să dea nicio lămurire asupra acestui lucru!

Vera închise ochii şi i se păru că vede aievea chipul blând şi cinstit al tânărului inginer.

„Scumpul meu Victor, dragul meu băiat!" murmură ea, întocmai ca în noaptea trecută.

Şi, venindu-şi în fire, se adresă din nou tinerei fete:

— Dacă nu vrea să destăinuie numele acelora cu care şi-a petrecut noaptea, desigur că se păzeşte de dumneata, nu e aşa, domnişoară?

— Ah, nu înţelegeţi zbuciumul meu! Căci, sunt încredinţată… da, sunt încredinţată că dumneata ştii cu cine şi-a petrecut noaptea vărul meu! Simt asta, ca orice femeie care iubeşte…

— Îl iubeşti?

Glasul Verei părea schimbat cu desăvârşire. Acum, însă, după această întrebare, toată durerea înăbuşită a tinerei Henny, izbucni dintr-odată, întocmai ca un vulcan care clocoteşte vreme îndelungată. Tânăra copilă se ridică de la locul ei şi se apropia de rusoaică.

— Dumneata l-ai abătut de pe calea cea dreaptă! Da, vărul meu mă iubea, iar eu îi împărtăşeam dragostea cu aceeaşi patimă, aveam încredere în el, până în ziua când te-ai ivit lângă gardul nostru… Să-ţi fie ruşine! Femeie măritată!… Dintr-un simplu capriciu, te-ai furişat în viaţa unui tânăr şi l-ai împins la crimă! Ai distrus viitorul lui şi al meu, ai spulberat pacea unei familii, pentru ca după aceea să pleci… să alergi după alte aventuri în patria dumitale! Ah, dacă ai şti cât te urăsc, cât te dispreţuiesc!

Vera Ulkitzki se făcuse palidă de emoţie. Cu sufletul ei de femeie înţelegea prea bine ce se petrece în inima nevinovatei copile. Îi era milă de Henny, de Victor, de ea însăşi, care era poate de o mie de ori mai nenorocită decât cei doi tineri.

— Domnişoară Henny, te înşeli amarnic! răspunse ea, cu glas tremurător. Te rog să mă crezi că nu mi-a spus niciodată că te iubeşte şi – Vera se străduia să-şi reţină lacrimile – că e iubit…

— Spune-mi, doamnă… te implor pentru ultima oară… noaptea trecută a fost cu dumneata? Te rog, mărturiseşte-mi adevărul, poate izbutim să-l scăpăm, poate lămurim această enigmă grozavă, înainte ca el să fi plecat din oraş! Fie-ţi milă de tatăl lui bătrân, care nu poate suporta o asemenea lovitură! Fie-ţi milă de mine!…

— Vărul dumitale vrea să plece din oraş?

— Da, pentru totdeauna!

Vera se ridică. O luptă înverşunată se dădea în sufletul ei.

„Să-i destăinui totul, jertfindu-mi viaţa pentru el? se întreba tânăra, mereu. Fireşte, dacă dau în vileag cele întâmplate, nimeni şi nimic nu mă mai poate salva din ghearele Cekei!”

Se uită la Henny.

„Şi, totuşi, poate că o iubeşte, poate că o va iubi? îşi zise Vera, nefiind în stare să ia o hotărâre. Cine ştie dacă eu nu sunt, într-adevăr, decât un episod, care se va uita repede? Cu toate astea…”

Nu cuteză să-şi sfârşească gândul, ci se adresă iarăşi nepoatei inginerului Kraza:

— Domnişoară Henny, crede-mă, vărul dumitale n-a fost cu noi aseară!

— Ah, dacă ar fi într-adevăr aşa! Dar mi-e teamă că nu vrei să-mi spui adevărul, inima nu mă lasă să-ţi dau crezare…

Henny nu mai izbuti să-şi stăpânească lacrimile, dar urmă, printre suspine:

— Groaznic, e groaznic! Să ridici mâna împotriva tatălui tău!

În cele din urmă, se mai linişti şi luă hotărârea să plece. Vera o conduse până la uşă.

Când se înapoie în budoar, tovarăşul ei o şi aştepta acolo.

— Mi-am ţinut făgăduiala! zise tânăra, cu glas tremurător. Da, am procedat după cum mi-ai poruncit, însă nu ştii cu ce preţ am făcut-o…

Şi, deodată, frumoasa fată căzu la picioarele inginerului şi-i îmbrăţişă genunchii.

— Tovarăşe, te rog… te implor, în numele lui Dumnezeu… ştiu că nu crezi în El, totuşi te rog să-mi redai libertatea!… Nu mai cer nimic de la viaţă, dar vreau să-mi găsesc liniştea, vreau să plec la părinţii mei, care s-au stabilit în Franţa şi cărora le pot fi de folos… Sunt hotărâtă să fac orice, numai lasă-mă să plec, nu mă sili să mă înapoiez în patrie! Ah, e atât de îngrozitor!

Şi, cu o mişcare bruscă, tânăra îşi smulse gulerul rochiei, ca şi cum ar fi fost în primejdie să se înăbuşe.

— Ah, simt că nu mai pot îndura chinurile astea! urmă ea. Acolo, în patrie, mi se părea că voi fi destul de tare ca să-mi duc misiunea la capăt, dar acum îmi dau seama că m-am încrezut prea mult în puterile mele… Iartă-mă, tovarăşe, dar nu mai pot rămâne lângă tine! Vreau să plec, să plec cât mai departe!… Îţi jur că n-am să vorbesc nimic despre scopul venirii noastre încoace, îţi jur că n-am să te trădez… nu, mai bine să mor decât să pomenesc ceva despre asta! Numai lasă-mă să plec, redă-mi libertatea!

Klonitzki o ridică.

— Ţi-ai pierdut minţile, tovarăşă! zise el, cu nepăsare. Oriunde ai pleca, agenţii Cekei vor şti să te găsească… Ştii că Ceka nu ţine seama de ceea ce se petrece în sufletul omului, ea se conduce după fapte! Şi, afară de asta, dumneata ştii prea multe despre noi, ca să-ţi pot împlini

dorinţa. Aşadar, trebuie să te înapoiezi în patrie! Te înţeleg prea bine, însă scoate-ţi din cap că ai putea pleca în altă parte decât în Rusia! Dacă ai intrat în horă, trebuie să joci până la sfârşit, draga mea!

— Tovarăşe, ăsta e ultimul tău cuvânt?

— O, nu, ultimul meu cuvânt ai să-l auzi abia la Moscova!

— Aşadar, eşti hotărât să mă dai pe mâinile agenţilor Cekei?

— Cam aşa! răspunse el, zâmbind. Doar n-ei fi vrând să iau asupra mea vina înfrângerii noastre!

— Atunci, mai bine ucide-mă aici! Da, ucide-mă chiar acum! strigă Vera, ca ieşită din minţi. Nu mai merg în Rusia, mi-e teamă de răzbunarea lor…

Sleită de puteri, biata fată se prăbuşi pe divan şi izbucni într-un plâns deznădăjduit.

— Cu toate astea, sunt sigur că vei pleca… dar nu cu mine, ci cu Pankratoff!

În clipa aceea, pendula sună ora cinci. Vera înălţă capul. Cu părul despletit, cu ochii aţintiţi în gol şi faţa răvăşită de tulburare, Vera Ulkitzki părea că-şi pierduse minţile. Fără să mai stea la gânduri, se năpusti în odaie, îmbrăcă mantia, îşi luă pălăria, apoi alergă spre uşă.

— Ei, încotro? zise Klonitzki, aţinându-i calea.

— Lasă-mă!

— Încotro, tovarăşă? stărui el.

— Lasă-mă, altminteri se întâmplă ceva groaznic!

Inginerul o îmbrânci cu brutalitate. Cuprinsă de deznădejde, tânăra fată se năpusti asupra tovarăşului ei şi-i înfipse unghiile în carne, îl izbi cu pumnul în faţă, numai ca să-l poată înlătura din calea ei. Klonitzki, însă, izbuti să-i încleşteze braţele, apoi o împinse cu putere în odaia ei.

Nenorocita se izbi cu capul de muchea dulapului şi, scoţând un geamăt, se prăbuşi la pământ. Klonitzki păşi spre ea şi se plecă deasupra trupului nemişcat.

— Trăieşte! murmură el şi părăsi încăperea.

Adâncit în gânduri, Victor Kraza nu auzise că bătuse de şase ori de şapte… Vera nu se ivise încă. Sărmanul tânăr aproape că nu mai ştia care din durerile sale era mai mare: despărţirea de patrie, de tatăl său, de Henny, sau faptul că Vera nu venise la întâlnire tocmai acum, când avea nevoie de vorbe mângâietoare…

— Aşadar, soarta nu-mi îngăduie nici această ultimă bucurie? murmură el, oftând.

Trenul pleca la ora unu noaptea, totuşi se hotărî să pornească spre gară, vrând să străbată oraşul pentru a-şi lua rămas bun de la locurile în care copilărise.

Abia făcu, însă, câţiva paşi în stradă, când doi bărbaţi se apropiară de el.

— Victor Kraza? întrebă unul din ei.
— Da! Ce doriţi, mă rog?
— În numele legii, eşti arestat!

320. Ultima încercare

Un bărbat spătos, cu fruntea lată, ca cioplită din piatră, se ridică de la biroul său, pe care se aflau două aparate telefonice, făcu câţiva paşi prin încăpere, apoi se apropie de uşa camerei alăturate.

După ce bătu într-însa, intră într-o odaie destul de bine mobilată, în mijlocul căreia se afla un birou mare, de stejar, la care stătea un alt bărbat, oacheş, proaspăt ras şi care dicta unei femei îmbrăcată modest.

Noul sosit îi făcu un semn să trimită afară pe dactilografă.

— Tovarăşă Naidjonoff, deocamdată vom întrerupe lucrul, urmând să-l continuăm ceva mai târziu.

Ascultătoare, dactilografa se ridică de pe scaun. Îşi luă creionul şi carnetul pe care îşi însemnase stenograma, apoi părăsi încăperea, prin uşa alăturată.

— Ei, ce s-a întâmplat, tovarăşe Leontiev? întrebă cel care dictase.

— Am încercat zadarnic să mă pun în legătură cu Pankratoff. Deşi trebuia să mă cheme la ora patru, au trecut încă trei ceasuri şi tot n-a dat vreun semn de viaţă. Faptul e cu atât mai misterios, cu cât ştim bine că tovarăşul nostru e de o punctualitate proverbială. Drept să-ţi spun, tăcerea lui mă îngrijorează foarte mult…

— Ai dreptate, tovarăşe! încuviinţă celălalt. N-ar fi bine să te pun în legătură cu Brno şi să ceri lămuriri lui Klonitzki? Poate că ştie ceva despre el?

— Asta am şi făcut-o, tovarăşe! Din păcate, însă, am aflat o veste foarte puţin îmbucurătoare: Pankratoff trebuia să vină la el la ora trei, dar nu şi-a făcut apariţia nici acolo.

— Hm, ciudat! Ce crezi dumneata despre toate astea?

— Cred că Pankratoff a fost arestat.

— Asta ar fi mai rău decât orice. Moscova n-o să treacă cu vederea acest lucru, căci ştii şi dumneata că Pankratoff urma să fie numit în fruntea Cekei din Harkov… Hm, afacerea se încurcă rău! În orice caz, pune-te în legătură cu Moscova şi adu la cunoştinţă dispariţia tovarăşului nostru.

— Şi asta am făcut-o! Răspunsul trebuie să sosească dintr-o clipă într-alta.

Şi, adăugă în şoaptă:

— Tovarăşe, dacă Pankratoff a fost arestat într-adevăr, atunci trebuie să luăm şi noi oarecare măsuri, pentru ca poliţia să nu dea de urmele noastre. Altminteri, se descoperă tot ce am pus la cale în ultimul timp.

— Cât despre asta, putem fi liniştiţi, căci nimeni n-o să bănuiască ce se petrece aici. Crezi cumva că o să le treacă prin minte că sub firma „Brotfield & Sons” se ascunde organizaţia sovietică de spionaj din Praga? Nu, nu, fii liniştit, tovarăşe, căci nu ni se poate întâmpla nimic!

O vie agitaţie domnea în rândurile fruntaşilor revoluţionari din Rusia, care urmăreau cu înfrigurare cele ce se petreceau la Brno şi aflaseră despre dispariţia lui Pankratoff. După puţin timp de la sosirea acestei veşti, se convocă o adunare extraordinară, pentru a se lua hotărârile dictate de împrejurări, care urmau să fie comunicate atât centralei din Praga cât şi la Brno.

Conducătorii statului îşi luară locurile în jurul mesei lungi, care se afla în sala de conferinţe. Erau aceeaşi care hotărâseră mai deunăzi plecarea celor doi tineri în Cehoslovacia, pentru a pune mâna pe planurile inginerului Kraza.

— Tovarăşi, dată fiind însemnătatea chestiunii care ne-a adunat aici, vă rog să treceţi numaidecât la discuţia ei – începu preşedintele, care părea şi el agitat, ca şi tovarăşii săi.

— Propun să dăm de veste poliţiei cehoslovace despre dispariţia lui Pankratoff, zise unul din comisari.

— Cu neputinţă! răspunse preşedintele. În primul rând, primejduim situaţia centralei noastre din Praga, iar în al doilea rând, cei doi trimişi n-ar mai putea să-şi ducă misiunea la capăt.

— În cazul acesta, propuse altul, deocamdată trebuie să facem în aşa fel, ca şi cum n-am fi băgat de seamă dispariţia tovarăşului nostru şi să lăsăm totul la voia întâmplării, până când se va ivi prilejul să ne ocupăm în mod practic de această chestiune.

— Da, aste ar fi mai bine, încuviinţă preşedintele.

— Până una alta, însă, trebuie să luăm o hotărâre cu privire la Klonitzki şi tovarăşa lui.

— Socot că n-ar fi rău să-i trimitem la Praga, deocamdată, propuse Ilino, preşedintele Comitetului Central, care era îngrijorat de soarta Verei. Ştiţi cu toţii că tovarăşa Ulkitzki e la prima încercare de acest fel, aşa că lucrul cel mai bun ar fi s-o punem la adăpost, până ce se va potoli furtuna.

Ceilalţi părură de acord cu această propunere şi voiau s-o discute mai pe larg, când comisarul Cekei, care tăcuse până atunci, se ridică de la locul lui şi izbi cu pumnul în masă.

O tăcere de moarte se făcu în sală.

— Tovarăşi, vă daţi seama ce-ar însemna aceasta? strigă el, cu glas tunător. Tocmai acum să dăm înapoi, acum, după ce am pierdut pe unul din oamenii noştri cei mai buni şi un făcut atâtea pregătiri şi cheltuieli? Mă împotrivesc categoric să se ia această măsură, care dă dovadă de slăbiciunea celor care au sprijinit-o! Mai mult decât atât:

cer să se trimită, la Praga şi la Brno, telegrame urgente, cu ordinul de a se pune totul pe o singură carte. Tovarăşul Klonitzki să facă o nouă încercare… chiar astă-noapte! Nu, nu putem pierde vremea în zadar, mai ales acum când prilejul e favorabil. După cum ştim, fiul inginerului Kraza a şi fost arestat sub bănuiala că el e făptaşul agresiunii săvârşite împotriva tatălui său. În acest chip, calea noastră e liberă, căci poliţia din Brno va renunţa la supravegherea casei din strada Bojar. Klonitzki poate pătrunde în laborator fără nicio teamă şi sunt încredinţat că de astă dată nu va mai da greş. Nepoata inginerului, care locuieşte la el, a fost azi după-amiază la Klonitzki, care mi-a trimis o telegramă amănunţită asupra convorbirii ei cu tovarăşa Ulkitzki. Din această convorbire reiese lămurit că, atât tânăra fată, cât şi unchiul ei sunt încredinţaţi de vinovăţia arestatului, astfel că nici prin minte nu le trece că la noapte s-ar putea săvârşi o nouă spargere. Acest fapt mă îndrituieşte să cred că trimisul nostru nu va întâlni în cale nici cea mai mică piedică.

Preşedintele se uită, pe rând, la cei de faţă.

— Tovarăşi, are cineva de făcut vreo obiecţiune împotriva propunerii comisarului Cekei?

Nimeni nu răspunse.

— În acest caz, declar şedinţa încheiată! hotărî preşedintele, constatând tăcerea celorlalţi.

Chiar în acelaşi ceas, se şi transmiseră telegramele, care nu puteau fi citite decât de aceia care cunoşteau cifrul lor – şi aceia erau foarte puţini, în întreaga lume.

Klonitzki, în casa căruia fusese instalat un aparat modern de telegrafie fără fir, primi şi el telegrama trimisă de la Moscova, o descifră, apoi se uită la ceasornic. Era ora zece şi jumătate. Fără să mai stea la gânduri, urcă grăbit scara ce ducea la mansardă şi privi pe fereastră spre locuinţa inginerului Kraza. Două ferestre erau luminate.

Klonitzki îndreptă ocheanul spre una din ele şi zări o servitoare, care mătura încăperea, în vreme ce Henny avea înaintea ei o carte.

După puţin timp se auzi zgomotul uşii de la intrarea în vilă.

— Aha, servitoarea e liberă astă-seară! îşi zise rusul.

După câteva clipe se încredinţă că presupunerea lui era întemeiată, întrucât văzu slujnica străbătând grăbită strada Bojar.

Îndreptându-şi ocheanul iarăşi spre fereastră, Klonitzki o zări pe Henny care se ridică de la locul ei, se apropie de scrin şi după ce luă ceva dintr-un sertar, părăsi repede încăperea. Bătrânul inginer nu se vedea nicăieri.

— Desigur că, după toate prin câte a trecut, nenorocitul zace în pat, se gândi rusul.

Şi, într-adevăr, aşa şi era. Înainte cu un ceas, comisarul Minlas îl înştiinţase prin telefon că se văzuse nevoit să aresteze pe Victor,

întrucât acesta îşi scosese un bilet de tren pentru Paris. Fireşte, că sărmanul părinte fu doborât cu desăvârşire. Henny, dimpotrivă, primi vestea foarte liniştită, ba chiar în adâncul inimii simţea oarecare bucurie, căci în felul aceste se împiedecase plecarea vărului ei. În cele din urmă se ruşină ea însăşi de josnicia acestui simţământ. Dar nu-şi putu stăpâni bucuria de a se şti aproape de bărbatul iubit. O rază de nădejde încolţi în sufletul ei, făcând ca tăcerea din juru-i şi i se pară mai puţin apăsătoare. Nici dânsa nu-şi dădea seama de ce nădăjduia, totuşi simţea lămurit că soarele avea să strălucească iarăşi în casa lor.

Tânăra copilă nu se mişcă de la căpătâiul unchiului ei, care stătea nemişcat şi privea în gol.

Klonitzki coborî iarăşi în odaia lui şi cercetă cu luare-aminte cele două chei făcute după tiparele de ceară. Un zâmbet de satisfacţie se ivi pe buzele agentului.

— Hm, sper că au să-mi facă treabă bună! murmură el.

Scoase revolverul, îl examină cu atenţie, apoi începu să-şi împacheteze lucrurile, cu înfrigurare. După ce distruse tot ce nu putea lua cu el, şi vârâse restul, claie peste grămadă, în valiza lui de piele, Klonitzki intră în odaia Verei.

Tânăra fată stătea la fereastră, cu trupul încovoiat şi ochii pierduţi în depărtare. Două brazde adânci se săpaseră de la rădăcina nasului spre gură, obrajii îi erau supţi, scoţând şi mai mult în evidenţă cearcănele vinele din jurul ochilor înroşiţi de lacrimi.

În ziua aceea, sărmana fată îşi dăduse seama că soarta ei era pecetluită pentru totdeauna. Acum ştia că niciodată nu-i va mai fi dat să părăsească închisoarea, nimeni nu va auzi strigătele ei de ajutor… nimeni! Nici chiar Iesta, care plecase departe, împreună cu iubita lui. Şi, conştientă de cele ce o aşteptau, Vera Ulkitzki luase hotărârea să-şi urmeze calvarul şi să rămână rece la orice s-ar fi petrecut în jurul ei. Tot ceea ce făcuse să-i zvâcnească inima, pierise dintr-odată… Vera Ulkitzki nu mai avea nicio dorinţă, pe acest pământ.

Klonitzki o privi cu luare-aminte şi rămase mirat de schimbarea tovarăşei sale. La un moment dat, îi păru rău de ceea ce făcuse, şi începu să regrete asprimea lui faţa de tânăra fată. Dar această părere de rău ţinu doar o clipă, căci ordinul Moscovei era mai poruncitor decât îndemnul inimii sale.

— Tovarăşă Ulkitzki, împachetează-ţi lucrurile! Ne înapoiem la Moscova chiar astăzi!

— La Moscova! repetă ea, în neştire şi rămase nemişcată la locul ei.

— Numai că ar trebui să fii ceva mai grăbită! urmă el, ridicând glasul.

Vera tresări, speriată.

— Da, da, numaidecât! bâigui ea. Numai să nu mă baţi… să nu mă baţi!

Ochii-i se aţintiră, plini de teamă, asupra tovarăşului ei, apoi se îndreptă spre dulap, şi începu să arunce afară lucrurile ce se aflau acolo.

— Lasă boarfele astea! Viaţa preţuieşte mai mult decât ele! strigă Klonitzki.

— Da, da, viaţa! bâigui. Viaţa, ai dreptate, tovarăşe…

— Tare mi-e teamă că şi-a pierdut minţile! murmură Klonitzki, neliniştit. Hm, asta mai lipsea acum! Dacă a înnebunit într-adevăr, atunci ar putea să-mi zădărnicească tot planul.

Aduse, totuşi, valiza Verei şi-i ajută să-şi împacheteze lucrurile. Din când în când, nenorocita rămânea cu ochii ţintă asupra unui punct şi, auzind glasul lui Klonitzki, tresărea, ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un somn adânc şi holba ochii la el, izbutind cu greu să-i înţeleagă vorbele. După cât se părea, mintea îi era departe şi aproape că nici nu-şi dădea seama de ceea ce se petrece în jurul ei.

— Aşa, acum bagă de seamă! zise Klonitzki, cu glas poruncitor, după ce terminară treaba. Aştepţi zece minute după plecarea mea de aici, apoi iei cele două geamantane şi părăseşti casa în aşa chip ca să nu fii văzută de nimeni. La colţul străzii, unde se află staţia de maşini, te urci într-una din ele şi aştepţi înapoierea mea. Vei avea grijă să nu faci lumină în interiorul automobilului şi, dacă vei zări ceva suspect, vei cere şoferului să te ducă la gară, urmând să ne întâlnim în sala de aşteptare. Nădăjduiesc că voi sosi la timp, ca să mai putem apuca trenul… M-ai înţeles?

— Da, te am înţeles!

— Bine! Cât despre paşaportul dumitale, nu-l căuta în zadar, căci l-am luat cu mine, pentru ca să-ţi tai pofta să rămâi aici sau să pleci în altă parte. Bani ai, tocmai atât cât îţi trebuie ca să plăteşti cursa până la gară. Biletul de tren se află tot la mine, căci ţin cu tot dinadinsul să facem călătoria împreună. Dacă s-ar întâmpla, însă, să nu mă mai înapoiez, atunci vino iarăşi în oraş şi cheamă la telefon numărul opt sute douăzeci şi şase. Bărbatul care o să-ţi răspundă la celălalt capăt al firului, e o persoană vrednică de toată încrederea şi poţi să-i destăinui totul, fără nicio teamă. El o să-ţi facă rost de un alt paşaport şi de biletul de tren până la Moscova. M-ai înţeles?

— Da, am înţeles! răspunse Vera, aproape fără să-şi dea seama.

Klonitzki se duse în altă încăpere, deschise sertarul unui scrin vechi, în care se afla ascuns aparatul de telegrafie fără fir, apoi începu să telegrafieze tovarăşilor săi.

După întâmplarea petrecută în pădure, Potapoff devenise cu totul alt om. Râsul său zglobiu nu mai răsuna în casa fermierului. Nici chiar Gertrud nu mai izbutea să-l înveselească, în timpul întâlnirilor lor, care deveneau tot mai rare. Uneori, noaptea, fermierul şi soţia lui erau treziţi din somn de strigătele aviatorului, care părea că se ceartă cu

cineva într-o limbă străină. A doua zi dimineaţă „polonezul” venea la dejun, cu ochii tulburi, înconjuraţi de cearcăne vinete.

Potapoff, devenea din zi în zi tot mai neliniştit, căci ştia ce rol jucase acela pe care-l ucisese şi se temea nu atât de autorităţile cehoslovace, cât de răzbunarea Moscovei.

În acelaşi timp, era încredinţat că se porniseră cercetări pentru descoperirea dispărutului. Dacă dădeau de el în pădure, bănuielile cădeau asupra sa, şi atunci îl aştepta în Moscova o moarte cumplită.

Această nelinişte chinuitoare şi crima care îi apăsa conştiinţa, îl copleşiră cu totul în ultimele zile, astfel că mai toată vremea şi-o petrecea lângă aparatul său de telegrafie fără fir, pe care îl ascunsese în pădure.

Într-una din zile, Potapoff se afla iarăşi lângă aparat şi-şi fuma pipa în aşteptarea veştii, care trebuia sa sosească dintr-o clipă într-alta. La un moment dat, prinse câteva sunete ciudate, pe care şi le notă repede pe carneţelul dinaintea sa. Apoi scoase cifrul din buzunarul de la spate ai pantalonului şi descifra următoarea telegramă:

„Aici Brno. Ne înapoiam astă-noapte. Nilov soseşte diseară cu avionul. Cercetează dacă motorul e în ordine. Dă semnalele la cotitura liniei ferate, ca să ştim unde trebuie să sărim din tren”.

Aviatorul scoase un suspin de uşurare. Aşadar, cadavrul lui Pankratoff nu fusese descoperit încă? Zborul acesta neaşteptat, spre Moscova, nu însemna nicio cursă pentru el.

— Katuşca, scumpa mea soţioară, ne vom vedea în curând! îşi zise Potapoff. Încă puţintică răbdare şi te duc la circ, după cum ţi-am făgăduit la plecarea mea.

Şi, deodată, mintea-i fu străbătută de un gând grozav:

— Cum pot eu s-o îmbrăţişez cu aceste mâini, care sunt pătate de sânge?… Ah, sunt un ucigaş, am omorât un om!

Dar se linişti repede, zicându-şi:

— Treci peste asta, dragul meu! N-am făcut decât să-mi răzbun fraţii, salvând, în acelaşi timp, sute de oameni nevinovaţi, care ar fi căzut răpuşi de mâinile acestui ticălos! De altminteri, nimeni nu trebuie să afle ce s-a petrecut aici în pădure… nu, nici Katia, căci asemenea lucruri nu-s pentru femei.

Între timp se făcuse ora zece şi Potapoff se gândi la frumoasa fiică a fermierului ceh.

— Să-mi iau rămas bun de la dânsa? Hm, de sărutat tot n-o pot săruta, căci bătrânii sunt acasă. Şi, decât să ne despărţim ca doi străini, mai bine nici să n-o văd înainte de plecare. Ah, lucrurile mele! Ei, nu prea erau de preţ! Dă-le dracului! Doua batiste, o cămaşă şi o tabacheră – asta-i totul! Mai bine să le rămână amintire de la „polonezul” pe care l-au adăpostit în casa lor!

Şi, cu toate astea, nu-l lăsa inima să se despartă atât de rece de

aceia care fuseseră atât de binevoitori cu el. Nu, Trude nu merita să se poarte astfel cu dânsa!

Şi, luând-o la goană de-a curmezişul ogorului, ajunse pe şoseaua mărginită de arbori. Culese un buchet mare de liliac dintr-o tufă, îl legă de o ramură groasă şi-l înfipse în pământ lângă locul unde se întâlnise de atâtea ori cu fata. Fără îndoială că tânăra avea să se înapoieze acolo în curând.

Potapoff se dădu înapoi cu câţiva paşi ca un artist care îşi admiră opera.

— Aşa, iată ultima mea salutare, copilă micuţă, cu cosiţe blonde! Nu fi supărată pe mine!

321. O jertfă nevinovată

Klonitzki stătea la pândă în odăiţa din mansardă şi privea cu luare-aminte spre casa inginerului Kraza. De jumătate de ceas, vila era cufundată într-un întuneric adânc, cu toate astea rusul socoti că nu sosise încă momentul prielnic pentru a-şi duce planul la îndeplinire. Treizeci de minute erau, doar, prea puţin ca ceilalţi să se fi dezbrăcat şi să adoarmă adânc, mai ales acum când erau atât de tulburaţi. Nu, trebuia să mai aibă răbdare câtva timp!

Rusul stătea singur, în întuneric, dar toate gândurile i se-nvârteau numai în jurul întreprinderii sale, căci se temea ca nu cumva celelalte preocupări să-i întunece limpezimea minţii şi să-i zădărnicească reuşita planului pe care voia să-l ducă la îndeplinire în acea noapte.

Avea să izbutească, oare?

Nici la asta nu voia să se gândească. Ar părea ciudat, poate, dacă am spune că nu-i păsa care va fi rezultatul încercării sale. Şi, cu toate astea, aşa era, căci Klonitzki nu urmărea decât un singur lucru: să execute întocmai porunca Moscovei, pentru ca să-şi salveze pielea şi să nu mai dea ochi niciodată cu blestemata celulă în care lâncezise atâta vreme. Dacă avea să dea greş, ştia că-l aştepta închisoarea, că va fi întemniţat de autorităţile cehoslovace, dar asta nu era atât de primejdios ca neexecutarea ordinului primit de la guvernul sovietic. Ceea ce era mai rău în noaptea asta, era că Klonitzki fusese izolat de tovarăşii săi şi nu se putea bizui pe ajutorul nimănui.

Vera Ulkitzki?

Inginerul înălţă din umeri, plin de dispreţ. Nu, Vera nu mai putea fi socotită printre oameni, ea ieşise din rândurile lor! Fireşte, numai el era vinovat de asta, căci el o silise să-şi înăbuşe tot ce era simţire în sufletul ei. Acum, nenorocita devenise un automat, care nu asculta decât de poruncile stăpânului său… dar şi cel mai bun automat se poate strica, uneori… Acelaşi lucru se putea întâmpla şi cu tovarăşa lui…

Pankratoff?

Dar unde era, oare? Această întrebare îl chinuia de câteva zile încoace şi nu putea să găsească un răspuns, căci nu-i era îngăduit să pornească cercetări pentru descoperirea agentului. Pankratoff avea o slujbă secretă, dar foarte importantă. Era pretutindeni şi nicăieri, dar nimeni n-avea dreptul să facă cercetări ca să-i dea de urmă, căci ar fi considerat asta ca un control al activităţii sale şi atunci, ar fi fost neîndurător cu aceia care ar fi cutezat să facă una ca asta.

Să dea de ştire poliţiei? Nu, asta era şi mai rău! Fără îndoială că poliţia din Brno nu ştia nimic despre existenţa lui Pankratoff. Poate că el ştia cu previziune ce avea să se întâmple peste un ceas şi cunoştea planul lui Klonitzki tot atât de bine ca şi el însuşi? Poate că în curând avea să-i vină în ajutor?

Şi, cu toate că omul acesta îi inspira o teamă nemărginită, cu toate ura de moarte, Klonitzki se simţi liniştit la gândul că se putea bizui pe ajutorul lui.

— Acum a sosit clipa hotărâtoare! murmură trimisul guvernului sovietic.

Îmbrăcă o haină scurtă de piele, îşi puse pe cap o căciulă neagră, apoi fumă o ţigaretă şi coborî iarăşi în vestibul.

Vera Ulkitzki mai stătea în mijlocul lucrurilor împrăştiate în odaie.

— Îmbracă-te, a sosit momentul să intrăm în acţiune! şopti Klonitzki.

— Da, a sosit momentul! Mă îmbrac numaidecât! răspunse Vera.

Cu mintea departe, nenorocita începu să cotrobăie prin încăpere. Klonitzki îi întinse paltonul şi pălăria, care zăceau aruncate într-un colţ.

— Aşadar, ştii ce ai de făcut, tovarăşa?

— Da, ştiu!

— Şi eşti hotărâtă să urmezi întocmai instrucţiunile mele?

— Da, sunt hotărâtă!

— Bine! Aşadar, la revedere!

Klonitzki se îndreptă spre uşă. Dar nu părăsi încăperea, ci se întoarse, după ce chibzui scurt timp.

— Ascultă-mă, tovarăşă, ce-ar fi să uităm tot ce s-a petrecut între noi în această casă? Viaţa noastră nu se poate asemăna cu aceea a celorlalţi oameni… ea e împletită din teamă, groază şi primejdii. Cred că mă înţelegi, nu-i aşa?

— Da, te înţeleg!

Klonitzki îi întinse mâna, pe care fata o strânse, cu oarecare înfrigurare.

Peste câteva clipe, Vera Ulkitzki rămăsese singură în încăperea mohorâtă. Acum, când nimeni nu mai era lângă dânsa, i se părea că vede aievea sfârşitul înfiorător care o aştepta. Şi ce putea să fie mai cumplit decât să se gândească la această moarte şi să se apropie de ea

cu fiecare kilometru străbătut de avion, cu fiecare mişcare a arătătorului de la ceasornic? În curând, când aveau să plutească deasupra Moscovei, ochii-i întristaţi aveau să vadă pentru ultima dată turnurile bisericilor… apoi… apoi o aştepta sfârşitul, un sfârşit groaznic!

În acea clipă, îşi aminti o melodie pe care o auzise la bal, când dansase cu Victor.

— Unde o fi el, acum? se întrebă Vera.

Imaginea tânărului se trezi în mintea ei înfierbântată şi, gândindu-se la dragostea ei, care nici nu apucase să înflorească măcar, îi veni în minte chipul aceluia care o împinsese în mocirlă, silind-o să joace un rol josnic, pentru ca după aceea s-o târască spre Moscova, unde avea să piară hulită de foştii ei tovarăşi.

Fără voie, tânăra fată roti ochii în jurul ei.

— Singură, singură cu desăvârşire! îngână ea.

Şi, deodată, privirile-i se opriră asupra oglinzii, unde văzu un chip îmbătrânit, care nu mai era al ei… În aceeaşi clipă se trezi într-însa demnitatea de femeie, pe care Klonitzki o terfelise, şi, tot ceea ce rusul zăgăzuise prin asprime, izbucni dintr-odată într-un acces de furie şi dorinţă de răzbunare.

— Da, trebuie să trăiesc!… Dacă nu pentru mine, cel puţin pentru alţii! Ah, scumpul meu iubit, te salvez… te salvez!

Alergă pe întuneric prin toate odăile, urcă repede scara ce ducea la mansardă, încuie uşa după dânsa, apoi ridică receptorul telefonic.

— Alo! Domnişoara, dă-mi, te rog, numărul patru sute cincizeci şi şapte! Dar… repede… repede!

În clipa următoare, uşa sări din ţâţâni şi Klonitzki se năpusti spre tovarăşa lui, smulgându-i receptorul din mână.

Vera scoase un ţipăt şi aţinti ochii-i holbaţi asupra inginerului.

— Aha, din astea îmi eşti! Din fericire, sunt mai viclean decât dumneata şi am izbutit să te împiedec la vreme! zise el, tăios. Urmează-mă! Hai, nu mai sta la gânduri!

— Nu, nu mă mişc de aici, chiar de m-ai ucide!

— Bagă de seamă, nu încerca să te împotriveşti! răspunse Klonitzki, ameninţător.

— Nu! Rămân aici, ucigaşule!

Rusul se dădu înapoi cu câţiva paşi, scoase revolverul şi-l îndreptă asupra ei.

— Te întreb pentru ultima dată: mă urmezi sau nu? Bagă de seamă, nu există altă soluţie: sau vii cu mine, sau te împuşc!

— Nu mă mişc de aici! Împuşcă-mă, ticălosule! strigă Vera, cu glas răguşit.

Klonitzki apăsă pe trăgaci. O detunătură, urmată de un geamăt prelung, apoi nenorocita se prăbuşi la pământ, într-un lac de sânge.

Când norul de fum se împrăştie, Klonitzki se lăsă în genunchi lângă trupul ei neînsufleţit, îi luă capul în mâini şi depuse o sărutare lungă pe buzele ei vinete.

— Iartă-mă, Vera! murmură el. Te-am iubit dar teama de răzbunare m-a silit să nu ţin seama de simţămintele mele.

Apoi, se strecură afară.

322. Mărturisirea rănitei

Un automobil închis se opri în faţa gării din Brno. Dintr-însul coborî un bărbat cu ochelari negri, care întinse şoferului o bancnotă şi se făcu nevăzut printre călătorii care intrau în sala de aşteptare.

Şoferul rămase uluit şi privi neîncrezător la bancnota pe care o ţinea în mână.

— Sfinte Dumnezeule, o sută de coroane din strada Bojar până aici? murmură el, clătinând capul, nedumerit.

Şi, ca şi cum s-ar fi temut că mărinimosul pasager ar putea să se răzgândească, şoferul puse motorul în mişcare şi dispăru în cea mai mare viteză.

Klonitzki – căci el era darnicul călător – se aşeză lângă fereastră, într-un compartiment de clasa întâi, scoase din buzunar o gazetă şi o ţinu în aşa fel ca să-l ascundă de privirile tovarăşilor săi de drum. Rămase astfel, nemişcat, cu inima zvâcnind de fiecare dată când auzea paşi pe coridor, dar se liniştea repede, după ce se încredinţa că noul călător nu prezenta nicio primejdie pentru el.

Mai erau şase minute până la plecarea trenului. De teamă să nu-şi piardă stăpânirea de sine şi să trădeze prin vreo mişcare starea nervoasă în care se afla, Klonitzki începu să citească titlurile articolelor din ziar, străduindu-se astfel să-şi îndrepte atenţia în altă parte. Superstiţios cum era, rusul încercă să pătrundă viitorul, folosindu-se de un mijloc caraghios.

— Dacă literele formează un număr cu soţ, atunci scap cu faţa curată; altminteri, voi avea de întâmpinat piedici.

Absorbit de această îndeletnicire, nici nu băgă de seamă că trenul se pusese în mişcare.

Când observă că acesta pornise, lăsă ziarul din mână şi începu să privească pe fereastră, spre oraşul învăluit în întuneric.

Colo, undeva, la stânga, în mijlocul unei grădini, se afla o casă… În mansarda acestei case, zăcea pe podea, într-un lac de sânge…

Klonitzki suspină din adâncul inimii. Tovarăşul său de drum îl privi mirat, astfel că luă iarăşi ziarul în mână şi-l ţinu dinaintea sa, ca să nu poată fi zărit.

Până la cotitura liniei ferate, unde urma să sară din tren, spre a se întâlni cu Potapoff, mai erau două ceasuri jumătate. Da, socotise timpul foarte precis! Un nou suspin scăpă de pe buzele lui.

— Nu vă simţiţi bine, domnule? întrebă, îngrijorat, tovarăşul său de drum.

— Nu, nu, mulţumesc… mă simt foarte bine! răspunse Klonitzki, cu glas slab.

„Ce dracu' o fi cu mine? Am şi început să mă trădez?" se-ntrebă el, mustrându-se.

Şi se strădui să-şi adune toată puterea de voinţă, pentru a-şi ascunde tulburarea ce-l frământa. Din păcate, însă, gândurile îl copleşiră din nou: Dacă Potapoff n-a primit telegrama mea? Dacă nu mă aşteaptă? Dacă mă rănesc cu prilejul săriturii din tren?

Izbuti, totuşi, să-şi învingă teama şi începu iarăşi să numere literele titlurilor.

Călătorul din faţa lui, tocmai adormise, cu capul sprijinit pe spetează, astfel că inginerul se încumetă să lase din nou ziarul din mână. Mai avea un ceas până la cotitură, dar acest ceas i se părea nesfârşit de lung. În cele din urmă se ridică şi ieşi în coridor. Dar acolo se mai aflau câţiva călători, ceea ce îl sili să se înapoieze în compartiment.

Teama, îngrijorarea şi mustrările de cuget îl istoviseră într-atâta, încât era cât p-aci să aţipească. În clipa următoare, însă, deschise ochii speriat şi se sili să rămână treaz, căci altminteri s-ar fi putut întâmpla să treacă de locul unde trebuia să sară. Încercă să-şi aducă aminte când întorsese ceasul. N-ar fi fost cu neputinţă ca tocmai acum, când viaţa lui era strâns legată de arătătoarele ceasornicului, acesta să se oprească din mers. În orice caz, cel mai bun lucru era să-l învârtească. Dar abia întorsese rotiţa de câteva ori, când tovarăşul său de drum se mişcă în somn, astfel că rusul vârî grăbit ceasul în buzunar. Începu iarăşi să numere literele, dar nu izbuti niciodată să ajungă până la sfârşit şi trebuia mereu s-o ia de la capăt, până ce această îndeletnicire îl plictisi. Compartimentul i se părea prea strâmt şi lipsit de aer. Îşi descheie haina de piele, dar o încheie repede la loc.

Astfel se chinui Klonitzki două ceasuri şi jumătate, frământat mereu de fel de fel de întrebări, ale căror răspunsuri le căuta în zadar. Sleit de puteri, era tocmai să aţipească din nou, când privi iar la ceasornic şi inima începu să-i zvâcnească, ameninţând să-i spargă pieptul. Mai erau opt minute până la clipa hotărâtoare! Silindu-se să nu facă zgomot, Klonitzki îşi luă valiza, se furişă ca un hoţ peste picioarele întinse ale călătorului adormit, apoi străbătu coridorul şi ajunse la uşa vagonului, unde lăsă valiza din mână şi-şi lipi faţa de geam. Arborii zburau pe dinaintea lui, din când în când se ivea câte o colină, care dispărea iarăşi, făcând loc copacilor şi stâlpilor de telegraf, care se fugăreau într-o goană ameţitoare.

Cu ochii holbaţi ca o fiară de pradă, Klonitzki încercă să străbată întunericul cu privirea. Genunchii-i tremurau de teama săriturii pe

care trebuia s-o facă în curând. La vârsta lui această acrobaţie nu era tocmai uşoară… dar îi rămânea oare altceva de făcut?

Deodată, zări în depărtare un punct verde care se mişca necontenit. Klonitzki privi în jurul său cu băgare de seamă. Nimeni, era singur pe coridor. Luă valiza în mână, îşi trase cozorocul peste ochi, lăsă în jos apărătoarele de urechi, apoi deschise uşa… Un vânt rece îi biciui faţa… Acum, la cotitura liniei ferate, trenul îşi încetini viteza. Lanterna verde a lui Potapoff se zăcea foarte desluşit. Klonitzki îşi scoase ochelarii, îşi făcu vânt şi sări în noapte…

Drumul pe care îl străbătu în aer i se păru nesfârşit şi singurul lucru de care îşi mai dădea seama în această clipă era că mâna i se încleştase de mânerul valizei. În sfârşit, simţi o izbitură în coaste, rămase o clipă nemişcat, apoi se rostogoli pe povârniş.

După câtva timp, îşi aţinti ochii spre cer. De pa bolta nesfârşită, stelele păreau că-l privesc, zâmbind… Simţi, totuşi în piept o durere ascuţită şi nu izbuti să facă nicio mişcare.

Niciodată, în viaţa lui, singurătatea nu i se păruse atât de apăsătoare ca în această noapte.

Singur, pe pământ străin, zăcând sub cerul liber, cu oasele zdrobite, după ce ucisese o femeie nevinovată, care fusese, ca şi el, unealta oarbă a unei puteri pe care o ura din toată inima… Da, astfel zăcea nenorocitul; întocmai ca un vierme strivit de un picior neîndurător.

Acolo, sub stelele mute, singur cu el însuşi, ferit de ochiul ager al lui Pankratoff, departe de poruncile nemiloase ale Moscovei, bietul Klonitzki începu să plângă în voie, pentru prima dată, după atâţia ani… Şi plânse, plânse cu amar, chinuit de dureri, presimţind că ajunsese la capătul vieţii sale amărâte.

Deodată, auzi în apropierea lui paşi. Se opri din plâns şi ascultă, cu răsuflarea întretăiată. La o depărtare de vreo patruzeci de paşi, zări o lumină verde, care se mişca în desişul învăluit în beznă.

— Ajutor, ajutor! gemu Klonitzki.

Paşii se apropiară, apoi o umbră se plecă deasupra lui.

— Tovarăşul Klonitzki? întrebă un glas, în şoaptă.

— Da!… Valiza… Caut-o, prietene, trebuie să fie aici pe undeva!

Ochii ageri ai aviatorului sfredeliră întunericul, alunecară pe pământ şi descoperiră geamantanul într-un tufiş din apropiere.

Când se văzu iarăşi în stăpânirea preţioasei valize, Klonitzki răsuflă uşurat şi încercă să se ridice, dar nu izbuti.

— Fără îndoială că mi-am frânt câteva coaste! murmură el.

— Hm, proastă afacere! făcu celălalt. Cu toate astea, n-am încotro… trebuie s-o ştergem cât mai repede cu putinţă! Nilov se înapoiază pe jos la Brno. Zburăm singuri, însă nu mai putem zăbovi nicio clipă. Avionul e pregătit şi trebuie să decolam chiar acum, pe întuneric…

După ce făcu acest raport, aviatorul îi ajută să se ridice, trecu braţul lui Klonitzki pe după umerii săi şi, sprijinindu-l, porni mai departe.

Cei doi bărbaţi ajunseră la avion, istoviţi cu desăvârşire. Potapoff aşeză pe rănit în carlingă, îl acoperi cu câteva pături groase şi-i puse valiza, la picioare.

— Dar tovarăşa dumitale unde e? întrebă aviatorul, deodată, amintindu-şi de Vera.

— A rămas în oraş… O femeie nu poate sări din tren în plin mers.

Peste câteva clipe, uriaşa pasăre de otel se înalţă în aer.

Vera Ulkitzki deschise ochii.

De cât timp zăcea în nesimţire, pe podeaua din mansardă? Şi ce însemna, oare, durerea ascuţită care o sfredelea sub umăr? De ce se lipeau rufele de trupul ei?

Tânăra fată înălţă capul şi abia acum simţi rana pricinuită de glontele tovarăşului ei. Se întinse iarăşi şi încercă să-şi adune gândurile. Da, acum îşi amintea tot ce se petrecuse în urmă.

— Dacă mai e în casă? Dacă mă pândeşte şi-şi dă seama că nu m-a ucis? Dacă va veni să mă omoare? se întrebă ea, plină de spaimă.

Îşi ţinu răsuflarea şi trase cu urechea, dar nu auzi decât zvâcnelile inimii sale.

— A plecat… a plecat pentru totdeauna! murmură ea. Dar dacă îl trimite încoace pe Pankratoff, ca să mă înlăture din calea lor?

Spaima că s-ar putea întâlni iarăşi cu omul acesta înfiorător, îi dădu putere să se ridice întâi în genunchi, apoi în picioare. Gândurile i se învălmăşeau în creier.

— Trebuie să plec de aici! Da, cât mai repede cu putinţă! Dar încotro să mă îndrept, ce să fac fără paşaport şi fără bani?

Deodată, un gând îi străbătu mintea:

— Victor, Henny!… Doar trebuie să-i salvez… chiar acum! Poate că Klonitzki mai e acolo?

Cu mare greutate, Vera izbuti să ajungă până la aparatul telefonic şi ridică receptorul.

Rana, care în timpul leşinului ei, se închisese întrucâtva, începu iarăşi să sângereze. Din pricina slăbiciunii, mintea prinse să i se întunece şi nenorocita era ameninţată să fie cuprinsă de un nou leşin.

— Ah, dacă-mi pierd cunoştinţa, Pankratoff mă găseşte aici… iar Klonitzki are tot timpul să-şi ducă planul la îndeplinire! bâigui ea, străduindu-se să-şi adune puterile.

Îşi apăsă mâinile pe rană şi, clătinându-se, coborî scara, iscodind mereu în jurul ei, ca şi cum s-ar fi temut să n-o surprindă cineva. Din fericire, însă, nu descoperi nimic suspect şi ajunse cu bine în stradă.

Mai mult târându-se decât mergând, nenorocita izbuti să se apropie de poarta casei inginerului Kraza, străbătu cărarea ce ducea la uşă,

mai avu puterea să sune, apoi se prăbuşi la pământ.

Henny sări din pat, înspăimântată. Temându-se că bătrânul s-ar putea trezi din somn, alergă la uşă şi întrebă, cu glas scăzut:

— Cinei acolo?

— Deschide, repede!

Tânăra recunoscu glasul Verei. Când deschise uşa, rănita, care izbutise să se ridice în picioare şi se sprijinise de pervaz, căzu la picioarele ei.

— Salvează-mă, sunt rănită! Fie-ţi milă de mine… lasă-mă înăuntru!

Glasul implorator al nenorocitei spulberă toată ura lui Henny, care îi ajută să se ridice şi o conduse în odăiţa ei.

Văzând starea deznădăjduită a rusoaicei, care era plină de sânge, miloasa copilă vru să pornească după ajutor, dar Vera îi cuprinse mâinile şi o reţinu lângă dânsa zicând:

— Aşteaptă… deocamdată nu trebuie să te îngrijeşti de mine! Victor e nevinovat… nevinovat! În seara aceea, a fost împreună cu noi… cu mine şi cu acela care se dădea drept soţul meu… şi care a încercat să mă ucidă astă-noapte!

— Sfinte Dumnezeule, dar de ce a încercat să vă ucidă? întrebă Henny, cu glas tremurător.

— Fiindcă e un spion… un agent trimis de Soviete! Fiindcă i-am zădărnicit toate planurile şi am vrut să-l împiedec să fure însemnările asupra descoperirii unchiului dumitale… Da, am cutezat să lucrez împotriva lui… şi asta numai din milă pentru dumneata şi Victor!

— Să fie adevărat, oare? bâigui Henny, care abia izbutea să-şi stăpânească tulburarea. Spune-mi drept, acesta e adevărul?

— Da, adevărul curat, draga mea!… Du-te repede în laborator!… Klonitzki a fost iarăşi aici… Tocmai voiam să vă chem la telefon… ca să vă previn de primejdia care vă ameninţă, dar în aceeaşi clipă, ticălosul a dat peste mine şi… m-a împuşcat!

Fără să mai stea la gânduri, Henny dădu buzna în laborator, dar abia trecu pragul încăperii, că rămase locului, cu ochii holbaţi de groază. Uşa dulăpaşului de fier era dată în lături, iar planurile descoperirii dispăruseră!

Tremurând toată, biata copilă îşi ascunse faţa în mâini şi rămase astfel câtăva vreme. În cele din urmă, însă, îşi veni iarăşi în fire şi-şi aduse aminte de rănită, pe care o lăsase singură în odăiţă.

— Dumnezeule, e vorba de viaţa unui om! bâigui ea. Trebuie să-i vin în ajutor! Şi apoi… poate că va fi în măsură să-mi dea lămuriri asupra drumului pe care l-a luat spionul!

Peste câteva clipe, se afla iarăşi lângă Vera.

— Când a fost aici tovarăşul dumitale? întrebă ea, cu înfrigurare.

— Nu ştiu, căci nu-mi pot da seama cât timp am zăcut leşinată…

Dar cât e ceasul acum?

— Două.

— În orice caz, cred că au trecut cel puţin, două ore de atunci… aşadar, trebuie să fi pătruns în laborator pe la miezul nopţii… Ascultă-mă, Henny, n-avem vreme de pierdut, fiecare clipă e preţioasă… Du-te repede la poliţie şi dă de ştire… Klonitzki a luat trenul spre Praga… la o depărtare de două ceasuri jumătate de Brno… acolo unde linia ferată face o cotitură… va sări din tren… apoi se va urca într-un aeroplan care îl aşteaptă acolo… şi care îl va duce la Moscova! Poate că a şi pornit spre patrie şi nu-i mai puteţi ajunge… Apă, apă… repede!

Henny se năpusti spre masă, unde se afla sticla cu apă şi un pahar. Cuprinsă de tulburare, abia izbuti să ţină sticla în mână, iar paharul era cât p-aci să-i alunece dintre degetele-i tremurătoare.

Când se înapoie la căpătâiul rănitei şi-i duse paharul la buze, îşi dădu seama că nenorocita îşi pierduse cunoştinţa.

323. O dramă în împărăţia norilor

— Victor e nevinovat! Victor e nevinovat! se gândea Henny mereu, în timp ce se îmbrăca în cea mai mare grabă.

Când fu gata, aduse un taximetru şi, cu ajutorul şoferului, transportă pe rănită în maşină.

— Repede la spitalul comunal!

Nu trecu multă vreme şi Vera Ulkitzki fu internată în spital, unde i se dădură îngrijirile trebuincioase. Rana era destul de gravă şi, mai ales din pricina sforţărilor şi a pierderii de sânge, viaţa nenorocitei era în primejdie.

Henny nu rămase la căpătâiul ei, ci spuse şoferului s-o ducă la prefectura poliţiei, unde ceru să vorbească cu comisarul Minlas. Dar acesta nu se afla acolo, astfel că tânăra fată porni spre locuinţa lui şi-l trezi din somn.

Poliţistul o privi surprins, neştiind ce să creadă despre această vizită la o oră atât de nepotrivită. Henny îl lămuri numaidecât însă:

— Domnule comisar, Victor Kraza e nevinovat… da, nevinovat! Planurile descoperirii unchiului meu au fost furate tocmai acum, când Victor e arestat, ceea ce dovedeşte că n-a avut niciun amestec în spargerea săvârşită zilele trecute; când răufăcătorul a încercat să fure planurile şi însemnările, care se aflau în dulăpaşul de oţel din laborator. Ştiu, însă, cine e hoţul şi unde se găseşte el acum. Dacă vreţi să răscumpăraţi greşeala de care v-aţi făcut vinovat faţă de Victor şi de noi, trebuie să porniţi, cât mai neîntârziat, pe urmele hoţului, pentru ca să-i smulgeţi planurile din mână!

— Stai, domnişoară, că prea eşti grăbită! răspunse comisarul, foarte liniştit. În primul rând, trebuie să mă încredinţez şi eu dacă planurile

au fost furate, într-adevăr, şi dacă bănuiala dumitale are vreun temei…

— Domnule comisar, acum n-avem vreme de pierdut! strigă Henny, cu însufleţire. Vă fac răspunzător, dacă din pricina dumneavoastră hoţul izbuteşte să ducă planurile în loc sigur! Şi, în acelaşi timp, cer ca arestatul să fie pus în libertate, căci ajutorul lui ne-ar putea fi de mare folos în clipa de faţă.

— Regret din toată inima, domnişoară… Fireşte, nu mă miră defel că o fată atât de frumoasă e cuprinsă de milă pentru un tânăr arestat… Cred însă, că n-aţi uitat principiul meu, despre care v-am vorbit şi zilele trecute: nu prea dau crezare spuselor acelora care se înrudesc cu arestaţii mei… Aşadar, Victor Kraza trebuie să rămână la închisoare, până ce va fi descoperit adevăratul făptaş al agresiunii… Altminteri, îmi scapă şi unul şi altul!

Henny scrâşni din dinţi şi abia se stăpâni să nu dea curs mâniei care îi clocotea în piept.

— Domnule comisar, gândiţi-vă ce urmări ar putea avea nepăsarea dumneavoastră! Dacă acum mai există posibilităţi să punem mâna pe hoţ, ele scad pe măsură ce vremea trece, fără să facem nimic! În curând, planurile vor fi la loc sigur, căci hoţul se foloseşte de mijloacele cele mai moderne… E vorba de un agent al Sovietelor, care urmează să plece, cu avionul în patria lui.

Comisarul tresări, căci ştia prea bine că spionii aveau la dispoziţie mijloace moderne şi se puteau face nevăzuţi într-un timp foarte scurt.

— Da, e vorba de aşa-zisul doctor Klonitzki, care locuia alături de noi, urmă fata, cu înfrigurare, văzând că poliţistul începe să şovăie. Astă-noapte şi-a împuşcat colega, din pricină că aceasta s-a împotrivit să-i dea ajutor şi a încercat chiar să ne prevină de primejdia ce ne ameninţa. Din nefericire, sărmana femeie n-a mai avut răgazul să ne dea de veste, căci ticălosul a rănit-o grav cu un glonte de revolver.

Şi, încetul cu încetul, Henny izbuti să-l încredinţeze pe comisar de temeinicia spuselor. În cele din urmă, Minlas îşi dădu seama de gravitatea situaţiei şi luă hotărârea să se pună pe lucru fără întârziere. Chemă la telefon prefectura poliţiei, apoi aerodromul oraşului şi dădu câteva instrucţiuni.

Îndată după aceea o vie însufleţire se stârni pe aerodrom. Oamenii alergau pe întuneric, încoace şi încolo. Nu trecu multă vreme şi două avioane mari, pe care fuseseră montate mitraliere, erau gata de zbor. Toate pregătirile se făcuseră în mai puţin de un sfert de ceas, apoi uriaşele păsări de oţel se înălţară în văzduh.

În aceeaşi noapte, un factor trezi din somn pe portarul unei clădiri uriaşe din Praga. Buimăcit, portarul deschise uşa, luă telegrama, apoi porni cu ea spre unul din etajele clădirii.

Această telegramă fusese trimisă de misteriosul personaj, căruia

Vera urma să-i telefoneze, în cazul că tovarăşul ei n-ar fi izbutit să apuce trenul. Noaptea, individul stătuse la pândă pe peronul gării din Brno, zărise că Klonitzki se urcase în tren şi… înţelese tot ce se întâmplase, sau, mai bine zis, îşi dăduse seama că lovitura izbutise. Acest individ misterios făcea şi el parte din serviciul de spionaj al Sovietelor, însă nu era folosit decât ca informator şi niciodată nu i se încredinţa vreo misiune în care să aibă un rol activ.

La etajul al doilea din clădirea amintită mai sus, se aflau trei bărbaţi, care stăteau tolăniţi în fotoliile lor şi fumau. Tic-tacul unui ceasornic de argint care se afla pe masă, era singurul zgomot care se auzea în încăpere. Cei trei bărbaţi urmăreau cu încordate arătătoarele ceasornicului, căci ştiau prea bine când trebuia să pătrundă Klonitzki în casa inginerului Kraza, cât timp avea să zăbovească acolo şi la ce oră pleca trenul din Brno.

Nimeni din casă nu cunoştea numele acestor trei oameni, nici treburile pe care le învârteau ei – în schimb, o teamă nelămurită silea pe toţi ceilalţi chiriaşi să-i ocolească pe cât era cu putinţă.

Ei se dădeau drept conducătorii sucursalei pe care firma londoneză „Brotfield & Sons” o avea la Praga – dar nimeni nu bănuia că, în realitate, erau capii serviciului de spionaj sovietic din Cehoslovacia.

La un moment dat, se auzi o bătaie în uşă. Unul din cei trei bărbaţi se ridică de la locul său şi se îndreptă spre uşă, unde portarul îi înmână telegrama adusă de factor.

Când se înapoie lângă tovarăşii săi, aceştia se plecară deasupra hârtiei şi o priviră cu luare-aminte.

— Din Brno! Aşadar…

Cel care rostise aceste cuvinte, îşi curmă vorba, căci deschisese telegrama şi o exclamaţie de bucurie scăpă de pe buzele celorlalţi, când le-o citi:

— *„Totul în ordine”*.

Atâta doar cuprindea depeşa, însă părea că e de ajuns, căci cei trei bărbaţi abia izbutiră să-şi ascundă bucuria. Unul din ei ridică receptorul telefonic şi se puse în legătură cu odaia alăturată.

— Tovarăşe Kasimir, transmită la Moscova, o radiogramă urgentă, cu următorul cuprins: *„Expediat marfa”*.

După ce dădu acest ordin, spionul puse iarăşi receptorul în furcă, apoi se despărţi de tovarăşi.

Chircit de durere, Klonitzki stătea în carlinga avionului, cu harta pe genunchi, urmărind zborul aparatului, care îl ducea spre patrie. Fireşte că nici prin minte nu-i trecea că poliţia pornise pe urmele lui, pentru a-i smulge planurile furate din laboratorul inginerului Kraza.

Înaintea lui, despărţit printr-un geam, Potapoff părea înţepenit de manşa aeroplanului. Bucuria revederii apropiate cu soţia lui, tainica părere de rău pentru micuţa Trude lăsată în urmă, copleşeau inima

aviatorului. Dedesubtul lor, ţăranii obosiţi de munca zilei, dormeau în căsuţele curate, care păreau nişte cutiuţe de la înălţimea la care plutea uriaşa pasăre de oţel. Dar aceşti ţărani îşi iubeau ogorul, munceau cu râvnă şi nu-şi doreau să cucerească aerul, care fusese hărăzit numai păsărilor…

— Între timp, cele două avioane cehoslovace porniseră spre răsărit, cu cea mai mare viteză. Piloţii socotiseră că avionul duşman trebuie să fi decolat cam pe la ora patru, căci spionul plecase din Brno cu trenul de noapte, din care avea să sară abia după două ceasuri şi jumătate de drum, urmând apoi să mai străbată şi pe jos o bucată bună, până la locul unde îl aşteptau tovarăşii săi. În acest caz, – fireşte, dacă avionul avea să urmeze drumul arătat de Vera – era mai mult ca sigur că ruşii vor fi ajunşi din urmă, încă deasupra teritoriului cehoslovac. De altminteri, acesta era şi lucrul de căpetenie căci dacă spionii izbuteau să treacă graniţa, urmărirea nu s-ar mai fi putut face, fără să se dea loc la un conflict diplomatic cu ţările vecine.

Întunericul se risipi încetul cu încetul şi razele soarelui se iviră pe cer, făgăduind o zi frumoasă, ceea ce ar fi înlesnit foarte mult urmărirea avionului rusesc.

Klonitzki aruncă o privire asupra seismografului şi păli. Aparatul arăta apropierea unui avion. Cu mare greutate, inginerul izbuti să deschidă ferestruica ce dădea în cabina pilotului şi strigă:

— Potapoff, suntem descoperiţi! Uită-te la seismograf!

Aviatorul privi şi el spre aparat şi o umbră de îngrijorare se ivi pe chipul său. În clipa următoare însă păru mai liniştit, căci nu prea îi venea să creadă că erau ameninţaţi de o primejdie.

— Poate că e vreun avion de pasageri! răspunse el.

— Tocmai pe acelaşi drum cu noi?

— Şi de ce nu? E interzis, oare, să zbori unde îţi place?

— Vezi, însă, că nu prea îmi vine să cred că un singur avion pricinuieşte o deviere atât de mare a acului seismografului…

— Atunci, or fi două avioane de pasageri!

Klonitzki se rezemă iarăşi în fotoliul său, liniştit oarecum de calmul pilotului. Dar continuă să-şi concentreze toată luarea-aminte asupra seismografului, ale cărui devieri erau tot mai mari.

La un moment dat, Potapoff scoase capul afară, apoi uriaşa pasăre de oţel începu să se înalţe tot mai sus. Klonitzki, care urmărea manevra pilotului, privi şi el pe fereastră şi zări două puncte care se apropiau de ei. Aplecându-se iarăşi spre Potapoff, puse câteva întrebări, dar aviatorul rămase tăcut, părând cu totul absorbit în conducerea aparatului.

După câteva clipe, când Potapoff scoase capul pentru a măsura din ochi depărtarea dintre el şi avioanele celelalte, Klonitzki îşi dădu seama că situaţia devenea îngrijorătoare, căci tovarăşul său părea

vădit neliniştit, iar pe faţa lui se întipărise o expresie de teamă.

Potapoff era încredinţat şi el acum că nu avea de-a face cu avioane de pasageri, căci drumul urmat de el era foarte primejdios şi n-avea niciun loc de aterizare.

Avioanele cehoslovace se apropiau tot mai mult şi, după viteza lor, se vedea foarte bine că aveau motoare puternice.

Potapoff îşi dădu seama că „şobolanul lui bătrân" – cum îşi poreclise el aparatul – nu prea avea sorţi de izbândă. Încetul cu încetul, aviatorul simţi că-şi pierde sângele rece şi, în dorinţa de a-şi salva pielea, începu să coboare, pentru a găsi la nevoie un loc prielnic pentru aterizare.

Klonitzki înţelese pe dată ce urmărea tovarăşul său şi, uitându-şi durerile, se apropie de fereastră şi strigă cu glas tunător:

— Să nu care cumva să coborî, căci atunci s-a sfârşit cu tot!

— Du-te dracu'! scrâşni Potapoff, care se gândea doar la viaţa lui.

În această clipă, aviatorul nu mai voi să ţină seama de nimic, singura lui preocupare fiind să-şi salveze pielea. Da, voia să trăiască, să trăiască cu orice preţ!

— Bagă de seamă ce faci! Moartea ne aşteaptă şi aşa şi aşa! strigă Klonitzki din răsputeri.

— Ba nicidecum! Eu unul, n-am de ce să mă tem, căci nu sunt spion, ci aviator! Doar n-o să…

Îşi curmă vorba, căci simţi la ceafă ţeava unui revolver.

Potapoff, ai cărui fraţi muriseră împuşcaţi la zid, ştia prea bine că aceasta nu era o simplă ameninţare şi că tovarăşul său avea să apese pe trăgaci, dacă nu se supunea poruncilor sale.

— Înalţă-te cât mai sus! tună Klonitzki.

Pilotul îndeplini ordinul, căci mai simţea la ceafă ţeava revolverului.

În timpul acesta, unul din avioanele cehoslovace se apropiase de ei şi Potapoff zări semnele, prin care i se dădea a înţelege să coboare.

— Ni se cere să aterizăm! strigă el.

— Înainte, cât mai sus! Nicio împotrivire, căci altminteri s-a sfârşit cu tine!

Aviatorul se supuse şi de astă dată. Un glonte sparse geamul carlingii, şuieră deasupra capului plecat al spionului, apoi se înfipse în peretele din faţa lui. Avionul, însă, zbura tot mai sus.

— Pentru numele lui Dumnezeu, trebuie neapărat să aterizăm! răcni Potapoff, deznădăjduit, fără să-şi dea seama că rostise numele Domnului, pe care îl tăgăduise o viaţă întreagă.

— Mergi înainte, dacă nu vrei să te trezeşti cu ţeasta găurită de un glonte!

Klonitzki era palid ca un cadavru, iar degetele-i tremurătoare abia mai aveau putere să ţină revolverul.

Între timp, cel de-al doilea avion cehoslovac se apropiase şi el de fugar, încercând să-i taie drumul.

Deodată, răsună o detunătură, care acoperi zgomotul elicei.

— Au tras în rezervorul de benzină! răcni Potapoff, lăsând manşa din mână şi plecându-şi capul spre genunchi.

Klonitzki se simţi năpădit de un val fierbinte, iar în clipa următoare avionul era în flăcări şi se prăbuşea în adâncime cu o iuţeală ameţitoare.

Cele două avioane cehoslovace aterizară în apropierea locului unde se produsese catastrofa. Avionul rusesc se înfipsese cu botul în pământ, iar printre sfărâmăturile sale se zăreau cadavrele carbonizate ale celor doi pasageri. Klonitzki mai ţinea între genunchi rămăşiţele arse ale valizei în care ascunsese planurile invenţiei inginerului Kraza.

Şi, deasupra lor, pe bolta nesfârşită a cerului, soarele trona măreţ, luminând cu razele sale blânde, înfiorătoarea privelişte. Câţiva fluturaşi zburau voioşi prin aer, bucurându-se de venirea primăverii. Nevinovatele fiinţe erau mai fericite decât oamenii.

324. „Sfârşitul spioanei”

După o noapte neliniştită, bătrânul inginer Kraza deschise ochii şi privi cu teamă în jurul sau.

— Am dormit, oare? se întrebă el.

Somnul din acea noapte i se păruse un amestec de vis şi realitate. Toată viaţa lui se desfăşurare ca un film, începând din cea mai fragedă copilărie şi până în noaptea aceea înfiorătoare, ale cărei urme le mai simţea îndărătul bandajului din jurul capului său.

Bătrânul trase cu urechea. O linişte de moarte domnea de jur-împrejur. Acum era momentul prielnic pentru a-şi duce la îndeplinire hotărârea pe care o luase încă din ajun.

Coborî din pat şi se îmbrăcă încet.

— Da, totul e în ordine! zise el. Nu mai am nimic de rezolvat…

Porni spre odaia lui Henny. Bătrânul ţinea foarte mult la această fată, care crescuse în casa lui şi care îi rămăsese credincioasă mereu. Acum, după ce fiul său săvârşise fapta aceea grozavă, Henny era singura fiinţă care se bucura de dragostea bătrânului. Înainte cu o zi, acesta o privise necontenit, căci ştia că n-o va mai vedea niciodată…

— Nu cumva bănuieşte ce mi-am pus în gând? se întreba el. Nu, nu, n-are cum să-i treacă prin minte… Totuşi, trebuie să mai arunc o privire asupra ei… ultima privire…

Fata, însă, nu se afla în odaia ei.

— Henny! strigă bătrânul, cuprins de nelinişte.

Văzând că nu primeşte niciun răspuns, începu s-o caute prin casă, până când ajunse înaintea laboratorului.

Uşa era deschisă. Adânc îngrijorat bătrânul păşi înăuntru şi rămase

cu ochii holbaţi la dulăpiorul de fier.

— Planurile… s-au furat planurile! îngână el. Aşadar, soarta nu m-a cruţat de această lovitură! Ticăloşii mi-au distrus opera la care am muncit o viaţă întreagă. Da, trebuie sa-mi duc la îndeplinire hotărârea luată!

Abia acum îşi dădu seama ce rost avea lipsa lui Henny. Sărmana copilă pornise desigur în căutarea hoţilor şi încerca să-l cruţe de a afla cruda veste…

— Cu atât mai bine! Un asemenea prilej n-o să se ivească atât de curând! murmură inginerul, îndreptându-se spre biroul său, unde se aşeză la masă şi începu să scrie:

„Scumpa mea Henny!

N-aş fi vrut ca ultimele clipe din viaţa mea să fie îngreuiate de nenorocirea care te-a lovit. Dimpotrivă, singura mea dorinţă a fost să închid ochii, gândindu-mă la fericirea ta… Dumnezeu, însă, în mâinile căruia se află soarta oamenilor, a hotărât altfel! Facă-se voia Lui.

Nu mai am ce căuta în lumea asta şi sunt bucuros că, după toate câte am îndurat în zilele din urmă, mai am puterea să mă despart de viaţă.

Tot ceea ce am agonisit cu trudă, roadele muncii mele, îţi rămân ţie… Testamentul se şi află depus la notarul Hajn, care va purta de grijă să se respecte toate dispoziţiunile mele. Caută de-ţi croieşte viaţa după gustul tău şi după cum te îndeamnă inima ta bună.

Ştii că am avut întotdeauna cea mai mare încredere în tine şi vreau să-ţi arăt şi de astă dată aceeaşi încredere, ce şi până acum… Mă cunoşti prea bine, copila mea, astfel că ştii tot ce se petrece în sufletul meu. Mândria mea nu poate îndura ruşinea pe care mi-a făcut-o fiul meu… Am avut în viaţă două ţeluri: trăiam pentru copiii mei, tu şi Victor, şi pentru descoperirea mea, care era sortită să asigure graniţele ţării noastre şi să ne apere de atacurile acelora care ar fi încercat să ne cotropească pământul pe care l-am câştigat cu atâtea jertfe omeneşti. Planurile au fost furate şi, în loc să dau ajutor ţării mele, am dat o unealtă duşmanilor, care nu vor pregeta o clipă să se năpustească asupra noastră…

Aşadar, unul din idealurile mele a fost distrus… Ceea ce am creat pentru noi, aparţine acum duşmanilor…

În ce priveşte cel de-al doilea ideal, socot că nici nu mai trebuie să vorbesc despre asta, căci mi-e groază să amintesc de fiul meu… Şi, cu toate astea, amintesc de el! Dacă va fi vreodată la impas şi-ţi va cere ajutor, te rog să nu i-l refuzi, ci să faci tot ce-ţi va sta în putinţă spre a-i împlini cererea. Nădăjduiesc, însă, că Victor va şti să-şi facă un rost în străinătate…

Iartă-mă, Henny, iartă-mă că-ţi pricinuiesc această durere, însă fii încredinţată că numai astfel îmi voi găsi liniştea…

Iartă-l pe acela care te-a iubit până la ultima lui suflare…

Unchiul Rudolf.”

După ce sfârşi de scris, bătrânul puse tocul deoparte şi scoase revolverul din sertar.

— Lucrul de căpetenie e să nu şovăi, căci cu cât stai mai mult la gânduri, cu atât mai grea ţi se pare despărţirea de viaţă! murmură el.

Şi, într-adevăr, fără să mai întârzie, duse revolverul la tâmplă şi închise ochii…

— Tată, stai! răcni Victor, în clipa următoare, năpustindu-se spre bătrânul inginer şi smulgându-i arma din mână.

— Unchiule! îngână Henny, îmbrăţişându-l cu dragoste.

Rudolf Kraza se uită mirat la cei doi tineri, ca şi cum abia atunci s-ar fi trezit dintr-un somn adânc. Gândurile îi şi erau îndreptate spre lumea în care voia să păşească.

Încetul cu încetul, însă, izbuti să-şi vină în fire şi ridicându-se de la locul său, privi când spre Victor, când spre tânăra copilă.

— Unchiule, Victor al nostru e nevinovat… nevinovat, auzi, unchiule? murmură ea, copleşită de fericire. Da, e liber… liber cu desăvârşire… Cere-i iertare, căci şi eu l-am rugat să mă ierte. Şi-a meritat-o pe deplin, bietul băiat!… Planurile descoperirii au pierit în flăcări, împreună cu hoţul şi cu acela care urma să-l transporte în patria lui. Bucură-te, n-au căzut în mâini străine, unchiule!

Dar fericitul părinte nu se mai gândea la planuri acum! Nu, el îşi regăsise fiul, Victor era iarăşi al lui!

Adânc mişcat, îşi îmbrăţişă fiul, cu atâta însufleţire, de parcă ar fi vrut să-l poarte iarăşi pe braţe, aşa cum îl purtase când era mic şi plânsetele lui nu-l lăsau să doarmă.

— Mă ierţi, Victor? întrebă el, cu lacrimi în ochi.

— Da, tată, te iert şi… mai ales, nu vreau să te mai gândeşti vreodată la aşa ceva!

Zicând acestea, arătă revolverul pe care i-l smulsese din mână înainte cu câteva clipe.

Ruşinat, bătrânul îşi întoarse faţa spre fereastră şi-şi şterse lacrimile. Apoi, când privi iarăşi spre cei doi tineri, chipul fi strălucea de bucurie.

Henny şi Victor rămaseră singuri în odaie, privind tăcuţi unul spre celălalt.

Da, trecutul avea să fie uitat. Nimic din ceea ce se petrecuse în urmă nu trebuia să tulbure fericirea acestei zile.

Dar prezentul? Acesta nu fusese limpezit încă, dar în curând simţămintele celor doi tineri aveau să-l făurească aşa cum îşi dorise bătrânul inginer Kraza.

— Henny, mă ierţi? murmură Victor, în cele din urmă.

— Pentru ce să te iert?

— Pentru că am cutezat să păşesc alături de calea cea dreaptă, pentru că m-am lăsat ispitit de un vis ademenitor…

Frumoasa copilă nu răspunse nimic, dar o fericire nespusă se întipări pe chipul ei plin de viaţă.

Victor o privi câtva timp în tăcere, apoi o atrase spre el şi se aşezară amândoi pe divan, dar atât de aproape unul de altul, cum nu mai şezuseră niciodată.

— Henny, ştiu că-ţi plăceau poveştile… Spune-mi, îţi mai plac şi acum?

— Da, încă şi mai mult ca în copilărie, răspunse ea, în şoaptă.

— Bine, atunci ascultă…

Îşi apropie faţa de a ei şi începu:

— A fost odată un prinţ şi o prinţesă, care se iubeau foarte mult… Într-o bună zi, se ivi în ţara lor o zână rea…

— Nu, Victor, nu o zână rea, ci una nenorocită…

Tânărul rămase pe gânduri, apoi urmă:

— Da, una nenorocită… poate că ai dreptate… Dar atunci de ce nu mi-a dat să înţeleg că mergeam spre pieire? Am urmat-o cu ochii închişi… ea ştia asta şi, totuşi, a tăcut…

— Victor, nu putea să-ţi dezvăluie adevărul! zise fata, adânc întristată.

— Şi unde e acum?

Henny rămase tăcută.

— De ce nu vrei să-mi răspunzi? Nu cumva?…

— E la spital!

— De ce a fost dusă acolo?

— Soţul ei a rănit-o cu un glonte de revolver… voia s-o ucidă!

Victor sări în sus, cuprins de spaimă.

— Spui că e rănită? Se află în primejdie de moarte?

— Da.

Şi adăugă, în şoaptă:

— Vrei sa mergi… să mergem la dânsa?

— Cum, nu eşti geloasă, Henny? Aşadar, crezi într-adevăr că totul n-a fost decât un vis urât, care nu mai are nicio înrâurire asupra mea?

— Nu, nu sunt geloasă, am încredere în tine.

Victor o cuprinse în braţe şi o sărutare lungă contopi buzele celor doi tineri, care, se regăsiseră iarăşi, după ce un vis urât îi despărţise câtăva vreme.

Când se desprinseră din îmbrăţişare, dădură cu ochii de bătrânul inginer, care intrase în odaie pe nesimţite şi privea zâmbind duioasa scenă. O fericire fără seamăn se întipărise pe chipul său.

Da, în această clipă i se înfăptuise dorinţa lui cea mai arzătoare, îşi vedea realizat visul pe care îl nutrea de atâţia ani… Henny şi Victor se uniseră pentru totdeauna! Soarele răsărise iarăşi în casa lor.

— Vezi, băiete, tocmai asta voiam şi eu de la tine! zise el, adresându-se fiului său, care plecase ochii, încurcat.

Şi, apropiindu-se de cei doi tineri, le luă mâinile şi le puse una într-alta.

— Copii, poate că gestul meu o să vi se pară caraghios, totuşi sper că nu vă îndoiţi de sinceritatea mea! Fiţi fericiţi, dragii mei!

Chiar în aceeaşi zi, Henny şi Victor veniră la spitalul comunal din Brno, unde fusese internată Vera Ulkitzki.

— Aş vrea să vorbesc cu rănita, zise Victor, adresându-se surorii de caritate.

— Starea ei e foarte gravă şi mă îndoiesc dacă biata femeie ar putea întreţine o convorbire, răspunse sora.

— Bine, atunci aş vrea s-o văd numai! stărui Victor, în timp ce o tulburare fără seamăn pusese stăpânire pe el. Îţi făgăduiesc că-mi voi da toate silinţele să n-o obosesc.

Sora de caritate se lăsă înduplecată şi-i conduse în odaia rănitei.

Vera zăcea nemişcată, între pernele albe ca zăpada. Ochii-i păreau şi mai strălucitori ca altă dată, iar faţa îi era înseninată de o fericire tainică, o fericire care se întipăreşte de obicei pe chipul muribunzilor, care se despart de viaţă fără părere de rău.

Când dădu cu ochii de tânărul inginer, o tresărire străbătu trupul frumoasei fete.

— Victor! murmură ea, închizând ochii.

Faţa-i se făcu pământie şi o umbră trecu deasupra ei. Victor îi cuprinse mâna, fără să fie în stare să scoată o vorbă măcar. Tulburarea îl sugruma, îi răpise graiul, deşi această tulburare nu mai era decât o adâncă milă pentru o fiinţa chinuită, crunt lovită de soarta neîndurătoare.

— Victor… El, tovarăşul meu m-a ucis… Da, m-a pedepsit pentru trădarea mea… Am fost şi eu o spioană… Am vrut să-mi slujesc patria, să-mi îndeplinesc cu sfinţenie misiunea încredinţată de conducătorii ţării… dar n-am izbutit să mă învinge pe mine însămi… dragostea a fost mai puternică!… În curând, însă, voi trece într-o lume mai bună… unde nu sunt patimi şi prefăcătorii…

— Vera! îngână tânărul, cu glas sugrumat de lacrimi.

— Da, da, mi-am trădat fraţii… îmi merit pedeapsa, căci n-am ştiut să-mi înăbuş simţămintele, care clocoteau în pieptul meu… O spioană n-are dreptul să iubească… ea trebuie să execute orbeşte poruncile primite de la mai marii ei… Şi eu am fost o spioană, dar Dumnezeu a vrut să mă pedepsească pentru că m-am lăsat târâtă în mocirlă… M-am prefăcut, Victor, am căutat să-ţi câştig încrederea… dar în schimb mi-ai cucerit tu inima…

— Vera, fii liniştită, în curând ai să te faci bine…

Un zâmbet îndurerat apăru pe buzele rănitei.

— Nu, n-am să mă fac bine niciodată… şi nici n-aş vrea, căci nu mai am ce căuta pe lumea asta… Nu, locul meu e dincolo, în

împărăţia unde soarele străluceşte veşnic, unde florile nu se veştejesc niciodată, unde sufletele trăiesc în frăţie… acolo, acolo, am să-mi găsesc pacea… căci Cel de Sus ştie că nu sunt vinovată… că n-am fost decât o unealtă oarbă!

Victor o privi ţintă şi o milă adâncă se trezi în sufletul său, pentru această fiinţă care se stingea sub ochii lor.

— Vera, îţi mulţumesc pentru tot ceea ce ai făcut pentru mine! zise el cu glas tremurat.

— Spune-mi drept… eşti supărat pe mine? murmură ea.

— Cum aş putea să fiu supărat?…

Îşi curmă vorba, căci o licărire se ivi în ochii rănitei, în timp ce buzele-i se învineţiseră.

— Vera, Vera!

Trupul nenorocitei fete păru străbătut de un fior, apoi moartea îşi puse pecetea pe chipul ei supt de boală.

— S-a sfârşit! murmură sora de caritate.

— Da, s-a sfârşit! repetă Victor.

În acea clipă, Henny se ivi în pragul uşii. Tinereţea ei, privirile-i strălucitoare şi chiar florile, pe care le ţinea în mână, alcătuiau un contrast ciudat, aici, la căpătâiul moartei. De o parte tristeţea, doliul – de cealaltă, voioşia, dorul de viaţă.

Tânăra înţelese repede ce se întâmplase. Fără să mai stea pe gânduri, depuse buchetul de flori pe pieptul moartei şi mângâie cu duioşie fruntea albă şi rece…

Deodată, copleşită de tulburare, ea se întoarse spre perete şi-şi acoperi ochii cu mâinile. Lacrimi fierbinţi îi şiroiră pe obraji, deşi fiinţa aceasta îi căşunase cele mai mari necazuri din viaţa ei. În schimb, la urmă se jertfise, răscumpărând astfel toate greşelile pe care le făcuse până atunci.

Nu, Vera nu era vinovată! Nenorocita încercase să se jertfească pentru patria ei, dar se jertfise pentru ea însăşi. Abia acum îşi dădu seama Henny ce luptă înverşunată avusese loc în sufletul sărmanei femei. Şi, din aceasta luptă, ieşise învingătoare firea ei cinstită, care nu se putea împăca cu gândul că va înşela pe bărbatul iubit.

Cei doi tineri se depărtară. Când părăsiră spitalul, un soare cald învăluia firea. Pe ramurile copacilor vrăbiile ciripeau vesele, părând că se bucură de venirea primăverii. Un năvalnic dor de viaţă umplu sufletele celor doi tineri, care păşeau acum împreună spre un viitor plin de bucurii.

Îndărătul lor, o fiinţă nevinovată, care nu-şi găsise fericirea pe acest pământ, îşi dormea somnul de veci. Sufletul ei zburase într-o lume mai bună, lipsită de patimi… Acolo era locul Verei Ulkitzki, sărmana prinţesă care nu trăise decât pentru fraţii ei asupriţi şi care fusese, totuşi, sortită să-i trădeze… Dar această trădare o plătise cu viaţa ei

chinuită…

325. Răzbunarea proxenetei

Nataşa părăsi casa proxenetei, în care fusese cât p-aci să cadă victimă ticăloşiei acelei femei neîndurătoare.

Jos o aştepta baronul Keller, care îi întinse mâna, plin de bucurie.

— Mare noroc că te-am mai găsit, domnişoară! zise el, zâmbind prietenos. Desigur că tovarăşa mea se răfuieşte acum cu ticăloasa aceea…

— Da, doamna contesă mi-a spus să plec înainte, dar sper că mă va urma în curând, răspunse Nataşa.

Baronul îi luă valiza din mână şi, oferindu-i braţul, o conduse până la colţul străzii, unde rămaseră în aşteptarea artistei.

Nu trecu multă vreme şi aceasta îşi făcu apariţia, cu chipul roşu de mânie.

În timp ce Nataşa păşea tăcută alături de ei, gândindu-se cu îngrijorare la viitorul care o aştepta, contesa Auertaler istorisi baronului capitolul final al tragediei.

— Asta o să mă ţină minte câte zile o avea! încheie dânsa, zâmbind. Şi mai ales când m-o vedea pe ecran, o să-şi iasă din sărite, căci sunt sigură că am devenit cea mai mare vrăjmaşă a ei.

Zicând acestea, izbucni într-un hohot de râs. Apoi se întoarse spre Nataşa şi-i mângâie obrajii, fără să se sinchisească de lumea care trecea pe stradă.

Câţiva trecători rămaseră locului, privind surâzători duioasa scenă. Cea mai mare parte, însă, se uitară cu admiraţie la frumoasa femeie, care părea acum mai fermecătoare ca oricând.

— Nu-ţi face griji, draga mea, zise contesa, care băgă de seamă că Nataşa era foarte îngândurată. În curând ai să te întremezi în casa mea şi totul o să ţi se pară un vis urât. Viaţa nu e decât un lanţ de lupte şi, dacă nu ştim să fim tari, atunci suntem doborâţi de vrăjmaşii noştri, care nu aşteaptă decât să dăm dovadă de o clipă de slăbiciune, ca să ne aplice lovitura hotărâtoare. Crede-mă, şi eu am necazuri, însă nu vreau să depun armele, decât atunci când n-oi mai fi în stare să le ţin în mână. Atâta vreme, însă, cât mai am putere să lupt, nu mă voi lăsa învinsă de piedicile pe care te întâlnesc în cale.

Luară o maşină, care îi duse în Grünewald, unde se afla locuinţa artistei. Baronul Keller îşi luă rămas bun de la cele două femei şi, după ce le sărută mâinile, se depărtă în grabă.

O teamă nelămurită puse stăpânire pe inima Nataşei, când aruncă o privire asupra frumoasei vile. Era o căsuţă modernă, construită abia de doi ani, de-a lungul căreia se întindea un balcon mărginit de două turnuleţe.

Grădina părea foarte bine îngrijită. Un bătrân cu barba albă –

grădinarul – salută respectuos pe cele două femei.

— Bună ziua, Müller! zise contesa, cu glas prietenos.

— Sărut mâna, doamnă contesă! răspunse grădinarul.

Cele două femei intrară într-un coridor lung. De o parte şi de alta, pereţii erau acoperiţi cu tablouri preţioase, iar ici colo erau împrăştiate mobile mici, din acelea care se află de obicei în vestibuluri. Totul arăta că oamenii care locuiau în această casă nu duceau lipsă de nimic.

— Aşa, draga mea, dezbracă-te aici! zise artista cu blândeţe, scoţându-şi şi ea mantia.

Apoi se aşeză înaintea oglinzii şi începu să-şi dea cu roşu pe buze şi să se pudreze.

O cameristă cu bonetă albă îşi făcu apariţia şi întrebă de dorinţele stăpânei sale.

— Aranjează cele două odăi de musafiri, răspunse contesa. De acum încolo domnişoara rămâne la noi şi va locui în cele două încăperi.

Slujnica aruncă o privire cercetătoare asupra prinţesei şi rămase surprinsă de frumuseţea ei.

Contesa şi Nataşa urcară o scară, apoi intrară într-un salon elegant, în care se vedeau diferite instrumente muzicale, printre care şi o balalaică. Din această încăpere se putea ieşi pe balconul casei. Grădina se întindea până la malul unui lac, pe care pluteau lin câteva bărci cu pânze.

— Ce frumos e aici! exclamă Nataşa, vrăjită. Parcă ar fi raiul pe pământ…

— Carevasăzică, îţi place? întrebă contesa. Drept să-ţi spun, eu nu prea stau pe acasă, iar soţul meu vine foarte rar în această încăpere. Mai toată ziua şi-o petrece în odăiţa din turn, unde se îndeletniceşte cu clasarea mărcilor poştale şi a vechiturilor pe care le cumpără mereu.

— Şi vă vedeţi rar? întrebă Nataşa, oarecum mirată.

— Da, uneori trec săptămâni întregi fără să dau ochi cu soţul meu.

— Ciudat! se gândi prinţesa, dar nu răspunse nimic.

În acea zi, contesa rămase acasă, de hatârul musafirei ei.

Seara era atât de frumoasă încât cele două femei ieşiră pe balcon. Două lămpi cu abajururi roşii răspândeau o lumină slabă. Contesa stătea de vorbă cu Nataşa, care până acum nu făcuse încă cunoştinţă cu baronul de Auertaler.

Deodată, un zgomot uşor se auzi în salon, apoi prinţesa zări un bărbat care se înclină respectuos înaintea ei.

— Ah, tu eşti, Fridolin! xclamă contesa, aruncând o privire fugară spre soţul ei. Dă-mi voie să-ţi prezint pe musafirul nostru, domnişoara Lydia Barickin… dacă nu mă înşel, acesta e numele dumitale?

Nataşa se îmbujoră la faţă şi clătină capul în semn de încuviinţare, căci era nevoită să-şi păstreze acest nume, deocamdată.

Contele rămase tăcut în pragul uşii de la balcon. Nataşa nu cuteza să-şi ridice privirile, căci simţea ochii contelui aţintiţi asupra ei.

O teamă nelămurită o cuprinse. Fără să atragă luarea-aminte, se întoarse încetişor, dar simţi în ceafă privirile străpungătoare ale bărbatului.

Acesta rămase lângă ele toată seara şi se amesteca în vorbă din când în când. Glasul său era tremurător, mieros, şi păru Nataşei foarte neplăcut, respingător chiar.

— Hm, astă seară eşti foarte rezistent, dragă Fridolin! zise contesa, la un moment dat. De obicei, nu prea te culci atât de târziu, căci oboseşti repede…

Un zâmbet batjocoritor încolţi pe buzele ei şi Nataşa îşi dădu seama ce însemna zâmbetul acesta.

Contele, însă, rămase tăcut şi privirile-i visătoare erau aţintite spre oglinda lacului, dinspre care se auzea un cântec duios.

Când i se îngădui să se retragă în odaia ei, Nataşa fu foarte bucuroasă. Nici nu ajunse bine în încăpere că şi deschise fereastra şi rămase multă vreme acolo, trăgând în piept aerul proaspăt al nopţii.

Fără să ştie de ce, se simţea iarăşi nenorocită, poate şi mai nenorocită decât fusese până acum. Un văl des părea că o învăluie tot mai mult, ameninţând s-o înăbuşe.

Deodată, auzi glasul contelui şi al soţiei sale. Până acum nu băgase de seamă că odăile ei se aflau deasupra balconului. Cei doi soţi intraseră în salon, dar uşa rămăsese deschisă, astfel că Nataşa putea să audă toată convorbirea lor. Tocmai voia să închidă fereastra, căci socotea nedemn să tragă cu urechea la cele ce vorbeau ocrotitorii ei, când o auzi pe contesă, răstindu-se:

— Eşti îndrăgostit, dragă Fridolin! Bagă de seamă, însă, căci mi-e teama să nu-ţi frigi degetele… O femeie ca asta n-o poţi cuceri atât de uşor.

Ferestrele fură închise, ca şi uşa ce dădea pe balcon, apoi se stinseră şi luminile, iar casa rămase cufundată într-o tăcere de moarte.

Nataşa, însă stătu nemişcată, lângă fereastră! şi gânduri negre o copleşiră din nou. Aşadar, nici de astă dată nu găsise un adăpost liniştit! Iarăşi era nevoită să ia toiagul pribegiei!

Dar încotro să se îndrepte? Ce să facă, lipsită de bani, fără prieteni?

În zilele următoare, Nataşa băgă de seamă că contele Auertaler se străduia din răsputeri să fie cât mai adesea în apropierea ei. De obicei, când ea stătea în salon şi contesa era la studio, el îşi făcea apariţia ca o umbră, şi rămânea nemişcat înaintea ei, privind-o cu ochi aprinşi de patimă.

Într-o zi, prinţesa luă balalaica din perete şi începu să cânte

melodia „oacheşei Nataşa”. După ce sfârşi, aruncă o privire cercetătoare în jurul ei. Era atât de absorbită de amintirile pe care i le trezise duiosul cântec, încât nici nu băgase de seamă că cineva intrase în odaie.

— Bravo! Minunat! auzi ea un glas bărbătesc.

Se întoarse şi dădu cu ochii de contele Auertaler, pe al cărui chip se citea foarte lămurit tulburarea ce-l cuprinsese.

— Dacă nu te superi, ce cântec e acesta, domnişoară? întrebă el, cu glas tremurător. L-ai cântat minunat…

Tulburată, Nataşa nu izbuti să-i răspundă.

— Nu… nu ştiam… că eşti aici, domnule conte! bâigui ea, în cele din urmă.

— Da… însă, cum se numeşte cântecul?! stărui el şi-i cuprinsese genunchii.

— „Nataşa cea oacheşă”.

— „Nataşa cea oacheşă”, murmură contele, ca vrăjit.

Şi, înainte ca tânăra femeie să-şi dea seama ce se va întâmpla, bărbatul îngenunchease înaintea ei şi-i cuprinsese mâinile.

Izbucnirea de patimă, care urmă după aceea răpi cu totul judecata Nataşei, care rămase înlemnită de groază.

— Tu, cea mai încântătoare dintre femei… tu, dulce şi scumpă Nataşa! exclamă contele, mistuit de văpaia care se aprinsese în inima lui. Da… Tu eşti „Nataşa cea oacheşă”… pentru tine a fost compus acest cântec… numai pentru tine… De ce fugi de mine?… De ce te depărtezi din calea mea? Oare nu ţi-ai dat seama ce se petrece în sufletul meu?… Ah, simt că nu mai pot trăi fără tine… mă usuc de dorul tău… Scumpă copilă, fii a mea… îţi făgăduiesc să te fac fericită… sunt gata să mă descătuşez din lanţul care m-a legat până acum… da, vreau să mă despart…

În timpul acesta, Nataşa izbutise să-şi revină în fire. Prin rochia ei subţire, simţi răsuflarea caldă a bărbatului sălbăticit de patimă şi, cuprinsă de dezgust, frumoasa femeie se dădu înapoi brusc, astfel că îndrăgostitul se întinse pe podea cât era de lung.

Când ajunse la uşă, Nataşa se opri ca să mai răsufle puţin şi, atunci, îl văzu plecându-se deasupra fotoliului şi sărutând perna pe care şezuse dânsa.

Tulburată, sărmana femeie se înapoie în odaia ei, unde se prăbuşi pe un scaun. Îşi roti privirile în jur, ca şi cum ar fi aşteptat ajutor de undeva. În zadar, însă, căci ajutorul nu veni şi Nataşa îşi dădu seama că va fi iarăşi nevoită să rătăcească prin lume.

— Sfinte Dumnezeule, de ce mă pedepseşti atât de cumplit? murmură ea. Cu ce ţi-am greşit, oare, că mi-ai hărăzit o soartă atât de crudă, silindu-mă să pribegesc mereu, fără odihnă? De ce trebuie să sufăr necontenit din pricina bărbaţilor? Ah, Dumnezeule, numai când

eram sub ocrotirea lui Boris… numai atunci mă simţeam la adăpost. Dar unde o fi el acum? Am să-l mai revăd oare vreodată? Cine ştie ce-mi mai hărăzeşte soarta!

Şi biata femeie plânse iarăşi de dorul iubitului, gândurile-i se îndreptară din nou spre el, chemându-l în ajutor.

În zilele următoare, se străduí şi mai mult să nu iasă în calea contelui. Încerca chiar să pătrundă gândurile artistei, dar aceasta se arăta tot atât de nepăsătoare fată de soţul ei şi o înconjura pe dânsa cu tot mai multă dragoste.

Nataşa se gândea cu groază că s-ar putea întâmpla să dea iarăşi ochi cu îndrăgostitul conte şi, mai ales, se temea de privirile sale sfredelitoare, aprinse de dorinţă.

Ca măsură de prevedere, Nataşa o însoţea pe contesă, ori de câte ori aceasta pleca de acasă.

Într-o bună zi, artista o întrebă dacă nu cumva se simte atrasă spre film. Nataşa voia tocmai să răspundă negativ, când îi veni un gând salvator: încuviinţă, plină de însufleţire, şi-şi arătă dorinţa de a lua parte la filmări.

— V-aş rămâne foarte recunoscătoare, dacă mi-aţi îngădui să vă însoţesc la studio, zise ea.

În acest chip, avea putinţa să rămână mereu în apropierea contesei, fiind ferită de stăruinţele soţului ei.

În ziua următoare, cele două femei părăsiră vila într-o maşină deschisă, care se îndreptă spre suburbia Tempelhof, unde se aflau studiourile societăţii de filme.

Nataşa rămase uimită, văzând agitaţia ce domnea acolo. Cum, era cu putinţă ca din acest talmeş-balmeş să iasă un film? Pretutindeni nu se auzeau decât strigătele regizorilor şi operatorilor, nu se vedeau decât femei sulemenite, bărbaţi eleganţi, care roiau în sunetele unei muzici asurzitoare.

Şi în mijlocul acestei învălmăşeli de nedescris zări pe baronul Keller, care i se păru de nerecunoscut în halatul lui alb. Regizorul se agita ca un nebun, striga porunci prin megafon, făcea gesturi agitate, alerga de colo până colo, pentru ca apoi să rămână nemişcat lângă operator, care filma o scenă.

Deodată, dădu cu ochii de Nataşa, îi zâmbi prietenos, apoi nici nu se mai sinchisi de dânsa.

La un moment dat tânăra se apropie de un decor şi vru tocmai să treacă înainte, dar rămase locului, ca încremenită. În umbra decorului se afla o femeie într-o rochie de mătase, iar pe cap purta o diademă strălucitoare. Un călăreţ frumos, cu ochii mari, o săruta cu patimă.

Această femeie nu era nimeni alta decât contesa Auertaler, care îşi trecuse braţele în jurul gâtului frumosului călăreţ.

Încetul cu încetul, Nataşa îşi reveni, şi deodată auzi glasul puternic

al regizorului:

— Contesa Auertaler!

Aşadar, scena care se desfăşurase înaintea ochilor ei nu făcea parte din film? Nu, nu mai încăpea îndoială, căci artista se desprinse din braţele tânărului şi porni spre baronul Keller.

Vasăzică şi această femeie, pe care o respecta atât de mult, era şi ea o decăzută? Abia acum înţelese Nataşa de ce se arăta contesa atât de nepăsătoare faţă de soţul ei.

La vremea prânzului, nu se duseră acasă, ci luară masa într-un restaurant elegant. Mai erau şi alţi artişti, cu dânşii, printre care şi frumosul călăreţ, care rămase tot timpul lângă contesă, făcându-i curte în văzul tuturor.

Cele două femei se înapoiară la vilă abia după-amiază. Contele Auertaler le aştepta pe balcon şi nici nu se sinchisi de soţia lui, ci îşi îndreptă toată luarea-aminte asupra musafirului lor. Nataşa, însă, rămase foarte puţin timp în tovărăşia celor doi soţi, apoi se retrase în odaia ei, căci simţea nevoia să fie singură. Din acelaşi motiv, nu se arătă nici seara, pretextând dureri de cap, atunci când contesa trimise s-o cheme.

A doua zi dimineaţă, ochii-i erau umflaţi de nesomn, căci nu dormise toată noaptea. Contesa nu trebuia să se ducă la studio, căci era zi de odihnă. Trecând pe dinaintea odăii ei, Nataşa auzi glasul artistei, care vorbea la telefon:

— Cum, astăzi nu se poate, scumpule? Nu ţi-e dor de Lona ta?… Da, te iubesc mult…

Dezgustată, prinţesa se retrase iarăşi în camera ei. Era cu neputinţă să mai rămână aici, dar nici să dea ochi cu contesa nu era în stare.

La un moment dat auzi soneria, apoi paşi, care se apropiară de odaia ei.

Cineva bătu la uşă. Era camerista.

— Doamna contesă vă pofteşte jos! zise aceasta, după ce intră în cameră.

Fără să bănuiască ceva, Nataşa coborî în vestibul, unde zări doi domni, vorbind cu stăpâna casei.

— Dumneata eşti domnişoara Lydia Barickin?… întrebă unul din ei, apropiindu-se de prinţesă.

Aceasta simţi că inima începe să-i bată cu putere. După cât se părea, cei doi bărbaţi erau de la poliţie.

— Da, eu sunt! bâigui sărmana femeie, abia izbutind să se ţină pe picioare.

— În cazul acesta, trebuie să ne urmezi! Eşti arestată!

Nataşa scoase un ţipăt şi era cât p-aci să se prăbuşească la pământ, dacă artista n-ar fi prins-o în braţe.

— Iată, ce-aţi făcut! izbucni contesa, plină de furie.

Nenorocita mai auzi aceste cuvinte, apoi îşi pierdu cunoştinţa şi nu-şi reveni în fire, decât în închisoare, când medicul se plecă asupra ei.

326. Spovedania contesei Romanov

O tăcere apăsătoare se lăsase în biblioteca din castelul „Denise". Bătrâna prezicătoare, care de astă dată îşi scosese masca, arătându-se în adevărata ei înfăţişare, cuprinse mâinile lui Vasilieff şi privi câtva timp în ochii lui mari, strălucitori de fericire. Dânsul îşi regăsise soţia pe care o crezuse moartă atâta vreme! Scumpa lui soţie, Tatiana, se mai afla în viaţă şi venise să îndepărteze vălul cu care se înconjurase până acum.

Cei doi soţi se îmbrăţişară cu dragoste, apoi Vasilieff o duse pe contesă până la un divan şi o îndemnă să ia loc.

— Aşadar, tu erai prezicătoarea Denise Barobleur şi călugăriţa din ordinul „Maicilor cenuşii"? întrebă el, nedumerit încă.

— Da, Gregor Vasilieff, eu eram… Dar nu numai atât… am avut multe taine, căci trebuia să fiu îngerul ocrotitor al sărmanilor oameni, care aveau nevoie de mine…

Vasilieff îi cuprinse capul între mâini şi o sărută cu dragoste.

— Scumpa mea Tatiana, dacă ai şti cât am suferit!… Acum, însă, vom fi iarăşi fericiţi şi nimic n-o să ne mai poată despărţi! Da, am trăit destul timp departe unul de altul, însă bunul Dumnezeu a hotărât să ne întâlnim iarăşi şi să rămânem uniţi până la moarte. Înainte de toate, însă, aş vrea să ştiu totul… căci mi-e teamă că ai suferit şi tu foarte mult!

Contesa clătină capul, plină de tristeţe.

— Da, dragul meu, am suferit mult!… Aici, în această încăpere, am petrecut clipele cele mai frumoase din viaţa mea, după ce m-am despărţit de tine. Aici îngenuncheam adesea înaintea portretului tău şi mă rugam lui Dumnezeu să te ocrotească…

— Vasăzică, tu ai adus aici cele două portrete? întrebă moşierul, aţintind asupra soţiei sale o privire plină de recunoştinţă.

— Da, eu le-am adus… De altminteri nu prea am salvat multe lucruri din castelul nostru din Livadia. Dar portretul tău preţuia foarte mult pentru mine, ca şi cel al mamei tale, căci ştiam că-ţi va pricinui o mare bucurie în ziua când trebuia să ne regăsim…

— Îţi mulţumesc din toată inima, scumpa mea Tatiana! murmură Vasilieff, înduioşat, şi-i sărută mâinile.

Cei doi soţi rămaseră îmbrăţişaţi ca nişte tineri îndrăgostiţi, în vreme ce contesa urma să povestească.

— Când ai fost răpit de lângă mine, ştiam că duşmanul nostru, prinţul Potcikev, pusese totul la cale, astfel că mă pregătii de fugă. La început eram hotărâtă să mă înfăţişez înaintea Ţarului, tatăl tău, dar mândria mea, cât şi sfaturile prietenilor mă îndemnau să renunţ la

această hotărâre. Atunci mă pusei în legătură cu Petroneff, pe care îl însărcinai cu administrarea bunurilor noastre. După aceea, mă făcui nevăzută, ştiind că prinţul Potcikev se aţine prin apropierea castelului şi nu aşteaptă decât prilejul pentru a se folosi de singurătatea mea.

Pentru ca să mi se piardă urma cu desăvârşire, simulai o sinucidere şi manevra izbuti. Ceva mai târziu se pescui din mare cadavrul unei femei, al cărei chip era desfigurat cu totul, şi toţi rămaseră încredinţaţi că era vorba de mine.

În vremea asta eu mă aflam la una din moşiile mele din Anglia, unde trăiam cât mai departe de ochii oamenilor…

— Vasăzică aveai moşii în Anglia? o întrerupse Vasilieff. De ce nu mi-ai spus adevărul?

— Asta ai s-o afli în curând. Fii încredinţat însă că aveam motivele mele, care mă sileau să procedez astfel… Aşadar, după cum îţi spuneam, mă retrăsei în Anglia, unde locuii câţiva ani. După aceea – contesa plecă privirile şi oftă din adânc – după aceea, scumpul nostru Gregor muri, răpus de o boală grozavă, care bântuia în Anglia pe atunci…

Contesa se opri şi-i strânse mâna, ca şi cum ar fi vrut să prindă puteri noi.

— În cele din urmă, îmi făcui iarăşi apariţia… numai câteva persoane ştiau că mai sunt în viaţă. Răposata mea prietenă Olga Dolgurov şi, înainte de toate, Petroneff, fură iniţiaţi asupra celor ce aveam de gând. Prietena mea ştia de la început că sinuciderea mea fusese simulată şi că prin aceasta voiam să fac ca duşmanii mei să-mi piardă urma. Petroneff află taina mea, abia în clipa când mă înfăţişai înaintea lui. Fireşte, însă, că l-am pus să jure că nu va destăinui nimănui că mai eram în viaţă. Aşadar, rămase mai departe administratorul moşiilor mele, deşi se îngrijea şi de ale tale. Acest lucru, însă nu-l ştiam decât eu, pe câtă vreme tu erai încredinţat că soţia ta pierise în valurile mării. Cu timpul se trezi în mine dorinţa de răzbunare şi începui să lupt împotriva acelora care ne distruseseră fericirea. Mă înapoiai la Moscova, sub alt nume şi, în primul rând, mă pusei în legătură cu doamna Denise Barobleur, care era vestită şi pe vremea aceea şi care ştia multe din cele ce se petreceau la Curte. Într-o bună zi luai o hotărâre îndrăzneaţă. Prezicătoarea îmi destăinuise că ar vrea să se odihnească, întrucât era bătrână şi memoria începuse să-i cam lase de dorit. Aşadar, îmi spuse că ar dori să-şi petreacă la o moşioară ultimii ani din viaţă. Îi făcui atunci propunerea să-i iau locul, ceea ce refuză la început, dar se lăsă înduplecată de o mare sumă de bani. În acest chip, aflai cele ce se petreceau la Curtea imperiala, căci clienţii Denisei Barobleur făceau parte din clasa cea mai înaltă. Nimeni dintre aceştia, însă, nu bănuia că prezicătoarea se afla în Franţa şi trăia liniştită pe moşia ei. Datorită rolului meu, izbutii

să pun la cale multe lucruri şi cred că eliberarea ta, după câţiva ani, a avut loc tot în urma intrigilor ţesute de mine. Un ministru, la care împăratul Alexandru ţinea foarte mult, veni la mine într-o bună zi şi-mi ceru să-i fac un horoscop. Îi spusei multe lucruri adevărate, care îl tulburară peste măsură, hotărându-l să destăinuie Ţarului proorocirea mea, prin care îi atrăsesem luarea-aminte că se vor întâmpla evenimente foarte neplăcute, dacă deţinuţii politici nu vor fi puşi în libertate cât mai curând. Şi, într-adevăr închisorile politice îşi deschiseră porţile şi foarte mulţi arestaţi îşi recăpătară libertatea. Voiam să mă unesc iarăşi cu tine, dar inima îmi spunea că se va porni din nou prigoana împotriva noastră, astfel că luai hotărârea să rămân mai departe singură. Anii se scurseră în linişte. Din când în când, făceam călătorii în străinătate şi în acest chip, aflai că te căsătoriseşi în taină cu fiica Anuşcăi Verodin. Fireşte că acest lucru m-a îndurerat nespus… Ceva mai târziu mi se aduse la cunoştinţă moarte soţiei tale de a doua. Copilul născut din această căsătorie e frumoasa Irina, nu-i aşa?

Vasilieff clătină capul în semn de încuviinţare.

— Da, Irina e fiica mea, răspunse el.

— Fiica ta… însă, nimeni nu ştie unde se află ea acum, reluă contesa, înăbuşindu-şi suspinele. Sărmana copilă! Când am aflat că ai murit, am luat-o sub ocrotirea mea şi aş fi vrut să-i netezesc calea spre o viaţă fericită…

Contesa povesti cum fugiseră cu avionul din Petrograd, şi cum se văzuseră nevoiţi să aterizeze în Polonia, unde frumoasa fată fusese răpită de Rokkartin.

— Şi, în sfârşit, veniră anii dinaintea războiului, urmă dânsa. Cunoşteam foarte bine situaţia familiei imperiale şi încercai să împiedec războiul prin proorocirile mele negre… Dar, nu izbutii să înlătur catastrofa… Ceea ce s-a întâmplat după aceea, ştii tot atât de bine ca şi mine… Când te-am îngrijit în palatul Gogineff din Petrograd, voiam iarăşi să-mi dau jos masca, totuşi nu-mi era îngăduit s-o fac, căci mai aveam duşmani, iar Potcikev era mai puternic ca niciodată. Atunci ţi-am luat giuvaierul şi am schimbat fotografia din medalion. În acelaşi timp, am luat parte activă la acţiunea de eliberare a familiei imperiale. Mi-era milă de ţarul Nicolai şi soţia lui, astfel că pusei la dispoziţia conspiratorilor casa mea din Petrograd, în care se aflau nenumărate ascunzători. Agenţii revoluţionari îşi făcură apariţia de câteva ori, percheziţionând locuinţa, dar nu mă găsiră decât pe mine, de care nu cutezară să se atingă. Vestea asasinării Romanovilor mă umplu de groază şi singura mea dorinţă de atunci încolo, era să te ştiu în afara graniţelor Rusiei, căci făceai şi tu parte din familia imperială.

Contesa îşi aţinti privirile asupra soţului ei şi continuă, în vreme ce

îi mângâia obrajii:

— Nu e aşa că n-ai să te mai înapoiezi în Rusia, scumpul meu Gregor?

— Nu, n-am să mă înapoiez…

— Petroneff nu prea era ocupat cu administrarea moşiilor tale, astfel că m-am putut folosi de el mai tot timpul, continuă distinsa femeie. Astăzi pot să-ţi destăinui că el era negrul care te primea în casa prezicătoarei Denise Barobleur. De altminteri, îl aveam pe lângă mine mai toată vremea.

În cele din urmă veni vorba şi despre Nataşa.

Contesa destăinui moşierului tot ce ştia despre nenorocita prinţesă.

— Trebuie neapărat să-i venim în ajutor! murmură el, adânc înduioşat.

— Detectivul Jonny Walker a pornit pe urmele ei şi nădăjduiesc că va izbuti să-i descopere adăpostul, răspunse contesa. Din păcate, Boris Verodin a fost despărţit de dânsa… Cred că ştii că cei doi tineri s-au cununat la Petrograd?

Vasilieff făcu o mutră posomorâtă:

— Odinioară m-am străduit din răsputeri să împiedec această legătură… Îl cunosc pe Boris Verodin… era sortit să se însoare cu Irina.

— Cum… un biet luntraş să devină ginerele contelui Romanov? murmură contesa, dusă pe gânduri. Nu, acest proiect nu putea fi înfăptuit niciodată!

— Ascultă-mă, Tatiana, în anii din urmă am învăţat să privesc lucrurile cu totul altfel… Mi-am dat seama că toată nenorocirea patriei mele s-a tras numai din faptul că exista o prea mare deosebire între clasele sociale. Suntem oameni cu toţii şi avem aceleaşi drepturi.

O sclipire ciudată se ivise în ochii contesei, care luă mâna soţului ei şi o sărută, înainte ca acesta s-o poată împiedeca.

— Ce înseamnă asta, Tatiana? strigă moşierul, retrăgându-şi mâna.

— Gregor, nădăjduiesc că în curând vom fi iarăşi fericiţi! răspunse contesa. Dar ia spune, ce ai căutat în Anglia acum câtva timp? întrebă ca, deodată.

— Petroneff ţi-a spus că am fost acolo?

— Da, însă ştiu şi mai mult… Ştiu, de pildă, că ai fost ţinut prizonier în castelul Worchester.

— Cum, ştii şi asta? strigă moşierul, mirat peste măsură.

— Da, dragul meu, iar detectivul care te-a eliberat de acolo, fusese trimis de mine.

— Tatiana, de ce nu mi-ai destăinuit odinioară că tu eşti ducesa de Worchester? întrebă moşierul cu mustrare.

— Aşadar, ştii cine eram în realitate? făcu contesa zâmbind. Ţi-aş fi spus-o mai înainte, dar socoteam că acest lucru n-are atâta

însemnătate. De unde ai aflat că sunt ducesa de Worchester?

— N-a fost prea greu să stabilesc asta. Ştiam că faci parte din familia de Worchester şi l-am trimis pe Jonny Walker să culeagă informaţii despre tine. Ceva mai târziu am plecat eu însumi la Londra şi, cu ajutorul fotografiei tale, am izbutit să-ţi dau de urmă. Ce-i drept, administratorul bunurilor ducale mi-a spus că ducesa de Worchester nu mai e în viaţă, dar din altă parte am aflat tocmai contrariul. De ce nu mi-ai spus adevărul la nunta noastră?

Contesa rămase pe gânduri şi o umbră de tristeţe se întipări pe chipul ei.

— Trebuie să-ţi fac o mărturisire, scumpul meu Gregor, zise ea, apoi. La început nu prea trăiam în bună înţelegere cu tatăl meu şi, într-o bună zi, am plecat din Anglia… De atunci, am călătorit foarte mult, până ce am ajuns la Petrograd, unde m-am îndrăgostit de tine de cum te-am văzut, fiind mândră din fire, n-am cerut tatălui meu încuviinţarea la căsătoria mea, mai ales că ştiam că-mi alesese un soţ după gustul lui. Când a aflat de legătura noastră, tu şi erai în temniţă, astfel că mă înapoiai în patrie şi avui cu părintele meu o discuţie care ne despărţi cu totul. În urma acesteia, şi-a schimbat chiar testamentul, lăsând ca moştenitor un baronet dintr-o linie colaterală a familiei noastre. L-ai cunoscut şi tu de altfel… e un om decăzut. Mai târziu, tatăl meu şi-a schimbat iarăşi testamentul, instituind ca moştenitor universal pe fiul meu, iar în cazul că acesta ar fi murit, averea revenea tot baronetului.

— Dar, Petroneff ştia că tu eşti ducesa de Worchester? întrebă moşierul.

— Nu, nu ştiu, căci mi-a destăinuit mirat că tu te interesezi de această ducesă.

Seara, avu loc în castelul „Denise” un mic banchet, cu prilejul căruia Petroneff ceru voie moşierului să se retragă din serviciul său. Acesta, însă, îi cuprinse mâinile şi le strânse cu căldură.

— Cum, vrei să mă părăseşti, într-adevăr, dragul meu Petroneff? zise el, mustrător.

— Da, răspunse contesa, zâmbind. Petroneff e acum omul meu de încredere, însă ţi-l pot împrumuta dacă ai nevoie de el.

Vasilieff râse înveselit şi aruncă soţiei sale o privire plină de dragoste.

327. În sfârşit, uniţi pe vecie

Nataşa căzuse iarăşi jertfă răutăţii oamenilor. Biata femeie habar n-avea că arestarea ei fusese pusă la cale de proxeneta Bendler, în complicitate cu baronul, care trimiseseră la poliţie o scrisoare anonimă, destăinuind adăpostul Lydiei Barickin.

Comisarul Krause – care fusese şi la Paris în căutarea frumoasei

rusoaice – se prezentă la vila contesei, însoţit de agentul Riemann şi o arestară pe Nataşa.

Astfel stăteau lucrurile, când mai târziu cu patru zile, un bărbat se înfăţişă la Prefectura poliţiei din Berlin. Era detectivul englez Jonny Walker.

— Ai făcut foarte bine că mi-ai lăsat adresa, domnule Walker, zise comisarul, adresându-se detectivului. În acest chip, mi-a fost cu putinţă să te chem încoace. Vrei să trimit după arestată?

Jonny Walker, care după înapoierea lui la Paris începuse să caute iarăşi urma Nataşei, clătină capul în semn de încuviinţare.

— Dar cum se poartă arestata? întrebă el.

— După cât se pare, nu vrea să mai ştie nimic din cele ce se petrec în jurul ei.

Nataşa fu adusă în cabinetul comisarului, care o întrebă:

— Vrei să pleci, cu domnul acesta, care o să te ducă la prietenii dumitale? E vorba de o doamnă, care te iubeşte mult şi un oarecare domn Vasilieff.

Prinţesa avu o tresărire de bucurie.

În cele din urmă, comisarul Krause îi strânse mâna şi-i ură drum bun.

Înainte de a părăsi Berlinul, Nataşa mai făcu o vizită contesei Auertaler căreia îi mulţumi pentru tot ceea ce făcuse pentru dânsa.

Acum, calea se deschidea liberă înaintea Nataşei. Ea porni spre Londra, însoţită de Jonny Walker.

— O să vină, oare? întrebă contesa Romanov, care se plimba, la braţul soţului ei, prin grădina castelului bancherului Lincoln.

Vasilieff aruncă soţiei sale o privire plină de dragoste.

— Da, trebuie să vină, dacă va şti că Nataşa e aici. Dar cum să dăm de dânsa?

În acea clipă, un servitor se apropie de ei.

— Sir Lincoln vă roagă să poftiţi în casă, căci a sosit cineva care întreabă de dumneavoastră, zise el.

— Venim numaidecât, răspunse Vasilieff, privind întrebător spre soţia lui. Cine să fie oare? Irina şi Iesta n-au putut sosi încă, deoarece au plecat din Rusia abia ieri…

Când păşiră în vestibul, cei doi soţi scoaseră o exclamaţie de bucurie. Înaintea lor se aflau Nataşa de Gogineff şi Jonny Walker.

— Copila mea, scumpă prinţesă! murmura contesa Romanov, îmbrăţişând-o cu dragoste.

Cele două femei abia puteau să-şi stăpânească tulburarea.

— Ah, dacă ai şti cât mă bucur că eşti iarăşi printre noi! zise Vasilieff, adânc mişcat.

Prinţesa îi strânse mâna, apoi fu prezentată bancherului şi soţiei sale.

În cele din urmă, istorisi toate necazurile prin care trecuse şi, la rândul ei, află că Vasilieff era soţul contesei Romanov, că Iesta şi Irina se logodiseră la Petrograd şi erau în drum spre Londra, însoţiţi de bătrâna Saşa şi că nevinovăţia lui Boris Verodin ieşise la iveală.

— Şi unde e Boris acum? întrebă Nataşa, plină de îngrijorare.

— În Franţa, draga mea, răspunse contesa. Boris a plecat din Rusia, împreună cu fiul bancherului Lincoln şi au pornit spre Riviera, unde voiau să dea de urmele dumitale… Să sperăm, însă că în curând o să vină şi el aici.

Peste două zile, îşi făcură apariţia Iesta şi Irina.

Când aflară că tânăra fată e fiica lui Vasilieff bucuria lor nu mai cunoscu margini.

— Îl iubeşti copila mea? întrebă moşierul, clipind din ochi.

Irina se îmbujoră la faţă şi privi cu duioşie spre logodnicul ei.

A doua zi un aeroplan se roti de câteva ori deasupra castelului Lincoln, apoi coborî pe pământ. Era avionul lui Reginald.

Nataşa stătea visătoare pe o bancă, gândindu-se la scumpul ei Boris. Chipul său frumos, statura lui mândră, ochii-i albaştri – da, i se părea că-l vede aievea.

Deodată auzi paşi îndărătul ei. Întoarse capul şi un ţipăt îi scăpă de pe buze.

— Boris, scumpul meu Boris!

Şi cei doi iubiţi căzură unul în braţele celuilalt. Peste vreun ceas, Boris, Nataşa, contesa Romanov şi Vasilieff se adunaseră într-un pavilion din parc.

— Doamnă contesă, vă rog din suflet să-mi destăinuiţi misterul celor o sută de mii de lire sterline, pe care le-aţi depus în contul meu la banca Lincoln, zise Boris Verodin, deodată. Altminteri, voi pleca de aici, fără să mă ating de aceşti bani.

— Cum vrei să pleci… să-ţi părăseşti mama?

— Mama? îngână tânărul, nedumerit.

— Da, căci eu sunt mama ta…

Un fulger străbătu mintea lui Boris Verodin. După o clipă de înmărmurire el se aruncă în braţele contesei Romanov.

— Da, copila mea, acum ai iarăşi o mamă! zise apoi aceasta, adresându-se Nataşei.

Prinţesa îngenunche şi primi binecuvântarea distinsei femei.

— Bine, Tatiana, dar mi-ai spus că fiul nostru a murit! îngână Vasilieff care privise tăcut întreaga scenă.

— Nu, Gregor, fiul nostru n-a murit, răspunse contesa, cu glas solemn. După ce am simulat sinuciderea, am pornit în Nordul Rusiei, unde l-am dat în îngrijirea unei femei. Peste un an, l-am luat de acolo şi l-am adus în satul Anuşcăi Verodin lăsându-l înaintea căsuţei ei, împreună cu o sumă de bani. Nimeni nu ştia al cui era copilul. Abia

peste câţiva ani, când Irina venise şi ea pe lume, mă dusei la Anuşca şi-i destăinuii totul, înmânându-i în acelaşi timp o casetă, în care se aflau lucruri de valoare precum şi actele din care reieşea că Boris e moştenitorul familiei Worchester. Caseta a fost furată, însă Sonia Petrovici mi-a trimis actele înapoi, cu rugămintea să le predau lui Boris. Am îndepărtat copilul de lângă mine, pentru că voiam să ne răzbune împotriva Ţarului şi pentru că mi-era teamă să nu fie ucis de baronetul de Worchester. Acum, însă, nu mai am de ce să fiu îngrijorată, căci dorinţele mi s-au împlinit…

— Fiul meu! Aşadar, fiul meu trăieşte!

Boris Verodin se aruncă în braţele moşierului.

— Ei, tot vrei să mai pleci? întrebă contesa.

— Nu, nu mai plec! Rămân lângă voi pentru totdeauna! Am luptat pentru înfăptuirea unui vis măreţ, dar acum îmi dau seama cât de uşuratic un fost, încrezându-mă în recunoştinţa oamenilor… Nu, fericirea mea e aici, alături de părinţii mei iubiţi şi de soţia mea, de care nimic nu mă mai poate despărţi!

Lacrimi de bucurie se iviră în ochii moşierului şi ai contesei Romanov, care îşi regăsiseră fiul după atâta amar de vreme.

După puţin timp, trei perechi fericite păşeau împreună în viaţă: Irina şi Iesta, Boris şi Nataşa, precum şi Reginald şi Grace.

Boris Verodin şi soţia lui se retraseră la castelul Worchester, care aparţinea de drept fostului luntraş de pe Volga.

Iesta şi Irina se stabiliră pe moşia contesei de lângă Fontainebleau.

Şi, în sfârşit, Reginald Lincoln rămase lângă tatăl său, care îl luă asociat la bancă.

Soarele străluci din nou pentru nişte oameni pe care soarta îi încercase mult, dar care izbutiseră să înfrângă răutatea semenilor lor şi să facă să triumfe dreptatea.

– S f â r ş i t –